

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอน
ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวจูนิดา น้อยสกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF THE STATE AND PROBLEMS OF THE OPERATION
OF THE ENGLISH PROGRAM IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK**

Miss Tanida Noisakul

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

Department of Educational Policy, Management, and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

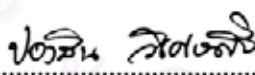
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอน
ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของ โรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวฐนิตา น้อยสกุล
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา กุปรัตน์

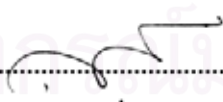

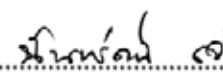
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ สิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา กุปรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

ฐนิตา น้อยสกุล : การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF THE STATE AND PROBLEMS OF THE OPERATION OF THE ENGLISH PROGRAM IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK) อ.ที่ปรึกษา ศศ.ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์, 353 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร 12 คน และครู 118 คน รวม 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. การวางแผนโครงการ มีคณะกรรมการวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี เตรียมการวางแผนโดยศึกษานโยบายของโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีคณะกรรมการประเมินผลแผน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า มีการวางแผนทั้ง 4 งาน โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละงาน

2. การนำโครงการไปปฏิบัติ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจเรื่องแนวทางการดำเนินงานโครงการกับครูและบุคลากรในโครงการ เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

2.1 งานวิชาการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จัดทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน และคำภาษาอังกฤษประเมินผลผู้เรียนทางด้านทักษะทางภาษา และด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.2 งานงบประมาณ มีคณะกรรมการจัดทำแผนและจัดสรรงบประมาณ งบประมาณมาจากเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามแนวที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีการวางแผนอัตราเงินเดือนของบุคลากรในโครงการที่เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพและฐานะทางการเงินของโรงเรียน

2.3 งานการบริหารงานบุคคล สรรหาครูที่เป็นเจ้าของภาษา และผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ พิจารณาบรรจุครูตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และหลักฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับงานสอนเป็นหลัก ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ จัดให้มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง

2.4 งานการบริหารทั่วไป มีการจัดให้ผู้เรียนในโครงการเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนผู้เรียนในภาคปกติ โดยมีการจัดให้ใช้อาคารเรียน ห้องอาหาร ห้องประชุม และห้องปฏิบัติการร่วมกัน

3. การประเมินผลโครงการ มีคณะกรรมการการประเมินผล ประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีการประเมินในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครอง นำผลการประเมินไปแก้ไขปรับปรุง และเป็นข้อมูลในการบริหาร เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า มีการประเมินผลทั้ง 4 งาน โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละงาน

ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบได้แก่ ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอน ไม่ได้จบทางด้านการสอน รวมถึงต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการสูง

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิตดา น้อยสกุล.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4883672227: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD: THE OPERATION OF PROGRAM / ENGLISH PROGRAM

TANIDA NOISAKUL: A STUDY OF THE STATE AND PROBLEMS OF THE OPERATION OF THE ENGLISH PROGRAM IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. NATTANIPHA COOPARAT, Ph.D., 353 pp.

The purpose of this research was to study the state and problems of the operation of the English Program in schools under the Office of The Basic Education Commission in Bangkok. The questionnaires were responded by 12 school administrators and 118 teachers. This accounted for 130 respondents. Questionnaires and document survey forms were used. All data were analyzed with percentage, frequencies, and content analysis.

The study resulted in the following findings:

1. Program Planning: A planning committee was set up to plan an annual action plan. The plan would be formulated in accordance with the Ministry of Education curriculum and guidelines. A plan evaluation committee was also nominated to evaluate each year action plan. It was found that the four administration tasks: academic tasks, budgeting, personnel administration and general administration were planned with the names of responsible staffs.

2. Program Implementation: Responsible staffs were nominated to monitor the operations of the English Program. All teachers and staffs were informed about the program. The program implementation could be described as follows:

2.1 Academic tasks: The instruction was based on the Ministry of Education curriculum of 2001. The emphasis of the curriculum was to encourage students to confidently communicate in English. English field trips to learning resources both in and outside school premises and going camping were normally organized to enhance students' abilities. Students were assessed and evaluated based on the three main criteria, the language skills, ethics, and their desired characteristics.

2.2 Budgeting tasks: A budgeting committee was nominated to plan the budget allocation. The budget supporting the instruction of the English program was raised from any channel which was legally guided or allowed by the Ministry of Education. Teacher and personnel salary tariff rates were formulated based on the current standard cost of living and their school financial status.

2.3 Personnel Administration: Both English native teachers and those who were capable in the four English skills: listening, speaking, reading, and writing were recruited to join the program. The recruited personnel were put in a position based on their background knowledge, experience, and the documents or certificates relevant to their teaching ability. The exchange of knowledge between Thai and foreign teachers were also held; instructional materials and the learning resources were provided for teachers to study to develop themselves.

2.4 General Administration: All students in English program were allowed to attend any other activities the same as the students in the normal program. They were also permitted to share the same building, cafeteria, auditorium, laboratory and workshop with the students in the normal program.

3. Program Evaluation: The program evaluation committee evaluated the program at the end of each academic year. The evaluation was emphasized on students' academic achievement and parents' satisfaction. The evaluation was later used for the program improvement and development and for the general program administration. The four tasks were assessed and monitored by responsible staffs.

The problems found were that some foreign teachers lacked teaching skills, didn't possess the education degrees, and needed high salary and better welfare.

Department Educational Policy, Management, and Leadership

Field of Study Educational Administration

Academic year 2006

Student's signature .... *Tanida Noisakul* .....

Advisor's signature .... *N. Cooparat* .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ กอบกุล พุกกะวัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิจัย และให้ ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ในโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล อัน เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รุ่นพี่ และเพื่อน ๆ บริหารการศึกษาในเวลารุ่น 43 ทุกท่าน ที่ช่วยเหลือดูแล อำนวยความสะดวก ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าและทำวิทยานิพนธ์ ด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่และน้อง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	11
แนวคิดเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวง ศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ.....	95
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการ.....	118
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	133
3 วิธีดำเนินการวิจัย	140
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	140
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	140
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	142

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	143
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	144
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	144
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	145
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	145
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษของโรงเรียน.....	149
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร.....	242
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร.....	273
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	278
สรุปผลการวิจัย.....	284
การอภิปรายผลการวิจัย.....	291
ข้อเสนอแนะ	300
รายการอ้างอิง	302
ภาคผนวก	308
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	309
ภาคผนวก ข รายชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	311
ภาคผนวก ค สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	313
ภาคผนวก ง แบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสาร.....	316
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	353

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของครูที่ปฏิบัติการสอนใน โครงการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน.....	141
2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง.....	144
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ.....	146
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผน โครงการ.....	149
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผน โครงการ ด้านงานวิชาการ.....	157
6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผน โครงการ ด้านงานงบประมาณ.....	161
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผน โครงการ ด้านการบริหารงานบุคคล.....	164
8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผน โครงการ ด้านงานการบริหารทั่วไป.....	168
9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ.	173
10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ.....	175
11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณ.....	189
12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล.....	195
13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป.....	204
14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผล การดำเนินงาน โครงการ.....	214
15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผล การดำเนินงาน โครงการด้านงานวิชาการ.....	219

ตารางที่	หน้า
16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงานงบประมาณ.....	224
17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงานการบริหารงานบุคคล.....	229
18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงานการบริหารทั่วไป.....	234
19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP.....	242
20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP.....	244
21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ.....	246
22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโครงการ EP.....	248
23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP.....	249
24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP.....	251
25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP.....	254
26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP.....	257
27 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP.....	259
28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP.....	261
29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP.....	264

ตารางที่	หน้า
30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน ด้านงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP.....	266
31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน.....	268
32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการประเมินผล การดำเนินงานโครงการ EP.....	270
33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการประเมินผล การดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP.....	272

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการ English Program (EP) สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	106
2 ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการ English Program (EP) สังกัดสำนัก บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.....	107

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมโลกได้ก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 เป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้” ส่งผลให้คนในสังคมจำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดเวลา การปฏิรูปการศึกษาจึงเกิดขึ้นเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเตรียมคนในชาติให้มีความสามารถในการปรับตัว ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และมีความสามารถในการแข่งขัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543) ซึ่งสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมแห่งการเรียนรู้ คือ ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นภาษาสากล ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับนานาประเทศประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของคนไทยมากขึ้น ทั้งในด้านการศึกษา การค้นคว้าหาความรู้ รวมถึงการประกอบอาชีพ ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ส่งผลให้ผู้ปกครองต่างคาดหวังให้บุตรหลานของตน มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษถึงขั้นใช้งานได้ดี ในทักษะทั้ง 4 ด้าน คือด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน แต่เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนทั่วไปไม่สามารถตอบสนองความต้องการดังกล่าวได้ ส่งผลให้ผู้ปกครองต่างแสวงหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่บุตรหลานของตนเอง โดยการให้เรียนพิเศษกับครูเจ้าของภาษา การให้เรียนโรงเรียนนานาชาติ หรือแม้กระทั่งการส่งไปเรียนต่างประเทศ แต่การกระทำดังกล่าวต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงเกินกว่าที่ผู้ปกครองทั่วไปสามารถทำได้ ทำให้เด็กไทยส่วนหนึ่งขาดโอกาสในการพัฒนาความสามารถให้เต็มศักยภาพ ทั้ง ๆ ที่เด็กไทยหลาย ๆ คนมีความพร้อมและมีความสามารถ

ประกอบกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตราที่ 22 และมาตราที่ 28 มีรายละเอียด คือ

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 58 ให้มีคณะกรรมการและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษาดังนี้

ข้อ 2 ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม และความจำเป็น

(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตราดังกล่าว ที่กำหนดให้กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และเน้นการให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสอดคล้องกับสังคมปัจจุบันอันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องการปลูกฝังเยาวชนให้มีคุณลักษณะใฝ่เรียน ใฝ่รู้ สามารถใช้ภาษาสากลในการรับรู้ และแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลข่าวสาร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการคิด การจัดการ การแก้ปัญหา ตลอดจนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2547: 1) ส่งผลให้เมื่อปี พ.ศ. 2541 กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาดำเนินงานโครงการโดยใช้ชื่อว่าโครงการโรงเรียนสองภาษา ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2547 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ซึ่งโครงการนี้เป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน โดยสอนได้ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย วัฒนธรรมและประเพณีไทย (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2546ก: 1) โครงการมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน โดยในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความต้องการของชุมชน ความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน มีการ

สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานกับความเป็นสากล ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการได้ให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพทดลองจัดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ นำร่องไปตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 คือ โรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งในระยะแรกนั้นใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2548ข: คำนำ)

ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน ให้โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษดำเนินงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2544 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ 43/2546 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 ซึ่งมีผลบังคับใช้ในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีสาระสำคัญคือ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็นธรรม สอดคล้องกับหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) โดยในปัจจุบันมีโรงเรียนที่ได้รับอนุมัติ ให้ดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จำนวนทั้งสิ้น 197 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนเอกชน 122 โรงเรียน (สมาคมโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน, 2549) และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 75 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนในกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 9 โรงเรียน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2549)

จากการศึกษางานวิจัย เอกสาร และรายงานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ พบว่าโครงการประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น จากรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนสองภาษา (2547) ที่ให้ข้อมูลว่า ผู้เรียนที่เรียนในโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่โดดเด่น และปัญหาที่พบ คือ ปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการการเงินที่มีระเบียบให้ปฏิบัติที่จะต้องนำเข้าเป็นเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งในการนำมาใช้จ่ายไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติจริงจึงมักเกิดปัญหาในการดำเนินการ ปัญหาในเรื่องของครูผู้สอนในโรงเรียน กรรมการสถานศึกษาและชุมชนบางส่วน ยังไม่เข้าใจการดำเนินการของโครงการ และ

ปัญหาในการจัดหาและพัฒนาครูชาวต่างชาติ การขาดแคลนครูคนไทยที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสอน รวมถึงปัญหาด้านผู้ปกครองบางคนที่มีความคาดหวังสูง

ซึ่งสอดคล้องกับ ที่สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2548) ให้ข้อมูลว่า โรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มักจะพบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ ด้านครูชาวต่างชาติ เช่น ครูชาวต่างชาติบางคนแม้จะมีวุฒิหรือความรู้ทางวิชาการในด้านที่ต้องการ แต่ไม่ได้จบด้านการศึกษาหรือด้านการสอน ทำให้ถ่ายทอดความรู้ได้ไม่ดี อีกทั้งครูชาวต่างชาติยังอยู่สอนไม่นานทำให้ขาดคุณภาพ ด้านผู้เรียนที่บางคนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งมักเกิดขึ้นกับผู้เรียนที่ไม่ได้เรียนสองภาษามาตั้งแต่ต้นหรือไม่มีทักษะทางด้านภาษามาก่อน อีกทั้งผู้เรียนที่ไม่คุ้นกับระบบการเรียนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้ในการทำกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อนจึงเกิดปัญหา ในเรื่องการปรับตัว การไม่กล้าแสดงความคิดเห็น รวมถึงด้านผู้ปกครองที่มีความคาดหวังสูง

จากเอกสารและรายงานการดำเนินงานที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ต่างประสบปัญหาที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องความยากลำบากในการจัดหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพ และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ นอกจากนี้ในโรงเรียนบางแห่งยังเกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้เรียนในโครงการกับผู้เรียนในภาคปกติ ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ห้องเรียนในโครงการส่วนมากจะติดเครื่องปรับอากาศในขณะที่ห้องเรียนปกติไม่มี จะมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนในโครงการเพิ่มเติมจากปกติ เช่น มีการจัดค่ายภาษาอังกฤษ การจัดทัศนศึกษา เป็นต้น ประกอบกับการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเป้าหมายว่า จะเปิดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ทั่วทั้งประเทศ 175 เขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 2 แห่ง ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (วิรุณช ปัทมาวิช, 2547: 15) ซึ่งในการที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการขยายโครงการในเชิงปริมาณที่มาก โดยที่ยังไม่เร่งหามาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น และเตรียมความพร้อมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ อาจก่อให้เกิดผลกระทบทำให้การเรียนการสอนของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษด้อยคุณภาพลงได้

การดำเนินงานโครงการเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เพราะแม้ว่าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จะใช้หลักสูตรเดียวกับในภาคปกติ แต่ในเรื่องของนโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานย่อมมีความแตกต่างกัน จึงควรมีการศึกษาว่า

โครงการที่ผ่านมามีการดำเนินงานเป็นอย่างไร มีความสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการตั้งไว้หรือไม่ ประกอบกับสภาพและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยในเรื่อง **“การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร”** การศึกษางานวิจัยนี้มีความแตกต่างจากรายงานสรุปผลการดำเนินงาน และงานวิจัยที่เกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ที่ส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับงานวิชาการและความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองที่มีต่อโครงการ ประกอบกับการวิจัยครั้งนี้อาศัยกรอบแนวคิดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) และขอบข่ายงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก และเป็นการศึกษาในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการในระดับมัธยมศึกษาทั้งสิ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ที่ดำเนินงานโครงการมาตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และยินดีที่จะให้ข้อมูลของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาครูไทยที่ปฏิบัติการสอนปีการศึกษา 2549 ในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

3. การวิจัยครั้งนี้ อาศัยกรอบแนวคิดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) และขอบข่ายงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

ซึ่งกำหนดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) คือ (1) การวางแผนโครงการ (2) การนำโครงการไปปฏิบัติ และ (3) การประเมินผลโครงการ และขอบข่ายงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ (1) งานวิชาการ (2) งานงบประมาณ (3) งานการบริหารงานบุคคล และ (4) งานการบริหารทั่วไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการวางแผนโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติ และการประเมินผลโครงการ

ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือขัดข้องในการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนดำเนินการสอนในโรงเรียนสองภาษา

โรงเรียนสองภาษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการใน 2 รูปแบบ คือ ภาคปกติและภาคภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 หมายถึง หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ใช้ในโรงเรียน

การดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หมายถึง การดำเนินงานโครงการซึ่งครอบคลุม การวางแผนโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติ และการประเมินผลโครงการ

การวางแผนโครงการ หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ครอบคลุมงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป

การนำโครงการไปปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ครอบคลุมงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป

การประเมินผลโครงการ หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษที่โรงเรียนสองภาษาได้จัดขึ้น ครอบคลุมงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าโครงการ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ครู หมายถึง ครูไทยผู้ปฏิบัติการสอนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการนี้ต่อไป
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐาน สำหรับให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ สามารถนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาโครงการให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเน้นการใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร และครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จาก 6 โรงเรียน

โดยผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 6 คน และหัวหน้าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 6 คน รวมจำนวน 12 คน จาก 6 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ได้แก่ ผู้ปฏิบัติการสอนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 118 คน จาก 6 โรงเรียน

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 130 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครู แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

2. **แบบศึกษาเอกสาร** เอกสารที่ใช้ศึกษา คือ รายงานผลการดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษที่โรงเรียน และรายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดย

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยนำส่งแบบสอบถาม และรับคืนแบบสอบถามและเอกสารที่ใช้ประกอบการวิจัยด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 2 ชุด ดังนี้

1. **แบบสอบถาม** วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. **แบบศึกษาเอกสาร** วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาในภาพรวม และนำเสนอเป็นความเรียง

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเป็น 5 บท ตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอสาระสำคัญแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

ภิญโญ สาร (2516: 10) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีบุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคม ทั้งในด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในและนอกโรงเรียน

อุทัย ธรรมเตโช (2531: 40) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษาหรือการบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่บุคคล 2 คนขึ้นไป ดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคม ให้มีความเจริญงอกงามเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและช่วยพัฒนาสังคมให้เจริญ หรือเป็นกระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

กิติมา ปรีดีดิลล (2532: 4) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะจัดดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน หลักสูตร ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ตำราเรียนและอาคารสถานที่ เป็นต้น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือก็คือ ความพยายามที่จะจัดดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยให้มีผลผลิตคือนักเรียนที่มีคุณภาพ

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2534: 4) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินการจัดการศึกษาโดยกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของสังคม”

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

สมพงษ์ เกษมสิน (2521: 4) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญ ดังนี้

1. การบริหารเจริญเติบโตควบคู่กับการดำรงชีพของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข
2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม และความก้าวหน้าทางวิชาการด้านต่าง ๆ ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น
4. การบริหารเป็นวิธีที่สำคัญ ที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า
5. การบริหารช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้ม ในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต

6. การบริหารเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กร ดังนั้นความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรมทางการเมือง

7. การบริหารต้องใช้การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ และการวินิจฉัยสั่งการนี้เอง ที่เป็นเครื่องมือแสดงให้เห็นถึงความสามารถของนักบริหารและความเจริญเติบโตของการบริหาร

8. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือในองค์กร มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นเรื่องน่าสนใจ และจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีพอย่างฉลาด

9. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กันไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาดได้ ดังนั้นการศึกษาวิชาการบริหาร จึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย

กิติมา ปรีดีดิถ (2532: 19) กล่าวว่า ในบรรดากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา สิ่งที่จะช่วยให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่ใช้วิธีการบริหารได้ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ผู้บริหารที่มีคุณภาพย่อมต้องทำการบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีขั้นตอนในการดำเนินงานได้เหมาะสมตามหลักของการบริหารการศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารการศึกษา เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และความต้องการของโรงเรียนและสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการของการศึกษาเพื่อพัฒนาคนและพัฒนาประเทศต่อไป”

ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน

งานบริหารการศึกษา คือ งานที่ผู้บริหารโรงเรียนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนต้องปฏิบัติ ซึ่งมีนักการศึกษาได้จัดแบ่งงานหรือขอบข่ายการบริหารโรงเรียน ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ภิญโญ สาธร (2523: 356-357) กล่าวว่า ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ มีหน้าที่การบริหารโรงเรียน 8 ประการ คือ

1. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ครู เจ้าหน้าที่ คนงาน ภารโรง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย

2. การปกครองและแนะแนวนักเรียน หรือการบริหารกิจการนักเรียน ตลอดจนการติดต่อกับผู้ปกครองของนักเรียน
3. การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตร แบบเรียน หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ และการบริหารการสอนเพื่อก่อให้เกิดการสอนที่มีประสิทธิภาพที่สุด
4. การบริหารงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชุมชน ในฐานะที่โรงเรียนเป็นผู้นำของชุมชน และเป็นศูนย์สังคมของชุมชนอย่างน้อยที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อช่วยพัฒนาชุมชนในทุก ๆ ด้าน และรับความช่วยเหลือและคำแนะนำจากชุมชนด้วย ในกระบวนการ 2 ทาง
5. การจัดระบบบริหารโรงเรียน กำหนดอำนาจหน้าที่ และแผนภูมิของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีระเบียบแบบแผนสมเป็นองค์การที่ดี
6. การจัดการเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ และพัสดุครุภัณฑ์
7. การบริหารงานธุรการหรืองานเสมียน เอกสารต่าง ๆ การเงินและงานบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน
8. การประเมินผลงาน ซึ่งต้องทำเป็นระยะ ๆ ต่อเนื่องกันไม่ขาดสาย

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 59-60) สรุปงานที่ผู้บริหารการศึกษาต้องรับผิดชอบออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. งานบริหารบุคลากร ได้แก่ การบริหารงานบุคคลทุกประเภทที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ครู ภารโรง และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. งานบริหารวิชาการ ได้แก่ การบริหารงานที่เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา กิจกรรมเสริมวิชาการต่าง ๆ และการบริหารสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ภายในโรงเรียนทั้งหมด
3. งานบริหารธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ และการบริการต่าง ๆ ได้แก่ งานสารบรรณ รับ-ส่งหนังสือ การงบประมาณบัญชี การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ การดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการที่โรงเรียนจัดให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียนตั้งแต่ครูจนถึงนักเรียน
4. งานบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับนักเรียนทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการรับนักเรียน การแบ่งชั้น การแบ่งกลุ่มนักเรียน สวัสดิการต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียน กิจกรรมของนักเรียน เป็นต้น
5. งานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การติดต่อระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน เป็นต้น

พนัส หันนาคินทร์ (2529: 68-69) แบ่งงานของโรงเรียนออกอย่างกว้าง ๆ 3 งาน คือ

1. งานด้านวิชาการ
  - งานด้านเกี่ยวกับครู
  - งานด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน
  - งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน
  - งานด้านการจัดหาเครื่องอุปกรณ์การสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา
  - งานด้านเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน
2. งานด้านธุรการ
  - งานด้านการเงิน
  - งานด้านการติดต่อกับองค์การภายนอก
  - งานด้านอาคารสถานที่
  - งานด้านบริการต่าง ๆ เช่น บริการเรื่องยานพาหนะ
  - งานด้านการปกครอง และควบคุมบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน
3. งานด้านกิจการนักเรียน
  - งานด้านควบคุมดูแลความประพฤติ และระเบียบวินัยของนักเรียน
  - งานด้านการแนะแนว และการจัดหาทุน
  - งานด้านจัดกิจกรรมนักเรียน
  - งานบริการอาหารกลางวัน
  - งานบริการด้านสุขภาพ
  - งานบริการด้านการรักษาความปลอดภัย

อุทัย ธรรมเตโช (2531: 75) สรุปงานของผู้บริหารการศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. การบริหารวิชาการ
2. การบริหารบุคลากรทางการศึกษา
3. การบริหารธุรการ การเงิน การบัญชี พัสดุ และการบริการ
4. การบริหารกิจการนักเรียน
5. การบริการชุมชน

กิติมา ปรีดีดิลล (2532: 41) จำแนกขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนไว้ 6 ประการ คือ

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานธุรการและการเงิน
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานอาคารสถานที่
5. การบริหารกิจการนักเรียน
6. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534: 18) สรุปภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน 4 ประการตามงานวิจัยของ Robert S. Fisk และ ภิญโญ สาธร ได้เพิ่มงานบริหารกิจการนักเรียนอีกประการหนึ่ง ดังนี้

1. การให้โอกาสทางการศึกษา ปรับปรุงการศึกษาในโรงเรียน หรือบริหารงานวิชาการ
2. บริหารงานบุคลากรในโรงเรียน
3. บริหารที่เกี่ยวกับชุมชนและประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. บริหารงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ธุรการ การเงิน และการให้บริการ
5. การบริหารกิจการนักเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษา แบ่งงานในสถานศึกษาออกเป็น 4 งาน คือ

1. งานวิชาการ
2. งานงบประมาณ
3. งานการบริหารงานบุคคล
4. งานการบริหารทั่วไป

John A. Ramseyer และคนอื่น ๆ (1955: 18-56) สรุปว่างานบริหารการศึกษาออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
2. การบริหารกิจการนักเรียน

3. การเป็นผู้นำของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
4. การบริหารงานบุคคล
5. การบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน
6. การจัดการเกี่ยวกับรถ หรือถนน ที่นักเรียนต้องใช้ในการมาโรงเรียนและกลับบ้าน
7. การจัดระบบบริหารการศึกษาและระบบการบริหาร โรงเรียน ให้ถูกต้องตามวิธีการบริหารการศึกษาที่ดี และมีประสิทธิภาพ
8. การบริหารงานธุรการ การเงิน และบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน

Robert S. Fisk (1957: 211-225) สรุปว่างานการบริหารการศึกษามี 4 ประเภท คือ

- i. การบริหารงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
- ii. การบริหารงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขยายหรือปรับปรุงโอกาสทางการศึกษาหรืองานในด้านวิชาการ
- iii. การบริหารงานบุคคลทุกชนิด นับตั้งแต่การแสวงหา บรรจุ พัฒนา ปรับปรุงครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน ตลอดจนการให้พ้นจากงานหรือโอนย้ายไปจากโรงเรียน
- iv. การบริหารงานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ บริเวณ และบริการต่าง ๆ

Roald F. Campbell และคนอื่น ๆ (1958: 85) ได้แบ่งขอบข่ายงานบริหารการศึกษากออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. งานพัฒนาหลักสูตร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานบุคคล
5. งานจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. งานการเงินและธุรการ
7. งานจัดโครงสร้างองค์การ

เมื่อพิจารณาการแบ่งขอบข่ายการบริหารโรงเรียนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัย จำแนกขอบข่ายการบริหารโรงเรียนออกเป็น 4 งาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และ เห็นว่าครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งงาน 4 งานดังกล่าว ได้แก่

1. งานวิชาการ
2. งานงบประมาณ
3. งานการบริหารงานบุคคล
4. งานการบริหารทั่วไป

งานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงาน วิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียน การสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียน และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของ ผู้บริหาร (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543: 2) โดยการบริหารงานวิชาการจะดีมีประสิทธิภาพ หรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครู ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถและเข้าใจเรื่อง บริหารการศึกษา เข้าใจจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และเข้าใจหลักการบริหารวิชาการเป็นอย่างดี (กิติมา ปรีดีดีลล, 2532: 47)

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ภิญโญ สาร (2523: 436) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การ บริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมี ประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูใน ด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือ การให้ ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยครูใหญ่เป็นผู้นำในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการสอน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 87) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดเพื่อจะส่งเสริม พัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 76) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด หรือการบริหารที่ให้ผลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพ เป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 48) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของเด็กให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดในการส่งเสริมวิชาการในโรงเรียนคือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารโรงเรียนโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ข: 33) ได้ให้ความหมายไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหรือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ให้สามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง และการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมาก และเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน”

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ได้มีผู้จำแนกและให้ขอบข่ายไว้แตกต่างกัน คือ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 87-94) กล่าวว่า งานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การบริหารบุคลากรทางวิชาการ
4. การนิเทศการศึกษา
5. การบริหารสื่อการศึกษา
6. กิจกรรมอื่น ๆ ที่เสริมการเรียนการสอน เช่น กิจกรรมของชุมนุมวิชาการต่าง ๆ

กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย หรือกิจกรรมการใช้ห้องสมุด

ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2529: 105-109) จัดประเภทวิชาการออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. งานเกี่ยวกับตัวครูและระบบการนิเทศการศึกษา ได้แก่ การจัดหาครูที่ดีมาทำการสอน จัดให้ครูทำหน้าที่ต่าง ๆ ให้เหมาะแก่ความรู้ ความสามารถ การสร้างน้ำใจ หรือขวัญในการทำงานให้แก่ครู การพัฒนาตัวครูโดยใช้ระบบการนิเทศการศึกษา ส่งเสริมให้ครูอาจารย์มีความรู้และวุฒิสูงขึ้น ให้มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาและการฝึกอบรมทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูเป็นสมาชิกสมาคมทางการศึกษาและสมาคมวิชาชีพอื่น ๆ เพื่อจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้สูงขึ้น การนิเทศการทำงานและการสอนให้แก่ครู และการควบคุมดูแลการทำงานของครู

2. งานเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่ การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ความถนัดหรือความต้องการ การส่งเสริมนักเรียนในด้านวิชาการ การจัดบริการห้องสมุด และแหล่งสำหรับบริการด้านวิชาการ การควบคุมเวลาการเรียนของนักเรียน การหาทางช่วยเหลือนักเรียนเรียนช้า และการจัดสอนซ่อมเสริม

3. งานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน ได้แก่ การศึกษาโครงสร้างหลักสูตร ความเกี่ยวเนื่องระหว่างวิชาต่าง ๆ การจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อความสะดวกแก่การค้นคว้าของครู เช่น ตัวหลักสูตร ประมวลการสอน โครงสร้างการสอน คู่มือครู แบบเรียน แบบฝึกหัด หนังสือประกอบการสอน และเอกสารทางวิชาการ การพยายามปรับปรุงหลักสูตร ประมวลการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ และการจัดโปรแกรม

การเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องตามลำดับวิชาสามารถใช้เป็นแผนการเรียนการสอนได้ การจัดประเมินผลการเรียนของนักเรียน การจัดหาวิทยากรท้องถิ่น หรือแหล่งความรู้ในท้องถิ่น การจัดทำและการเก็บผลการเรียน และการออกไปสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับผลการเรียนหรือผลการศึกษา

4. งานเกี่ยวกับการจัดทำโครงการสอนและตารางสอน โครงการสอนหรือที่แต่เดิมเรียกว่า ประมวลการสอน คือ การจัดแบ่งเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เพื่อดำเนินการสอนให้ได้ผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และการวางโครงการสอนนั้นอาจจะทำเป็นระยะยาว เช่น ตลอดปีการศึกษา ตลอดภาคเรียน หรือจัดทำเป็นโครงการระยะสั้น เช่น เป็นเดือนหรือสัปดาห์ โรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนควรจะกำหนดเอง ว่าควรจะสอนอะไรก่อน และควรสอนเมื่อไร เมื่อรวมทั้งหมดแล้วจะได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดมาให้

5. งานด้านจัดหาเครื่องอุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ การจัดอุปกรณ์ประกอบการสอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร การจัดตั้งศูนย์สื่อและศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้สามารถบริการสื่อการเรียนการสอนได้อย่างกว้างขวาง จัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อให้บริการด้านนี้แก่ครู กระตุ้นให้ครูใช้บริการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาของนักเรียนอย่างจริงจัง สร้างมาตรการสำหรับการเก็บรักษาและการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. งานการเลือกแบบเรียนและการส่งเสริมผลิตเอกสารต่าง ๆ แบบเรียน และเอกสารตำรา เป็นสิ่งที่ช่วยการสอนของครูเป็นอย่างมาก ครูสามารถมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าจากแบบเรียนได้ และเป็นแนวทางที่ครูจะกำหนดเนื้อหา และวิธีสอนให้สอดคล้องกับบทเรียนในแบบเรียนนั้น ๆ ด้วย และไม่ใช่ว่าครูจะใช้แบบเรียนเล่มหนึ่งเล่มใดเป็นแนวทางเท่านั้น แต่ควรใช้แบบเรียนหลายเล่มประกอบกัน เพื่อให้เกิดความคิดกว้างขวางและลึกซึ้ง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเจริญในทุกด้าน

7. งานด้านสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาควรให้ความเอาใจใส่และสนใจเป็นพิเศษ ที่จะสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยการให้โอกาสและเสรีภาพทางวิชาแก่ครูอาจารย์ เช่น เสรีภาพที่จะสอบถามเกี่ยวกับความหมายและขอบเขตของแนวความคิดใด ๆ เสรีภาพที่จะทำการค้นคว้าวิจัย เพื่อนำไปสู่คำถามที่ต้องการเสรีภาพที่จะแสดงออกทั้งวาจา และการเขียนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยนั้น ๆ เสรีภาพที่จะอภิปรายตามแนวความคิดของตน โดยปราศจากความข่มขู่ทางเสรีภาพในฐานะที่เป็นประชาชนคนหนึ่ง ที่สามารถจะพูดหรือเขียนในสังคมทางวิชาการ ได้เต็มที่และเสรีภาพที่จะสอนหรือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับผลแห่งการค้นคว้าและวิจัยในแนวหรือสาขาวิชาที่ตนสามารถนั้นได้เต็มที่ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ นอกจากให้เสรีภาพทางด้านต่าง ๆ แก่ครูอาจารย์ดังกล่าว

แล้ว สามารถส่งเสริมในภาพรวมของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ได้ คือส่งเสริมให้มีการเขียนบทความ การออกวารสาร การอภิปราย การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ และการค้นคว้าวิจัย เป็นต้น

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 57-58) แบ่งขอบข่ายงานด้านวิชาการออกเป็น 6 ประการ ดังนี้

1. แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย หลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน
3. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยงาน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดการครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด และการจัดทำคู่มือครู
4. สื่อการสอน
5. การปรับปรุงการเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศการสอน และการฝึกอบรม
6. วัดและประเมินผล

อุทัย บุญประเสริฐ (2540: 82) กำหนดขอบเขตของงานวิชาการไว้ 6 เรื่องดังนี้

1. เรื่องหลักสูตร และการจัดการในการนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและหลักเกณฑ์การบริหารหลักสูตร
2. เรื่องการสอน การบริหารการสอน และการปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพบรรลุหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียน และการบริหารกิจกรรมนักเรียน ให้เสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. เรื่องสื่อกับกิจกรรมการเรียนการสอน และงานห้องสมุด เพื่อเสริมหรือสนับสนุนการเรียนการสอนส่วนต่าง ๆ ตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ และช่วยให้ครูมีความรู้ก้าวหน้า กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ
5. เรื่องการวัดผล และประเมินผลการศึกษาของตัวนักเรียน และการประเมินมาตรฐานหรือการประเมินผลสำเร็จของงานทางวิชาการของโรงเรียนโดยส่วนรวมทั้งโรงเรียน
6. เรื่องการจัดการนิเทศการศึกษา และการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูและสำหรับบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ของโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 3-4) กล่าวว่าขอบข่ายของงานวิชาการประกอบด้วย

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงานดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา การรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอน เป็นการจดยละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในโรงเรียนดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนนักเรียนในแต่ละรายวิชา

2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาถึงความพร้อมของโรงเรียนและความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด และครูอาจใช้หนังสืออื่นประกอบ หรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม

2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการให้นักเรียนรู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้นักเรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสนักเรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3. การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียน เน้นเครื่องมือและกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

3.2 การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3 การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

4. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 13) กำหนดขอบข่ายภารกิจด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

Van Miller (1965: 175) กล่าวว่า งานวิชาการว่าประกอบด้วย 4 อย่างคือ

1. การจัดโปรแกรมการเรียน
2. การปฏิบัติตามโปรแกรม
3. การติดตามการเรียนการสอน
4. การจัดบริการสอน

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าขอบข่ายของงานวิชาการมีเป็นจำนวนมาก ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียน ครอบคลุมเรื่องดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. หลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การนิเทศภายในโรงเรียน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ทั้งนี้ขอบข่ายงานวิชาการแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

การวางแผนงานวิชาการ

การวางแผนงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในโรงเรียน งานวิชาการที่สำคัญและจำเป็นต้องวางแผนมีหลายงาน เช่น งานการผลิตนักเรียน งานด้านครูอาจารย์ งานวางแผนทรัพยากรกายภาพ งานวางแผนการใช้ครุภัณฑ์ งานวางแผนการใช้วัสดุภัณฑ์ งานวางแผนทรัพยากรการเงิน เทคนิคการวางแผน ได้แก่ การใช้ตารางแกนต์ กลุ่มสร้างคุณภาพ การประเมินผล และการตรวจสอบรายการการบริหารเวลา การวางแผนด้วยวิธีการงบประมาณ เป็นต้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543: 113)

ความสำคัญของการวางแผนงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 97) กล่าวว่า การวางแผนงานวิชาการมีความสำคัญ ดังนี้

1. โรงเรียนมีงบประมาณและทรัพยากรจำกัด การวางแผนจะช่วยให้ใช้งบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ ได้อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด
2. การวางแผนจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมที่จะทำในอนาคตไว้ล่วงหน้า โดยการศึกษาถึงข้อมูลและข้อเท็จจริงอื่น เพื่อช่วยให้สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า และเตรียมพร้อมที่จะแก้ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น
3. โรงเรียนประกอบด้วยงานต่าง ๆ หลายงาน เช่น งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการ ซึ่งแต่ละงานจะมีภาระหน้าที่และแผนการดำเนินงานของตนเอง การสามารถจัดแผนร่วมกันระหว่างงานต่าง ๆ จะทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้และช่วยเหลือกันและกันได้
4. การวางแผน ทำให้สามารถพัฒนาโรงเรียนไปตามทิศทางที่กำหนดไว้ และสามารถคงอยู่ในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการวางแผนงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 98) กล่าวว่า หลักการวางแผนงานวิชาการ มีดังนี้

1. ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบการวางแผนทุกระดับ ตั้งแต่งานวิชาการระดับโรงเรียน งานวิชาการระดับคณะ จนถึงการเรียนการสอนของครูอาจารย์ โดยการจัดให้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือหรือการรับฟังความคิดเห็นของครูอาจารย์ เพื่อจะได้จัดการวางแผนได้ถูกต้อง
2. ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการวางแผนของโรงเรียน โดยทั่วไปผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดแผนงานของโรงเรียน แต่โดยแท้จริงแล้วผู้บริหารไม่ใช่เพียงผู้กำหนดแผน แต่ควรจะมีส่วนร่วมโดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้รับผิดชอบงานอื่น ๆ และครูอาจารย์ในโรงเรียนด้วย
3. ผู้บริหารควรมีทักษะในการวางแผน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการวางแผนจนสามารถชี้นำครูอาจารย์ได้
4. ผู้บริหารควรรู้จักวางแผนในการบริหารงาน การวางแผนเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนหนึ่งของการบริหารงานต่าง ๆ จะสามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีหรือไม่อยู่ที่การวางแผน งานวิชาการเป็นงานที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องตลอดไป ตั้งแต่การวางแผน การจัดโปรแกรมการศึกษา การรับสมัครนักเรียน ตลอดจนถึงการจัดการสอนต่าง ๆ หากสามารถวางแผนการสอนได้ดี การบริหารงานในขั้นตอนอื่นจะสามารถดำเนินการได้

กมล ภูประเสริฐ (2545: 7) กล่าวว่า การวางแผนพัฒนางานวิชาการ หรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์เป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหา หรือความต้องการที่จะพัฒนางานและกำลังงบประมาณ ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์
2. การกำหนดภารกิจหรือพันธกิจ
3. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
4. การกำหนดกลยุทธ์
5. การกำหนดแผนงาน/โครงการ

กระบวนการในการวางแผน

Joseph L. Massie and John Douglas (1981: 220-222) กล่าวว่า การวางแผนมีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายของการทำงานของโรงเรียน ซึ่งมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งการมีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของการทำงาน เช่น การวางแผนการรับนักเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การกำหนดเป้าหมาย หากสามารถรวมความคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน

2. การค้นหาโอกาสและการพิจารณาถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น เป็นการหาแนวทางที่จะช่วยให้แผนที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้ นั่นคือ การมีข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เช่น การวางแผนรับนักเรียน ข้อมูลจากปีก่อน ๆ จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จากสภาพของตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจจะคาดคะเนจำนวนนักเรียนที่จะมาสมัครสอบได้ สามารถจัดเตรียมแนวดำเนินการสอบให้เป็นที่เรียบร้อยและแก้ไขปัญหาลุप्तสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

3. การแปลโอกาสให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นการนำเอาแผนที่มียุไปใช้อย่างมีเหตุผล เช่น งบประมาณที่เพียงพอ การจัดบุคลากรที่เหมาะสม และต้องมีความสามารถในการพยากรณ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่

4. การเลือกแนวทางที่ดีที่สุดและการกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของงาน แบ่งงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้รู้ว่าทำงานอะไร เช่น ครูแต่ละคนจะสอนวิชาอะไร มีจุดหมายเชิงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะเลือกวิธีสอนและประเมินผลอย่างไร ทำให้การทำงานมีความสะดวกและคล่องตัวขึ้น

5. การตรวจสอบแบบการทบทวน เป็นการตรวจสอบและประเมินผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน ในการประเมินผลสามารถตรวจสอบได้ 2 ลักษณะคือ

- การประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน เพื่อจะได้ปรับปรุงแผนงานที่กำลังดำเนินอยู่ได้ดีขึ้น

- การประเมินผลรวบยอด เป็นการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นแผนหรือโครงการ

หากผลที่เกิดขึ้นจากแผนงานที่วางไว้ไม่เป็นที่น่าพอใจ ก็จะต้องมีการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยอาศัยข้อผิดพลาดที่เกิดจากกระบวนการเป็นแนวทาง

อำภา บุญช่วย (2537: 12-13) กล่าวว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการวางแผนงาน ดังนี้

1. จัดทำแผนงานและโครงการวิชาการประจำปี เพื่อให้การวางแผนงานสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหาร โรงเรียนต้องให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ต้น เพื่อทุกคนจะได้มีความรู้สึกในความเป็นเจ้าของหน่วยงานและจะได้ให้ความร่วมมือด้วยดี เมื่อกำหนดแผนงานเสร็จแล้ว ก็จัดทำโครงการสนับสนุนแผนงานวิชาการให้ครอบคลุมงานต่อไปนี้ คือ กำหนดนโยบาย เป้าหมายและการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน จัดหาและส่งเสริมการใช้ สื่อการเรียน การวางแผนการสอน การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน การนิเทศการสอน ห้องสมุด การวัด และประเมินผล พัฒนาการสอนในกลุ่มประสบการณ์หรือแผนการเรียนต่าง ๆ การสอนซ่อมเสริม การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน รายงานผลการเรียน เป็นต้น

โรงเรียนจะมีโครงการในแผนงานวิชาการมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับขนาดของ โรงเรียน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตลอดจนนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของ โรงเรียน

2. การจัดปฏิทินปฏิบัติงาน ในรอบปีการศึกษาหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมหลายอย่างที่ โรงเรียนต้องปฏิบัติ การจัดให้มีการทำปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนว่า วันใด เดือนใด จะประกอบ กิจกรรมอะไร เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา

3. การจัดทำแผนการสอน ผู้บริหาร โรงเรียนควรจะควบคุมติดตามการปฏิบัติ การสอนของครูให้เป็นไปตามเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือและแผนการสอน

4. การจัดทำตารางสอน ผู้บริหาร โรงเรียนควรมอบให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและ คณะทำงานเป็นผู้จัดทำตารางสอน โดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำตารางสอน

5. การจัดครูเข้าสอน ผู้บริหาร โรงเรียนควรคำนึงถึงความต้องการและความถนัด ของครู เช่น ครูสอน ป. 1 ควรเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี รู้ความต้องการและความสามารถ ของนักเรียน

6. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการ จัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

หลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง ประมวลการจัดประสบการณ์ในการเรียนต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางความรู้ ความสามารถ ทักษะ และค่านิยมต่าง ๆ เป็นไปตามความต้องการของสังคม หลักสูตรนั้นเป็นได้ทั้งโครงการเรียนของนักเรียน เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะจัดให้แก่นักเรียน (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2525: 87)

องค์ประกอบของหลักสูตร

Hilda Taba (1962:10 อ้างถึงใน เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2525: 87-89) กล่าวว่า หลักสูตรประกอบด้วย

1. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา ความมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ เพื่อให้รู้ว่าต้องการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะ ค่านิยมต่าง ๆ เป็นอย่างไร จึงจะสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ความมุ่งหมายของหลักสูตรนี้มีหลายระดับด้วยกัน เช่น ความมุ่งหมาย ระดับหลักสูตร ความมุ่งหมายของวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะวิชา เป็นต้น
2. เนื้อหาวิชา เมื่อกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว จากนั้นเป็นการกำหนดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จะบรรจุลงในหลักสูตร แต่ละระดับชั้นของการศึกษา ซึ่งเนื้อหาวิชาไม่ได้หมายถึงความรู้เพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงประสบการณ์การเรียนต่าง ๆ ที่จะจัดให้แก่นักเรียนด้วย
3. กระบวนการเรียนการสอน เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เช่น การจัดทำแผนการสอน คู่มือครูแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ เป็นต้น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การจัดตารางสอน การจัดห้องสมุด การจัดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอน เป็นต้น และสุดท้าย คือ การสอนของครู ซึ่งเป็นขั้นที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอน เพราะครูเป็นผู้ใช้หลักสูตร ดังนั้นหลักสูตรจะบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับการสอนของครูเป็นสำคัญ
4. การประเมินผลหลักสูตร เป็นความต้องการที่จะทราบว่า การนำหลักสูตรไปใช้ได้เกิดผลตามความมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่

การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยการตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น บุคลากร อาคารสถานที่ งบประมาณ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดทำโครงการสอน เป็นต้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543: 49)

กมล ภูประเสริฐ (2545: 9-10) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร ได้แก่การดำเนินงานดังนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ ที่กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้โดยการจัดเป็นกลุ่ม ๆ ไว้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางนี้ มีประโยชน์ต่อโรงเรียน คือ ช่วยให้บุคลากรของโรงเรียนได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางโดยละเอียด เพื่อการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้รายปีและรายภาคเรียนต่อไป นอกจากนี้จะช่วยให้เกิดแนวคิดว่าโรงเรียนจะมีแนวในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนในส่วนตัวบ้าง

2. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรง แต่เนื่องจากมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางจะเขียนไว้ครอบคลุมค่อนข้างมาก ถ้าโรงเรียนเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้มีอยู่แล้ว อาจกำหนดเฉพาะสาระการเรียนรู้เฉพาะท้องถิ่นที่จำแนกตามช่วงชั้น

3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำผลงานในข้อ 1 และข้อ 2 มาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้เป็นรายปี กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จะต้องกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค และกำหนดหน่วยกิตให้เหมาะสม

4. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องนำเอกสารสาระการเรียนรู้ตามข้อ 3 ที่เกี่ยวเนื่องกันมาบูรณาการเป็นหน่วย

การเรียนรู้ย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กัน แต่แต่ละหน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน ซึ่งเมื่อรวมทุกหน่วยเข้าด้วยกันจะสมบูรณ์ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นรายภาคหรือรายปี แต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ต้องทำเป็นรายวิชา นอกจากนั้นยังต้องดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่กำหนดด้วย

อำนาจ บัญช่วย (2537: 32-33) กล่าวว่า แนวปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร มีดังนี้

1. จัดให้มีปรัชญาและเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. ต้องมีการกำหนดนโยบายทางด้านวิชาการของโรงเรียนไว้ให้ชัดเจน และแจ้งให้ครูทุกคนได้ทราบและเข้าใจ
3. ต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบและโครงการศึกษาที่มีขึ้นภายในโรงเรียนทั้งหมดและสื่อสารให้ครูทุกคนเข้าใจ
4. เข้าใจหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร และมีการฝึกอบรมให้มีความรู้ในด้านนี้ให้ได้ทุกคน
5. จัดให้มีและทำเอกสารหลักสูตรที่ครูจะต้องใช้ในโรงเรียน เช่น หลักสูตร โครงการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือหนังสือเรียน หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบ
6. การคัดเลือกและใช้ครูให้ถูกต้องตามความถนัด ความสามารถ และวิชาการที่ได้ศึกษามา และให้เหมาะกับระดับชั้นเรียน
7. จัดให้มีและอำนวยความสะดวกในด้านอาคารสถานที่และสื่อการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สนามฝึกพลานามัยและกีฬา วัสดุอุปกรณ์ และการใช้วัสดุท้องถิ่นในการผลิตอุปกรณ์การสอน
8. ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยการพัฒนาครู ทางด้านการสอน เช่น ให้ครูสังเกตการณ์สอน เยี่ยมเยียนดูการสอน เข้ารับการอบรมประชุมทางวิชาการ ศึกษาต่อ อ่านวารสาร เขียนบทความ ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนดำเนินงานด้านวิชาการ และขอความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์
9. ก่อนเปิดภาคเรียน 2 สัปดาห์ ควรมีการประชุมครู ชี้แจงหลักสูตร แผนการสอน จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนและปัญหาการสอน จัดทำวัสดุอุปกรณ์และอาจมีการสาธิตการสอนแลกเปลี่ยนความรู้กัน
10. การจัดตารางสอน
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากสำหรับวัยเด็ก และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาลักษณะนิสัย

12. จัดโครงการสอนซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่เรียนอ่อน และการสอนส่งเสริมเด็กเรียนเร็ว

13. รู้จัดการประเมินผลหลักสูตร โดยการประเมินได้จาก

- ผลการศึกษาของนักเรียนที่ครูวัดผลได้เป็นประจำ
- การใช้แผนการสอนของครู
- ติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว
- ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
- องค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีผลต่อการใช้หลักสูตร เช่น ครู อาคารสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรหรือโปรแกรมการศึกษา ได้แก่ การจัดตารางสอนของโรงเรียน การจัดครูผู้สอนประจำวิชา การสอนของครู ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่าง ๆ ด้วย (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2525: 91)

การบริหารการเรียนการสอน

กมล ภูประเสริฐ (2545: 10-11) กล่าวว่า การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมที่เน้นการให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ ความเข้าใจ จากการสอบถาม จากการอ่าน จากการค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปเป็นความรู้และความเข้าใจของตน การให้นักเรียนได้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติการทดลอง เพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะกระบวนการและสรุปผลงานของตน การให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล ในขณะที่เดียวกันต้องคำนึงถึงการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่ไปด้วย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความต้องการในการปฏิรูปการศึกษาทั้งสิ้น

2. การกำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียน ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ สื่อและอุปกรณ์จะเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้ปฏิบัติ เช่น หนังสือคั่นคว่ำที่จะมาใช้ในการ สอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ การเตรียมห้องปฏิบัติการต่าง ๆ การเตรียมขั้นตอนการปฏิบัติที่จะช่วย พัฒนาความคิด การเตรียมคำถามที่จะใช้กระตุ้นความคิด เป็นต้น

เนื่องจากโรงเรียนทั้งหลายมีสื่อการเรียนการสอนอยู่มาก จากการจัดหา รวบรวม และสะสมมาตลอด จึงควรมีการสำรวจสิ่งที่มีอยู่แล้วก่อนที่จะเตรียมการจัดหาสิ่งที่ยังขาดแคลน ตามกำลังของโรงเรียนต่อไป ดังนั้นควรจะเน้นสื่อที่มีในท้องถิ่นก่อน

3. การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา ตามแนวคิดในปัจจุบันต้องการให้มีการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ซึ่งเป็นการประเมินที่ สอดคล้องกับจุดเน้นของกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อให้นักเรียนค้นคว้า ทดลองและปฏิบัติในสิ่ง ต่าง ๆ ก็ควรประเมินจากการปฏิบัติและผลงานที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจแตกต่างกันไปสำหรับนักเรียน แต่ละคน ไม่สามารถประเมินโดยใช้แบบทดสอบในทุก ๆ เรื่อง ประกอบกับแต่ละหน่วยการ เรียนรู้/รายวิชามีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้แล้ว การประเมินจึงต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้นั้น ๆ ด้วย

4. การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน ใน ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษา จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่ง มีลักษณะของการบูรณาการอยู่แล้ว ดังนั้นผู้สอนแต่ละคนสามารถนำเอาผลงานจากข้อ 1 - 3 มาใช้ ในการจัดทำแผนการสอนเชิงบูรณาการได้โดยตรง ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จัดทำแผนการ สอนเป็นรายวิชา

5. การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม แผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการเยี่ยมชั้นเรียน หรือการประชุมปรึกษาหารือกัน เป็นระยะ

6. การร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยกรณีพิเศษภายใน การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน และการแสวงหาความช่วยเหลือจาก แหล่งภายนอกสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 161-162) กล่าวว่า แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน มีดังนี้

1. ปฐมนิเทศครูอาจารย์ใหม่
2. ประชุมหารือหรือชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. ส่งเข้ารับการอบรมในหลักสูตรระยะสั้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั้งในด้านเนื้อหาวิชา และการใช้เทคโนโลยีกับการเรียนการสอน
4. ส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
5. ส่งเข้าไปศึกษาในสถาบันต่าง ๆ เฉพาะแขนงวิชา
6. จัดประชุมสัมมนาในแต่ละหมวดวิชา
7. ให้การนิเทศภายในสถานศึกษา
8. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
9. ให้ไปฝึกอบรมด้านฝึกงาน โดยการปฏิบัติจริง
10. ให้ไปดูงานในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน หรืองานที่ปฏิบัติอยู่

การนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกวิถีทางของผู้บริหารการศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ ในการอบรมแนะนำให้ครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้พัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามในอาชีพทางการศึกษา เพื่อช่วยพัฒนาหลักสูตร ช่วยพัฒนาครู ช่วยเลือกและผสมปรับปรุงวิธีการสอน ช่วยเลือกและปรับปรุงการประเมินผลการเรียนการสอน (อุทัย ธรรมเดโช, 2531: 78)

ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 224) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน มีความจำเป็น ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึง และเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน มีการขยายตัวในด้านจำนวนโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน

2. การศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีความหลากหลายในวิชาชีพ ความชำนาญ ความรู้ เฉพาะสาขาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การจัดศึกษานิเทศก์ให้ครบตามสาขาวิชา และพอเพียงจึงเป็นสิ่งที่ทำได้จำกัด

3. การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการใช้ทรัพยากรในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งบุคลากรมีจำนวนมากและมีความชำนาญในสาขา เป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาด้วย

4. การนิเทศภายในโรงเรียนจะสร้างความใกล้ชิดความคุ้นเคยกัน และการทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงาน

5. การประสานในสถานศึกษาจะสะดวกเพราะความคุ้นเคยกัน มีการประชาสัมพันธ์งานได้ทั่วถึง

ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 224) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของโรงเรียน
2. เพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. เพื่อการสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาหลักการ และสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของโรงเรียนและครูอาจารย์
5. เพื่อพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นจะนำไปใช้ในการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา รวมถึงให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้น

การบริหารการนิเทศภายในโรงเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2545: 13-14) กล่าวว่า การบริหารการนิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคน ร่วมกันรับผิดชอบในการนำโรงเรียนไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน ทุกคนต้องร่วมกันคิด

ร่วมกันทำ เพื่อให้โรงเรียนสามารถพึ่งตนเองได้ในทางวิชาการ แต่ละคนเป็นผู้นิเทศและเป็นผู้รับการนิเทศตามความสามารถเฉพาะตัวในแต่ละด้าน

2. การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน วิธีการที่จะนำไปใช้ควรเป็นวิธีการที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจจากการอ่าน การค้นคว้า การได้ไปประชุม/อบรม/สัมมนา/ปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ การสาธิตรูปแบบการสอนเพื่อช่วยกันค้นหาข้อบกพร่อง และปรับปรุงให้เป็นรูปแบบของโรงเรียนร่วมกัน เป็นการประชุมระดมสมองที่ไม่ต้องมีการวิพากษ์วิจารณ์กันโดยตรง เป็นต้น

3. การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

4. การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยถือเป็นปัญหาของโรงเรียนโดยส่วนรวม

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

อำนาจ บุญช่วย (2537: 120-127) กล่าวว่า กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน มีดังนี้

1. การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เป็นการประชุมครูทั้งหมดของโรงเรียน เพื่อเตรียมการให้พร้อมที่จะดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนในวัดเปิดภาคเรียน โดยนำผลการปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ผ่านมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในภาคเรียนต่อไป

2. การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างผู้บริหารหรือครูที่ได้รับมอบหมายกับครูในโรงเรียน เพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน แล้วนำข้อมูลที่บ้านทักหรือสังเกตได้ไปวิเคราะห์และหาทางปรับปรุงพฤติกรรมการสอนร่วมกัน

3. จัดเอกสารหรือตำราทางวิชาการให้แก่ครูผู้สอนได้ศึกษา การนิเทศบางรูปแบบไม่สามารถให้ผู้รับการนิเทศรับรู้โดยตรงได้ เพราะปัญหาต่าง ๆ เช่น ความไม่รู้ งบประมาณ แต่การจัดหาเอกสาร ตำราทางวิชาการในเรื่องรายละเอียดต่าง ๆ ให้กับครูผู้สอนสามารถที่จะช่วยพัฒนาการสอนของครูผู้สอนได้ ทำให้ครูมีความรู้สึกลงใจในทางที่ดีว่าตนได้รับความไว้วางใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบจากผู้บริหาร และเป็นการเสริมแรงแก่ครู ถ้าหากการค้นคว้านั้นจะต้องนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่เพื่อนครูอีกต่อหนึ่ง

4. การให้คำปรึกษาหารือ เป็นกิจกรรมการนิเทศภายในอีกอย่างหนึ่งที่โรงเรียนสามารถปฏิบัติได้ ปัญหาในการปรึกษาหารืออาจแบ่งเป็นปัญหาส่วนตัวและปัญหาด้านการเรียน

การสอน ซึ่งผู้นิเทศโดยเฉพาะผู้บริหารจำเป็นต้องให้คำปรึกษาหารือในปัญหาทั้ง 2 ส่วน การให้คำปรึกษาหารือจะช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูที่วิธีหนึ่ง

5. การสาธิตการสอน ในกรณีที่ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการสอน ในบางครั้งผู้บริหารโรงเรียนอาจนิเทศการสอนโดยสาธิตวิธีการสอน สิ่งสำคัญที่ควรระวังและทำความเข้าใจกับผู้สังเกต การสาธิตการสอน คือการสาธิตการสอนครั้งนั้นไม่ใช่การสอนที่ดีที่สุด และผู้ชมการสอนไม่ใช่ผู้สาธิต ดังนั้นการเลียนแบบวิธีและพฤติกรรมการสอนของผู้สาธิต จึงไม่ใช่พฤติกรรมการสอนที่ดีที่สุด เพราะพฤติกรรมการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น เป็นพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของครูแต่ละคน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสาธิตการสอน คือผู้สาธิตและผู้ชมการสอนควรรู้ตัวล่วงหน้าเพื่อเข้าใจวัตถุประสงค์ร่วมกัน

6. การพาครูไปศึกษานอกสถานที่ การพาครูไปศึกษาดูงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูได้รับประสบการณ์ตรง และให้เกิดแนวคิดที่จะเอาประสบการณ์ที่ได้รับนั้นมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะในเรื่องวัตถุประสงค์และกิจกรรมจะต้องชัดเจน มีการแจ้งวัตถุประสงค์ให้โรงเรียนหรือหน่วยงานที่จะไปศึกษาดูงานทราบ และถ้าเป็นไปได้ควรมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบไปประสานงานด้วยตนเองก่อนการเดินทาง

7. การสนทนาวิชาการ เป็นกิจกรรมการนิเทศที่เป็นประโยชน์ และโรงเรียนสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณ วิธีดำเนินการอาจใช้ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ในช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวัน ผู้บริหารโรงเรียนอาจขอร้องให้ครูได้จัดอาหารกลางวันมารับประทานร่วมกัน และในช่วงนี้ก็จะมีการมอบหมายให้ครูคนใดคนหนึ่งนำสนทนาวิชาการ ซึ่งการเลือกหัวข้อการสนทนาควรให้เป็นไปตามความต้องการของคณะครู ในกรณีที่หัวข้อการสนทนาเป็นเรื่องค่อนข้างยากหรือเป็นเทคนิคเฉพาะเรื่อง โรงเรียนควรเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นผู้นำการสนทนา

สื่อการเรียนการสอน

การบริหารสื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนของนักเรียนหรือการสอนของครูให้ดีขึ้น ซึ่งสื่อการศึกษาในที่นี้หมายถึงสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นส่วนช่วยให้เกิดการเรียนการสอน และสื่อที่ไม่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายใสด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2525: 93-94)

หลักการเลือกสื่อการเรียนการสอน

อำภา บุญช่วย (2537: 101) หลักการเลือกสื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. จะต้องสัมพันธ์กับลักษณะเนื้อหาบทเรียนและจุดประสงค์ของเรื่องที่จะสอน
2. จะต้องเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน
3. จะต้องเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของนักเรียน
4. เหมาะสำหรับสภาพแวดล้อม ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
5. ถ้ามีสื่อหลายอย่างและจำเป็นต้องเลือกให้เลือกรื่องที่หาง่ายและมีประสิทธิภาพ
6. ควรใช้สื่อการเรียนการสอนเท่าที่จำเป็นและเลือกสื่อที่เห็นว่าเหมาะสมทุก

อย่าง

7. สื่อที่เลือกจะต้องเที่ยงตรงในเนื้อหา ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่ถูกต้อง
8. สื่อที่เลือกจะต้องใช้การได้ดี คຸ້ມกับราคาหรือผลที่จะได้คຸ້ມกับเวลา
9. การเตรียมสื่อ นั้น จะต้องเลือกให้สอดคล้องกับวิธีการสอนที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ และเป็นสื่อที่ผู้สอนมีประสบการณ์ในการใช้มาแล้ว หากไม่เคยใช้ต้องทดลองก่อนใช้

หลักการเตรียมสื่อการเรียนการสอน

อำภา บุญช่วย (2537: 101-102) กล่าวว่า หลักการเตรียมสื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. การเตรียมครู การเตรียมสื่อการเรียนการสอน ครูควรศึกษาล่วงหน้าว่าบทเรียนมีเนื้อหาอะไรบ้าง ในแต่ละเรื่องจะต้องใช้อะไรเป็นสื่อการเรียนการสอน สื่อที่มีอยู่ตรงกับเนื้อหาหรือกิจกรรมที่จะสอนหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะจัดหาได้ด้วยวิธีใดและอย่างไร ในกรณีนี้ถ้าหากจะต้องจัดหาหรือจัดทำ การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ วิธีการผลิตเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความประหยัดและสะดวกในการจัดทำเป็นประการสำคัญด้วย

2. การเตรียมนักเรียน การเตรียมนักเรียนมีผลดีต่อการเตรียมสื่อการเรียนการสอน เพราะช่วยให้การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมีความเหมาะสม การกำหนดเนื้อหาสาระที่นำมาสอนเหมาะสมกับความรู้และความสามารถของนักเรียน ตลอดจนช่วยในการแบ่งกลุ่มนักเรียนหรืองานที่มอบหมายให้เหมาะสมกับความรู้

3. การเตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้ ก่อนการใช้สื่อการเรียนการสอนครูจะต้องเตรียมตัวโดยการศึกษาเนื้อหาจากบทเรียน เตรียมนักเรียนและเตรียมสื่อให้พร้อม สำหรับสื่อที่ไม่เคยใช้อาจนำมาทดลองก่อนใช้เพื่อให้เกิดความพร้อมเมื่อนำไปใช้จริง สื่อที่มีอยู่แล้วบางอย่าง

อาจชำระผู้สอนจะต้องปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในสภาพดีพร้อมที่จะใช้ และถ้าหากมีกิจกรรมที่ต้องใช้สื่อหลายอย่างจะต้องจัดลำดับการใช้สื่อให้เหมาะสม การเตรียมสื่อก่อนนำไปใช้เพื่อให้เกิดความพร้อมและสะดวกในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้

หน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับงานสื่อการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 208) กล่าวว่า หน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับงานสื่อการสอน มีดังนี้

1. เข้าใจงานสื่อการสอน และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ โดยให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการสอน
2. มีนโยบายและวางแผนการจัดโครงการงานสื่อการสอน
3. มีความรู้ ความสามารถช่วยจัดและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการสื่อการสอน
4. จัดให้มีอาคารสถานที่ งบประมาณและบุคลากรแก่งานสื่อการสอน

ความมุ่งหมายของการใช้สื่อการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 212) กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการใช้สื่อการสอน มีดังนี้

1. สร้างความรู้ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดแนวคิด และได้ประสบการณ์ตรงมากขึ้น
2. ได้รับความสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
3. ให้นักเรียนสามารถจำสิ่งที่เรียนได้ในระยะยาว
4. นำสิ่งที่เป็นประสบการณ์ตรงจากแหล่งต่าง ๆ มาสู่ห้องเรียนได้มากขึ้น
5. สร้างพื้นฐานในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียน
6. เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจบทเรียนและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
7. เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
8. เป็นเครื่องมือที่ใช้ทบทวนสรุป และทำให้เนื้อหาวิชาสัมพันธ์กัน
9. เสริมสร้างกิจกรรมที่แปลกออกไป และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่

10. ช่วยให้นักเรียนเรียนได้เร็วขึ้น

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ที่ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกระบวนการที่ตรวจสอบว่านักเรียนได้ถึงจุดหมายปลายทางตามหลักสูตรต้องการหรือไม่เพียงใด ซึ่งผลจากการวัดและประเมินผลจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้ครูผู้สอนได้นำไปพิจารณาหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องและจุดอ่อนในด้านต่าง ๆ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล รวมทั้งให้ความสำคัญในเรื่องนี้ อย่างจริงจังอีกด้วย (อำภา บุญช่วย, 2537:129)

ในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน นอกจากจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้ทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัยแล้ว ยังต้องปฏิบัติอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ คือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียนและปลายภาคเรียน (อำภา บุญช่วย, 2537:130)

- การประเมินผลก่อนเรียน เป็นหน้าที่สำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องประเมินเริ่มต้นการเรียนการสอนในแต่ละวิชา แต่ละหน่วย แต่ละบทเรียน เพื่อดูว่านักเรียนแต่ละคนควรจะเริ่มต้นเรียนที่จุดใด
- การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่า นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ที่กำหนด และในแผนการสอนหรือไม่
- การประเมินผลปลายภาคเรียน เป็นการประเมินให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์ หรือจุดประสงค์ปลายทางที่เป็นตัวแทนของจุดประสงค์ทั้งหมด มาประเมินเพื่อดูผลการเรียนโดยสรุปว่าเรียนมาตลอดภาคเรียนแล้วมีผลเป็นอย่างไร

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลในโรงเรียน

อำภา บุญช่วย (2537:142-143) กล่าวว่า แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลในโรงเรียน มีดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนของนักเรียน มีแนวปฏิบัติ เช่น

- 1.1 จัดให้ครูมีเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินผลทุกชนิด ทั้งประเมินก่อนเรียน ระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียนหรือปลายปี ทั้งนี้เพื่อให้ครูมีความสะดวกในการประเมินนักเรียน

1.2 จัดให้มีเอกสารการประเมินผลการเรียนให้ครบถ้วน และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและเป็นปัจจุบัน

1.3 ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอ และมุ่งที่จะประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

1.4 รับฟังปัญหาการประเมินผลการเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้แนะนำช่วยเหลือและให้การนิเทศในลักษณะต่าง ๆ

1.5 จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนที่จะใช้ได้ดีการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน และสนับสนุนการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูเองด้วย

1.6 ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ในอันที่จะให้ทางบ้านทราบผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาเด็ก

1.7 ประเมินผลความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน นำผลมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินของปีก่อน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

2. การประเมินผลโครงการวิชาการของโรงเรียน มีแนวปฏิบัติ เช่น

2.1 เป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมการจัดทำโครงการวิชาการของโรงเรียน

2.2 พิจารณาและประเมินความสำคัญของโครงการร่วมกับครู

2.3 ติดตามและช่วยเหลือการดำเนินงานตามโครงการ

2.4 ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ

2.5 เป็นผู้ประเมินหรือแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลโครงการ

2.6 เป็นผู้ตรวจสอบและตัดสินใจในการปรับปรุงการปฏิบัติงานหรือจัดทำ

โครงการต่อเนื่อง

2.7 เผยแพร่ผลที่ได้จากโครงการ

3. การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู มีแนวปฏิบัติ เช่น

3.1 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

3.2 ตรวจสอบการสอนตามแผนการสอนย่อย

3.3 ตรวจสอบบันทึกการสอน

3.4 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น สังเกตความก้าวหน้าของเด็ก ตรวจสอบจากผลงานของเด็ก

3.5 รับฟังข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู

3.6 ตั้งคณะกรรมการสอบนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.7 จัดประชุมประเมินผลงานครู

- 3.8 สรุปผลจากการประเมินการทำงาน โครงการวิชาการที่ได้รับมอบหมาย
- 3.9 ทำการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

การบริหารการประเมินผลการเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2545: 13) กล่าวว่า การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้/รายวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียน เพื่อการพิจารณาในการเตรียมการขั้นต่อไป โดยต้องคำนึงถึงตัวบ่งชี้ที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ด้วย
2. การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมการในการสร้างเครื่องมือ และกำหนดวิธีการที่เป็นระบบ ในขั้นนี้ควรกำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างดำเนินการสอน การประเมินปลายภาคเรียนและปลายปี เพื่อความสะดวกในการสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนและรวบรวมผลงานของนักเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน
3. การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึก การสังเกต และการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ
4. การทำหลักฐานการศึกษาตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้
5. การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินได้-ตก ของนักเรียนแต่อย่างใด
6. การกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผู้ปกครองระหว่างปี และการรายงานผลของโรงเรียนช่วงปลายปีต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในด้านการวัดและประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 167-168) กล่าวว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในด้านการวัดและประเมินผล มีดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่อง
  - ประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล
  - ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบและการเก็บคะแนนสอบ
  - มาตรฐานในการสอบวัดผล
  - การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก
3. พยายามส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ
4. การจัดทำตารางสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ
5. ควรมีการประเมินผลการสอน หากมีข้อบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนวทางในการนำไปปรับใช้ครั้งต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวัดและประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 166) กล่าวว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการวัดและประเมินผล มีดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์ ทำให้ครูอาจารย์ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะได้ทราบว่าตนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะเป็แนวทางในการปรับปรุงตนเอง
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในโรงเรียน ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอน บันทึกการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุงอย่างไร

4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนรู้การศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร เป็นแนวทางในการทำงานและศึกษาต่อ
5. เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของโรงเรียน ในด้านการรับนักเรียน ผลการเรียนรู้ และการสำเร็จตามหลักสูตร
6. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ในด้านผลการเรียนและการสำเร็จการเรียนรู้ของนักเรียน

สรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้ “งานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงและการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ครอบคลุมงานด้านการวางแผนงานวิชาการ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายในโรงเรียน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล”

งานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการรับและการเบิกจ่ายเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ-จ่าย ตลอดจนการควบคุมและตรวจสอบเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความละเอียด รอบคอบ และสามารถควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง โดยในการอนุมัติการใช้จ่ายเงินแต่ละครั้งจะต้องมีระเบียบรองรับ และมีหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายครบถ้วน เพราะหากงานการเงินความผิดพลาดจะตกเป็นภาระของผู้บริหารในการแก้ไขและรับผิดชอบ

ความหมายของการบริหารงบประมาณ

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้แตกต่างกัน ดังนี้
 เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 105) ได้กล่าวว่า การบริหารการเงิน คือ การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่าย การวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่าย ตลอดจนการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 143) ได้กล่าวว่า การบริหารการเงินของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน เพื่อนำมาใช้จ่ายในการศึกษาของโรงเรียน การจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่าย ตลอดจนการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ซึ่งเงินมาใช้จ่าย การใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณ

ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณ ได้มีผู้จำแนกและให้ขอบข่ายไว้แตกต่างกัน คือ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 105) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานการเงินของโรงเรียน มีดังนี้

1. การวางแผนการเงิน หมายถึง การวางแผนเพื่อให้ได้เงินมา และการวางแผนเพื่อใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องคำนึงถึงแหล่งที่มาของเงินนั้น ๆ ว่ามีระเบียบ กฎเกณฑ์ในการใช้จ่ายอย่างไร การวางแผนการเงินเป็นการคาดการณ์ตั้งงบประมาณการใช้จ่ายของโรงเรียนนั่นเอง
2. การใช้จ่ายเงิน เป็นการดำเนินการหรือจัดการเกี่ยวกับการรับและการจ่ายเงินของโรงเรียน
3. การควบคุมการเงิน เป็นการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินของโรงเรียนให้เป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ซึ่งต้องมีระบบการควบคุมและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ
4. การประเมินผลการใช้จ่ายเงิน เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าเงินที่ใช้ไปในกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความเหมาะสมคุ้มค่าหรือไม่ เพื่อจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงงานด้านการวางแผนงบประมาณในปีต่อไป

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 144) กล่าวว่า ขอบข่ายในการบริหารการเงินโรงเรียน ควรประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. การวางแผนการเงินของโรงเรียน เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการใช้จ่ายและดำเนินการเกี่ยวกับการเงินโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อการได้มาหรือการจ่ายไปของเงินของโรงเรียน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ รายได้ของประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น

2. การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของโรงเรียนโดยส่วนรวม เช่น ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. การควบคุมการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยระบบบัญชีและวิธีการต่าง ๆ ในการตรวจสอบเงินและทรัพย์สินของโรงเรียน
4. การจัดการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการทางเศรษฐศาสตร์ หลักการทางการบริหารและหลักการคลังทั่วไป

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 20-21) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจของการบริหารงานงบประมาณ ดังนี้

1. การจัดตั้งงบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ
  - การจัดสรรงบประมาณ
  - การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
  - การโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
  - การรายงานผล
3. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ
  - การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ
  - การตรวจสอบติดตามการใช้ผลผลิต
4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
  - ทุนการศึกษา
  - กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
  - กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
  - การจัดการทรัพยากร
  - การส่งเสริมการบริหาร การจัดหารายได้ และผลประโยชน์ในรูปแบบที่

หลากหลาย

5. การบริหารการเงิน
  - การเบิกเงินจากคลัง
  - การรับเงิน
  - การเก็บรักษาเงิน

- การจ่ายเงิน
  - การนำส่งเงิน
6. การบริหารบัญชี
- การจัดทำบัญชีการเงิน
  - การจัดทำทะเบียนทางการเงิน
  - การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
  - การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
- การวางแผนจัดหาพัสดุ
  - การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ
  - การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
  - การจัดหาพัสดุ
  - การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
  - การจัดหาผลประโยชน์สินทรัพย์

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าขอบข่ายของการบริหารงบประมาณมีเป็นจำนวนมาก ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงบประมาณในโรงเรียน ครอบคลุมด้านการวางแผนการเงิน การควบคุมตรวจสอบและการประเมินผลการใช้จ่ายเงิน

ประเภทของเงินโรงเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 145-147) กล่าวว่า เงินโรงเรียน สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เงินงบประมาณแผ่นดิน เป็นเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่หน่วยงานเพื่อใช้จ่ายในระหว่างปีงบประมาณ หรืออาจจะเป็นเงินที่รัฐบาลอนุญาตให้ก่อนนี้ผู้กักพันได้ตามลักษณะและประเภทของงาน ซึ่งเงินงบประมาณแผ่นดินนั้น แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 เงินงบกลาง ซึ่งรัฐบาลไม่ได้จัดสรรให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง โดยเฉพาะ การเบิกจ่ายนั้นให้เบิกจ่ายโดยตรงจากหน่วยงานของกระทรวงการคลัง เช่น กรมบัญชีกลางในส่วนกลาง และจากคลังจังหวัดในส่วนภูมิภาค เงินงบกลางที่โรงเรียนจะต้องทำการเบิกจ่ายเป็นประจำ ได้แก่ เงินช่วยเหลือข้าราชการ เช่น เงินช่วยเหลือการเล่าเรียนบุตร เงินค่ารักษาพยาบาล เงินบำเหน็จบำนาญ เงินเลื่อนขั้นเลื่อนชั้นเงินเดือน เงินช่วยค่าครองชีพ

1.2 รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ คือ รายจ่ายที่รัฐบาลจัดสรรมาให้แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ แบ่งเป็น 11 หมวด คือ หมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทน หมวดค่าใช้สอย หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่น

2. เงินนอกงบประมาณ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2520 ได้ให้ความหมายของเงินบำรุงการศึกษาไว้ “เงินบำรุงการศึกษา หมายความว่า เงินที่ทั้งปวงที่สถานศึกษาได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์เพื่อบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา นอกเหนือจากเงินงบประมาณรายจ่าย” ที่มาของเงินบำรุงการศึกษาที่พบบ่อย ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ เงินที่มาจากแหล่งเงินที่มีผู้มีจิตศรัทธาให้บำรุงหรืออุดหนุนโดยไม่มีวัตถุประสงค์แน่นอน เงินที่ได้มาจากการรับจ้างเงินที่ได้จากการแสดงหรือกิจกรรมต่าง ๆ เงินที่เรียกเก็บโดยมีบริการให้เป็นการตอบแทน เงินค่าสมัครเข้าเรียน เงินที่ได้จากบุคคลภายนอก รายได้จากการจำหน่ายอินเทอร์เน็ต เงินที่มีผู้บริจาคให้โดยมีวัตถุประสงค์ เงินลูกเสือ เงินอนุชาต และเงินโครงการอาหารกลางวัน

หน้าที่รับผิดชอบของงานการเงินในโรงเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 144-145) กล่าวว่า หน้าที่รับผิดชอบของงานการเงินในโรงเรียน มีดังนี้

1. เกี่ยวกับการเงิน ได้แก่ การรับเงินค่าธรรมเนียม รับเงินบริจาค รับเงินผลประโยชน์อื่น ๆ รับเงินทุนการศึกษาซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อจ่ายเป็นทุนอุดหนุนการศึกษา รับเงินรายได้ของหน่วยงานในสังกัด รับเงินฝากค่าประกันของเสียหายและเงินประกันสัญญา จ่ายเงินงบประมาณทุกหมวด จ่ายเงินรายได้สำหรับการดำเนินงานของหน่วยงาน จ่ายเงินบริจาคเพื่อกิจการของหน่วยงาน จ่ายเงินอุดหนุนการศึกษา จ่ายเงินคืนฝาก ทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณทุกหมวด และเงินนอกงบประมาณ ตรวจสอบใบสำคัญและหลักฐานการรับจ่ายเงินทุกประเภท คำนวณและเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายเพื่อแจ้งและส่งสรรพากร ดูแลรักษาเงินสดให้ถูกต้องเพื่อส่งมอบกรมการรักษาดินแดน จัดเตรียมใบเสร็จรับเงินเมื่อรับเงินประเภทต่าง ๆ เบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณ เบิกเงินและนำเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ เก็บหลักฐานการเงิน จัดทำหลักฐานจ่ายเงินเดือนและลูกจ้าง ทำใบส่งเงินกระทรวงการคลัง

2. เกี่ยวกับงานบัญชี จัดทำบัญชีเงินประเภทต่าง ๆ ตามหลักบัญชีส่วนราชการ ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ทำบัญชีลูกหนี้เงินยืมทดลองราชการ และเงินยืมนอกงบประมาณ ลงทะเบียนรายจ่ายย่อยตามงบประมาณ ลงทะเบียนรายจ่ายเงินรับฝากต่าง ๆ จัดทำ

รายงานการเงินทุกประเภท จัดทำบดือนรายได้ของหน่วยงาน จัดทำทะเบียนการชำระเงินค่าบำรุง
 ค่าเนินการ รวบรวมรายละเอียดตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของหน่วยงาน รวบรวม
 รายละเอียดตั้งงบประมาณประจำปี ดำเนินการจัดทำรายละเอียดของเงินประจำงวดจากสำนัก
 งบประมาณสำหรับหน่วยงาน ดำเนินการจัดสรรเงินไปตั้งจ่ายทางจังหวัดสำหรับหน่วยงานใน
 สังกัด ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ ดำเนินการขอโอนเปลี่ยนแปลงหมวดเงิน
 งบประมาณเมื่อจำเป็น ดำเนินขออนุมัติกันเงิน ตัดฝาก ขยายเวลาดัดฝากเงินงบประมาณ ดำเนินการ
 ขออนุมัติจัดซื้อ จ้างทำวัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนการจัดสร้างเอกสารต่าง ๆ ดำเนินการจัดทำสัญญาซื้อ
 ขาย จ้างทำวัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง

3. งานตรวจสอบภายใน ตรวจสอบเงินสดคงเหลือประจำวันที่ทำกรตรวจสอบ ตรวจสอบ
 หลักฐานการรับเงิน ตรวจสอบหลักฐานและใบสำคัญการจ่ายเงิน ตรวจสอบการลงบัญชีต่าง ๆ
 ตรวจสอบทะเบียนต่าง ๆ ตรวจสอบบัญชีพัสดุครุภัณฑ์ ตรวจสอบหลักฐานการฝากเงินกับธนาคาร
 รายงานการตรวจสอบและเสนอแนะวิธีการแก้ไข

4. การจัดทำงบประมาณโรงเรียน จัดทำแผนการรับและจ่ายเงินของโรงเรียน
 ควบคุมงบประมาณเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ พิจารณาแผนงานแต่ละอย่างในงบประมาณ ควบคุม
 แผนการทำงานเพื่อไม่ให้รายจ่ายเกินคูล

งานที่ต้องปฏิบัติโดยคำนึงถึงหลักการเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ดังนี้

1. การวางแผนการเงิน ควรวางแผนไว้เป็นระยะยาวที่สุด และแบ่งกระบวนการ
 ปฏิบัติการเป็นช่วง ๆ ไป โดยต้องคอยตรวจสอบและปรับปรุงให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
 และการศึกษาอยู่ตลอดเวลา

2. ควรมีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องได้มีโอกาส
 ร่วมในการกำหนดแผนงานการศึกษาไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. งบประมาณของโรงเรียน ควรพิจารณาตามแผนงานการศึกษาของโรงเรียนใน
 ระยะ 5 ปี หรือ 1 ปี (ถ้าเป็นไปได้) ไม่ควรกำหนดเพียงแต่พิจารณา เพื่อความต้องการของการศึกษา
 ของชุมชน

4. โรงเรียนควรมีอิสระอย่างเพียงพอในการตัดสินใจ และไม่ให้มีข้อผูกพันใดมา
 เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินโรงเรียน

5. การบริหารการเงินโรงเรียน จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาโปรแกรมการศึกษาด้วย

6. การบริหารการเงินโรงเรียน ควรเป็นไปเพื่อการพัฒนาทางการศึกษามากกว่าที่จะ
 มุ่งแข่งขันซึ่งกันและกัน

การบริหารการเงินและบัญชีที่ผู้บริหารการศึกษาพึงกระทำ

กิตติมา ปรีดีดิลก (2522: 71-72) กล่าวว่า การบริหารการเงินและบัญชีที่ผู้บริหารการศึกษาพึงกระทำ มีดังนี้

1. การจ่ายเงินเดือน ผู้บริหารจะต้องจัดการเกี่ยวกับการวางแผนอัตราค่าจ้างของครู อาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ของโรงเรียน นอกจากนี้ยังจะต้องวางแผนเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนของบุคลากรเหล่านี้ให้เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพและฐานะการเงินของโรงเรียน
2. การใช้จ่ายทางด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน ได้แก่ การจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่ายทางด้านบริการอาหารกลางวันนักเรียน จัดการเกี่ยวกับการบริการห้องสมุด และจัดการเกี่ยวกับยานพาหนะรับส่งนักเรียน
3. การตรวจสอบบัญชีจ่ายเงินภายใน ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ การวางระเบียบกฎเกณฑ์การจ่ายเงิน ตลอดจนการกำหนดระบบการตรวจสอบ
4. การรายงานการเงิน ในการบริหารงานโรงเรียนย่อมมีหน่วยเหนือขึ้นไปตามลำดับในประเทศ มีหน่วยงานควบคุมอยู่หลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น
5. บัญชีการเงินของโรงเรียน เพื่อความสะดวกในการควบคุมและตรวจสอบการบริหารการเงินของโรงเรียน จำเป็นต้องมีระบบบัญชีการเงินและทรัพย์สินของสถานศึกษา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วไหลและการใช้เงินที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องกำหนดระบบบัญชี แบบฟอร์มการบัญชี กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการบัญชีให้มีลักษณะที่ง่ายต่อการตรวจสอบและสอดคล้องกับแบบฟอร์มที่หน่วยงานเหนือกำหนดไว้
6. การนิเทศบัญชีภายในของโรงเรียน เนื่องจากการจัดการเงินของโรงเรียน ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง แต่จะต้องกำหนดให้หน่วยงานหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้กำหนดนโยบาย และควบคุมให้การจัดการเกี่ยวกับการเงินของโรงเรียนถูกต้องและสอดคล้องกับหลักการและระเบียบโดยทั่วไป ผู้บริหารจึงมีหน้าที่นิเทศระบบบัญชี โดยการตรวจสอบและให้คำแนะนำแก่ผู้ปฏิบัติงาน
7. บัญชีทรัพย์สินและสมบัติของโรงเรียน

สรุปได้ว่า งานวิจัยนี้ “การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ซึ่งเงินมาใช้จ่าย การใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ครอบคลุมด้านการวางแผนการเงิน การควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินผลการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง”

งานการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลคือหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานขนาดเล็กหรือหน่วยงานขนาดใหญ่ จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคน และทุกฝ่าย ดังนั้นหากผู้บริหารขาดความสามารถในการบริหารงานบุคคล แม้จะมีวัสดุอุปกรณ์นานาชนิด มีเงินงบประมาณจำนวนมากสนับสนุน และมีคนเป็นจำนวนมากในหน่วยงานก็เหมือนไม่มีอะไรสักอย่าง (ภิญโญ สาธร, 2523: 355) ดังนั้น การบริหารงานบุคคลจึงเป็นงานสำคัญอีกงานที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ

ความหมายของการบริหารงานบุคคล

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้แตกต่างกันออกไป ดังนี้

ภิญโญ สาธร (2523: 355) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานบุคคล คือ การใช้คนให้ทำงานให้ได้ผลดีที่สุด โดยใช้เวลาน้อยที่สุด และสิ้นเปลืองเงินและวัสดุในการทำงานนั้น ๆ น้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันคนที่เราใช้นั้นมีความสุข มีความพอใจที่จะให้ผู้บริหารใช้ พยายามที่จะทำงานตามที่ผู้บริหารต้องการ หรือก็คือ การบริหารให้บรรดาบริการต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ให้การศึกษาดำเนินไปด้วยดี และเกิดประโยชน์สอดคล้องตามความมุ่งหมายของการศึกษา โดยอาศัยเทคนิคในการคัดเลือกบุคคลที่มาทำงานให้เหมาะสม และเทคนิคในการพัฒนาบุคคลที่มีอยู่แล้ว ให้มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานให้เกิดประโยชน์ ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้คนเหล่านั้นมีความเจริญก้าวหน้า ได้รับผลตอบแทนเป็นที่พอใจ และมีความสุขในการทำงาน

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 169) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องของการแสวงหากคนดี มีความรู้ ความสามารถทำงานตามที่หน่วยงานต้องการ และเมื่อได้มาแล้วก็ส่งเสริมขวัญกำลังใจให้มีความดีความชอบ ให้สวัสดิการ ส่งเสริมให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อให้อยู่และทำ

ประโยชน์แก่หน่วยงานให้นานที่สุดจนกระทั่งพ้นจากงาน และเมื่อพ้นไปแล้วก็มีบำเหน็จบำนาญ และสวัสดิการให้

กิติมา ปรีดีดิถ (2532: 82) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การ จัดและการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การ ตั้งแต่การสรรหาผู้มีความรู้ ความสามารถ มีจำนวนเพียงพอเข้ามาดำเนินงานให้เกิดประโยชน์เต็มที่ ตลอดทั้ง การบำรุงรักษา ส่งเสริม และพัฒนาสมรรถภาพของผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายขององค์การ

สมาน รังสีโยกฤษฎ์ (2540: 1) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับ บุคคลในองค์การหรือหน่วยงาน ตั้งแต่การสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงาน การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงาน จนถึงการให้บุคคลพ้นจากงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ข: 51) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจ สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของโรงเรียน โดยเป็นไป ตามหลักธรรมาภิบาล ให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญ กำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนเป็นสำคัญ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับ บุคลากรในโรงเรียน เพื่อมุ่งให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด และสิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยที่สุด รวมถึงการมีบุคลากรที่เหมาะสมและเพียงพอกับงาน”

ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล

ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล ได้มีผู้จำแนกและให้ขอบข่ายไว้แตกต่างกัน คือ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 67) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล มีดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับบุคคล
2. การสรรหาและคัดเลือกบุคคล
3. การบำรุงรักษาบุคคล
4. การพัฒนาบุคคล

5. การให้ทุนให้โทษและการให้บุคคลพ้นจากงาน

สุรพันธ์ ยนต์ทอง (2526: 86) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลที่สำคัญมี 4 ลักษณะ คือ

1. การให้ได้มาซึ่งบุคคล หมายถึง การเลือกสรรหา การคัดเลือกให้ได้บุคคลที่เหมาะสมมาทำงานในองค์การ เช่น การสรรหาครูมาบรรจุตามสาขาวิชาที่ต้องการ
2. การบำรุงรักษาคคน หมายถึง การบำรุงรักษาคคนในองค์การ ให้เขาอยู่กับเราให้นานที่สุดที่จะนานได้ เช่น การให้สิ่งจูงใจ สวัสดิการ การบำรุงขวัญ การพิจารณาคดีความชอบอย่างยุติธรรม สิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษาบุคคล
3. การพัฒนาบุคคล บุคคลที่มาอยู่ในหน่วยงานนั้นอาจจะยังไม่มีความรู้ในบางเรื่อง หรืออาจจะมิต่ำล้าสมัย จึงต้องมีการพัฒนาบุคคลตลอดเวลา นับตั้งแต่วันแรกที่เรารับเข้ามาทำงานจนกระทั่งออกไป
4. การให้บุคคลพ้นจากงาน เมื่อเราสรรหาบุคคล บำรุงรักษาและพัฒนาบุคคลแล้ว ยังต้องให้บุคคลพ้นจากงานด้วย ขอบข่ายนี้เกี่ยวข้องกับการโอน การย้าย การไล่ออก การให้ออกตามวินัยข้าราชการ การปลดเกษียณอายุราชการ

พนัส หันนาคินทร์ (2529: 102-141) ได้อธิบายถึง ภารกิจการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้

1. การวางแผนกำลังคนหรือการจัดอัตราจ้าง โรงเรียนจะต้องทราบว่าภารกิจที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัตินั้นมีอะไรบ้าง ต้องการผู้ที่จะมาปฏิบัติงานในแต่ละประเภทเป็นจำนวนเท่าไร เช่น จะต้องมีครูสอนวิชาอะไรเป็นจำนวนเท่าไร ในขณะนี้มีเท่าไรและจะต้องเพิ่มอัตราจ้างอีกเท่าไร เป็นต้น
2. การเสาะหาบุคลากรเข้าทำงาน เมื่อองค์การหรือโรงเรียนมีตำแหน่งว่าง และเมื่อได้รับอัตราสำหรับบรรจุเข้าทำงานแล้ว จะต้องมีการประกาศรับสมัครเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ แสดงความจำนงที่จะเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าทำงานต่อไป
3. การคัดเลือกหรือการเลือกสรรบุคคล จุดประสงค์ในการคัดเลือกบุคคลคือ การที่เราจะได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่ต้องการ เพื่อมาร่วมงานในโรงเรียน
4. การนำเข้าสู่งาน จุดประสงค์ของการนำเข้าสู่งานก็คือ ความพยายามของผู้บังคับบัญชาที่จะทำให้ผู้เข้ามาทำงานใหม่เกิดความคุ้นเคย และสามารถปรับตัวเข้ากับหน่วยงานนั้น ๆ ได้เร็วที่สุด เพราะเมื่อคนหมดปัญหาเรื่องการปรับตัวแล้ว ประสิทธิภาพในการทำงานย่อมจะ

เพิ่มขึ้นจนถึงขีดสูงสุดของความสามารถของเขา อันเป็นจุดหมายสำคัญของการบริหารงานบุคคลที่จะทำให้หน่วยงานนั้นได้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการทำงานของบุคคลที่เข้ามาสู่งานนั้น

5. การพัฒนาบุคลากร ปกติเมื่อคนทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ย่อมหวังความก้าวหน้าและความสำเร็จในชีวิต งานใดที่ผู้ปฏิบัติงานมองไม่เห็นความก้าวหน้าหรือช่องทางที่จะก้าวหน้าได้ ผู้ปฏิบัติงานก็ย่อมจะหมดกำลังใจที่จะทำงานต่อไป เพราะความสัมฤทธิ์ผลในการทำงานและการเรียนรู้เป็นความต้องการขั้นทุติยภูมิของมนุษย์ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องจัดหาทางส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้ก้าวหน้าต่อไป ไม่ว่าจะเป็นในด้านความรู้หรือการปฏิบัติงานก็ตาม กิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้ครูที่กำลังทำงานอยู่เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อไปนั้น เรียกว่าเป็นการให้การศึกษาแก่ครูประจำการ

6. การประเมินบุคลากร เมื่อผู้ปฏิบัติงานทำงานมาได้ระยะหนึ่งจำเป็นจะต้องมีการประเมินผลการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเพื่อจุดมุ่งหมายต่าง ๆ กัน

7. การตอบแทนบุคลากร ค่าตอบแทนที่จัดให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการสนองความต้องการส่วนบุคคลทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ค่าตอบแทนเป็นเครื่องล่อใจในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นเครื่องบำรุงขวัญหรือน้ำใจในการทำงาน และค่าตอบแทนหรือเงินเดือนที่เหมาะสมนั้น เป็นเครื่องชักจูงให้ผู้ปฏิบัติงานอยู่ทำงานร่วมกับองค์กรนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

8. การสร้างสภาพความมั่นคงในการทำงานของบุคลากร ความรู้สึกมั่นคงในหน้าที่การงาน หมายถึง ความรู้สึกปลอดภัยจากการถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา และยังหมายถึงการมีหลักประกันในอนาคตหลังจากที่ต้องออกจากงานไปแล้วว่าทางราชการจะไม่ทอดทิ้งให้มีชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก โดยเฉพาะทางเศรษฐกิจ

กิติมา ปรีดีดิถ (2532: 89) ได้แบ่งขอบข่ายของการบริหารงานบุคลากร ดังนี้

1. กำหนดความต้องการด้านบุคลากร ประกอบด้วย การวางแผนกำลังคน การวิเคราะห์งาน และการกำหนดตำแหน่งและเงินเดือนและค่าจ้าง
2. การสรรหาตัวบุคคล ประกอบด้วย การสรรหา และการเลือกสรร
3. การจัดและบริหารบุคคล ประกอบด้วย การบรรจุแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การจัดทำทะเบียนประวัติ การปฐมนิเทศ การโอนย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ สวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูล และการประเมินผลงาน
4. การพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย การฝึกอบรม การลาศึกษาต่อ และการประชุมสัมมนา

5. การให้พ้นจากงาน ประกอบด้วย การดำเนินการทางวินัย การลาออก การเกษียณอายุ ทูพพลภาพ และถึงแก่กรรม

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2534: 20) ได้สรุปว่า ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลมีดังนี้

1. การคัดเลือกและสรรหาบุคลากร
2. การบำรุงรักษาบุคลากร
3. การพัฒนาบุคลากร
4. การให้บุคลากรพ้นจากงาน

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 33-34) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจของการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
  - การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
  - การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและการพัฒนา
5. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
  - การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา
6. การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ
7. เงินเดือนและค่าตอบแทน
8. การเลื่อนขั้นเงินเดือน
9. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
10. การลาศึกษาต่อ
11. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
12. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
13. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
14. การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อย่างเข้ม

15. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง
  - การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

16. การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
17. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
18. การอุทธรณ์
19. การร้องทุกข์
20. การออกจากราชการ
21. การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
22. งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
23. งานยกเว้นคุณสมบัติ
24. งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
25. งานเลขานุการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 51) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลไว้ 5 ประการ ดังนี้ คือ

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลมีเป็นจำนวนมาก ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ครอบคลุม เรื่องดังนี้

1. การวางแผนกำลังคน
2. การสรรหาบุคลากร
3. การพัฒนาบุคลากร
4. การให้สวัสดิการและค่าตอบแทน

5. การให้พ้นจากงาน

ทั้งนี้ขอข่ายการบริหารงานบุคคลแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

การวางแผนกำลังคน

การวางแผนกำลังคน หมายถึง การวางแผนดำเนินการเพื่อเตรียมคนให้เหมาะกับงานและเวลา และการใช้คนทั้งหมดให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เป็นการพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายและงานที่จะสร้าง ใช้และกระจายกำลังคนเพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการของหน่วยงาน และยังหมายถึงการคาดคะเนถึงความต้องการกำลังคนของหน่วยงาน เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าต้องการกำลังงานประเภทใด จำนวนเท่าใด และต้องการเมื่อใด จะได้มาจากไหน อย่างไร ตลอดจนกำหนดนโยบายและระเบียบต่าง ๆ เพื่อที่จะใช้กำลังคนที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด (กิติมา ปรีดีคิลก, 2532: 89)

อุทัย ธรรมเตโช (2531: 185-186) กล่าวว่า การวางแผนกำลังคน คือ การคาดคะเนความต้องการกำลังคนที่จะนำมาปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าต้องการคนประเภทไหน จำนวนเท่าใด จะได้มาจากไหน รวมทั้งจะใช้คนเก่าที่มีอยู่แล้วให้เกิดประสิทธิภาพอย่างไร ดังนั้นการวางแผนกำลังคนจึงประกอบด้วย

1. การวางแผนความต้องการกำลังคน เป็นการคาดคะเนความต้องการไว้ล่วงหน้าว่าต้องการคนประเภทไหน ระดับใด จำนวนเท่าใด และเมื่อใด
2. การวางแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคนที่ต้องการ เป็นการคาดการณ์ว่าจะได้คนที่ต้องการมาได้อย่างไร จากแหล่งไหน
3. การวางแผนเพื่อให้ใช้กำลังคนที่มีอยู่ในหน่วยงานแล้ว ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

กิจกรรมของการวางแผนกำลังคน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2541: 122-123) กล่าวว่า การวางแผนกำลังคนประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

- การพยากรณ์ความต้องการทางการศึกษาของชุมชน (ใครควรได้รับการศึกษาขนาดไหน และเพื่อวัตถุประสงค์อันใด)

- วางโครงการของโครงสร้างองค์กร และออกแบบตำแหน่งภายในโครงสร้าง

- วางโครงการงบประมาณระยะสั้นและระยะยาว ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อแผนกำลังคน

- ทบทวนความเหมาะสมของบุคลากรที่ทำงานอยู่ในหน่วยงาน
- เตรียมระบบข่าวสารเพื่อเสริมการวางแผนกำลังคน
- ประมาณการกระทบกระเทือนของกำลังคนของการเจรจาเป็นกลุ่ม
- คู่มือผลกระทบกระเทือนของกำลังคนในการเปลี่ยนแปลงขององค์กร
- ประเมินการวางแผนกำลังคน

ขอบข่ายการดำเนินงานเรื่องการวางแผนอัตรากำลัง

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 35) กล่าวว่า ขอบข่ายการดำเนินงานของโรงเรียนในเรื่องการวางแผนอัตรากำลัง ประกอบด้วย

1. ประเมินความต้องการโรงเรียน
2. จัดทำแผนอัตรากำลังของโรงเรียน
3. เสนอแผนอัตรากำลังของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรงเรียน ไปยังเขตพื้นที่การศึกษา

กระบวนการวางแผนกำลังคน

Frank E. Fischer (1972, 6-9 อ้างถึงใน อุทัย หิรัญโต, 2531:53) กล่าวว่า กระบวนการวางแผนกำลังคนมี 3 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับกำลังคน คือ การเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกำลังคนในปัจจุบัน ทั้งในรูปปริมาณและคุณภาพ
2. การคาดคะเนกำลังคน หมายถึง การคาดคะเนถึงกำลังคนในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในอนาคต ในรูปของจำนวนรวมหรือในรูปของการแบ่งประเภท เช่น กำลังคนที่ต้องใช้ความชำนาญ ระดับการศึกษา และประสบการณ์
3. แผนกำลังคน เป็นปฏิบัติการเฉพาะหรือทำโครงการ เพื่อเชื่อมโยงระหว่างการคาดคะเนกำลังคน และการจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับกำลังคนเข้าด้วยกัน

สรุปได้ว่า การวางแผนกำลังคน หมายถึง การดำเนินการคาดคะเนความต้องการล่วงหน้าว่าต้องการคนประเภทใด จำนวนเท่าไร และเมื่อใด ได้มาอย่างไร จากแหล่งไหน รวมถึงการใช้คนที่มืออยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การสรรหาบุคลากร

การสรรหาบุคลากรมีความหมายทั้งในแง่ที่กว้างและแคบ ในความหมายอย่างกว้าง การสรรหาบุคลากร หมายถึง กระบวนการจัดหาคนที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงาน โดยเริ่มตั้งแต่การเสาะแสวงหาบุคคลตามต้องการมาทดสอบเพื่อเลือกให้ได้คนที่ดีที่สุด และบรรจุแต่งตั้งให้ทำงานตามตำแหน่งที่เหมาะสม มีผู้ให้ความเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นกระบวนการเลือกสรรบุคคลซึ่งมีขอบเขตรวมถึงการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การค้นหา การใช้ประโยชน์จากตลาดแรงงาน การโฆษณาชักชวน การประชาสัมพันธ์ การเลือกใช้วิธีการทดสอบที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการบรรจุบุคคลให้เหมาะสมกับงานด้วย ส่วนในความหมายที่แคบและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป การสรรหาบุคลากร หมายถึง การจัดการให้บุคคลมาสมัครเพื่อเลือกสรร คือเริ่มตั้งแต่ก่อให้เกิดความสนใจในตำแหน่งงานที่ว่างหรือมีอยู่ การประกาศให้ทราบถึงตำแหน่งที่ว่างหรือลักษณะของงาน เงินเดือน หรือผลประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจของบุคคล ตลอดจนการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติในเอกสารของผู้สมัคร ที่นำมาขึ้นแสดงความจำนงจะสมัครเข้าทำงาน (อุทัย หิรัญโต, 2531: 56-57)

วิธีการสรรหาบุคลากร

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 69-70) กล่าวว่า วิธีการในการสรรหาบุคลากร มี 2 วิธี คือ

1. การสรรหาบุคลากรจากภายนอก คือ การสรรหาบุคลากรจากภายนอกหน่วยงานเข้ามาปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยอาจใช้การประกาศให้ผู้สนใจที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการมาสมัคร หรือเชิญชวนบุคคลที่เห็นว่ามีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับที่ต้องการ มาสมัครแล้วจึงดำเนินการคัดเลือก
2. การสรรหาบุคลากรจากภายใน คือ การสรรหาบุคลากรในหน่วยงานให้มาดำรงตำแหน่งที่ต้องการซึ่งเป็นการสรรหาที่ดี เพราะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความก้าวหน้าในการทำงานและมีกำลังใจที่ดี โดยการสรรหาบุคคลจากภายในนี้จะต้องทำอย่างยุติธรรม

การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร เป็นวิธีการดำเนินการที่จะให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง ซึ่งอาจใช้วิธีการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกหรือสอบแข่งขันก็ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน ซึ่งการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร จัดเป็นกระบวนการจงใจให้คนที่มีความรู้ความสามารถสูง สนใจที่จะเข้ามาสู่องค์กร โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังต่อไปนี้ (ยงยุทธ เกษสาคร, 2546: 33-34)

1. การสำรวจแหล่งที่จะได้มาซึ่งบุคลากร
2. การประกาศรับสมัครที่ชัดเจนอย่างเป็นระบบ
3. การประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางด้วยระบบสื่อสารในยุคปัจจุบัน
4. การเลือกใช้ข้อสอบคัดเลือกหรือการวางแผนทางสัมภาษณ์
5. การค้นหาบุคลากรมาจากแหล่งบุคลากรต่าง ๆ ทั้งภายในหน่วยงานเดียวกัน และจากภายนอกหน่วยงาน
6. การบรรจุบุคลากรในตำแหน่งต่าง ๆ จัดสรรให้เหมาะสมกับงาน
7. การปฐมนิเทศให้รู้ระบบงานหลักเกณฑ์ สถานที่ และบุคลากรในองค์กร ตลอดจนชุมชน
8. ติดตามดูแลผลการทดลองปฏิบัติงาน จนได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร

สรุปได้ว่า การสรรหาบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเลือกสรรหาบุคคลเพื่อให้ได้คนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในโรงเรียน เริ่มตั้งแต่การรับสมัคร การประชาสัมพันธ์ การสอบคัดเลือก โดยทำการแสวงหาบุคคลจากแหล่งต่าง ๆ จากทั้งภายในภายนอกหน่วยงาน

การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการบริหารงานบุคคล เพราะเมื่อได้เลือกสรรคนที่มีความรู้ความสามารถเข้าทำงานแล้ว เมื่อเวลาผ่านไปบรรดาความรู้ต่าง ๆ ก็ลดน้อยลงไป ประกอบกับวิทยาการต่าง ๆ ที่เจริญขึ้น รวมทั้งเทคนิควิธีการทำงานมีการเปลี่ยนแปลงไปจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และตำแหน่งหน้าที่ที่กระทำอยู่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่องค์กรมากขึ้น (กิติมา ปรีดีดิถ, 2532: 117)

ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร

Castetter (1976: 271 อ้างถึงใน กิตติมา ปรีดีดิลก, 2532: 118) กล่าวว่า ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร มีดังนี้

1. เพื่อเป็นการปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ
2. ช่วยพัฒนาทักษะอันจำเป็นสำหรับการทำงานของบุคลากรที่ได้คัดเลือกแล้ว
3. ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความสามารถของตนเองยิ่งขึ้น

การพัฒนาบุคลากร เป็นการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถ ความชำนาญของบุคลากรในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น บุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ครู” ซึ่งมีหน้าที่สอนถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ไปสู่นักเรียน เมื่อทำงานไปเป็นเวลานาน ๆ ควรได้รับการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ความสามารถ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ให้มีมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการทำงานของครู (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2525: 73)

แนวทางหลักในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2548: 182-184) กล่าวว่า แนวทางหลักในการดำเนินการพัฒนาบุคลากรมี 3 แนวทาง ดังนี้

1. การให้การศึกษาศึกษา/เรียนรู้ เป็นการเตรียมการสำหรับชีวิต การให้การศึกษากี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณค่าและทัศนคติ การเติมความรู้ การใช้วิจารณญาณ ความเข้าใจและปัญญา การให้การศึกษามักทำผ่านการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา และสถาบันทางรัฐประศาสนศาสตร์ต่างๆ
2. การฝึกอบรม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในตำแหน่งหนึ่ง ๆ ซึ่งในแง่มุมมององค์กรแล้ว การฝึกอบรมมักเป็นกิจกรรมที่มุ่งสู่บุคลากรในระดับปฏิบัติ หรือหัวหน้างาน
3. การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการของการเกี่ยวข้องเชื่อมโยงจากวุฒิภาวะอีกชั้นหนึ่ง เช่น จากผลการปฏิบัติงานระดับทั่วไปสู่ผลการปฏิบัติงานระดับดี และพัฒนาสู่ระดับดีเยี่ยม การพัฒนามุ่งขยายโลกทัศน์ของผู้ปฏิบัติงาน

แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาบุคลากร

กรมวิชาการ (2543: 21-25) กล่าวว่า แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาบุคลากร มีดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาของครู โรงเรียนและหน่วยงาน
2. การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ควรมีเป้าหมายสำคัญที่การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนครูให้สามารถนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติจริง ในห้องเรียนจนเกิดผลตามจุดหมายของหลักสูตร และการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้แก่ครู
3. การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรดำเนินการควบคู่ไปกับการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การเสริมแรงในเวลาและโอกาสที่เหมาะสม และการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ทำให้ครูเห็นคุณค่า เห็นความสำคัญของตนเองที่มีต่องาน ชื่นชมความสำเร็จในการปฏิบัติงานของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างยั่งยืน

แนวทางในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่ควรดำเนินการ มีดังนี้

1. จัดแหล่งการเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง
2. จัดระบบการนิเทศภายในโรงเรียน ให้รับการนิเทศจากภายนอกหรือการส่งเสริม สนับสนุนจากสถาบันการศึกษาที่เป็นพี่เลี้ยงของโรงเรียน
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียน กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และมีเสรีภาพทางวิชาการ
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนสิ่งที่เรียนรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ารับการอบรม ร่วมประชุม สัมมนา ฝึกปฏิบัติการที่หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จัดขึ้น
6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และประสบการณ์ในการทำงานกับบุคลากรในโรงเรียนอื่น
7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครู

8. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียน ได้สะสมประสบการณ์ทางวิชาชีพ เพื่อการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น

กิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร

ในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารมีหน้าที่ที่จะต้องกระตุ้นส่งเสริมโดยเป็นผู้จัดหรือให้ผู้อื่นช่วยดำเนินงานพัฒนาขึ้น และนพพชย์ บุญจิตราคุลย์ (2529) ได้เสนอกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1. จัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่ เพื่อให้ทราบปรัชญา วัตถุประสงค์ ประวัตติความ เป็นมาของโรงเรียน สภาพของชุมชน ระเบียบข้อบังคับ สวัสดิการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. จัดให้มีการบริการทางด้านการสอน เช่น แนะนำการใช้หรือผลิต วัสดุทัศนูปกรณ์ จัดห้องสมุด โต๊ะ ม้านั่งสำหรับครู แนะนำชี้แจงแหล่งวัสดุและวิทยากรภายนอก
3. จัดให้ครูใหม่สังเกตการสอนของครูอาวุโสที่มีประสบการณ์การสอนมานาน และมีความสามารถเชี่ยวชาญทางการสอน
4. สังเกตการสอนในชั้น เพื่อช่วยเหลือครูมิใช่เป็นการจับผิด
5. ให้ครูได้เยี่ยมเยียนดูการสอน และการดำเนินงานของโรงเรียนอื่นที่อยู่ข้างเคียงหรือต่างจังหวัด
6. ให้ครูได้เยี่ยมเยียนดูการสอนของครูในชั้นอื่น ๆ ไม่ว่าจะป็นชั้นระดับเดียวกันหรือต่างระดับกัน
7. เปิดโอกาสให้ครูได้ดูการสาธิตการสอน จากผู้เชี่ยวชาญหรือครูด้วยกันเอง หรือถ้าครูใหญ่มีความสามารถและได้รับการขอร้องจากครูก็อาจสาธิตให้ดูเอง
8. กลุ่มโรงเรียนใช้ประโยชน์ในการมีกลุ่มของโรงเรียนร่วมมือ และช่วยเหลือกันเองทางด้านวิชาการ
9. จัดให้มีสัปดาห์แห่งความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยอาจจะให้ครูหรือเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่ครูส่วนใหญ่มีความต้องการหรือสนใจ
10. จัดให้มีกลุ่มอภิปรายย่อย ๆ ตามความสนใจของครู อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องวิธีสอนต่าง ๆ
11. จัดให้มีการประชุมอบรมในระหว่างฤดูร้อนประมาณ 1-2 สัปดาห์
12. ส่งครูไปร่วมในการอบรมต่าง ๆ

13. รับวารสารทางวิชาการต่าง ๆ ไว้ให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า โดยจัดไว้ในที่ที่ครูหยิบอ่านได้

14. แนะนำครูให้เข้าเป็นสมาชิกสมาคมทางวิชาการต่าง ๆ เช่น สมาคมครูวิทยาศาสตร์ สมาคมคณิตศาสตร์ สมาคมการศึกษา หรือแนะนำครูให้เป็นสมาชิกวารสารทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น วิทยาสาร มิตรครู ภาจารย์สาร จุลสารนักรบริหาร

15. ให้คำปรึกษาหารือทางด้านส่วนตัวและด้านวิชาการแก่ครู ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม

16. สนับสนุนให้ครูไปศึกษาเพิ่มเติม

17. สร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นในหมู่ครู เช่น จัดเที่ยงวันสนทนา (สนทนาทางวิชาการในขณะรับประทานอาหารกลางวัน โดยมีครูคนหนึ่งนำในการสนทนา และคนอื่นได้ถามหรือเสริมการสนทนา) มีปาฐกถาเป็นบางครั้งบางคราว เชิญบุคคลภายนอก หรือผู้ปกครองนักเรียนที่มีความรู้ดีในบางเรื่องมาร่วม

18. ส่งเสริมให้ครูเขียนบทความทางวิชาการ ไปลงหนังสือวารสารต่าง ๆ

19. นำครูไปทัศนศึกษาสถานที่ที่จะให้ความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติม และเป็นประสบการณ์จริง ๆ แก่ครู

20. จัดรายการเล่าสู่กันฟังหรือเขียนสู่กันอ่าน โดยครูใหญ่กำหนดให้ครูคนหนึ่งอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแล้วให้มาคุยหรือเขียนย่อให้ครูคนอื่น ๆ ได้ฟังหรือได้อ่าน

อีกทั้ง ฆงยุทธ เกษสาคร (2546: 35) ได้กล่าวถึง วิธีการในการพัฒนาบุคลากรว่ามีหลากหลายวิธี ดังนี้

1. การนิเทศงาน เป็นการให้คำแนะนำแก่บุคลากรเกี่ยวกับงาน โดยผู้บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานได้ผลดียิ่งขึ้น หรือจัดการนิเทศงานเมื่อพบว่าบุคลากรประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน

2. การให้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการให้คำชี้แนะหรือกระตุ้นจากผู้บริหาร เช่น การจัดมุมวิชาการ การอ่านตำราหรือนิตยสาร การค้นคว้าวิจัย เป็นต้น

3. การฝึกอบรม เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เช่น มีการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน โดยการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ จำพวกเครื่องใช้อัตโนมัติในสำนักงาน เข้ามาใช้ช่วยประหยัดแรงงานและเวลาในการปฏิบัติงาน

4. การสัมมนาทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวความคิดใหม่ ๆ ของบุคลากรที่เข้ามาสัมมนา

5. การไปศึกษาดูงาน ทั้งภายในและภายนอกประเทศตามความเหมาะสม เพื่อจะ
ได้เกิดแนวคิดในการเปรียบเทียบระหว่างองค์การของตนกับองค์การภายนอกอื่น ๆ เพื่อจะนำมา
ปรับพัฒนาองค์การของตน

6. การให้ไปศึกษาต่อ องค์การควรส่งเสริมให้บุคลากรไปศึกษาต่อ การที่
บุคลากรมีวุฒิสูงขึ้นจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเอง และเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานมากขึ้น และ
ยังเป็นโอกาสให้บุคลากรนั้น ได้ตำแหน่งหรือเงินเดือนเพิ่มตามความสามารถอีกด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร คือ การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาให้บุคลากรใน
โรงเรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้ส่งเสริมให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การให้สวัสดิการและค่าตอบแทน

ในการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความประพฤติดีเข้ามาทำงานนั้น
ไม่ได้เป็นหลักประกันว่า บุคคลเหล่านั้นจะอุทิศความรู้ความสามารถในการทำงานเพื่อให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดแก่องค์การเสมอไป ดังนั้นองค์การจะต้องมีมาตรการอื่น ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างด้วย
เช่น การให้ประโยชน์แก่ลูก การเลื่อนตำแหน่งฐานะ การเลื่อนเงินเดือน นอกจากนี้สิ่งที่นับว่ามี
ความสำคัญเป็นอันมาก ได้แก่ การจัดสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ โดยการจ้ดสวัสดิการนั้นเป็นการ
เสริมสร้างขวัญอย่างหนึ่ง และถือว่าเป็นมาตรการบำรุงรักษาขวัญที่ฝ่ายบริหารงานบุคคลไม่ควรจะ
ละเลย (อุทัย หิรัญโต, 2531: 150) โดยสวัสดิการ หมายถึง ผลประโยชน์และบริการที่บุคลากรได้รับ
จากหน่วยงานนอกเหนือไปจากเงินเดือน ทั้งนี้เพื่อเป็นการจูงใจ บำรุงขวัญให้ตั้งใจปฏิบัติงาน
สามารถครองชีพอยู่ได้ และมีความมั่นใจเมื่อออกจากงานไปแล้วจะมีเงินเลี้ยงชีพ และเมื่อตายไป
ทายาทก็ได้รับมรดก (อุทัย ธรรมเดโช, 2531: 203)

ลักษณะของสิ่งจูงใจ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2523: 360-361) กล่าวว่า สิ่งจูงใจมีลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ เช่น เงินและสิ่งของ โดยคำนึงถึงความยุติธรรมและการใช้
หลักเหตุผล
2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาส ได้แก่ การให้โอกาสที่จะมีชื่อเสียงดีเด่น มีเกียรติ มี
อำนาจ และตำแหน่งงานที่สูงขึ้น

3. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการทำงานซึ่งอาศัยวัตถุประสงค์เป็นหลัก ได้แก่ ห้องทำงาน เฉพาะส่วนตัว มีอุปกรณ์และสวัสดิการต่าง ๆ ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงาน

4. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการทำงาน ได้แก่ สภาพสังคมของครูและบรรยากาศในการทำงาน มีการพิจารณาและส่งเสริมการทำงานตามหลักจิตวิทยา ให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน และมีความสุขใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

5. บำรุงขวัญหรือกระตุ้นและสร้างความรู้สึกรักให้เกิดกับครูว่า ตนมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน หรือมีส่วนในการแก้ไขสถานการณ์สำคัญต่าง ๆ ของโรงเรียน

ประเภทของสวัสดิการ

อุทัย ชรรมเตโช (2531: 203-206) กล่าวว่า ประเภทของสวัสดิการจัดเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. ประเภทที่จ่ายเป็นเงินโดยตรง ได้แก่ ค่าตอบแทน เงินที่จ่ายในวันหยุด สดุดีปดาคำหรือพักผ่อน เงินโบนัส เงินผลกำไร เงินบำเหน็จบำนาญ เงินทำขวัญลูกจ้าง เงินจ่ายให้เมื่อประสบภัยพิบัติต่าง ๆ เงินกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ เงินฌาปนกิจต่าง ๆ
2. ประเภทที่ไม่เป็นเงินและบริการต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเครื่องหมายเชิดชูเกียรติต่าง ๆ บริการบ้านพัก บริการรับส่ง บริการทางแพทย์ บริการด้านกีฬา และนันทนาการ เป็นต้น

หลักในการจัดสวัสดิการ

1. สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรมากที่สุด
2. ให้ผลคุ้มค่าและเป็นประโยชน์แก่บุคลากรจริง ๆ และคำนึงถึงผลประโยชน์
3. บริการสวัสดิการจะต้องเสมอภาคและยุติธรรม
4. บริการสวัสดิการจะต้องสืบเนื่องเสมอ
5. มีแผนและระเบียบกฎเกณฑ์ในการจัดสวัสดิการ

การจัดสวัสดิการภายในโรงเรียน

เพื่อให้บุคลากรได้มีขวัญและกำลังใจดีขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะหาทางจัดสวัสดิการตามสภาพการณ์และตามที่สามารถทำได้ เช่น

1. บริการอาหารและเครื่องดื่มในราคาถูกลง
2. บริการหาทุนจัดเป็นกองกลางเพื่อให้ครูยืมใช้จ่ายในครอบครัวโดยไม่เสียดอกเบี้ย
3. บริการสหกรณ์ จัดของมาขายในราคาถูกลงให้แก่ครู
4. จัดบริการหาทุนสงเคราะห์แก่บุคลากรเมื่อประสบภัย เช่น ว่างภัย อัคคีภัย หรือฉาปนกิจสงเคราะห์ เป็นต้น
5. จัดบริการทุนการศึกษาสำหรับบุตรของบุคลากรภายในโรงเรียน
6. จัดบริการสุขภาพแก่ครู และครอบครัว เป็นต้น

ขอย้ายการดำเนินงานเรื่องเงินเดือนและค่าตอบแทน

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 45) กล่าวว่า ขอย้ายการดำเนินงานของสถานศึกษาในเรื่องเงินเดือนและค่าตอบแทน มีดังนี้

1. อัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. การได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

สรุปได้ว่า การให้สวัสดิการและค่าตอบแทน คือ การดำเนินการให้ผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่บุคลากรได้รับนอกเหนือไปจากเงินเดือน เพื่อเป็นการจูงใจและตอบสนองความต้องการของบุคลากร

การให้พ้นจากงาน

การให้พ้นจากงาน เป็นกระบวนการบริหารงานบุคคลขั้นสุดท้าย เพราะเป็นการที่บุคคลในหน่วยงานพ้นหน้าที่ หรือหมดสิทธิที่จะได้รับเงินเดือน ซึ่งการที่มีการให้พ้นจากงาน อาจมาจาก

สาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น หน่วยงานเกิดภาวะขาดทุน ลดจำนวนคนล้นงาน มีการยุบเลิกหน่วยงานย่อย การทำงานหย่อนสมรรถภาพ คนทำงานขาดคุณสมบัติหรือไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติงาน หรือ กระทบความผิด ซึ่งสาเหตุเหล่านี้อาจก่อให้เกิดกรณีการพ้นงานแตกต่างกันออกไป เช่น การลาออก การเกษียณอายุ ทูพพลภาพ ถึงแก่กรรม และการดำเนินการทางวินัย (กิตติมา ปรีดีดิลล, 2532: 123)

สาเหตุของการให้พ้นจากงาน

พนัส หันนาคินทร์ (2524: 140) กล่าวว่า สาเหตุของการให้พ้นจากงาน มีดังนี้

1. การลาออก บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะลาออกจากงานได้ทุกเมื่อ เว้นแต่จะมีพันธะต่อหน่วยงานนั้น เช่น ได้รับทุนไปศึกษาต่อก็มีพันธะผูกพันที่จะต้องทำงานชดใช้จนครบตามเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา
2. การให้ออกจากงาน เพราะกระทบผิดวินัยข้าราชการ
3. การให้ออก เพราะหย่อนสมรรถภาพ
4. การให้ออก เพราะทูพพลภาพ
5. การให้ออก เนื่องจากเกษียณอายุ
6. การตาย เป็นการสิ้นสภาพบุคคล
7. การลดจำนวนบุคลากรในองค์การ

ขบข้ายการดำเนินงานเรื่องการออกจากราชการ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 54) กล่าวว่า ขบข้ายการดำเนินงานของโรงเรียนในเรื่องการออกจากราชการ มีดังนี้

1. การลาออกจากราชการ
  - อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด หรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้บังคับบัญชาแล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี
  - ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หากเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

2. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

สรุปได้ว่า การให้พ้นจากงาน เป็นการดำเนินงานเพื่อให้บุคคลพ้นออกจากงาน ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น การลาออก การเกษียณอายุ ทูพพลภาพ ถึงแก่กรรม หรือแม้กระทั่งการดำเนินการทางวินัย

สรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้ “การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อมุ่งให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมงานด้าน การวางแผนกำลังคน การสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การให้สวัสดิการ และค่าตอบแทน และการให้พ้นจากงาน”

งานการบริหารทั่วไป

การบริหารโรงเรียนมีภารกิจหน้าที่ที่ต้องดำเนินการในหลายงาน เช่น งานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ชุมชน เป็นต้น โดยภารกิจหน้าที่ในแต่ละงานมีลักษณะเฉพาะตามการแบ่งส่วนงานนั้น ๆ อย่างไรก็ตามในบางกรณีมีภารกิจหน้าที่ในงานย่อย ๆ ที่แตกต่างกันอยู่หลายงาน ดังนั้นจึงมีการรวมภารกิจหน้าที่ในงานย่อย ๆ เหล่านั้นเข้ามาอยู่ด้วยกัน และกลายเป็นภารกิจหน้าที่ในงานด้านใหม่ขึ้นมาซึ่งไม่สามารถระบุให้เด่นชัดได้ว่าเป็นงานใด ภารกิจหน้าที่ในงานใหม่นี้ยังเป็นภารกิจหน้าที่ที่ต้องมีการบริหารจัดการ จึงมักเรียกชื่อภารกิจหน้าที่ในลักษณะนี้ว่าเป็น “งานการบริหารทั่วไป” หรืออีกกรณีหนึ่งอาจเกิดจากการรวมเอาภารกิจหน้าที่ที่เป็นงานย่อย ๆ และไม่รู้จะจัดเข้าไว้ในภารกิจหน้าที่หลักด้านใดได้ ก็นำมารวมด้วยกันกลายเป็นภารกิจหน้าที่ในงานการบริหารทั่วไป

ความหมายของงานการบริหารทั่วไป

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2526: 164) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งงานภายในและงานที่ติดต่อกับบุคคล

หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการไปได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างคล่องตัวยิ่งขึ้น

พนัส หันนาคินทร์ (2529: 325) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานด้านธุรการ เป็นการบริหารหน่วยต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้สามารถดำเนินไปตามจุดหมายที่ต้องการหรือที่ได้วางไว้

สรุปได้ว่า “งานการบริหารทั่วไป เป็นการดำเนินงานที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของโรงเรียน แต่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สามารถดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้”

ขอบข่ายของงานการบริหารทั่วไป

ขอบข่ายของงานการบริหารทั่วไป ได้มีผู้จำแนกและให้ขอบข่ายไว้แตกต่างกัน คือ

พนัส หันนาคินทร์ (2529: 355-357) กล่าวว่า หน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ จำแนกได้ดังนี้

1. งานด้านธุรการ ประกอบด้วย
  - 1.1 งานสารบรรณ
  - 1.2 งานการเงิน ได้แก่ งานควบคุมเก็บรักษา จัดทำงบประมาณการใช้จ่าย และหลักฐานการรับจ่ายเงิน
  - 1.3 งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณประจำปี ได้แก่ การตรวจดูความต้องการที่จะใช้เงิน ประเมินความต้องการออกเป็นตัวเงินให้ใกล้เคียงความเป็นจริง ปรับปรุงประมาณการจ่ายเงินให้เข้ากับเงินที่มี ขออนุมัติใช้เงินตามงบประมาณที่จัดทำไว้ต่อผู้มีอำนาจตามลำดับ เป็นต้น
  - 1.4 งานเกี่ยวกับการควบคุมวัสดุและครุภัณฑ์
  - 1.5 งานเกี่ยวกับการลงทะเบียนและการรายงานต่าง ๆ
  - 1.6 งานเกี่ยวกับการดูแลรักษาอาคารสถานที่
  - 1.7 งานเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
  - 1.8 งานด้านการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน
  - 1.9 การบริหารงานบุคคลที่ไม่เกี่ยวกับการสอน
2. งานด้านกิจการนักเรียน ประกอบด้วย
  - 2.1 งานด้านควบคุมดูแลการประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน

- 2.2 งานด้านการแนะแนวและการจัดหาทุน
- 2.3 งานด้านจัดกิจกรรมนักเรียน
- 2.4 งานบริการอาหารกลางวัน
- 2.5 งานบริการด้านสุขภาพ
- 2.6 งานบริการด้านการรักษาความปลอดภัย

กรมสามัญศึกษา (2539: 3-10) ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา และได้แบ่งสาระสำคัญของภารกิจงาน ดังนี้

1. การบริหารทั่วไป ประกอบด้วย
  - 1.1 การวางแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน
  - 1.2 การจัดองค์การ ได้แก่ การจัดทำแผนภูมิการบริหารโรงเรียน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายงาน
  - 1.3 การจัดระบบสารสนเทศ ได้แก่ การดำเนินงานด้านระบบสารสนเทศ การพัฒนาระบบสารสนเทศ
  - 1.4 การบริหารงานบุคคล ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากร การบำรุงขวัญและให้กำลังใจ
  - 1.5 การสื่อสารคมนาคมและการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การจัดการสื่อสารคมนาคม การจัดการประชาสัมพันธ์
  - 1.6 การบริหารการเงิน
  - 1.7 การประเมินผลงานการบริหารทั่วไป
2. งานธุรการ ประกอบด้วย
  - 2.1 การวางแผนงานธุรการ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานธุรการ การทำแผนงานธุรการ
  - 2.2 การบริหารงานธุรการ ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดบุคลากร การจัดสถานที่
  - 2.3 การบริหารงานสารบรรณ ได้แก่ การลงทะเบียนรับ-ส่งเอกสารและหนังสือราชการ การโต้ตอบหนังสือราชการ การเก็บรักษาและทำลายหนังสือราชการ การบริการเกี่ยวกับงานสารบรรณ

2.4 การบริหารการเงินและบัญชี ได้แก่ การทำหลักฐานการเงินการบัญชี การรับเงิน การจ่ายเงิน การควบคุมและตรวจสอบ การประเมินผลการใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่าย

2.5 การบริหารงานพัสดุ ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง การทำบัญชีวัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ การบำรุงรักษาพัสดุและการปรับซ่อม การตรวจสอบพัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุ การจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุ

2.6 การบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครูและลูกจ้าง ได้แก่ การจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและลูกจ้าง การจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการ

2.7 การประเมินผลงานบุคลากร

3. งานปกครองนักเรียน ประกอบด้วย

3.1 การวางแผนงานปกครองนักเรียน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองนักเรียน การทำแผนงานปกครอง

3.2 การบริหารงานปกครองนักเรียน ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การประสานงานปกครอง

3.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

3.4 การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในโรงเรียน

3.5 การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3.6 การประเมินผลงานปกครองนักเรียน

4. งานบริการ ประกอบด้วย

4.1 การวางแผนงานบริการ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล และจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานบริการ การทำแผนงานบริการ

4.2 การบริหารงานบริการ ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับลักษณะงาน การจัดสถานที่ที่เหมาะสมกับงานบริการ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานบริการ

4.3 การจัดบริการด้านสาธารณสุขปก

4.4 การจัดการบริการน้ำดื่ม น้ำใช้

- 4.5 การจัดบริการโภชนาการ
  - 4.6 การจัดบริการสุขภาพอนามัย
  - 4.7 การจัดบริการห้องสมุด
  - 4.8 การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์
  - 4.9 การจัดบริการแนะแนว
  - 4.10 การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
  - 4.11 การประเมินผลงานบริการ
5. โรงเรียนกับชุมชน ประกอบด้วย
- 5.1 การวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน การทำแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
  - 5.2 การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน ได้แก่ การกำหนดอุดมการณ์ของโรงเรียนเพื่อสร้างเสริมคุณธรรม ลักษณะนิสัย ความประพฤติ การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติทางด้านวิชาการ การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติทางด้านจริยธรรมและคุณธรรม การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติทางด้านกีฬา การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนด้านอื่น ๆ
  - 5.3 การให้บริการชุมชน ได้แก่ การให้บริการข่าวสาร การให้บริการด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย การให้บริการด้านส่งเสริมอาชีพ การให้บริการด้านนันทนาการ การให้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ การให้บริการด้านวิชาการ
  - 5.4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน การให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน
  - 5.5 การได้รับสนับสนุนจากชุมชน ได้แก่ การจัดตั้งองค์การเพื่อสนับสนุนโรงเรียน การสนับสนุนด้านวิชาการ การสนับสนุนด้านทรัพย์สิน การสนับสนุนทางด้านบริการ
  - 5.6 การประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
6. การบริหารอาคารสถานที่ ประกอบด้วย
- 6.1 การบริหารบริเวณโรงเรียน ได้แก่ การจัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียน
  - 6.2 การบริหารอาคารเรียน ได้แก่ การจัดบรรยากาศภายในอาคารเรียน การใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน การดูแลบำรุงรักษาอาคารเรียน การรักษาความปลอดภัยในอาคารเรียน
  - 6.3 การบริหารห้องเรียน ได้แก่ การจัดบรรยากาศในห้องเรียน การใช้และการดูแลรักษาห้องเรียน

6.4 การบริหารห้องพิเศษ ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณและคุณภาพ การใช้และการดูแลรักษาห้องพิเศษ

6.5 การบริหารอาคาร โรงฝึกงาน ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณและคุณภาพ การใช้และการดูแลรักษาอาคารโรงฝึกงาน

6.6 การบริหารอาคาร โรงอาหาร ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณและคุณภาพ การใช้และการดูแลรักษาอาคารโรงอาหาร

6.7 การบริหารอาคารหอประชุม ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณและคุณภาพ การใช้และการดูแลรักษาอาคารหอประชุม

6.8 การบริหารอาคารห้องน้ำ ห้องส้วม ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณและคุณภาพ การใช้และการดูแลรักษาอาคารห้องน้ำ ห้องส้วม

6.9 การบริหารอาคารพลศึกษา ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณและคุณภาพ การใช้และการดูแลรักษาอาคารพลศึกษา

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 57-58) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจด้านการบริหารทั่วไป ดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการศึกษา
  - แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์
  - แผนพัฒนาการศึกษาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี
4. การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
9. การดำเนินงานธุรการ ด้านการเงิน การคลัง บัญชีและพัสดุ
10. การอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร
11. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
12. การจัดทำสำมะโนนักเรียน
13. การรับนักเรียน
14. การจัดตั้ง ขุบ รวมหรือเลิกโรงเรียน

15. การอำนวยความสะดวกและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตาม
อัธยาศัย

16. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
17. การทัศนศึกษา
18. การส่งเสริมกิจการนักเรียน
19. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
20. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
21. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
22. งานกำกับดูแลโรงเรียน: ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงาน
23. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่างานบริหารทั่วไปมีขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบใน
หลายด้านด้วยกัน ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษาได้จัดแบ่งแตกต่างกันไป ในงานวิจัยนี้ได้จัดแบ่ง
ขอบข่ายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน โดยจะยึดหลักที่ว่าภารกิจ
หน้าที่ที่ไม่อาจจะจัดเข้าไว้ในภารกิจหน้าที่หลักด้านอื่น ๆ ได้ ก็นำมารวมเข้าด้วยกันกลายเป็น
ภารกิจหน้าที่ในงานการบริหารทั่วไป

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่งขอบข่ายของงานการบริหารทั่วไป ครอบคลุมเรื่องดังนี้

1. งานกิจการนักเรียน
2. งานอาคารสถานที่
3. งานสัมพันธ์ชุมชน

งานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นความรับผิดชอบที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียนที่จะต้องจัดการเกี่ยวกับทุกอย่าง
ภายในโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนทุกคนสามารถมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ และเพื่อ
เป็นการเตรียมพร้อมที่จะออกไปอยู่ในสังคมภายนอกได้ (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2525: 115)

ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้แตกต่างกันออกไป ดังนี้

ภิญโญ สาธร (2523: 388) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารและนิเทศบรรดากิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียน การบริหารกิจการนักเรียนเริ่มตั้งแต่การสำรวจนักเรียนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์บังคับ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาที่เรียกว่า สำมะโนโรงเรียน การรับเข้าเรียน การลงทะเบียนเรียน การแบ่งกลุ่ม แบ่งชั้น กิจกรรมนอกหลักสูตรทั้งหลายที่นักเรียนจัดทำ ตลอดจนบริการเพื่อสวัสดิการที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 115) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจการต่าง ๆ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทุกเรื่อง ในส่วนที่ไม่ใช่การเรียนการสอนในชั้นเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 165) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และเริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียน จนกระทั่งออกจากโรงเรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534: 37) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารและนิเทศงานกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในห้องเรียน การบริหารกิจการนักเรียนจะเริ่มตั้งแต่ก่อนที่เด็กจะเข้าโรงเรียน จนกระทั่งเด็กจบออกจากโรงเรียนไปแล้ว

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในทุกเรื่อง ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน”

ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน

ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน ได้มีผู้จำแนกและให้ขอบข่ายไว้ต่าง ๆ กัน คือ

ภิญโญ สารธร (2523: 388-410) ได้จัดแบ่งขอบข่ายของกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. การจัดทำสำมะโนโรงเรียนและการทำนายปริมาณนักเรียน
2. การรับนักเรียน การแบ่งกลุ่ม และการเลื่อนชั้น
3. รายงานเกี่ยวกับนักเรียน
4. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
5. บริการแนะแนวนักเรียน ได้แก่ บริการให้คำปรึกษา บริการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเด็ก บริการปฐมนิเทศ บริการข่าวสาร บริการวางแผนการศึกษาและการประกอบอาชีพ บริการหางานให้นักเรียนทำ บริการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนทั้งศิษย์ปัจจุบันและศิษย์เก่า บริการพัฒนาความเป็นผู้นำและความสามารถในการเข้าสังคม
6. บริการเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ควรมีการจัดทำประวัติสุขภาพของนักเรียนแต่ละคน การตรวจร่างกายนักเรียนทุกคน และการตรวจสุขภาพโดยอาศัยห้องปฏิบัติการ
7. กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ได้แก่ สภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรม วารสาร การจัดนิทรรศการทางศิลปะต่าง ๆ การแสดงละคร การแสดงดนตรี การลูกเสือและยุวกาชาด การทัศนจาร

พนัส หันนาคินทร์ (2524: 219-278) ได้จัดแบ่งขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

1. การจัดกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน การประชุม ชุมนุม กิจกรรมที่กระทำนอกโรงเรียน การกีฬา
2. การจัดบริการแนะแนว ได้แก่ การจัดการปฐมนิเทศ การหาข่าวสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน การเสนอข่าวเกี่ยวกับการอาชีพ การศึกษาและการสังคม การจัดบริการให้คำปรึกษา การจัดหางานและสถานที่เรียนต่อ
3. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ได้แก่ การดำเนินการป้องกันความผิดทางวินัย การแก้ไขความผิดทางวินัยมาตรการส่งเสริมทางวินัย
4. บริการอื่น ๆ ที่จัดให้แก่ นักเรียน เช่น บริการสุขภาพ การจัดอาหารกลางวัน การจัดร้านค้า การให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน

เอกชัย ที่สุขพันธ์ (2525: 115-121) ได้จัดแบ่งงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. การจัดทำสำมะโนนักเรียน และการทำนายปริมาณนักเรียน
2. การรับนักเรียน และการแบ่งกลุ่มเรียน
3. การปฐมนิเทศนักเรียน
4. บริหารแนะแนว
5. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
6. สวัสดิการต่าง ๆ และบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียน
7. กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ สถานักเรียนหรือกรรมการนักเรียน ชุมนุมต่าง ๆ

สิ่งพิมพ์ในโรงเรียน ดนตรีและการแสดง ลูกเสือและยุวกาชาด ค่ายพักแรม ทัศนศึกษา

อุทัย ธรรมเทโช (2531: 165-166) ได้กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียนประกอบด้วย

1. การจัดทำสำมะโนโรงเรียน   สำรวจเด็กเข้าเรียนตามเกณฑ์พระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา
2. การรับนักเรียน การแบ่งกลุ่มและการเลื่อนชั้น
3. การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน (สมุดประจำตัวนักเรียน)
4. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
5. บริการแนะแนวแก่นักเรียน   ได้แก่ บริการให้คำปรึกษา บริการปฐมนิเทศ
บริการข่าวสาร บริการแนะแนวการศึกษาและการประกอบอาชีพ บริการหางานให้
6. บริการเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน   ได้แก่ จัดทำประวัติสุขภาพนักเรียนแต่ละ
คน ตรวจร่างกายนักเรียนทุกคน ตรวจสุขภาพโดยอาศัยห้องปฏิบัติการ
7. กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนที่ผู้บริหารควรส่งเสริม   ได้แก่ สถานักเรียน ชมรม
ต่าง ๆ วารสารโรงเรียนหรือวารสารประจำรุ่น การจัดนิทรรศการทางศิลปะ การแสดงละคร การ
แสดงดนตรี การลูกเสือ อนุกาชาด การจัดทัศนอาจร

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 167-168) ได้สรุปขอบข่ายงานกิจการนักเรียนออกเป็นข้อ 4 ข้อ
ได้แก่

1. การจัดทำทะเบียนประวัติ
2. การปกครองนักเรียนและวินัยในโรงเรียน
3. การจัดบริการต่าง ๆ   ได้แก่ ห้องสมุด การแนะแนว สุขภาพและการตรวจ
ร่างกาย อาหารกลางวัน ความปลอดภัย รถรับ-ส่งนักเรียน

4. การจัดกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ สถานนักเรียน ชุมนุม สิ่งตีพิมพ์ นิทรรศการ การแสดงละครและดนตรี การทัศนศึกษา การกีฬา การประชุม การสังเคราะห์

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนมีเป็นจำนวนมาก ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ครอบคลุมเรื่องดังนี้

1. การจัดทำทะเบียนประวัติ
2. งานปกครองและวินัยนักเรียน
3. การบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน
4. การจัดกิจกรรมนักเรียน

ทั้งนี้ขอบข่ายงานกิจการนักเรียนแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

การจัดทำทะเบียนประวัติ

กิติมา ปรีดีลล (2532: 168-169) กล่าวว่า การรับนักเรียนและการจัดทำทะเบียนประวัติว่าสิ่งที่ผู้บริหารต้องจัดทำมีดังนี้

1. การจัดทำเขตบริการ เป็นการสำรวจนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์บังคับให้เข้าเรียนหนังสือตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา โดยการจัดทำเขตบริการของนักเรียนขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การเดินทางมาเรียน อัตรามาเรียน ภูมิฐานะนักเรียน เพื่อให้เป็นแนวในการวางแผนการบริหารต่อไป
2. การรับนักเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา โดยให้รับนักเรียนทุกคนที่อยู่ในเขตบริการ
3. การทำทะเบียนนักเรียน หรือทะเบียนนักเรียน เป็นการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องประวัติ ผลการเรียน เวลาเรียน เป็นการบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียน

งานปกครองและวินัยโรงเรียน

หน้าที่ของผู้บริหารในการปกครองนักเรียน คือ มีหน้าที่ป้องกัน คุ้มครองดูแลรักษา รวมทั้งให้การอบรมศีลธรรม จรรยา มารยาทอันดีงามแก่นักเรียนของโรงเรียน และให้นักเรียนสามารถปกครองตนเองได้อีกด้วย (กิติมา ปรีดีลล, 2532: 170)

ความหมายของวินัยโรงเรียน

พณีส หันนาคินทร์ (2529: 292) ให้ความหมายของวินัยในโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การรู้จักปกครองตนเอง การกระทำตามข้อระเบียบบังคับต่างๆ เกิดขึ้นตามความสมัครใจของผู้ปฏิบัติ คือ นักเรียนที่ได้มองเห็นคุณค่าแล้วว่า การปฏิบัติตามข้อบังคับที่โรงเรียนสร้างขึ้นไว้ และตนเองก็เห็นพ้องด้วยนั้น เป็นสิ่งที่ธำรงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยอันจะนำมาซึ่งความสุขและความเสมอภาคแก่สมาชิกในสังคมนั้น

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 170) ให้ความหมายของวินัยโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การที่นักเรียนจะกระทำตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ เห็นคุณค่าที่เกิดจากการปฏิบัติอันจะนำมาซึ่งความสุข ความเสมอภาคแก่สมาชิกทุกคนในสังคมนั้น

ลักษณะของวินัยโรงเรียน

วินัยโรงเรียนควรมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ (พณีส หันนาคินทร์, 2529: 292)

1. การทำดีของนักเรียนเป็นไปเพราะเห็นความดี
2. การออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตามได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว ว่าจะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนรู้จักประพฤติดี ไม่ใช่ออกมาเพื่อเหตุผลส่วนตัวของผู้ที่มีอำนาจที่จะออกคำสั่งนั้น
3. การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดวินัยเป็นไปตามลักษณะพื้นฐานส่วนตัวของผู้กระทำผิดเป็นราย ๆ ไป
4. กิจกรรมทั้งหลายของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นส่วนช่วยให้นักเรียนได้สร้างความสำเร็จในวิถีทางอันเป็นที่ยอมรับในสังคม

การบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน

การบริการเป็นอีกงานหนึ่งของด้านบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งทำเพื่อนักเรียน และเป็นส่วนที่ทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น การบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ การจัดบริการแนะแนว บริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย บริการอาหารกลางวัน การบริการด้านความปลอดภัย ซึ่งแต่ละงานมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดบริการแนะแนว

ความหมายของการแนะแนว

การจัดบริการแนะแนว เป็นการจัดการบริการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่เด็กที่มีปัญหา หรือเด็กที่ต้องการได้รับคำแนะนำบางอย่าง ในการจัดบริการต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องใช้เทคนิคและบุคลากรให้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน จึงจะทำให้งานแนะแนวมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ (กิติมา ปรีดีดิลก, 2532: 174-175)

ขอบข่ายของการจัดบริการแนะแนว

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 176) กล่าวว่า ขอบข่ายของการจัดบริการแนะแนว มีดังนี้

1. บริการเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. บริการเกี่ยวกับข่าวสาร
3. บริการให้คำปรึกษา
4. บริการหางานให้ทำ
5. บริการติดตามผล

2. บริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

ความหมายของบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

บริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อตรวจสอบสุขภาพนักเรียน เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ เพื่อส่งเสริมสุขภาพนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น (กิติมา ปรีดีดิลก, 2532: 179)

ขอบข่ายของงานบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 179-180) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย มีดังนี้

1. การจัดทำประวัติสุขภาพของนักเรียนแต่ละคน
2. จัดให้มีการตรวจสุขภาพนักเรียน
3. การควบคุมโรคติดต่อ
4. การปฐมพยาบาล
5. การจัดสภาพสิ่งแวดล้อม

3. บริการอาหารกลางวัน

บริการอาหารกลางวัน หมายถึง บริการที่ส่งเสริมการจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนได้รับประทาน (กิติมา ปรีดีดิลก, 2532: 180)

4. การบริการด้านความปลอดภัย

การบริการด้านความปลอดภัย เป็นการบริการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน ทั้งขณะที่อยู่ในโรงเรียน และขณะเดินทางไปโรงเรียน และเดินทางกลับบ้าน ซึ่งอาจทำได้โดย การให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย การพยายามป้องกันหรือจัดสิ่งที่เป็นภัยแก่นักเรียน การป้องกันเพลิงไหม้ การป้องกันอุบัติเหตุจากการขนส่งและการจราจร (กิติมา ปรีดีดิลก, 2532: 182-183)

จากการบริการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น โรงเรียนอาจจัดบริการต่าง ๆ เพิ่มเติมให้นักเรียนได้อีก เช่น การจัดสหกรณ์ร้านค้า การบริการรถรับส่ง การบริการโทรศัพท์ การจัดที่นันทนาการ เป็นต้น

กิจกรรมนักเรียน

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

กิติมา ปรีดีคิดล (2532: 184) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียนเพื่อสนองความต้องการและความสนใจ จะเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียนให้มีคุณค่า และมีประโยชน์มากขึ้น กิจกรรมนักเรียนส่วนมากจัดนอกห้องเรียน มีบรรยากาศเป็นกันเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมอยู่ด้วย

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2534: 38) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดา กิจกรรมประกอบหรือนอกหลักสูตรทั้งหลายที่ให้การศึกษแก่นักเรียนนอกห้องเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และไม่มีภาระให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

ประเภทของกิจกรรมนักเรียน

พนัส หันนาคินทร์ (2529: 265-269) ได้จัดแบ่งประเภทของกิจกรรมนักเรียนที่จัดในโรงเรียนประถมและมัธยม ดังนี้

1. กิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การประชุม
3. ชุมนุม
4. กิจกรรมที่กระทำนอกโรงเรียน
5. กิจกรรมเกี่ยวกับการพิมพ์
6. กิจกรรมเกี่ยวกับกีฬา
7. กิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี
8. กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดในที่สาธารณะ
9. กิจกรรมเกี่ยวกับการสงเคราะห์
10. กิจกรรมเกี่ยวกับโฮมรูม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534: 38) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนักเรียนไว้ 6 ประเภท ได้แก่

1. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโครงการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ ชุมนุมวิชาการต่าง ๆ
2. กิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาความสนใจเฉพาะและความสามารถพิเศษ ได้แก่ ชุมนุมละคร ชุมนุมโต้วาที
3. กิจกรรมที่เป็นบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มุ่งฝึกปกครองตนเองและบริการส่วนรวม ได้แก่ สภานักเรียน คณะกรรมการนักเรียน เป็นต้น
4. กิจกรรมที่พัฒนาด้านจิตใจ น้ำใจและศีลธรรม ได้แก่ อนุภาชาด ลูกเสือ
5. กิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ ได้แก่ กิจกรรมการพบปะสังสรรค์ในรุ่นเดียวกัน การไปทัศนศึกษา
6. กิจกรรมทางด้านกีฬา สร้างความสามัคคี มีน้ำใจ เสียสละ รู้จักให้อภัย ได้แก่ ชุมนุมทางด้านกีฬาต่าง ๆ

โดยสรุป กิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นในโรงเรียน ได้แก่ สภานักเรียน ชุมนุมต่าง ๆ สิ่งพิมพ์ในโรงเรียน การแสดงดนตรีและละคร ลูกเสือและยุวกาชาด ค่ายพักแรม และทัศนศึกษา

สรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้ “การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในทุกเรื่อง ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครอบคลุมงาน การจัดทำทะเบียนประวัติ งานปกครองและวินัยนักเรียน การบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน และการจัดกิจกรรมนักเรียน”

งานอาคารสถานที่

การบริหารอาคารสถานที่เป็นหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของผู้บริหาร นอกเหนือจากงานในด้านอื่น ๆ เนื่องจากอาคารสถานที่ถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนการสอน โดยการเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้ จำเป็นต้องมีอาคารสถานที่ที่น่าอยู่และใช้ประโยชน์ได้ตามจุดประสงค์ ผู้บริหารที่ไม่มีความรู้หรือใส่ใจในเรื่องอาคารสถานที่ ปล่อยให้ตึกชำรุดทรุดโทรม ไม่มีความรู้ที่จะจัดหาและพัฒนาสถานที่เพื่อการเรียนการสอน ย่อมทำให้เกิดอุปสรรคในการเรียนการสอนขึ้นได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักจัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งรู้จักควบคุมดูแลรักษาและให้บริการแก่ชุมชน (กิติมา ปรีดีติติก, 2532: 231)

ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้แตกต่างกันออกไป ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2524: 310) กล่าวว่า งานอาคารสถานที่เป็นการจัดการบำรุงรักษา เพื่อให้อาคารและสถานที่อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้อย่างตลอดเวลา โรงเรียนสามารถใช้อาคารสถานที่แต่ละแห่งนั้นอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 110) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการวางแผน ดูแลบำรุงรักษา พัฒนาอาคารต่าง ๆ และบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่สวยงามเหมาะสมกับสภาพการใช้อยู่เสมอ

กิติมา ปรีดีคิลก (2532: 197) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การรู้จักจัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษา การให้บริการแก่ชุมชน และการรู้จักส่งเสริมทำนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเรามุ่งให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้ว ก็จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี ถูกหลักวิชา เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด และประหยัดที่สุดด้วย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินการวางแผนให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการใช้สอยอย่างคุ้มค่า รวมถึงการดูแลบำรุงรักษา และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพดีพร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ”

ขอบข่ายของงานอาคารสถานที่

ขอบข่ายของงานอาคารสถานที่ ได้มีผู้จำแนกและให้ขอบข่ายไว้แตกต่างกัน คือ

พนัส หันนาคินทร์ (2524: 297-298) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานดูแลอาคารสถานที่ ดังนี้

1. การบำรุงรักษาให้อาคารสถานที่อยู่ในสภาพดีเสมอ
2. การใช้ประโยชน์จากตัวอาคารสถานที่ให้มากที่สุด

3. การตกแต่งบริเวณให้สวยงามกลมกลืนกัน
4. การจัดบริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจ ทั้งในและนอกอาคาร

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 110) ได้แบ่งขอบข่ายของงานการบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน ดังนี้

1. การวางแผนก่อสร้างอาคาร
2. การดำเนินงานก่อสร้างอาคาร
3. การใช้อาคารและบริเวณ โรงเรียน
4. การบำรุงรักษาอาคาร และบริเวณโรงเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2531: 198) ได้แบ่งขอบข่ายงานบริหารอาคารสถานที่ออกเป็น 5 อย่างด้วยกัน คือ

1. การจัดสร้างอาคารสถานที่ รวมถึงการวางผังบริเวณที่ตั้งอาคาร การควบคุมการก่อสร้าง การตกแต่งจัดระเบียบให้เป็นไปตามหลักการจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียน ตลอดจนการรื้อถอนอาคารสถานที่
2. การใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การกำหนดวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุดต่อการเรียนการสอนโดยตรง ต่อการเกิดการเรียนรู้ในห้องเรียนของนักเรียนและต่อชุมชน
3. การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การประดับตกแต่งและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงสภาพเดิม หรือเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นประโยชน์โดยคุ้มค่าที่สุด
4. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ คือ การควบคุมดูแลโดยทั่วไป เป็นการกำกับติดตามผลการใช้ การบำรุงรักษา การตกแต่ง รวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบข้อบังคับ และแบบแผนของทางราชการที่เกี่ยวข้อง
5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เป็นการดำเนินการประเมินผลการใช้เพื่อการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินงานนี้ให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุด และเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่ของปีถัดไป

พิชัย เสี่ยมจิตต์ (2542: 204) สรุปการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. การออกแบบและควบคุมการก่อสร้างอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
2. การก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารสถานที่
3. การบำรุงรักษา และพัฒนาอาคารสถานที่

4. การใช้อาคารสถานที่
5. การรักษาความปลอดภัยและความคุ้มครองการใช้อาคารสถานที่
6. การประเมินผลอาคารสถานที่

ธีระ รุญเจริญ (2545: 44) ได้กล่าวถึงเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 ที่ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารอาคารสถานที่ ดังนี้คือ

1. การบริหารบริเวณโรงเรียน
2. การบริหารอาคารเรียน
3. การบริหารห้องเรียน ห้องพิเศษ และห้องบริการ
4. การบริหารอาคารโรงฝึกงาน อาคารโรงอาหาร อาคารหอประชุม อาคารพลศึกษา อาคารหน้าหอประชุม อาคารหน้าห้องน้ำ-ห้องส้วม

สรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้ “การบริหารอาคารสถานที่ ได้แก่ การดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และการใช้สอยอย่างคุ้มค่ารวมถึงการดูแลบำรุงรักษาและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพดี พร้อมทั้งจะใช้งานอยู่เสมอ ครอบคลุมงานจัดสร้างและวางผังอาคารสถานที่ งานใช้อาคารสถานที่ งานการบำรุงอาคารสถานที่ งานควบคุมดูแลการใช้อาคาร และงานประเมินผลการใช้อาคารสถานที่”

งานสัมพันธ์ชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นหน้าที่อันสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร โดยเฉพาะในปัจจุบัน โรงเรียนต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่หรือด้านการเรียนการสอน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องพยายามจัดการศึกษาให้ประชาชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาโดยพยายามจัดกระบวนการในการวางแผน ควบคุม ประสานงาน จัดบุคลากร และเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน สร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของให้กับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน และโรงเรียนก็เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนด้วย (กิตติมา ปริดีคิดก, 2532: 255)

ความหมายของงานสัมพันธ์ชุมชน

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้แตกต่างกัน ดังนี้

หวน พันธุพันธ์ (2529: 75-77) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ต่างก็ได้รับผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ในประเด็นต่อไปนี้

- การศึกษาในโรงเรียนสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชน เพราะโรงเรียนให้การศึกษแก่นักเรียนซึ่งมาจากชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ถือได้ว่าโรงเรียนให้การศึกษาทงอ้อมแก่บุคคลในชุมชน
- เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม คือ ให้ประชาชนยอมรับว่าโรงเรียนเป็นสถาบันสำคัญของชุมชน ช่วยทำให้การเป็นอยู่ของชุมชนดีขึ้น ชุมชนย่อมมีความรู้สึก ร่วมกันในการเป็นเจ้าของโรงเรียน ยินดีให้ความร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ตลอดจน การให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโรงเรียน
- ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะโรงเรียนและชุมชน ต่างมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- เพื่อปรับปรุงหลักสูตรของการเรียนการสอนได้ตามความต้องการของชุมชน
- การใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของโรงเรียน
- โรงเรียนเกิดความเข้าใจชุมชน ทั้งด้านปัญหา ความต้องการของชุมชน

กิติมา ปรีดีดิติก (2531: 237) กล่าวว่า งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการในการวางแผน การควบคุม การประสานงาน การจัดบุคลากร และเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนและโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อมกัน

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2534: 26) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน จำเป็นต้องเป็นกระบวนการสองทาง คือ โรงเรียนต้องมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนให้ข่าวสารกับชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนโรงเรียนในเวลาเดียวกัน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า “การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชน หมายถึง การ ดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อกัน คือ ในขณะที่โรงเรียนช่วยพัฒนาคุณภาพของบุคคลในชุมชน ชุมชนก็เป็นผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งในด้านปัจจัยทรัพย์สิน และภูมิปัญญา”

ขอบข่ายการงานสัมพันธ์ชุมชน

ขอบข่ายของงานสัมพันธ์ชุมชน ได้มีผู้จำแนกและให้ขอบข่ายไว้แตกต่างกัน คือ

ภิญโญ สาธร (2523: 425-426) ได้กล่าวว่า ประเภทของความสัมพันธ์ที่โรงเรียนมีต่อชุมชน มีดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในหมู่ครูโดยอาศัยแผนกประชาสัมพันธ์โรงเรียน
2. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และครู
3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครู กับผู้ปกครองของนักเรียนให้เกิดขึ้น
4. จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู เป็นศูนย์ประสานงานไมตรีสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครู
5. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน หรือประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น คือพยายามให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นกิจกรรมทั่วไป กิจกรรมศาสนา และกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น
6. จัดตั้งคณะกรรมการประชาชนขึ้น เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ
7. จัดตั้งสมาคมต่าง ๆ ของชุมชนขึ้นตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยใช้โรงเรียนเป็นที่ตั้งของสมาคมเหล่านั้น
8. จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมเกี่ยวกับการศึกษา สมาคมเกี่ยวกับครู และสมาคมเกี่ยวกับกิจกรรมหย่อนใจต่าง ๆ สำหรับประชาชน
9. จัดส่งต่อไปนี้ให้กลายเป็นสื่อไมตรีสัมพันธ์กับประชาชน คือ
  - กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน
  - สิ่งพิมพ์และเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน
  - สื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์
  - อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
  - กิจกรรมและบริการพิเศษต่าง ๆ ของโรงเรียน
10. จัดรายการต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้งในด้านการศึกษา การอาชีพ และการหย่อนใจ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมารับประโยชน์โดยตรงบ้างตามสมควร

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2523: 413-433) ได้เสนอกิจกรรมที่ช่วยสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนดังนี้

1. จัดการแข่งขันและการประกวด การแข่งขันกีฬา กรีฑา ว่ายน้ำ ที่เปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมด้วย

2. การแสดงละครและดนตรี

3. งานสังคม การจัดงานโอกาสต่าง ๆ โดยเชิญผู้ปกครอง และแขกผู้มีเกียรติมาร่วมด้วย

4. การออกวารสารของนักเรียน ทั้งวารสารประจำและโอกาสพิเศษของโรงเรียน

5. สโมสรหรือชุมชนต่าง ๆ ของโรงเรียน

6. สถานักเรียน โดยจัดตามวิถีประชาธิปไตย

7. การประชุมนักเรียน อาจเชิญผู้ปกครองมาช่วยให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ บ้าง

8. การทัศนจร ช่วยให้นักเรียนต่างถิ่นได้รู้จักโรงเรียน

9. พิธีรับประกาศนียบัตร ควรจัดทำทุกต้นปีการศึกษา เพื่อแจกรางวัลเรียนดี เพื่อเป็นการพบปะกับผู้ปกครองและเชิญแขกผู้มีเกียรติตลอดจนศิษย์เก่ามาความประพฤติดี ร่วมงาน

อุทัย ธรรมเตโช (2531 : 167) ได้กล่าวถึง การบริการที่โรงเรียนอาจจัดเพื่อบริการชุมชนได้ ดังนี้

1. ติดต่อเยี่ยมเยียนชุมชนอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอทั้งในยามปกติและยามเดือดร้อน

2. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้อาคารสถานที่ และสิ่งของของโรงเรียนได้ตามสมควร

3. ช่วยเหลือประชาชนในการติดต่อธุรกิจภายในโรงเรียน

4. มีการประชุมร่วมกับผู้ปกครอง

5. ช่วยเหลืองานชุมชน เช่น การพัฒนาต่าง ๆ

6. ร่วมมือในพิธีการต่าง ๆ ตามประเพณีของชุมชน

7. จัดตั้งฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงเรียน

8. เชิญผู้ปกครองร่วมประชุมชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

9. จัดตั้งสมาคมครู-ผู้ปกครอง

10. จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า

11. เชิญผู้ปกครองมาร่วมงานโรงเรียน

12. จัดบริการชุมชนด้านความรู้และอาชีพอย่างอื่นที่เหมาะสมกับชุมชน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 92) ได้แบ่งขอบข่ายความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนออกเป็น 6 งานดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้สะดวกยิ่งขึ้น
2. การให้บริการแก่ชุมชน หมายถึง การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชนตามกำลังความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้ เช่น การให้บริการอาคารสถานที่ การให้ความรู้และวิชาการแก่ชุมชน การให้บริการด้านบุคลากรแก่ชุมชน
3. การรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนทั้งทางด้านการเงิน อุปกรณ์ และแนวคิด
4. งานเกี่ยวกับกรรมการการศึกษา หมายถึง การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ในรูปแบบของกรรมการการศึกษา
5. การจัดตั้งกลุ่มชมรม สมาคม มูลนิธิ หมายถึง การที่โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มชมรม สมาคม มูลนิธิ เพื่อสนับสนุนกิจการของโรงเรียน
6. การสร้างเสริมความสัมพันธ์ชุมชน และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและกับหน่วยงานอื่น ๆ

ธีระ รุญเจริญ (2545: 45) ได้กำหนดงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

1. การวางแผนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน
3. การให้บริการชุมชน
4. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
5. การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน
6. การประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การบริหารที่องค์กรควรจัดให้กับชุมชน

ยงยุทธ เกษสาคร (2546: 37) กล่าวว่า การบริหารที่องค์กรควรจัดให้กับชุมชน มีดังนี้

1. การบริหารวิชาการแก่ชุมชน เช่น จัดหาวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ มาให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับธุรกิจขององค์กรที่ดำเนินอยู่ด้วยการให้ข่าวสารข้อมูล ความรู้โดยใช้สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ โดยถือเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์กิจการขององค์กรไปในคราวเดียวกัน
2. ควรจัดโครงการการศึกษาฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจตามกลุ่มความสนใจของประชาชน เช่น กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มงานช่างฝีมือ กลุ่มเพาะเลี้ยงพันธุ์พืชและสัตว์ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาชีพและวิชาการแก่ชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่คนในชุมชนอีกด้วย
3. ให้บริการอาคารสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น ให้ชุมชนได้มีโอกาสใช้ห้องประชุมของหน่วยงานประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม หรือให้ใช้องค์กรเป็นสถานที่ฝึกงานในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาของสถาบันการศึกษาทั่วไป
4. ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาชุมชน เช่น ร่วมมือกับชุมชนจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในรูปของกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ จัดทำโครงการกลุ่มพัฒนา และดูแลสาธารณสถานชุมชนด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
5. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ เช่น การจัดตั้งสมาคมเพื่อการสังสรรค์ของพนักงานในองค์กรและนอกองค์กร

ประเภทของชุมชน

พิสิฐ พิษณานนท์ (2530) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น สามารถแบ่งชุมชนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ชุมชนในโรงเรียน เพราะในโรงเรียนนั้นจะมีบุคคลหลาย ๆ คนเข้าร่วมทำงานอยู่ ที่มีจุดมุ่งหมายเหมือนกันก็คือ การพัฒนาเด็กให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องมีความเข้าใจ ความสนใจ มีพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน และเป็นชุมชนที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนสัมฤทธิ์ผล

2. ชุมชนนอกโรงเรียน เป็นชุมชนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะในปัจจุบันนี้ รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชนในการทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ และให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้ามาเป็นผู้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนที่จำเป็นต้องมีความ สัมพันธ์กับบุคคลภายนอกโรงเรียน

วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1. โดยการนำเอากิจกรรมที่มีภายในโรงเรียน ออกสู่ประชาชนภายนอกที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น เช่น การนำนักเรียนออกไปพัฒนาชนบท ให้นักเรียนออกไปฝึกอาชีพจริง ๆ กับประชาชนในท้องถิ่น จัดการบรรยากาศพิเศษโดยครูหรือครูใหญ่ จัดเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การออกวารสารโรงเรียน การมีจดหมายถึงผู้ปกครอง การให้ครูหรือครูใหญ่เองได้ออกไปช่วยงานของชนบท

2. โดยการนำประชาชนในชุมชนเข้ามาทำกิจกรรมในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ จัดงานการแสดงของนักเรียนในโอกาสที่สำคัญแล้วเชิญผู้ปกครองและประชาชนมาชม จัดสมาคมครูผู้ปกครอง จัดการแข่งขันกีฬาระหว่างครูกับประชาชนในชนบท เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาบรรยายให้นักเรียนฟัง และเชิญประชาชนในท้องถิ่นเข้ามาเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ของโรงเรียนเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎระเบียบของโรงเรียน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนภายนอก

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนภายนอก ควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. จัดให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุด
2. ครูใหญ่และครูควรมีความอ่อนน้อม มารยาทดี ไม่ดูหมิ่นประชาชน ให้ความช่วยเหลืออย่างจริงใจ และยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นอย่างจริงใจ
3. ครูใหญ่และครูไม่ควรประพฤตินแบบยกตนข่มท่าน แต่ควรยกย่องให้เกียรติแก่ประชาชนเท่าที่เป็นจริง การยกย่องให้เกียรติเกินความเป็นจริงนั้นมีโอกาสที่จะทำให้ผู้ถูกยกย่องเกิดผลเสียได้ เช่น ทำให้เกิดการหลงตัวเอง ในบางครั้งถ้าผู้ถูกยกย่องเกินความจริงอาจถูกผู้ถูกยกย่องคิดว่าเป็นการดูถูกเขาได้

4. ครูใหญ่และครูต้องพยายามทำความเข้าใจในธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น นอกจากนี้จะต้องรู้ถึงค่านิยม และความเชื่อของท้องถิ่นนั้นด้วย
5. ครูใหญ่และครูควรรู้ และเลือกกาลเทศะให้ถูกต้องแก่โอกาสตามสมควรด้วย
6. ครูใหญ่และครูควรยกเว้นการกระทำใด ๆ ที่อาจนำความเสื่อมเสียมาสู่ตัวเอง และโรงเรียน เช่น ไม่เล่นการพนัน ไม่ดื่มสุราจนครองสติไม่อยู่

บทบาทของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

กิติมา ปรีดีติลล (2532: 245-246) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีดังนี้

1. กำหนดรูปแบบหรือแนวทางในการประสานงาน โดยผู้บริหารเป็นผู้วางแนวทางรูปแบบของความสัมพันธ์ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ
2. ทำหน้าที่ประสานงาน นอกจากจะเป็นผู้กำหนดแนวทางและจุดมุ่งหมายในการประสานงานแล้ว ผู้บริหารควรจะได้ร่วมมือปฏิบัติด้วยโดยเป็นผู้ประสานงานและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วยตนเอง หรือในบางครั้งจะต้องเป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนกับแหล่งวิชาการ หรือหน่วยงานอื่นในการพัฒนาชุมชนนั้น
3. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของชุมชน และเป็นบุคคลที่ชุมชนให้ความเชื่อถือ ดังนั้นผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชน และในบางครั้งผู้บริหารจะเป็นผู้เริ่มที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดี มีประโยชน์แก่ชุมชนได้
4. เป็นผู้แก้ปัญหา ปัญหาบางประการของชุมชน สมาชิกภายในของชุมชนไม่สามารถตกลงกันเองได้ จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือและคำแนะนำจากบุคคลภายนอก ซึ่งบทบาทนี้จะตกอยู่กับผู้บริหาร โรงเรียนในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ

สรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้ “การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชน หมายถึง การดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน คือ ในขณะที่โรงเรียนช่วยพัฒนาคุณภาพของบุคคลในชุมชน ชุมชนเป็นผู้ให้ความสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งด้านปัจจัยทรัพยากร และภูมิปัญญา โดยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในบางโอกาส หรือเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน รวมถึงการบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนและชุมชนสามารถเอื้อต่อกันและกันได้”

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจำแนกขอบข่ายงานการบริหารโรงเรียน ออกเป็น 4 งาน คืองานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป ซึ่งในงานการบริหารทั่วไปครอบคลุมงานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ชุมชน

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ความหมายของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หรือ English Program คือ โครงการที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางภาษาอังกฤษของนักเรียน ให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน โดยในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความต้องการของชุมชน ความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของนักเรียน มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานกับความเป็นสากล โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน โดยสอนได้ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย วัฒนธรรมและประเพณีไทย โดยทำการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และไม่น้อยกว่า 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2546ก: 1)

พัฒนาการของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

สุชาติา เปลี่ยนสุภาพ (2547: 141-143) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษไว้ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยได้รับอนุญาตให้รับเด็กไทยเข้าศึกษาได้ โดยกำหนดสัดส่วนไว้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งหมด จากหลักเกณฑ์เดิมที่อนุญาตให้เฉพาะเด็กไทยที่ใช้ชีวิตศึกษาอยู่ในต่างประเทศไม่ต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ได้ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่บุตรหลานไม่เคยไปเรียนต่างประเทศ และผู้ที่มีแนวโน้มจะส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อ ให้หันมาพิจารณาการศึกษา

ในลักษณะเดียวกันในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เงินตราไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ รวมถึงยังสามารถให้ความอบอุ่น ปลุกฝังเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยได้อีกด้วย

แม้ว่าโอกาสในการเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนนานาชาติจะเปิดกว้างขึ้น แต่ก็ยังคงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่ต้องการให้บุตรหลานได้พัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ด้วยปัจจัยทั้งจำนวนโรงเรียนนานาชาติที่เปิดสอน สถานที่ตั้งของโรงเรียนเหล่านั้น และค่าใช้จ่ายหลักแสนในแต่ละปี กระทรวงศึกษาธิการซึ่งได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว และด้วยนโยบายที่ต้องการยกระดับการศึกษา และพัฒนาความรู้ความสามารถของเด็กไทยด้านภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงได้อนุญาตให้โรงเรียนเอกชนดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โดยเริ่มทำการสอนในปีการศึกษา 2538 มีโรงเรียนเอกชน 3 โรงเรียนคือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา และโรงเรียนอุดมศึกษา ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการในขณะนั้น

ในปี พ.ศ. 2541 มีโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้เปิดทำการสอนหลักสูตร English Program ในระดับอนุบาล ถึงมัธยมศึกษา รวม 24 โรงเรียน และโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษารวม 8 โรงเรียน ซึ่งยังคงไม่เพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่เพิ่มมากขึ้น โรงเรียนโยธินบูรณะซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จึงเป็นโรงเรียนแรกที่เปิดสอนโครงการ English Program ดำเนินการโดยใช้หลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นแนวปฏิบัติ

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอน เป็นภาษาอังกฤษของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีคำสั่งที่ วก 1065/2544 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2544 เรื่องให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หลักเกณฑ์ดังกล่าวก่อให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นธรรมสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

ในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะขยายการดำเนินโครงการที่มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษให้เพิ่มมากขึ้น โดยจัดเป็น 2 รูปแบบ คือ English Program (EP) และ Mini English Program (MEP) โดยโครงการ EP มีโรงเรียน

เอกชนที่เปิดสอนจำนวน 61 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนจำนวน 9 โรงเรียน สำหรับโครงการ MEP มีโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนจำนวน 41 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติอีก 17 โรงเรียน และในปีเดียวกันนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งที่ สพฐ 43/2546 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยเนื้อหามีการแก้ไขและเพิ่มเติมในเรื่องของนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอน ในหัวข้อการบริหารจัดการ และการวัดและประเมินผลการเรียน และในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้มีการจัดโครงการเพียงรูปแบบเดียว คือ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หรือที่เรียกว่า English Program (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2548ข: 7)

ในปัจจุบันปีการศึกษา 2549 มีโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จำนวนทั้งสิ้น 197 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนเอกชน 122 โรงเรียน (สมาคมโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน, 2549) และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 75 โรงเรียน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2549) ทั้งนี้เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 9 โรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล
  2. เพื่อสนับสนุนให้ครู อาจารย์ และบุคลากรของโรงเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
  3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เต็มตามศักยภาพ
  4. เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนในโครงการ
- (กรมสามัญศึกษา, 2543)

เป้าหมาย

1. นักเรียนมีความรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันกับการสื่อสาร ค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้รู้วิธีคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหาได้ มีจิตสำนึกต่อตนเอง ชุมชน สังคม และโลกมากขึ้น โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง

3. โรงเรียนที่ดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ จะเป็นต้นแบบในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับโรงเรียนอื่นได้เป็นอย่างดี

(กรมสามัญศึกษา, 2543)

แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program)

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (2548ก: 1-21) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกล่าวถึง แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หรือ English Program โดยมีรายละเอียด 3 ส่วน คือ 1) หลักเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2) แนวทางการปฏิบัติ และ 3) ข้อควรตระหนัก แต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 42 ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพทางวิชาการ” และ มาตรา 43 กำหนดว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง

ในทำนองเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 ข้อ 2 กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 9 ข้อ 5 และข้อ 6 กำหนดให้ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

นอกจากนี้ มาตรา 10 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ส่วนมาตรา 23 ข้อ 4 ให้เน้นทักษะด้านภาษา

อีกประการหนึ่ง ได้มีคำสั่งจากกรมวิชาการที่ วก 1065/2544 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2544 เรื่อง ให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ มีสาระสำคัญคือ

นโยบาย

ให้ถือว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษาโดยให้จัดได้เป็นบางวิชา และต้องเอื้อประโยชน์กับการจัดการเรียนการสอนของระบบที่ใช้ภาษาไทย อีกทั้งคงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้จ่ายได้

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

1. สถานศึกษาที่มีความพร้อม และประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องเสนอโครงการตามหัวข้อเรื่องและวิธีการในการเขียนโครงการ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด แล้วเสนอให้พิจารณาตามลำดับขั้น จนกว่าจะได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการจึงจะเปิดทำการสอนได้
2. สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการแล้ว ต้องดำเนินการภายใน 2 ปี หากไม่ได้ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าโครงการนี้สิ้นสุด และกรณีที่ได้ดำเนินการแล้ว หากประสงค์จะหยุดดำเนินการ ต้องแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ปกครองนักเรียนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี โดยต้องคำนึงถึงการจบประโยชน์ของนักเรียนชั้นสุดท้ายที่รับเข้าเรียนด้วย
3. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ทั้งกลุ่มที่สอนเป็นภาษาไทย และกลุ่มที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องมีแผนการพัฒนาคู่มือภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มที่จัดสอนเป็นภาษาไทยให้สามารถสอนภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา

4. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องจัดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงาน โดยเน้นคุณภาพของนักเรียนทั้งคุณลักษณะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วจัดทำรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง

5. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ สามารถเปิดสอนได้ทั้งระดับก่อนปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

5.1 ระดับก่อนปฐมวัย จัดการเรียนการสอนได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของเวลาที่จัดกิจกรรม

5.2 ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนได้เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของศาสตร์นั้น ๆ ควบคู่กับภาษาอังกฤษ

5.3 ระดับมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

5.4 เวลาเรียนที่ใช้จัดการเรียนการสอน สอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ใช้เวลาเรียน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ขึ้นไป (ไม่น้อยกว่า 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้)

6. ครูผู้สอนระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษาที่เป็นชาวต่างประเทศ ต้องออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเบื้องต้นได้ หรือจัดให้ครูไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ดีเข้าไปมีส่วนร่วมตลอดเวลา

7. การคัดเลือกและการจัดการเกี่ยวกับครูผู้สอน มีดังนี้

7.1 จบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่สอนหรือที่เกี่ยวข้อง

7.2 ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษาและได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5

7.3 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยการเรียนรู้

7.4 ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ ต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย 15 ชั่วโมง และครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรม ศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ปี ต่อครั้ง

7.5 สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคน ทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนสำคัญที่สุด

7.6 จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงานให้ครบ 1 ปีการศึกษา เป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

การรับนักเรียน

1. รับนักเรียนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
2. สถานศึกษาสามารถกำหนดเงื่อนไขความสามารถของนักเรียนได้ตามความเห็นชอบของหน่วยงานต้นสังกัด และให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ได้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มอย่างน้อย 3 % ของจำนวนนักเรียนในโครงการ
3. การจัดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนในแต่ละระดับ ดังนี้ ระดับปฐมวัยไม่เกินห้องละ 25 คน และระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น – ปปลาย ระดับวิชาชีพ (ปวช. – ปวส.) ไม่เกินห้องละ 30 คน

การเก็บค่าเล่าเรียนและการตั้งกองทุน

การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่นในสถานศึกษาเอกชน และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มจากการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในสถานศึกษาของรัฐ ให้หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดในอัตราที่เหมาะสม

สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อย 3 % ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ดอกผลจากกองทุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนในโครงการกับนักเรียนที่เรียนเป็นภาษาไทย

การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา

1. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ต้องบริหารจัดการบุคลากร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันและอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐ ซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

2. สถานศึกษาที่จัดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ จะต้องจัดให้นักเรียนภาคปกติและนักเรียนในโครงการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนานักเรียน กิจกรรมของโรงเรียน/ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษาที่จะจัดการเรียนการสอนตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. หลักสูตรที่ใช้ต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกน โดยจัดให้สอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการและพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การจัดการเรียนการสอน ต้องจัดในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากลโดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติและความเป็นไทย โดยอาจจะจัดให้มีการสอนเสริม อย่างเป็นระบบ ตามความต้องการของนักเรียน

3. จัดการเรียนการสอนทุกวิชา โดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

4. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกระดับ คือระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา หากต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ ภาษาไทยของนักเรียน ความพร้อม ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงศักยภาพตามวัย

5. โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษ สามารถจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้น กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ว่าด้วยเรื่องของ ประเทศไทย วัฒนธรรมไทย และกฎหมายไทย ให้สอนเป็นภาษาไทย ส่วนกิจกรรมพัฒนานักเรียน เช่น ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมอิสระ และวิชาพระพุทธศาสนา อาจ สอนเป็นภาษาอังกฤษ และ/หรือ ภาษาไทยก็ได้

6. ระดับชั้นที่เปิดสอน สถานศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญในปีการศึกษาแรกที่เริ่มดำเนินการ ให้เปิดสอนชั้นต้น

ของแต่ละระดับ (ประถมศึกษาปีที่ 1/มัธยมศึกษาปีที่ 1 และ/หรือ มัธยมศึกษาปีที่ 4) และเปิดสอนเพิ่มปีละชั้นตามลำดับ

7. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบบูรณาการ การสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและสรุปเป็นองค์รวมความรู้ได้

8. กิจกรรมพัฒนานักเรียน สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และจัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียน เช่น จัดค่ายภาษาอังกฤษ จัดค่ายคอมพิวเตอร์ การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน

9. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ อย่างน้อย 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ไม่น้อยกว่า 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการจัดจัดการเรียนการสอน English Program (EP)

สื่อการเรียนการสอน

1. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในระดับปฐมวัย ทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษให้ครูทุกคนได้ศึกษา

2. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วน ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อย่างน้อย 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นใช้เอง และมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน

3. สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษให้ครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร โดยระบุรายการจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จะจัดไว้ในห้องสมุดและที่จะใช้ในการเรียนการสอนไว้ในโครงการ

4. สถานศึกษาต้องจัดให้มีสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เรียนอย่างครบถ้วนและเพียงพอ ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยสอน สื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และสื่อในลักษณะสื่อ ICT ทางภาษาอังกฤษกับนักเรียน

5. สถานศึกษาต้องจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลายและเพียงพอทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมถึงการจัดบรรยากาศใน

ห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ และควรจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นส่วนสำคัญ โดยเฉพาะ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

การวัดผลและประเมินผล

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการวัดผล และประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องวัดผลประเมินผล เป็นภาษาอังกฤษทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสถานศึกษาควรประเมินความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ทุกทักษะของนักเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า และเป็นข้อมูลในการพัฒนานักเรียน และให้ความสำคัญกับการประเมินคุณธรรม ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และข้อกำหนดของหลักสูตร

2. สถานศึกษาต้องดำเนินการวัดและประเมินผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2544 และมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2544 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2544 ในกรณีเปิดการเรียนการสอนระดับ ปฐมวัยต้องประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 แล้วจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ของนักเรียนของนักเรียน ตามแบบที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กำหนดเป็นภาษาอังกฤษ

3. การขอรับรองคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดทำการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่สามารถตรวจสอบและประเมินได้

4. การวัดผลสัมฤทธิ์การใช้ภาษาอังกฤษ สถานศึกษาควรทำวิจัย ศึกษาเปรียบเทียบ การเรียนของนักเรียนในทุกระดับชั้นปี และควรที่จะได้รับการประเมินความสามารถด้าน ภาษาอังกฤษ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC หรือจากสถาบันอื่นที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ตามที่สถานศึกษากำหนดในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้จัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้เป็น ภาษาอังกฤษ

การกำกับ ติดตาม และประเมินโครงการ

1. กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ต้องจัดให้มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลโครงการการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านความพร้อม

ในด้านการเตรียมการของสถานศึกษา การบริหารจัดการ การดำเนินงานของสถานศึกษา และคุณภาพของนักเรียน

2. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การลดค่าใช้จ่าย คุณภาพของครูผู้สอนและวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

3. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินโครงการทุกปี เมื่อสิ้นปีการศึกษาแล้วรายงานผลให้ต้นสังกัดทราบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

ส่วนที่ 2 แนวทางปฏิบัติของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

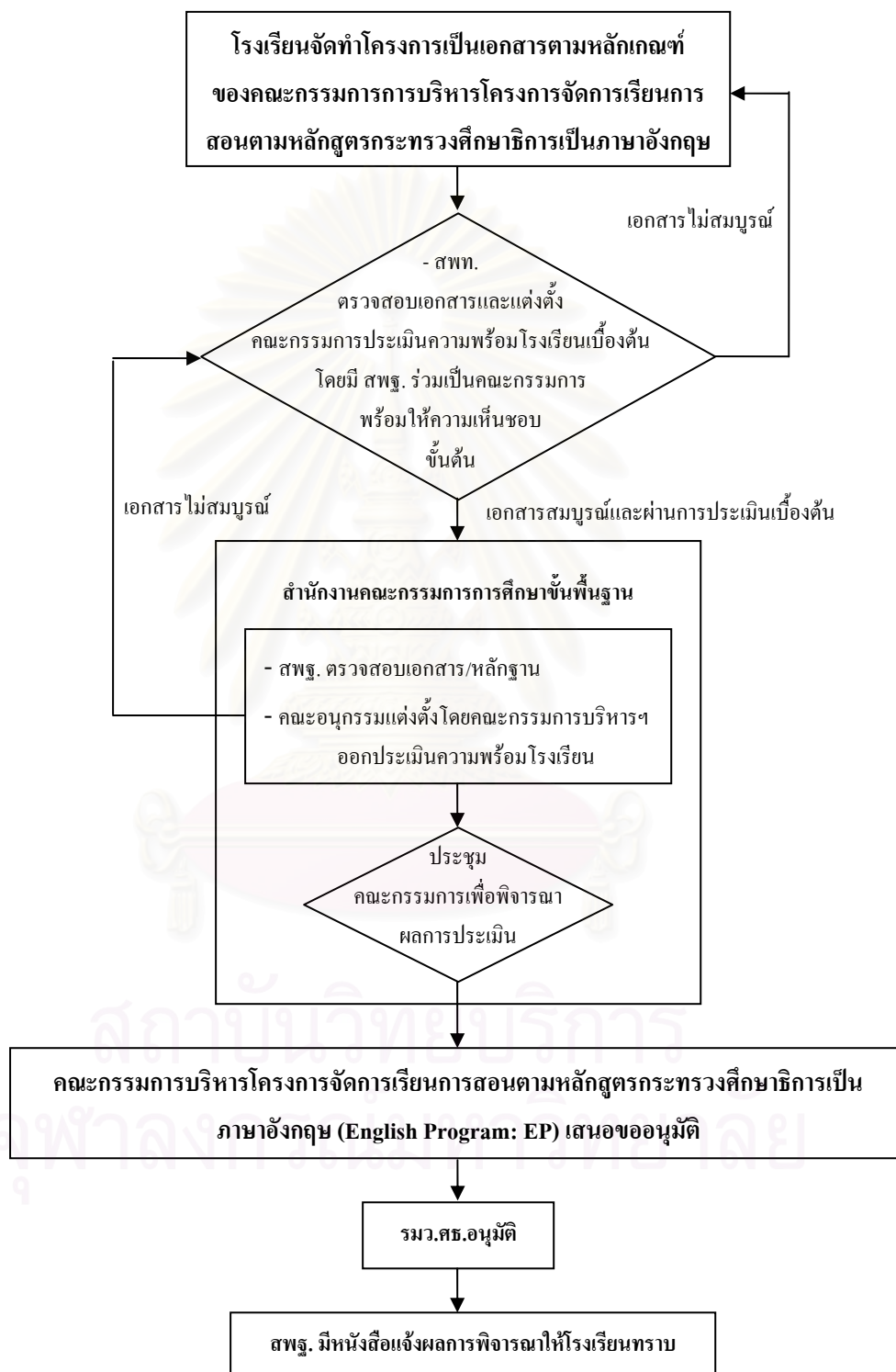
การเข้าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

การดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน มีขั้นตอนโดยสรุปดังนี้

1. โรงเรียนศึกษาคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1065/2544 และ สพฐ 43/2546
2. โรงเรียนเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากร แหล่งเรียนรู้ เป็นต้น
3. จัดทำโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (ตามแบบการเสนอโครงการที่ต้นสังกัดกำหนด)
4. เสนอโครงการผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับ เพื่อขออนุมัติโครงการ ภายในวันที่ 1 ตุลาคม ก่อนปีการศึกษาที่จะเริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอน

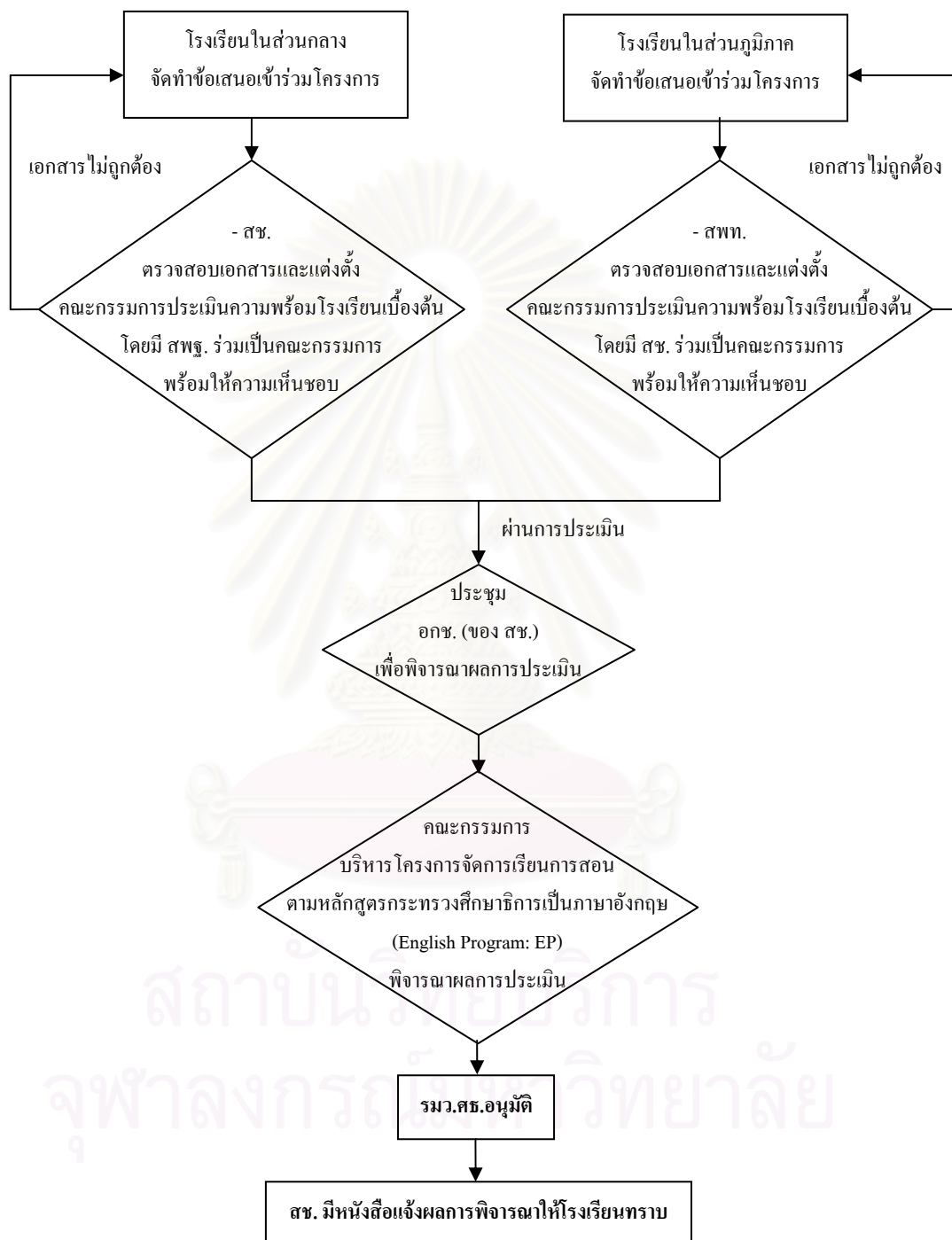
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ English Program สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการ English Program (EP)
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มา: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2548ก: 9.

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการ English Program (EP)
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ที่มา: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2548ก: 10.

การบริหารงานเพื่อสนับสนุนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

1. การบริหารครูและบุคลากร โรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษมีครูและบุคลากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทำหน้าที่สอนและสนับสนุนการสอน

1.1 ครูที่เป็นชาวไทย ได้แก่ ครูประจำการของโรงเรียน ซึ่งมาช่วยปฏิบัติงานในโครงการโดยไม่มีค่าตอบแทน และครูประจำการหรือครูที่เป็นลูกจ้างรับเงินเดือน หรือค่าตอบแทนจากโครงการ กรณีที่เป็นครูผู้สอนต้องมีคุณสมบัติ คือ มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในวิชาที่สอน และมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี โดยผ่านการทดสอบ TOEFL หรือ TOEIC หรือ IELTS

1.2 ครูที่เป็นชาวต่างชาติต้องเป็นผู้ที่ใช้ภาษาแม่ (Native Speakers) ซึ่งประกอบด้วย อังกฤษ อเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ กรณีที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ต้องเป็นผู้มีความรู้ทางภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี โดยผ่านการทดสอบ TOEFL หรือ TOEIC หรือ IELTS

1.2.1 ดำเนินการประกาศรับสมัครผ่านสื่อต่าง ๆ และทาง website

1.2.2 คัดเลือกครูโดยพิจารณาจากใบสมัคร คุณวุฒิ ประสบการณ์ การสัมภาษณ์ ทดลองสอน โดยมีครูและนักเรียนเข้าร่วมพิจารณาด้วย

1.2.3 การทำสัญญา ต้องทำสัญญาจ้างตามแบบที่ทางราชการกำหนด ขึ้นตอนนี้มีความสำคัญ ต้องดำเนินการโดยรอบคอบและควรกำหนดระยะเวลาทดลองงานไว้ในสัญญาด้วย

1.2.4 การขอใบอนุญาตทำงาน โรงเรียนดำเนินการเสนอเรื่องขอใบอนุญาตทำงานพร้อมเอกสารประกอบ ได้แก่ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สัญญาจ้าง ตารางสอน สำเนาหนังสือเดินทางของครูต่างชาติ และหนังสือรับรองความประพฤติของโรงเรียน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) เพื่อทราบและขอความอนุเคราะห์ดำเนินการต่อเนื่อง ถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้ประสานขออำนาจความสะดวกถึงกรมการจัดหางาน/จัดหางานจังหวัด โรงเรียน/ครูรับหนังสือนำไปกรมการจัดหางาน/จัดหางานจังหวัด เพื่อขออนุญาตรับไปทำงาน

กรณีการขอต่ออายุการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง (วีซ่า) โรงเรียนรวบรวมเอกสารดังกล่าวข้างต้น และแนบใบอนุญาตทำงานของครูชาวต่างประเทศ พร้อมกับโรงเรียนมีหนังสือแจ้ง สพท. สพท. มีหนังสือถึง สพฐ. แล้ว จึงนำไปสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ด้านตรวจคนเข้าเมือง เพื่อขอต่ออายุหนังสือเดินทางต่อไป

1.2.5 อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทนครูชาวต่างประเทศ กรมบัญชีกลางอนุมัติให้เบิกจ่ายนอกงบประมาณ (เงินบำรุงการศึกษา) เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับครูชาวต่างประเทศ ดังนี้

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินเดือนละ 30,000 บาท/ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินเดือนละ 40,000 บาท
- กรณีจ้างเป็นรายคาบ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคาบละ 600 บาท/คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคาบละ 800 บาท/คน

1.2.6 การพัฒนาบุคลากร โรงเรียนต้องให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูชาวต่างประเทศ และควรได้ศึกษาหาความรู้วิธีการสอนใหม่ ๆ ทั้งจาก Internet หรือโดยการอบรมวิธีการสอนภาษาอังกฤษ (TOEFL, IELTS)

2. การเงินและแผนการเงิน

เงินรายได้ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มาจาก

2.1 เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่ทางราชการจัดให้

2.2 เงินสนับสนุนที่จัดเก็บเพิ่มขึ้นจากเงินอุดหนุนการศึกษาที่รัฐจัดให้ โดยจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนเอกชน หรือเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนรัฐบาล ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.3 เงินบริจาคหรือเงินอื่น ๆ ที่ได้รับสนับสนุนโครงการตามวัตถุประสงค์ของผู้ให้การสนับสนุน ทั้งนี้โรงเรียนต้องจัดสรรโควตาสำหรับเด็กด้อยโอกาสตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1065/2544 ให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่ม อย่างน้อยร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการ ให้โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้เงินและจัดทำสรุปรายงานประจำปีของโครงการ

การจัดการเรียนการสอน

1. ด้านหลักสูตร โรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยคำนึงถึงบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากลโดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงาม สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้นักเรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบบูรณาการ การสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และสรุปเป็นองค์รวมความรู้ได้

3. การจัดเวลาเรียนและสาระการเรียนรู้โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนรู้ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) จัดเวลาดังตั้ง 18 ชั่วโมงขึ้นไป อย่างน้อย 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4. กิจกรรมพัฒนานักเรียน โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และจัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียน เช่น การจัดค่ายภาษาอังกฤษ การจัดค่ายคอมพิวเตอร์ การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เป็นต้น

5. ครูไทยต้องเป็นผู้สอนร่วม (Co-Teacher) กับครูชาวต่างประเทศในทุกชั่วโมง

6. สื่อ แบบเรียน แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา โรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาแบบเรียนของสำนักพิมพ์ต่างประเทศให้นักเรียนได้เรียนอย่างหลากหลาย จัดหาสื่อ ICT เพื่อเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษแก่นักเรียน รวมถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ควรจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และเพื่อสนับสนุนเอื้อให้นักเรียนปกติได้ใช้แหล่งเรียนรู้เหล่านี้ได้ด้วย และห้องทำงานของครูต่างชาติ ควรแยกเป็นสัดส่วนตามลักษณะวัฒนธรรมการทำงานของแต่ละชาติ เช่นเดียวกัน

7. การวัดประเมินผล โรงเรียนดำเนินการตามระเบียบการวัดประเมินผลหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เน้นการประเมินตามสภาพจริง และประเมินทุกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าและเป็นข้อมูลในการพัฒนานักเรียน

8. การนิเทศ ติดตาม โรงเรียนต้องดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทั้งครูไทย (Co-Teacher) และครูชาวต่างประเทศ และควรมีผู้รู้ ผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ

กิจกรรมพัฒนานักเรียน

นักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีครูสอนทั้งชาวต่างชาติและคนไทย และนักเรียนส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านฐานะ เศรษฐกิจ จึงมักเกิดสภาพความแปลกแยกระหว่างนักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษและนักเรียนปกติทั่วไป โรงเรียนจึงต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมพัฒนานักเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกันทุกกิจกรรม เพื่อลดช่องว่างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ให้เป็นที่ยอมรับโดยปกติทั่วไป ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนก็จัดกิจกรรมไปตามข้อกำหนด ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน (ประธานกรรมการอำนวยการ โครงการ) มีบทบาทดังนี้
  - 1.1 บริหาร โครงการตามนโยบายและแผนการดำเนินงาน
  - 1.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ
  - 1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
  - 1.4 วินิจฉัย แก้ปัญหา สั่งการ ตามอำนาจที่ได้รับมอบหมาย
2. สมาคมผู้ปกครองและครู และคณะกรรมการที่ปรึกษา มีบทบาทดังนี้
  - 2.1 ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานโครงการ
  - 2.2 เสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
3. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการโรงเรียน (ประธานกรรมการดำเนินงานโครงการ) มีบทบาทดังนี้
  - 3.1 ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ
  - 3.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย

3.3 เป็นที่ปรึกษาของคณะทำงานทุกฝ่าย

3.4 จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำเสนอรายงานความก้าวหน้าของโครงการต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน ตลอดจนพิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้ปฏิบัติงาน

3.5 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียน

4. ฝ่ายธุรการ

4.1 ดำเนินการด้านเอกสารต่าง ๆ ในงานสารบรรณ งานพัสดุ และงานการเงิน ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ติดต่อประสานงานด้านเอกสารวิชา การขออนุญาตทำงาน ของครูผู้สอน ชาวต่างชาติ

4.3 ดูแลความเรียบร้อยของสำนักงานโครงการ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ ต่าง ๆ

4.4 นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ และรายงานต่อประธานกรรมการผู้อำนวยการโครงการ

4.5 อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

4.6 ให้บริการ ประสานงานด้านข้อมูล อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่นักเรียน ครูชาว ไทยและครูชาวต่างประเทศ

4.7 ต้อนรับผู้ที่มาติดต่อทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน

4.8 ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้วยงบประมาณตามแผนงาน ให้เป็นไปตามระเบียบ และรวดเร็ว

4.9 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

5. ฝ่ายวิชาการ

5.1 ประสาน นิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ

5.2 ดูแล กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียน การจัดการครูผู้สอน การจัดทำรายงาน จัดหาตำรา/สื่อ/นวัตกรรม หนังสือประกอบการเรียนการสอน ในรายวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

5.3 ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ

5.4 ประสานบุคลากรในหมวดวิชาและครูนิเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ครูผู้สอนชาวต่างชาติในด้านเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 5.5 จัดสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- 5.6 ประสานให้ครูชาวต่างประเทศ ให้ความรู้ด้านการสอน ให้ความรู้ภาษาอังกฤษแก่ครู – อาจารย์และบุคลากรอื่นตามสมควร
- 5.7 เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการแก่ครูผู้สอนชาวต่างชาติ
6. ฝ่ายกิจการนักเรียน
- 6.1 ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม
- 6.2 จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนนักเรียนปกติ
- 6.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนตระหนักในความเป็นไทย
- 6.4 ติดตามประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในการควบคุมดูแล ป้องกัน แก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน
- 6.5 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
7. ฝ่ายแผนงาน
- 7.1 ประสานงาน การจัดทำแผนงาน โครงการ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
- 7.2 ดูแล ติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการ
- 7.3 จัดทำเครื่องมือประเมินผลโครงการและดำเนินการประเมินผลการดำเนินโครงการ
- 7.4 วิเคราะห์ สรุปผล และจัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้อง
- 7.5 จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและดำเนินการตามแผน
- 7.6 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
8. ฝ่ายประสานงานชุมชน
- 8.1 ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ผลงาน กิจกรรมของโครงการสู่ชุมชนในทุกรูปแบบ
- 8.2 ประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อดำเนินกิจกรรมของโครงการ
- 8.3 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

9. ฝ่ายอาคารสถานที่

9.1 ประสานงานกับฝ่ายบริหาร โรงเรียนในการจัดเตรียมอาคารสถานที่ พร้อมดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดี

9.2 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ

9.3 ดูแล ติดตาม การปฏิบัติงานของนักรักษาโรง/ลูกจ้าง ให้ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย

9.4 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

10. ฝ่ายเลขานุการ

10.1 รับเอกสาร หลักฐาน และลงทะเบียนนักเรียนเข้าใหม่

10.2 ดูแล กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

10.3 ประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนทุกฝ่าย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน

10.4 ให้การต้อนรับและให้บริการแก่ผู้เข้าประชุม และศึกษาดูงาน

10.5 ประสานงานในการจัดหา/จัดจ้าง ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ และบุคลากรอื่นตามความเหมาะสม

10.6 นำเสนอข้อมูลให้ฝ่ายบริหารพิจารณาการจัดจ้างครูชาวต่างประเทศพร้อมทั้งทำสัญญาจ้างและต่อสัญญาจ้าง

10.7 จัดกิจกรรมเสริมทักษะทางวิชาการ เช่น การจัดค่าย การจัดทัศนศึกษา การประกวด การแข่งขัน ฯลฯ

10.8 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้มีแนวทางปฏิบัติจากประสบการณ์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษที่น่าสนใจต่อไปนี้

1. การเตรียมการ

- การขออนุมัติเปิดสอนจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ประชุมเตรียมการดำเนินงาน
- ศึกษาดูงานจากโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และโรงเรียนนานาชาติ

- ประชาสัมพันธ์โครงการแก่ชุมชน และเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นวิทยากรจากโรงเรียนนานาชาติ และอื่น ๆ

- ศึกษาดูงานเพิ่มเติมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. การจัดหลักสูตร

- ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการโดยจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ ซึ่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องเป็นเจ้าของภาษา

3. การจัดการเรียนการสอน

- นักเรียนที่เข้าเรียนชั้น ม.1 ต้องเรียนปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษทุกคน (เดือนเมษายน) เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน และต้องเรียนเสริมในภาคฤดูร้อน ก่อนเรียนชั้น ม.2 และม.3

- ในรายวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษต้องเรียนภาคเรียนละ 2 รายวิชา และเน้นให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

- อาจารย์ประจำวิชาที่สอนในภาคปกติร่วมกำหนดขอบเขตเนื้อหา จุดประสงค์ รายวิชา การใช้สื่ออุปกรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งกำกับติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด และช่วยสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน

4. การทัศนศึกษา

- มีการจัดทัศนศึกษาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ปีละ 2 ครั้ง ทั้งในและต่างประเทศ

5. การเรียนเสริมแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน

- มีการเรียนปรับพื้นฐาน

- ในภาคเรียนที่ 1 จะสอนเสริมในทุกคาบว่างในวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ โดยอาจารย์ประจำวิชาในภาคปกติ

- ในภาคเรียนที่ 2 จัดให้เรียนเสริมในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมเสริมความถนัด และสนใจในวันเสาร์และหลังจากปิดภาคเรียนที่ 2 ให้จัดเรียนเสริมวิชาภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และศิลปะ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

- ในแต่ละปีอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมแต่ละสภาพการณ์

ส่วนที่ 3 ข้อควรตระหนักในการดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

การดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จะประสบความสำเร็จได้ดีมีประเด็นที่เกี่ยวข้องควรตระหนักหรือระมัดระวัง ดังนี้

การบริหารจัดการ

1. ควรดำเนินงานโครงการ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตั้งแต่การวางแผนร่วมกัน รวมทั้งการชื่นชมในความสำเร็จร่วมกัน
2. ควรจัดโครงสร้างการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธานโครงการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อให้มีอำนาจในการตัดสินใจและสั่งการที่จะส่งผลการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
3. สร้างความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษให้ตรงกัน
4. ควรสร้างแรงจูงใจ ใช้ศิลปะในการบริหารงาน กำหนดมาตรการและจัดสวัสดิการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันครูชาวต่างประเทศยกเลิกสอนระหว่างปี
5. ผู้รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษควรมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ มีความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี มีความเสียสละ มุ่งประโยชน์เพื่อนักเรียนและมีมนุษยสัมพันธ์ดี
6. การบริหารด้านการเงิน เป็นเรื่องที่ควรระมัดระวังอย่างยิ่ง ผู้ปกครองอาจคาดหวัง ใช้จ่ายเงิน/สนับสนุนการจัดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น ข้อมูลทางการเงินต้องชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ตลอดเวลา การบริหารการเงินควรให้ตัวแทนผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วย

การสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง

1. ชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจและรับรู้ตรงกันว่า โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เกิดขึ้นได้เพราะการสนับสนุนของภาครัฐ และเงินบริจาคของผู้ปกครองร่วมกัน

2. ผู้ปกครองและนักเรียนต้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่มุ่งฝึกให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนา ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านการเรียนรู้ และทักษะการปฏิบัติ ทั้งนี้ภายใต้วัฒนธรรมไทย

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน

ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนและครูในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษและในหลักสูตรปกติ ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดความแปลกแยก เช่น การเข้าค่ายธรรมะ ลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกลุ่มสี่ กิจกรรมชมรม เป็นต้น

การสร้างความสำนึกให้แก่นักเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษให้เข้าใจและตระหนักตรงกันว่า การเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มิได้แยกมาเป็นส่วนต่างหาก แต่ยังมีส่วนร่วมในการดำเนินการทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ทรัพยากร อาคารสถานที่ต่าง ๆ ก็ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ งบประมาณเงินรายหัวก็ใช้บริหารร่วมกัน ดังนั้นนักเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษก็เป็นนักเรียนปกติของโรงเรียน จึงต้องร่วมกันทำกิจกรรมของโรงเรียนตามปกติ

ครูชาวต่างประเทศ

1. ต้องแจ้งครูชาวต่างประเทศให้ทราบล่วงหน้า เมื่อมีการลด เปลี่ยนแปลงเวลาการสอน หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพราะชาวต่างประเทศมีวัฒนธรรมการทำงานตรงต่อเวลา
2. ทำความเข้าใจกับครูชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน การร่วมกิจกรรมในโรงเรียนที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน การปฏิบัติตนให้เข้าใจวัฒนธรรมไทย โดยจัดทำข้อตกลงในสัญญาจ้างให้ชัดเจน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หรือ English Program คือ โครงการที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน โดยทำการสอนได้ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย วัฒนธรรมและประเพณีไทย ทำการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และไม่น้อยกว่า 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ

ปัจจุบันในวงการการศึกษาได้มีโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย โครงการที่เกิดขึ้น เช่น โครงการการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการโรงเรียนในฝัน โครงการการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โครงการโรงเรียนต้นแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นต้น โดยโครงการต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อช่วยพัฒนาและปรับปรุงการศึกษาของประเทศให้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) ความหมายของโครงการ 2) ลักษณะของโครงการ 3) การดำเนินงานโครงการและวงจรการวางแผนโครงการ และ 4) บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโครงการ

ความหมายของโครงการ

คำว่า “โครงการ” มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษ 2 คำคือ Project และ Program ซึ่งหมายถึง ระบบการปฏิบัติงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมและรายละเอียดต่าง ๆ ของการดำเนินงานให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547: 4) แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาโครงการทางด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่ามักใช้คำว่า “Program” มากกว่าคำว่า “Project”

แต่หากพิจารณาคำว่า Project (โครงการ) และ Program (รายการปฏิบัติงาน หรือโครงการ) แม้จะมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน แต่ในเชิงการวางแผนถือว่าเป็นแผนการปฏิบัติงานที่ต่างระดับกัน คือ โครงการเป็นกลุ่มกิจกรรมที่กำหนดขึ้นไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผน ส่วนรายการปฏิบัติงานหรือโครงการ หมายถึง รายละเอียดในการดำเนินงานของกิจกรรมที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อการดำเนินงานตามโครงการ ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า รายการปฏิบัติงานหรือโครงการ คือ ส่วนประกอบของโครงการ และโครงการแต่ละโครงการคือส่วนประกอบของแผน (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547: 4)

เนื่องจากคำว่า “Project” กับ “Program” มักจะนำมาใช้ในความหมายที่คาบเกี่ยวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขออนุญาตความหมายของทั้งสองคำในการวิจัยนี้ว่าเป็นคำเดียวกัน และขอใช้คำว่า “โครงการ” โดยคำว่าโครงการมีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2530) ได้ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง ลักษณะงานใหม่ที่แตกต่างจากการทำงานประจำปกติ หรือเป็นการทำงานเฉพาะพิเศษที่แตกต่างจากการทำงานตามปกติประจำวันทั่วไป

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2538: 65) ได้ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง แผนงานที่กำหนดไว้ในลักษณะที่ไม่ใช่เป็นงานประจำ แต่เป็นงานพิเศษที่มีความสำคัญ ซึ่งจะต้องรีบดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายในเวลาที่แน่นอน และภายในวงเงินงบประมาณที่จำกัด

ประสิทธิ์ ดงยั้งศิริ (2545: 17) สรุปว่า โครงการ คือ กิจกรรมหรืองานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนเพื่อผลิตสินค้าและบริการ หรือเพื่อหวังผลประโยชน์ตอบแทน โดยกิจกรรมหรืองานดังกล่าวจะต้องเป็นหน่วยอิสระหน่วยหนึ่งที่สามารถทำการวิเคราะห์วางแผน และบริหารงานได้ พร้อมทั้งมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดที่ชัดเจน และมีวัตถุประสงค์ โครงการจึงเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดสรรทรัพยากร และการดำเนินงานอย่างมีระบบและระเบียบซึ่งแสดงให้เห็นถึงแหล่งที่ตั้งของโครงการ ช่วงระยะเวลาของโครงการ การผลิต การลงทุน ผลตอบแทน การจัดรูปองค์กร และการจัดการโครงการ

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 5) ได้ให้ความหมายของคำว่าโครงการว่า เป็นแผนงานที่จัดทำขึ้นอย่างมีระบบ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยหลายกิจกรรมที่ต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน และคาดหวังที่จะได้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า ต้องมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด ในการดำเนินงานจะต้องมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน ต้องมีพื้นที่ในการดำเนินงานเพื่อให้การบริการและสนองความต้องการของกลุ่มบุคคลในพื้นที่นั้น และจะต้องมีบุคคลหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงาน หรือโครงการเป็นการกำหนดการปฏิบัติงานให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โครงการทุกโครงการมีเป้าหมายในการพัฒนาที่สำคัญ 3 ประการดังนี้

1. เพื่อการผลิตและการให้บริการ
2. เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพของแผนงาน
3. เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการผลิตโดยปรับปรุงวิธีการที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

Samuel P. Hayes, Jr. (1969: 20-21 อ้างถึงใน ประชุม รอดประเสริฐ, 2547: 4-5) ได้ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง กิจกรรมเชิงระบบที่สามารถอธิบายได้ว่าองค์กรหรือหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงาน บุคคลประเภทใดและลักษณะใดที่จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมต้องมีเครื่องมือและอุปกรณ์ชนิดใดสนับสนุน มีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ดำเนินการอย่างไร สถานที่

ดำเนินงานอยู่ที่ไหน ใช้เวลาในการดำเนินงานยาวนานเท่าใด โดยเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อใด และผลที่เกิดขึ้นคืออะไร และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง

Albert Hirschman (1967) อธิบายว่า โครงการเป็นเรื่องเกี่ยวกับการลงทุน โดยเป็นการลงทุนชนิดพิเศษที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีขนาด สถานที่ตั้ง มีแนวคิดใหม่ และมีผลต่อการพัฒนาประเทศ

โดยสรุป โครงการเป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้น แล้วนำไปดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โครงการทุกโครงการที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องและสนับสนุนแผนงาน มีรูปแบบการดำเนินงานที่ได้จัดเตรียมไว้อย่างมีระบบ การดำเนินงานของโครงการจะต้องเป็นที่ตกลงยอมรับและรับรู้กันทุกฝ่าย โครงการทุกโครงการต้องมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ รวมทั้งจะต้องได้รับการสนับสนุนเอาใจใส่ดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และที่สำคัญโครงการจะต้องได้รับการตรวจสอบและการประเมินผลอย่างจริงจัง เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการบรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547: 5)

ลักษณะของโครงการ

จากความหมายของโครงการดังกล่าว โครงการต้องประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้ 1. การมีวัตถุประสงค์ 2. การมีขอบเขตที่ชัดเจน 3. การมีสถานที่ตั้งของโครงการ (ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ, 2545: 18-24)

1. การมีวัตถุประสงค์

ทุกโครงการต้องมีวัตถุประสงค์ ซึ่งได้แก่ ผลลัพธ์ที่ต้องการจะบรรลุผล หรือสิ่งที่โครงการมุ่งจะได้รับภายในเวลาที่กำหนด วัตถุประสงค์ของโครงการจึงเป็นข้อความของผลได้รับที่คาดว่าจะบรรลุผลเมื่อการผลิตผลผลิตของโครงการประสบผลสำเร็จ

โดยคำว่าประสบผลสำเร็จต้องมีหลักเกณฑ์ในการวัด ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ใช้วัด เรียกว่า “เกณฑ์วัดผลสำเร็จ” หรืออาจเรียกว่า “เป้าหมาย” ของผลผลิตหรือผลงานก็ได้ เป้าหมายหรือเกณฑ์วัดผลสำเร็จ จึงเป็นมาตรฐานด้านปริมาณหรือคุณภาพที่ใช้วัดผลสำเร็จของการผลิตผลผลิตหรือผลงานสำคัญของโครงการ หรือใช้วัดการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

ดังนั้นโครงการจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ได้ ต่อเมื่อผลผลิตหรือผลงานโครงการได้มาตรฐานตามที่กำหนด เป้าหมายจึงเป็นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นเพื่อวัดผลสำเร็จ ถ้าปราศจากเป้าหมายดังกล่าว วัตถุประสงค์ก็จะไม่สมบูรณ์ คำว่าวัตถุประสงค์โครงการและเป้าหมายโครงการจึงสามารถนิยามแบบรวมกันหรือแยกจากกันได้ ถึงแม้ว่าเป้าหมายจะเป็นส่วนหนึ่งในวัตถุประสงค์ของโครงการก็ตาม ในกรณีแยกกันวัตถุประสงค์ของโครงการจะเป็นสิ่งที่ต้องการบรรลุผล ส่วนเป้าหมายของโครงการจะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้วัดผลสำเร็จของผลผลิตหรือผลงาน

วัตถุประสงค์ของโครงการควรแสดงถึงผลลัพธ์ที่วัดได้ ที่ต้องการบรรลุผล เมื่อการผลิตผลผลิตหรือผลงานของโครงการประสบผลสำเร็จ ยิ่งกว่านั้นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดีนอกจากจะต้องมีความชัดเจนและสามารถวัดได้แล้ว ยังต้องคำนึงถึงประเด็นอื่น ๆ เหล่านี้อีกด้วย นั่นคือวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นต้องสื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ต้องมีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างผู้วางแผนโครงการและผู้ให้การสนับสนุนโครงการ และต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้จริงและความสมเหตุสมผลในเรื่องเวลา และทรัพยากรที่ต้องการในการดำเนินงานด้วย

2. การมีขอบเขตที่ชัดเจน

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ แต่ละโครงการต้องมีการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการให้แน่นอน และก่อนตกลงว่าจะมีกิจกรรมใด จะต้องพิจารณาให้ดีว่ากิจกรรมนั้นมีผลเพียงพอที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ นอกจากนั้นจะต้องมีการกำหนดระยะเวลาของการดำเนินงานให้แน่ชัดด้วยว่าจะเริ่มดำเนินการเมื่อไร และคาดว่าจะสิ้นสุดเมื่อใด ขอบเขตดังกล่าวนี้เรียกทั่วไปว่า ขอบเขตของโครงการ ดังนั้นขอบเขตของโครงการจึงมี 2 ประเภทดังนี้

2.1 ขอบเขตด้านกายภาพ ซึ่งได้แก่ ขอบเขตทางด้านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอเพื่อการดำเนินงาน และอาจรวมถึงขอบเขตด้านสถานที่ตั้งว่าจะดำเนินการอะไร และที่ไหน

2.2 ขอบเขตด้านระยะเวลา ซึ่งได้แก่ ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการดำเนินงานตามที่คาดว่าโครงการนั้น ๆ จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งช่วงระยะเวลาดังกล่าวโดยทั่วไปจะสอดคล้องกับอายุของโครงการ

3. การมีสถานที่ตั้งของโครงการ

โดยทั่วไปโครงการต่าง ๆ ต้องการสถานที่ตั้งเพื่อดำเนินงาน และเมื่อได้เลือกสถานที่ใดเป็นที่ตั้งของโครงการแล้ว สถานที่ตั้งนั้นย่อมมีผลต่อโครงการทั้งทางด้านผลตอบแทนและค่าใช้จ่าย และทำให้การพิจารณาผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายสามารถเป็นไปได้อย่างสมจริง สถานที่ตั้งจึงเป็นเรื่องหนึ่งในกระบวนการวางแผนและวิเคราะห์โครงการ เพื่อเลือกสถานที่ตั้งที่เหมาะสม สะดวก และประหยัดค่าใช้จ่าย

ในหลักการแล้ว การเลือกสถานที่ตั้งโครงการต้องพิจารณาในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านปัจจัยการผลิตที่ต้องการ ได้แก่ วัตถุดิบ แรงงาน การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตและสภาพแวดล้อมทั่วไป ความสะดวกในการขนส่งและการติดต่อสื่อสาร และความสะดวกในเรื่องของการใช้ไฟฟ้า น้ำประปาและโทรศัพท์ ซึ่งแต่ละโครงการจะต้องพิจารณาในแต่ละสถานที่ตั้ง เพื่อพิจารณาเลือกสถานที่ตั้งที่เหมาะสมกับโครงการของแต่ละโครงการให้มากที่สุด จากแง่มุมต่าง ๆ คือ ใกล้แหล่งวัตถุดิบ ใกล้ตลาด ใกล้แหล่งแรงงานที่ต้องการ และการคมนาคมสะดวก หากขาดการพิจารณาด้านสถานที่ตั้งของโครงการแล้ว การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน รวมตลอดถึงการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการติดตามผลจะเป็นไปได้โดยยาก

การดำเนินงานโครงการ และวงจรการวางแผนโครงการ

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (2545: 57) กล่าวว่า การดำเนินงานโครงการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อโครงการได้ก่อสร้างเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ววันต่อวันเป็นเวลาหลายปีติดต่อกันไป เพื่อทำการผลิตสินค้าและบริการ การจัดการด้านการตลาดและการจำหน่าย การดำเนินงานโครงการจะเริ่มต้นขึ้นเมื่อโครงการให้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของสินค้าและบริการ และเพื่อให้โครงการสามารถให้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงสุดเป็นระยะเวลานานตามที่กำหนดไว้ ก็ต้องมีการบริหารรักษาเพื่อให้โครงการมีอายุยืนยาวนานที่สุดเท่าที่จะนานได้ ถ้าจะให้โครงการมีอายุยืนยาวต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ต้องมีแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานเพียงพอ
2. ต้องมีผู้จัดการโครงการที่มีความรู้ ความสามารถ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค
3. ได้รับความร่วมมือสนับสนุนด้วยดีจากชุมชน
4. มีการดูแลบำรุงรักษาโครงการตามกำหนดเวลาที่เหมาะสม

ประชุม รอดประเสริฐ (2547: 9) กล่าวว่า การบริหารโครงการ หรือการดำเนินงานโครงการว่า หมายถึง การจำแนกกิจกรรมโครงการออกเป็นส่วนย่อย ๆ แล้วมอบหมายให้เป็นความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยภายในองค์กร และกำหนดตัวบุคคลและวิธีการในการประสานงาน ทั้งกับระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรและหน่วยงานนอกองค์กร การนำโครงการไปปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ จะต้องมีการควบคุมตรวจสอบและเสนอแนะ และเพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินงานเกิดความล่าช้า หรือเกิดความผิดพลาดเสียหายอย่างรุนแรง หรือสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย โดยไม่เกิดผลประโยชน์ต่อโครงการตามเกณฑ์หรือตามเป้าหมายหรือตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้

วงจรการวางแผนโครงการ หมายถึง ลำดับขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การมีความคิดที่จะมีโครงการเรื่อยไปจนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการ การพิจารณาโครงการในลักษณะนี้ นอกจากจะมีความสะดวกแล้ว ยังมีประโยชน์อีกด้วย เพราะช่วยให้สามารถเป็นภาพรวมอย่างเป็นระบบที่มีความสัมพันธ์กันของงาน และขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการหนึ่ง ๆ รวมตลอดถึงภาระหน้าที่ที่จะปฏิบัติโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นยังสามารถใช้ขั้นตอนการดำเนินงานมาเป็นกรอบในการรวบรวมวิเคราะห์ และบริหารข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับโครงการได้อีกด้วย

ได้มีนักวิชาการ กล่าวถึงวงจรการวางแผนโครงการต่าง ๆ กันดังนี้

ประสิทธิ์ ดงยั้งศิริ (2545: 47) ได้แบ่งขั้นตอนของวงจรการวางแผนโครงการออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดโครงการ
2. การจัดเตรียมโครงการ
3. การประเมินและอนุมัติโครงการ
4. การนำโครงการไปปฏิบัติ
5. การดำเนินงานโครงการ
6. การประเมินผลโครงการ

Dennis A. Rondinelli (1977) ได้แบ่งขั้นตอนของวงจรการวางแผนโครงการออกเป็น 12 ขั้นตอน มีดังนี้

1. การกำหนดและนิยามโครงการ
2. การร่างโครงการ การเตรียม และการวิเคราะห์ความเป็นไปได้
3. การออกแบบโครงการ
4. การประเมินโครงการ
5. การคัดเลือกโครงการ การเจรจาต่อรอง และการอนุมัติโครงการ
6. การจัดกิจกรรมและหน่วยงานโครงการ
7. การนำโครงการไปปฏิบัติและการดำเนินงาน
8. การนิเทศ การติดตาม และควบคุมโครงการ
9. การสิ้นสุดโครงการ
10. การโอนงานมาสู่การบริหารตามปกติ
11. การประเมินผลโครงการ
12. การวิเคราะห์การติดตามและการดำเนินการ

Louis J. Goodman and Ralph N. Love (1980) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับวงจรการวางแผนโครงการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดและการร่างโครงการ
2. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้และการประเมินโครงการ
3. การออกแบบโครงการ
4. การคัดเลือกและอนุมัติโครงการ
5. การจัดกิจกรรมโครงการ
6. การนำโครงการไปปฏิบัติ
7. การนิเทศและการควบคุม
8. การเสร็จสิ้นโครงการและการส่งมอบงาน
9. การประเมินผลและการติดตาม
10. การปรับปรุงแก้ไขนโยบายและการวางแผน

จากการศึกษาวงจรการวางแผนโครงการ พบว่าในแต่ละส่วนประกอบของโครงการอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไปบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของโครงการที่ถูกกำหนดขึ้น โดยโครงการที่สลับซับซ้อนหรือโครงการใหญ่อาจมีรายละเอียดมาก ส่วนโครงการเล็ก ๆ อาจมีรายละเอียดเล็กน้อย ซึ่ง ประชุม รอดประเสริฐ (2547: 8) สรุปไว้ว่า โครงการทุกโครงการต้องประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ การวางแผนหรือการจัดเตรียมโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติหรือการนำโครงการไปใช้ และการตรวจสอบประเมินโครงการ

จากการศึกษาวงจรการวางแผนโครงการและการดำเนินงานโครงการแล้ว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยอาศัยกรอบแนวคิดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) ที่กำหนดไว้ 3 ส่วน คือ

1. การวางแผนโครงการ
2. การนำโครงการไปปฏิบัติ
3. การประเมินโครงการ

การวางแผนโครงการ

การวางแผนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แผนงานเปรียบเสมือนเข็มทิศช่วยชี้แนวทางในการดำเนินงาน และเป็นรากฐานในการปฏิบัติงานที่พึงปรารถนา ถ้าปราศจากการวางแผนแล้วโอกาสที่จะทำงานให้ได้ผลดีก็มีอยู่น้อยมาก ซึ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม และการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลกระทบต่อสถานศึกษาด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีควรสนใจและให้ความสำคัญในการวางแผนอย่างเพียงพอ พร้อมทั้งใช้ความสามารถที่มีอยู่วางแผนเพื่อทำให้สถานศึกษาปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

การวางแผนโครงการ มีกระบวนการและขั้นตอนเช่นเดียวกับการวางแผนโดยทั่วไป คือประกอบด้วยกระบวนการ การกำหนดวัตถุประสงค์ การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล การค้นหาโอกาสและการพิจารณาถึงอุปสรรค ปัญหา การพิจารณาแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปได้ การเลือกแนวทางหรือวิถีทางที่ดีที่สุด และกระบวนการสุดท้ายคือ การตรวจสอบ ทบทวน และการประเมินผลโครงการ การวางแผนโครงการมีความจำเป็นต่อแผนการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2545: 6-7)

1. ช่วยให้แผนมีความชัดเจน โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและรับรู้ถึงปัญหาของแผนร่วมกัน
2. ช่วยให้การปฏิบัติตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมงานทั้งหมด หรือเป็นส่วนมากของแผน
3. ช่วยให้แผนมีทรัพยากรใช้อย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติจริง เพราะมีรายละเอียดในการใช้ที่ชัดเจน
4. ช่วยให้แผนมีความเป็นไปได้สูง เพราะมีผู้รับผิดชอบ และมีความเข้าใจในการดำเนินงานเฉพาะ โครงการที่ไม่ปะปนกัน
5. ช่วยลดความขัดแย้งและขัดความซ้ำซ้อนในหน้าที่ และการรับผิดชอบของหน่วยงานภายในองค์กรเอง เพราะแต่ละหน่วยงานมีโครงการที่ได้รับการมอบหมายเป็นการเฉพาะอย่าง เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของหน่วยงานและบุคคลในหน่วยงาน
6. สร้างทัศนคติที่ดีต่อบุคลากรในหน่วยงาน โดยส่งเสริมให้ทุกคนมีความสามัคคี และมีความรับผิดชอบร่วมกันตามความรู้ความสามารถ และศักยภาพของแต่ละบุคคลอย่างเต็มที่
7. การควบคุมแผนงานทำได้ง่าย และไม่ซับซ้อน เพราะงานได้แยกออกเป็นส่วนตามลักษณะเฉพาะของงาน

ประเภทของแผน

สุพาดา สิริกูดตา และคนอื่น ๆ (2543: 33) กล่าวว่า การจัดประเภทของแผนตามระยะเวลา แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. แผนระยะสั้น เป็นแผนที่ใช้สำหรับระยะเวลาหนึ่งปีหรือน้อยกว่า เช่น การวางแผนฝึกอบรมบุคลากรใหม่ เป็นต้น
2. แผนระยะปานกลาง เป็นแผนซึ่งใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-2 ปี เช่น การขยายผลผลิต แผนการโฆษณา แผนการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
3. แผนระยะยาว เป็นแผนที่ใช้เวลาปฏิบัติงาน 3 ปีขึ้นไป เช่น แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษา เป็นต้น

ลักษณะของแผนที่ดี

สุเมธ เดียววิเศษ (2527: 86-87) กล่าวว่า ลักษณะของแผนที่ดี ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีวัตถุประสงค์แน่นอน ชัดเจนและเข้าใจง่าย
2. มีความสอดคล้องกับแผนในระดับอื่น
3. มีการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. มีความยืดหยุ่น สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้
5. ควรให้มีส่วนเกี่ยวข้องมีโอกาสกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีดำเนินการให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
6. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน เพื่อมิให้เกิดความสับสนในการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการวางแผน
7. มีการใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจในทุกขั้นตอนของแผน
8. มีระบบควบคุมแผนเพื่อการปรับปรุงและทำให้แผนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

และเพื่อให้แผนมีความชัดเจนและเป็นแผนที่มีรายละเอียด นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โครงการทุกโครงการควรต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผน และมีความเหมาะสมกับสภาพของงาน จึงจะทำให้แผนงานบรรลุถึงเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หรือสามารถทำให้แผนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างแท้จริง

จากแนวคิดที่ผ่านมา สรุปได้ว่าในงานวิจัยนี้ “การวางแผนโครงการ หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ครอบคลุมงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป”

การนำโครงการไปปฏิบัติ

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (2545: 40) กล่าวว่า การปฏิบัติและดำเนินงานตามโครงการ ภาระหน้าที่ส่วนใหญ่ของขั้นตอนนี้ ได้แก่ การนำโครงการที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติแล้วมาปฏิบัติ และดำเนินการจริง และรวมถึงการแจกจ่ายผลผลิตและบริการของโครงการไปสู่กลุ่มเป้าหมาย เมื่อขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติและดำเนินการจริง ย่อมต้องมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ค่าใช้จ่ายประเภทการลงทุน เช่น ค่าก่อสร้าง ค่าซื้อเครื่องจักร เครื่องมืออุปกรณ์การผลิต และค่าติดตั้ง ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายประเภททดแทน เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน ขั้นตอนนี้จะก่อให้เกิดรายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทนด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจจะพบในรูปของการเพิ่มผลผลิตและรายได้ การปรับปรุงคุณภาพ การลดค่าใช้จ่าย การลดการสูญเสีย การประหยัดเวลา และการลดอุบัติเหตุ เป็นต้น

โครงการมีความสำคัญมากที่สุด ในส่วนของการนำแผนไปปฏิบัติหรือการนำแผนไปใช้ เพราะโครงการจะแสดงถึงรายละเอียดในการดำเนินงานของแผนอย่างชัดเจน คือ แสดงถึงเป้าหมาย แสดงถึงกิจกรรมบอกระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติ และแสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการปฏิบัติตามแผน หมายถึง การแตกแผนเป็นโครงการหรือรายละเอียดในการปฏิบัติงาน แล้วนำโครงการเหล่านั้นไปดำเนินงานให้บรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของแผนในที่สุด หลังจากโครงการได้รับการจัดเตรียมและได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการได้แล้ว การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารโครงการได้รับการกำหนดขึ้น เช่น การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการดำเนินงาน การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับบุคคล กลุ่มบุคคล และหน่วยงาน รวมทั้งขอบเขตของการประสานงานระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโครงการ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547:47)

นอกจากนี้การนำโครงการไปปฏิบัติยังต้องเกี่ยวข้องกับการนิเทศงาน หรือการให้คำแนะนำปรึกษาในการปฏิบัติโครงการ โดยการแต่งตั้งคณะบุคคลซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่นี้ ซึ่งผู้นิเทศงานอาจร่วมปฏิบัติการอยู่กับโครงการอย่างใกล้ชิดและตลอดเวลาก็ได้ เพื่อสามารถให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงาน โครงการแต่ละบุคคลและแต่ละส่วน ได้ทันทีที่ต้องการ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานโครงการเป็นไปโดยราบรื่น เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย และได้ผลงานตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ โครงการจะบรรลุถึงเป้าหมายของมันได้มากน้อยเพียงใดหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยของการบริหาร 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการหรือ

หลักการบริหาร โดยคน เงิน และวัสดุอุปกรณ์จะต้องมีทั้งในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม ส่วนการบริหารนั้นจะขึ้นอยู่กับคนเป็นสำคัญ คือผู้บริหาร โครงการจะต้องมีทั้งความรู้และความสามารถในการบริหารงาน โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ของการบริหาร สามารถใช้ศาสตร์การบริหารอย่างมีศิลป์ และมีเทคนิควิธีการอื่น ๆ ประกอบในการบริหารโครงการด้วย จึงจะทำให้โครงการดำเนินไปตามขั้นตอนอย่างมีระบบ และบรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพในที่สุด

จากแนวคิดที่ผ่านมา สรุปได้ว่าในงานวิจัยนี้ “การนำโครงการไปปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ครอบคลุมงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป”

การประเมินโครงการ

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (2545: 40) กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลโครงการ เกิดขึ้นเมื่อโครงการได้ดำเนินการมาตลอดช่วงอายุของโครงการแล้ว เพื่อประเมินว่าผลที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่วางไว้หรือไม่ สำหรับการประเมินผลโครงการนั้น โดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานใน 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ การประเมินก่อนการดำเนินงานซึ่งก็คือ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและวิเคราะห์โครงการ การประเมินผลในระหว่างการดำเนินงาน และการประเมินผลหลังจากสิ้นสุดโครงการ

ประชุม รอดประเสริฐ (2547: 9) กล่าวว่า การประเมินผลโครงการ หมายถึง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดมาน้อยเพียงใดทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของผลงาน การประเมินผลโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขโครงการเพื่อการตัดสินใจว่าโครงการที่ดำเนินงานอยู่จะดำเนินต่อไปหรือไม่ หรือเพื่อทดสอบประสิทธิผลของโครงการว่าบรรลุหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไรก็ตามการประเมินผลโครงการอาจกระทำได้หลายจุด เช่น การประเมินผลโครงการก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน การประเมินผลโครงการในขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน การประเมินผลโครงการภายหลังจากที่การดำเนินงานโครงการสิ้นสุดลง และอาจมีการประเมินผลอันเกิดจากผลกระทบของโครงการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า “การประเมินผลโครงการ หมายถึง การเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการประเมินของการดำเนินงานโครงการ”

การประเมินผลโครงการมีความมุ่งหมาย เพื่อการปรับปรุงแก้ไขโครงการให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้มากที่สุด คือ มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเหมาะสม การดำเนินงานมีทิศทางในการปฏิบัติควบคุมผลผลิตหรือผลงานให้มีคุณภาพ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน และเป็นเครื่องมือหรือข้อมูลที่ผู้บริหารใช้สำหรับการตัดสินใจ โดยการประเมินโครงการเป็นงานที่ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายในหน่วยงาน ดังนั้น การประเมินโครงการจึงควรดำเนินการโดยคณะกรรมการ การวางแผนการประเมินโครงการของคณะกรรมการ มีขั้นตอนที่สำคัญคือ การกำหนดความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ในการประเมิน การหาความต้องการ การหาเครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล การรายงานผลการประเมิน และการติดตามผลการดำเนินงานการประเมินโครงการ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547: 100-101)

การประเมินผลโครงการเป็นส่วนสุดท้ายของวงจรการวางแผนโครงการ ส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับการประเมินผลทั้งในระหว่างการปฏิบัติงาน และภายหลังโครงการได้สิ้นสุดลงแล้ว ซึ่งมุ่งเพื่อตัดสินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการและเหตุผลต่าง ๆ ที่อยู่เบื้องหลังผลที่เกิดขึ้น การทบทวนเช่นนี้จะเป็ประโยชน์ต่อการวางแผนและจัดทำโครงการในอนาคตที่เป็นการเรียนรู้บทเรียนจากประสบการณ์จริง

เมื่อขอบเขตการประเมินผลครอบคลุมทั้งการประเมินผลในระหว่างการทำงาน และภายหลังการทำงานเสร็จแล้ว การประเมินผลจึงประกอบไปด้วยการติดตามและการประเมินผล ทั้งนี้โดยการประเมินผลจะมีทั้งการประเมินผลในระหว่างการทำงาน และการประเมินผลหลังงานเสร็จสิ้นแล้ว ดังรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้ (ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ, 2545:57-59)

1. การติดตาม คือ กระบวนการในการติดตามการปฏิบัติงานและการทำรายงาน การติดตามผลจึงเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลและการทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าและปัญหาสำคัญ ๆ ของการปฏิบัติงานตามโครงการ จะสามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ป้องกันไม่ให้เกิดความสิ้นเปลืองและความล่าช้าในการดำเนินงานโดยไม่จำเป็น การติดตามผลต้องทำเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยอาจเลือกติดตามผลและรายงานผลเฉพาะบางเรื่องที่เห็นว่าสำคัญ ไม่จำเป็นต้องทำรายงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมในทุก ๆ เรื่อง เช่น อาจเลือกรายงานเฉพาะความก้าวหน้าของงานทางด้านกายภาพหรือผลงาน การใช้จ่ายเงิน การใช้บุคลากร และการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การผลิต เป็นต้น เมื่อมีการ

ติดตามผลการปฏิบัติงานแล้ว ต้องมีการควบคุมงานเพื่อปรับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ หรือให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ

2. การประเมินผลในระหว่างการดำเนินงาน การประเมินผลและการติดตามผลจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน โดยการติดตามผลจะเน้นไปที่การกำกับดูแลโครงการและการรายงาน ส่วนการประเมินผลจะเน้นไปที่การวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ และการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายและสังคมโดยรวมทั้งในทางบวกและทางลบ

สำหรับการประเมินผลในระหว่างการดำเนินงาน จะเป็นการประเมินผลในช่วงอายุของโครงการดังที่กล่าวแล้ว ซึ่งเป็นช่วงระหว่างการดำเนินงานจนถึงสิ้นสุดโครงการ ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น ซึ่งได้แก่ ผลผลิตและรายได้ของโครงการ และผลกระทบของโครงการ ซึ่งจะทำให้ทราบประสิทธิผลของการดำเนินงาน และเมื่อประเมินผลแล้วเห็นว่ายังมีปัญหา จะได้หาทางปรับปรุงและเร่งรัดการดำเนินงานให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ กลยุทธ์ในการดำเนินงาน การจัดสรรทรัพยากร การเปลี่ยนแปลงผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ และการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์เดิมที่กำหนดไว้ การประเมินผลในช่วงนี้ จะชี้ให้เห็นสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดช่วงอายุของโครงการ การประเมินผลในช่วงนี้จึงนับว่ามีความสำคัญมากจะขาดเสียมิได้

3. การประเมินผลหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว หลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว ก็อาจมีการประเมินผลกันอีก ทั้งนี้เพื่อทบทวนโดยละเอียดถึงประสบการณ์ ผลที่เกิดขึ้น และผลกระทบต่าง ๆ ของโครงการ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดโครงการ การออกแบบ และการวางแผนโครงการต่อไปในอนาคต

จากแนวคิดที่ผ่านมา สรุปได้ว่าในงานวิจัยนี้ “การประเมินผลโครงการ หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษที่โรงเรียนได้จัดขึ้น ครอบคลุมงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป”

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโครงการ

การบริหารโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโครงการที่มีคุณสมบัติอันเหมาะสม และมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบอันชัดเจน โดยปกติแล้วการ

บริหาร โครงการจะต้องทำกันเป็นกลุ่มเป็นคณะภายใต้การนำของผู้บริหารโครงการ ดังนั้นผู้บริหารโครงการจึงควรมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้ (ประทุม รอดประเสริฐ, 2547: 61)

1. พัฒนาสิ่งจำเป็นทั่วไปของโครงการ เช่น การกำหนดกลยุทธ์หรือยุทธวิธีในการบริหารโครงการทั้งหมด
2. จัดเตรียมข้อระบุทั่วไป และข้อระบุทางเทคนิคของโครงการ เช่น ข้อมูลที่เป็นความต้องการถือได้ว่าเป็นข้อระบุทั่วไปของโครงการ จำนวนและลักษณะของผลการดำเนินงานถือได้ว่าเป็นข้อระบุทางเทคนิคของโครงการ
3. จัดสร้าง ทดสอบ และประเมินผลรูปแบบของโครงการ
4. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานทั้งระบบ และสำหรับการดำเนินงานของบุคคลแต่ละบุคคลในโครงการแต่ละโครงการ
5. ระบุและเลือกสรรทรัพยากรที่จำเป็นให้กับแต่ละส่วนของโครงการ เพื่อให้โครงการดำเนินงานได้
6. ต่อรองและจัดดำเนินงานเกี่ยวกับข้อสัญญาต่าง ๆ ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ
7. ประสานงานการดำเนินงาน โครงการให้เป็นไปตามกำหนดเวลา
8. จัดทำ เผยแพร่ และแจกจ่ายสิ่งพิมพ์และรายงานการดำเนินงานให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กรได้ทราบถึงความก้าวหน้า และอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ
9. วางแผนการดำเนินงาน โครงการให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
10. เสนอแนวทางการดำเนินงานให้บุคคล และกลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบได้ทราบอย่างชัดเจน และฝึกรวมบุคคลให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง
11. ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานโครงการ โดยรวมถึงการวิเคราะห์เวลา ค่าใช้จ่าย ผลประโยชน์ และเทคนิควิธีการที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ
12. กำหนดคุณลักษณะ และรายละเอียดในการปฏิบัติงานตลอดทั้งโครงการ
13. สร้างความเป็นผู้นำให้กับผู้บริหารโครงการทุกระดับ ทั้งนี้เพื่อให้โครงการทุกส่วนดำเนินไปด้วยดีภายใต้ความรับผิดชอบของผู้นำแต่ละระดับนั้น
14. สร้างทักษะที่จำเป็นให้กับบุคคลที่จะนำผลงานโครงการไปใช้หรือนำไปเผยแพร่

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโครงการที่กล่าวมา เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโครงการไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง แต่ผู้บริหารโครงการจะต้องดำเนินการร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งมีทั้งผู้ที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานโครงการ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจำแนกการดำเนินงานโครงการออกเป็น 3 ส่วน คือ การวางแผนโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติ และการประเมินผลโครงการ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีดังนี้

สาวตรี กสิณธร (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา ผลการวิจัยพบว่าอนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปีพุทธศักราช 2559 และเป็นอนาคตที่พึงประสงค์ที่มีผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นสอดคล้องกันในระดับสูงมากในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล และสามารถดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทยได้ สามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองใช้วิธีเรียนแบบธรรมชาติ โดยต้องการให้นักเรียนคิดและเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องต้องไม่เกิน 30 คน โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น มีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับสถาบัน การศึกษาต่างประเทศ

2. ด้านหลักสูตร โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ชัดเจน โดยใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลาง โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น มีการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ความเป็นสากล

3. ด้านครูผู้สอน โรงเรียนให้ความสำคัญกับการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอนเป็นอันดับแรก รองลงมาต้องมีความรู้ความสามารถด้านการสอน มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา และต้องมีวุฒิทางการศึกษา ตามลำดับ โรงเรียนมีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจากแหล่งในต่างประเทศ

โดยตรง ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และในการทำงานร่วมกับครูชาวไทยส่งผลให้ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้นด้วย มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครูชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู และการต่อวีซ่าให้ครูชาวต่างชาติ

4. ด้านนักเรียน โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียน ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการฟัง สำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย และเลือกเรียนต่อโปรแกรมภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยในประเทศเป็นอันดับแรก

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษามากขึ้น มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน และมีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น

6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน วิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษต้องใช้ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ โดยครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น และมีลักษณะเป็นการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงมากขึ้น

กรกฤษ มีมงคล (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ของโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยทำการศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียน และผู้ปกครอง มีปัญหาและอุปสรรคโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน แต่ถ้าพิจารณาตัวเลขทางสถิติเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่เป็นปัญหาหลักของนักเรียน และผู้ปกครอง คือนักเรียนต้องศึกษาเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมเพื่อจะนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และโครงการควรได้รับการสนับสนุนด้านสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ด้านครูไม่มีปัญหาและอุปสรรคโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน แต่ถ้าพิจารณาตัวเลขทางสถิติเป็นรายข้อ พบว่าครูยังมีความกังวลใจเกี่ยวกับปัญหาด้านวิชาการ และปัญหาที่มาจากตัวนักเรียน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับวิชาการที่นักเรียนต้องใช้เพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และปัญหาการปรับตัวของนักเรียนเมื่อเข้าสู่การเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษา อีกทั้งสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนควรมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการให้บริการนักเรียน

ปริมาตร นนทภักดิ์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยพหุกรณีเพื่อศึกษาการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบพหุกรณีศึกษา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเบญจมราชูทิศและโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ผลการวิจัยพบว่า

1. การวางแผนงาน ทั้ง 2 โรงเรียนมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ โรงเรียนเบญจมราชูทิศใช้เวลาในการวางแผนเปิดโครงการ 10 เดือน โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงใช้เวลา 4 เดือน และมีโรงเรียนที่เลี้ยงช่วยเหลือ
2. การกำหนดโครงสร้างการทำงาน โรงเรียนเบญจมราชูทิศกำหนดโครงสร้างเป็นฝ่ายต่าง ๆ โดยโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษมีโครงสร้างการบริหารเป็นของตนเอง ขณะที่โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงไม่ได้แยกโครงสร้างบริหารโครงการจากหลักสูตรปกติ เพราะนักเรียนในโครงการเป็นนักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียน
3. การปฏิบัติงาน โรงเรียนเบญจมราชูทิศสอนเป็นภาษาอังกฤษ 4 สาระการเรียนรู้ อาจารย์ในโรงเรียนมีทั้งชาวไทยและต่างชาติ มีการทำสัญญาปีต่อปี ค่าจ้างมีอัตราเดียว มีสวัสดิการ มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่และสื่ออุปกรณ์ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดีมาก การสอนใช้เฉพาะภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงสอนเป็นภาษาอังกฤษ 6 สาระการเรียนรู้ อาจารย์ในโครงการมีอาจารย์ประจำเป็นชาวต่างชาติและอาจารย์พิเศษเป็นชาวไทย มีการทำสัญญาปีต่อปี ค่าจ้างมีอัตราหลายอัตราขึ้นอยู่กับเชื้อชาติ ไม่มีสวัสดิการ มีอาคารสถานที่ค่อนข้างพร้อม แต่สื่อและอุปกรณ์ยังไม่พร้อมเท่าที่ควร มีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระยะแรกเริ่มต้นของโครงการยังไม่ดีแต่ต่อมามีการพัฒนาดีขึ้น การสอนใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักและใช้ภาษาไทยเสริม การประเมินผลโครงการ ทั้ง 2 โรงเรียนมีการประเมินผลโครงการจากนักเรียนและผู้ปกครองทุกปีการศึกษา
4. ปัจจัยสนับสนุนที่เหมือนกันทั้ง 2 โรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดชั้นเรียนที่เหมาะสม การจัดการด้านการเงินอย่างเป็นระบบ พื้นฐานครอบครัวของนักเรียนและการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ปัจจัยสนับสนุนที่ต่างกัน สำหรับโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ได้แก่ ชื่อเสียงโรงเรียน ความพร้อมด้านสื่ออุปกรณ์ ผลสอบศึกษาต่อ การพัฒนาคุณภาพอาจารย์ คุณภาพนักเรียน ส่วนโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ได้แก่ ระบบจัดการของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์โครงการ ความเชี่ยวชาญของอาจารย์พิเศษ
5. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่เหมือนกันทั้ง 2 โรงเรียน ประกอบด้วย การไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างของอาจารย์ อาจารย์ไม่ได้จบทางการศึกษา ความไม่พร้อมด้านภาษาของนักเรียนและ

ความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยอุปสรรคที่ต่างกัน สำหรับโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ได้แก่ เวลาที่เสียไประหว่างเปลี่ยนคาบเรียน ความยากลำบากในการสรรหาอาจารย์ ส่วนโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ได้แก่ เวลาของอาจารย์พิเศษที่มีให้กับนักเรียนค่อนข้างน้อย

เสาวภา จันทรสงค์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการจัดการหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร โรงเรียนวางแผนการจัดการหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลด้านความพร้อมของโรงเรียนและความพร้อมของผู้ปกครอง จัดเตรียมอาจารย์ผู้สอนชาวไทยโดยการส่งเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน ส่วนอาจารย์ผู้สอนชาวต่างชาติจัดเตรียมโดยการจัดอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในโรงเรียนและส่งไปศึกษาดูงาน มีการจัดทำแผนการสอนระยะสั้นรายสัปดาห์ จัดเตรียมอาคารสถานที่โดยการปรับปรุงชั้นเรียนใหม่ โรงเรียนใช้เอกสารประกอบหลักสูตรจากต่างประเทศ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ มีการจัดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน จัดเตรียมการประเมินผลการจัดหลักสูตรโดยการส่งเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน ปัญหาที่พบได้แก่ ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตร บุคลากรชาวต่างชาติขาดแคลนและต้องการค่าตอบแทนสูง มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ขาดบุคลากรชาวไทยที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ บุคลากรชาวต่างชาติขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำแผนการสอน อาคารสถานที่มีไม่เพียงพอและสภาพชั้นเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตร โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดทัศนศึกษาและกิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนประเภทของจริง ของจำลอง บัตรคำ เทปเสียง ซีดี และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีการวัดประเมินผลโดยใช้การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ นิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนและเยี่ยมชั้นเรียน ปัญหาที่พบได้แก่ นักเรียนมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน

3. การติดตามประเมินผลการจัดการหลักสูตร โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดการหลักสูตร โดยการสอบถามบุคลากรในโครงการและสอบถามผู้ปกครอง และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร โดยการพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอบถามอาจารย์ผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรเมื่อสิ้นปีการศึกษา

นงนุช เอี่ยมสวัสดิ์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน: โครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน โดยทำการศึกษาใน 5 ด้าน คือด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านความปลอดภัย ด้านความมั่นคงในงาน ด้านความก้าวหน้า และด้านศักดิ์ศรี ผลการวิจัยพบว่า

ครูโรงเรียนเอกชนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านครูที่มีประสบการณ์การสอน ประเภทของครู ระดับชั้นที่สอน และเขตที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ด้านครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและด้านความมั่นคงในงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านความปลอดภัย และด้านศักดิ์ศรี ที่ระดับ 0.05 แต่ด้านความก้าวหน้าไม่แตกต่างกัน

พุทธรักษ์ จินดาโรจน์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ปกครอง ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในจังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยผู้ปกครองพึงพอใจด้านปัจจัยมากที่สุด รองลงมาคือด้านนักเรียน และด้านกระบวนการ โดยทั้งสองด้านมีความพึงพอใจเท่ากัน ครูมีความพึงพอใจด้านกระบวนการมากที่สุด รองลงมาคือด้านปัจจัย และด้านนักเรียนตามลำดับ นักเรียนมีความพึงพอใจด้านกระบวนการมากที่สุด รองลงมาคือด้านปัจจัยและด้านนักเรียนตามลำดับ ทั้งผู้ปกครอง ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ควรพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งด้านนักเรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยเน้นด้านการพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ตามวัยและระดับชั้นของนักเรียน

อุทุมพร ชื่นวิญญา (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนโยธินบูรณะ กรมสามัญศึกษา โดยมีกรอบการวิจัยตามแบบจำลองซิป ผลการวิจัยพบว่า

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 9 ในส่วนของแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นด้านโครงสร้างหลักสูตรและจำนวนหน่วยการเรียนของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื้อหาหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนมีคุณวุฒิตรงตามวิชาที่สอนและมีประสิทธิภาพในการสอนอยู่ในระดับมาก นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกมีความพร้อมทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก หลักสูตรสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในระดับมาก ยกเว้นความหลากหลายของวิชาเลือกมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านอาคารสถานที่ ใ้ต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ส่วนห้องปฏิบัติการมีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง แต่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อย ห้องสมุดมีตำราวิชาการ ข่าวสารเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนห้องน้ำมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านกระบวนการ การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชาและสอดคล้องกับหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง มีการจัดสอนเสริมกับนักเรียนที่เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ และช่วงเวลาการจัดสอนเสริมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านการนิเทศครูผู้สอนมีการนัดหมายก่อนและผลการนิเทศสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนได้อยู่ในระดับมาก การจัดครูเข้าสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอนของครูอยู่ในระดับมาก และการสนับสนุนสื่อวัสดุครุภัณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านผลผลิตตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีความสามารถอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการสื่อสารให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์มีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาอังกฤษมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง

สุทธิพงษ์ ยงค์กมล (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนมี 12 ด้าน และรายการสำคัญที่สุดของปัจจัยแต่ละด้านมีดังนี้ คือ 1) โครงสร้างองค์การ : การกำหนดบทบาทหน้าที่และการประสานงาน 2) เทคโนโลยีองค์การ : เทคโนโลยีเพื่อการดำเนินงานและประสานงาน 3) วัฒนธรรมองค์การ : การถ่ายทอดวัฒนธรรมด้วยการอบรมบุคลากร 4) บรรยากาศองค์การ : การทำงานเป็นทีมสัมพันธ์ 5) การรับรู้ของบุคลากร : การรับรู้ในบทบาท หน้าที่และกฎระเบียบ 6) ทักษะคติและค่านิยมของบุคลากร : ความมุ่งมั่นจริงจังต่อความสำเร็จของงานและ

ความพึงพอใจงาน 7) บุคลิกภาพของบุคลากร : บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับหน้าที่ 8) การเรียนรู้ของบุคลากร : กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 9) การจูงใจของบุคลากร : การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับลักษณะของแต่ละคน 10) การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ : ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายกับทรัพยากร 11) การกำหนดเชิงกลยุทธ์ : การจัดทำวัตถุประสงค์ทั้งในส่วนที่ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายโรงเรียน 12) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ : การเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์ ทูกรายการปีจัยทั้ง 12 ด้าน เป็นรายการที่ผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการเทคนิคเดลฟายมีความเห็นสอดคล้องกันว่าส่งผลต่อประสิทธิผลในระดับมากและมากที่สุด ยกเว้นในปีจัยด้านบุคลิกภาพของบุคลากรเท่านั้น ที่ไม่มีรายการใดส่งผลต่อประสิทธิผลในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ โดยอาศัยกรอบแนวคิดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) และขอบข่ายงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

ซึ่งกำหนดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) คือ (1) การวางแผนโครงการ (2) การนำโครงการไปปฏิบัติ และ (3) การประเมินผลโครงการ และขอบข่ายงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ (1) งานวิชาการ (2) งานงบประมาณ (3) งานการบริหารงานบุคคล และ (4) งานการบริหารทั่วไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร และครูชาวไทยที่ปฏิบัติการสอนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน

โดยผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 6 คน และหัวหน้าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 6 คน รวมจำนวน 12 คน จาก 6 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ได้แก่ ครูชาวไทยที่ปฏิบัติการสอนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 164 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1970: 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของครูแต่ละโรงเรียน โดยการเทียบค่าสัดส่วนกับจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จากตารางสำเร็จรูปและด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของครูที่ปฏิบัติการสอนใน โครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	ประชากรครู	กลุ่มตัวอย่างครู
โรงเรียน โยธินบูรณะ	41	30
โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง	34	24
โรงเรียนสิริรัตนาร	25	18
โรงเรียนสตรีวิทยา 2	25	18
โรงเรียนทวีธาภิเศก	24	17
โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์	15	11
รวม	164	118

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 130 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครู แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถามจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ตำแหน่งปัจจุบัน เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และระยะเวลาการทำงานในโครงการ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

โดยแบบสอบถาม มีจำนวน 82 ข้อ รายละเอียดครอบคลุมการดำเนินงานโครงการทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนโครงการ	จำนวน 20 ข้อ
2. การนำโครงการไปปฏิบัติ	จำนวน 37 ข้อ
3. การประเมินผลโครงการ	จำนวน 25 ข้อ

2. **แบบศึกษาเอกสาร** เอกสารที่ใช้ศึกษา คือ รายงานผลการดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ปี พ.ศ. 2547-2548 และรายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ปี พ.ศ. 2547-2548

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร หนังสือ บทความ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัย

2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยงานวิจัยนี้อาศัยกรอบแนวคิดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) และขอขบข่างานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

ซึ่งกำหนดการดำเนินงานโครงการของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) คือ (1) การวางแผนโครงการ (2) การนำโครงการไปปฏิบัติ และ (3) การประเมินผลโครงการ และขอขบข่างานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ (1) งานวิชาการ (2) งานงบประมาณ (3) งานการบริหารงานบุคคล และ (4) งานการบริหารทั่วไป

3. สร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษาด้วยตนเอง และตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำเครื่องมือวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข

5. นำเครื่องมือวิจัยที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยมีรายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กอบกุล พฤษะวัน
อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 อาจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 ผอ. เชิดศักดิ์ สุขโสภณ

ผู้อำนวยการโรงเรียนสงวนหญิง

5.4 ผอ. นพพล เหลลาโชติ

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดน้อยนพคุณ

5.5 อาจารย์ นันทกร ลีพันพาล

หัวหน้าโครงการภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ

6. สรุปรวบรวมข้อเสนอแนะ และนำเครื่องมือวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วมาพิจารณาปรับแก้ไขโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับเป็นเครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์

7. นำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดย

1. ผู้วิจัยจัดทำเอกสารเสนอบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติการขอความอนุเคราะห์ในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร และคณะครูที่ปฏิบัติการสอนในโครงการ EP ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยกำหนดเวลาดำเนินการส่งแบบสอบถามคืน

3. หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยได้ติดตามขอรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียน โดยติดตามรับคืนด้วยตนเอง

4. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปทั้งหมด 130 ฉบับ โดยส่งให้ผู้บริหารจำนวน 12 ฉบับ และครูจำนวน 118 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.62 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.08 ดังรายละเอียดเป็นตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์
จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	12	12	100.00	12	100.00
ครู	118	98	83.05	96	81.36
รวม	130	110	84.62	108	83.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือวิจัยทั้ง 2 แบบ ดังนี้

1. แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. แบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาในภาพรวม และนำเสนอเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ โดย

$$\text{สูตร} \quad \text{ค่าร้อยละของแต่ละรายการ} = \frac{\text{จำนวนผู้ที่เลือกคำตอบนั้น ๆ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามกลุ่มมาแจกแจงจำนวนและหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ

สถานภาพ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน						
- ผู้อำนวยการ โรงเรียน	-	-	-	-	-	-
- รองผู้อำนวยการ โรงเรียน	4	33.33	-	-	4	3.70
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	2	16.67	-	-	2	1.85
- หัวหน้าโครงการ	6	50.00	-	-	6	5.56
- ครู	-	-	96	100	96	88.89
2. เพศ						
- ชาย	1	8.33	15	15.63	16	14.81
- หญิง	11	91.67	81	84.38	92	85.19
3. อายุ						
- 30 ปี หรือน้อยกว่า	-	-	8	8.33	8	7.41
- 31-40 ปี	-	-	17	17.71	17	15.74
- 41-50 ปี	3	25.00	33	34.38	36	33.33
- 51 ปี ขึ้นไป	9	75.00	38	39.58	47	43.52
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด						
- ปริญญาตรี	6	50.00	80	83.33	86	79.63
- ปริญญาโท	6	50.00	16	16.67	22	20.37
- ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
5. ระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP						
- ต่ำกว่า 1 ปี	-	-	1	1.04	1	0.93
- 1-2 ปี	2	16.67	33	34.38	35	32.41
- 3-4 ปี	6	50.00	37	38.54	43	39.81
- 5 ปีขึ้นไป	4	33.33	25	26.04	29	26.85

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครู มากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ หัวหน้าโครงการ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.85

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารเป็นหัวหน้าโครงการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 16.67

เพศ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 85.19 และเพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 และเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 กลุ่มครูเป็นเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 84.38 และเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 ส่วนกลุ่มครูปพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 84.38 และเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63

อายุ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 51 ปี ขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 43.52 รองลงมามีอายุ 41-50 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีอายุ 30 ปี หรือน้อยกว่า น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.41

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมามีอายุ 41-50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 39.58 รองลงมามีอายุ

41-50 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 และมีอายุ 30 ปี หรือน้อยกว่า น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

วุฒิการศึกษาสูงสุด

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 79.63 รองลงมามีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมามีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมามีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 3-4 ปี มากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 39.81 รองลงมามีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 1-2 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 32.41 และมีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 3-4 ปี มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมามีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 3-4 ปี มากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 38.54 รองลงมามีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 1-2 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 และมีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.04

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

โดยพิจารณาตามการดำเนินงานโครงการ 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติ และการประเมินผลโครงการ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การวางแผนโครงการ

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนโครงการจากแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกตามกลุ่มมาแจกแจงจำนวนและหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4 – 8

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผนโครงการ

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเตรียมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP						
- ไม่มี	-		-		-	
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ดำเนินการโดย	(n₁=12)		(n₂=96)		(n_t=108)	
- ศึกษานโยบายการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	8	66.67	73	76.04	81	75.00
- ศึกษานโยบายการจัดการศึกษาของโครงการ EP ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด	9	75.00	76	79.17	85	78.70
- ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ EP	8	66.67	75	78.13	83	76.85

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาการดำเนินงานโครงการ EP ของโรงเรียนในด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และอาคาร สถานที่	8	66.67	66	68.75	74	68.52
- ศึกษารายงานการประชุม การอบรม/สัมมนา ที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ EP	5	41.67	54	56.25	59	54.63
- ศึกษาความต้องการของ ผู้เรียนและผู้ปกครอง	11	91.67	71	73.96	82	75.93
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
2. คณะกรรมการวางแผนการ ดำเนินงานโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	-	-	-	-
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=96)		(n_t=108)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	10	83.33	86	89.58	96	88.89
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	10	83.33	80	83.33	90	83.33
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	8	66.67	76	79.17	84	77.78
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	91	94.79	103	95.37
- ครู	10	83.33	68	70.83	78	72.22
- อื่น ๆ	1	8.33	3	3.13	4	3.70

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. มีการวางแผนการดำเนินงาน						
โครงการ EP โดย						
- กำหนดนโยบายของโครงการ	10	83.33	80	83.33	90	83.33
- กำหนดวิสัยทัศน์ของโครงการ	12	100.00	65	67.71	77	71.30
- กำหนดพันธกิจของโครงการ	10	83.33	58	60.42	68	62.96
- กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการ	12	100.00	68	70.83	80	74.07
- กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของโครงการ	12	100.00	76	79.17	88	81.48
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของโครงการ	12	100.00	79	82.29	91	84.26
- กำหนดวิธีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการ	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
4. แผนปฏิบัติงานโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	-	-	-	-
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=96)		(n_t=108)	
- แผนปฏิบัติงานระยะ 3-5 ปี	2	16.67	37	38.54	39	36.11
- แผนปฏิบัติงานประจำปี	10	83.33	80	83.33	90	83.33
- แผนปฏิบัติงาน โครงการ EP						
ด้านต่าง ๆ ตามขอบข่าย 4 งาน	6	50.00	40	41.67	46	42.59
- แผนปฏิบัติงานเฉพาะกิจ	6	50.00	32	33.33	38	35.19
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. มีการปฏิบัติงานตามแผนงาน						
โครงการ EP โดย						
- จัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการ EP ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	10	83.33	78	81.25	88	81.48
- จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของโครงการ EP	12	100.00	74	77.08	86	79.63
- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของโครงการ EP	6	50.00	51	53.13	57	52.78
- จัดเตรียมบุคลากรงบประมาณ และอาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ EP	12	100.00	83	86.46	95	87.96
- กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานโครงการ	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
6. การประเมินผลการวางแผน การดำเนินงานโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	4	4.17	4	3.70
- มี	12	100.00	92	95.83	104	96.30
ดำเนินการโดย	(n₁=12)		(n₂=92)		(n_t=104)	
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP	10	83.33	80	86.96	90	86.54
- กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลแผนงาน	6	50.00	57	61.96	63	60.58
- กำหนดปฏิทินในการประเมินผลแผนงานแต่ละแผน	4	33.33	47	51.09	51	49.04

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	(N ₁ =12)		(N ₂ =96)		(N _t =118)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- กำหนดวิธีการ และเครื่องมือ						
ในการประเมินผลแผนงาน	6	50.00	46	50.00	52	50.00
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สภาพการวางแผนโครงการ มีดังนี้

การเตรียมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการเตรียมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีการดำเนินการโดยศึกษานโยบายการจัดการศึกษาของโครงการ EP ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด มากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมา ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ EP จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 76.85 และศึกษารายงานการประชุม การอบรม/สัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 54.63

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการเตรียมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีการดำเนินการโดยศึกษาความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง มากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมา ศึกษา นโยบายการจัดการศึกษาของโครงการ EP ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และศึกษารายงานการประชุม การอบรม/สัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการเตรียมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีการดำเนินการโดยศึกษานโยบายการจัดการศึกษาของโครงการ EP ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมา ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ EP จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 และศึกษารายงานการประชุม การอบรม/สัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25

คณะกรรมการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า โครงการมีคณะกรรมการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ หัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 95.37 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และครู น้อยที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า โครงการมีคณะกรรมการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ หัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และผู้ช่วยผู้อำนวยการ น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- ผู้ปกครอง (ความถี่ = 1)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า โครงการมีคณะกรรมการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ หัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 94.79 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 89.58 และครู น้อยที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ผู้ปกครอง (ความถี่ = 3)

การวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของโครงการ มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 84.26 รองลงมา กำหนดนโยบายของโครงการ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และกำหนดพันธกิจของโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของโครงการ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของโครงการ และกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของโครงการ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา กำหนดนโยบายของโครงการ กำหนด

พันธกิจของโครงการ และกำหนดวิธีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP โดยกำหนดนโยบายของโครงการ มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา กำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของโครงการ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 82.29 และกำหนดพันธกิจของโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42

แผนปฏิบัติงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีแผนปฏิบัติงานโครงการ EP จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ แผนปฏิบัติงานประจำปี มากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา แผนปฏิบัติงานโครงการ EP ด้านต่าง ๆ ตามขอบข่าย 4 งาน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.59 และแผนปฏิบัติงานเฉพาะกิจ น้อยที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.19

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีแผนปฏิบัติงานโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ แผนปฏิบัติงานประจำปี มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา แผนปฏิบัติงานโครงการ EP ด้านต่าง ๆ ตามขอบข่าย 4 งาน และแผนปฏิบัติงานเฉพาะกิจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และแผนปฏิบัติงานระยะ 3-5 ปี น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีแผนปฏิบัติงานโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ แผนปฏิบัติงานประจำปี มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา แผนปฏิบัติงานโครงการ EP ด้านต่าง ๆ ตามขอบข่าย 4 งาน จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 41.67 และแผนปฏิบัติงานเฉพาะกิจ น้อยที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

การปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ EP โดยจัดเตรียมบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 87.96 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการ EP ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ จำนวน 88 คน คิดเป็น

ร้อยละ 81.48 และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 52.78

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ EP โดยจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของโครงการ EP และจัดเตรียมบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการ EP ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ และกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานโครงการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ EP โดยจัดเตรียมบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 86.46 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการ EP ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13

การประเมินผลการวางแผน การดำเนินงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการวางแผน การดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 96.30 มีการดำเนินการโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 86.54 รองลงมา กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลแผนงาน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 60.58 และกำหนดปฏิทินในการประเมินผลแผนงานแต่ละแผน น้อยที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 49.04

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีการดำเนินการโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลแผนงาน และกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินผลแผนงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และกำหนดปฏิทินในการประเมินผลแผนงานแต่ละแผน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการวางแผน การดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83 มีการดำเนินการโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 86.96 รองลงมา กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลแผนงาน จำนวน 57 คน คิดเป็น ร้อยละ 61.96 และกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินผลแผนงาน น้อยที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผนโครงการด้านงานวิชาการ

การวางแผนโครงการ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N ₁ =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. การวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	2	2.08	2	1.85
- มี	12	100.00	94	97.92	106	98.15
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=94)		(n₁=106)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	8	66.67	74	77.08	82	77.36
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	8	66.67	68	70.83	76	71.70
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	8	66.67	71	73.96	79	74.53
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	90	93.75	102	96.23
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	8	66.67	71	73.96	79	74.53
- ครู	10	83.33	66	68.75	76	71.70
- คณะกรรมการสถานศึกษา	2	16.67	27	28.13	29	27.36
- อื่น ๆ	2	16.67	2	2.08	4	3.77

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8. การวางแผนงานวิชาการของ						
โครงการ EP ครอบคลุมงานด้าน						
- หลักสูตร	12	100.00	94	97.92	106	98.15
- การจัดการเรียนการสอน	12	100.00	95	98.96	107	99.07
- การนิเทศภายในโรงเรียน	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- สื่อการเรียนการสอน	10	83.33	78	81.25	88	81.48
- การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้	10	83.33	78	81.25	89	82.41
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
9. มีการวางแผนงานวิชาการของ						
โครงการ EP โดย						
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงานงบประมาณ	10	83.33	73	76.04	83	76.85
- จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผน งานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	10	83.33	74	77.08	84	77.78
- ศึกษาพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)	6	50.00	55	57.29	61	56.48
- ศึกษาแนวทางการดำเนินงาน วิชาการโครงการ EP ที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด	8	66.67	73	76.04	81	75.00
- ศึกษาหลักการและ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษา	8	66.67	70	72.92	78	72.22
- ศึกษาศักยภาพและความ ต้องการของผู้เรียน	10	83.33	73	76.04	83	76.85
- ศึกษาความต้องการของ ผู้ปกครอง	12	100.00	76	79.17	88	81.48

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ศึกษาความพร้อมของ บุคลากร งบประมาณ และอาคาร สถานที่ของโครงการ EP	10	83.33	68	70.83	78
- กำหนดแผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับงานวิชาการ	12	100.00	67	69.79	79	73.15
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สภาพการวางแผนโครงการด้านงานวิชาการ มีดังนี้

การวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 96.23 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 77.36 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 27.36

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ครู จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ (ความถี่ = 2)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 97.92 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 77.08 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 28.13

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ EP (ความถี่ = 2)

ความครอบคลุมงานของการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า การวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP ความครอบคลุมงานด้านการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 99.07 รองลงมา ด้านหลักสูตร จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 และด้านการนิเทศภายในโรงเรียน น้อยที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า การวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP ความครอบคลุมงานด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า การวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP ความครอบคลุมงานด้านการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 98.96 รองลงมา ด้านหลักสูตร จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 97.92 และด้านการนิเทศภายในโรงเรียน น้อยที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 69.79

การดำเนินการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP โดยศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง มากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) น้อยที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 56.48

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP โดยศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง และกำหนดแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับงานวิชาการ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานวิชาการ จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ศึกษาศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน และศึกษาความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่

ของโครงการ EP จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP โดยศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 77.08 และศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) น้อยที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- กำหนดแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผน โครงการด้านงานงบประมาณ

การวางแผนโครงการ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. การวางแผนงานงบประมาณ						
ของโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	-	-	-	-
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=96)		(n_t=108)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	12	100.00	85	88.54	97	89.81
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	12	100.00	71	73.96	97	89.81
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	8	66.67	73	76.04	81	75.00
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	91	94.79	103	95.37
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	6	50.00	51	53.13	57	52.78
- ครู	4	33.33	43	44.79	47	43.52
- คณะกรรมการสถานศึกษา	4	33.33	29	30.21	33	30.56
- อื่น ๆ	2	16.67	3	3.13	5	4.63

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. มีการวางแผนงานงบประมาณ						
ของโครงการ EP โดย						
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงานงบประมาณ	12	100.00	82	85.42	94	87.04
- จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผน งานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	12	100.00	73	76.04	85	78.70
- ศึกษาแผนงานของโครงการ	12	100.00	71	73.96	83	76.85
- ศึกษาความต้องการและความ จำเป็นในการดำเนินงาน โครงการ	10	83.33	68	70.83	78	72.22
- ศึกษาความพร้อมของ บุคลากร งบประมาณและอาคาร สถานที่ของโครงการ EP	8	66.67	62	64.58	70	64.81
- อื่น ๆ	-	-	2	2.08	2	1.85

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์สภาพการวางแผนโครงการด้านงานงบประมาณ มีดังนี้

การวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 95.37 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 89.81 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ผู้ช่วย

ผู้อำนวยการ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และครู และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ EP (ความถี่ = 2)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 94.79 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 88.54 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 30.21

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ EP (ความถี่ = 3)

การดำเนินการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 87.04 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 และศึกษาความพร้อมของบุคลากร งบประมาณและอาคารสถานที่ของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 64.81

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานงบประมาณ จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผน งานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และศึกษาแผนงานของโครงการ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ศึกษาความต้องการและความจำเป็นในการดำเนินงานโครงการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และศึกษาความพร้อมของบุคลากร งบประมาณและอาคารสถานที่ของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP โดย กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 85.42 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 76.04 และศึกษาความพร้อมของบุคลากร งบประมาณและอาคารสถานที่ของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 64.58

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- ศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง (ความถี่ = 1)
- ศึกษาความต้องการของผู้เรียน (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผนโครงการด้านการบริหารงานบุคคล

การวางแผนโครงการ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
12. การวางแผนงานการบริหารงานบุคคลสำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	-	-	-	-
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=96)		(n_T=108)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	10	83.33	80	83.33	90	83.33
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	12	100.00	73	76.04	85	78.70
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	8	66.67	67	69.79	75	69.44
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	94	97.92	106	98.15
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	6	50.00	64	66.67	70	64.81
- ครู	4	33.33	50	52.08	54	50.00
- คณะกรรมการสถานศึกษา	2	16.67	31	32.29	33	30.56
- อื่น ๆ	2	16.67	6	6.25	8	7.41
13. มีการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดย						
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล	10	83.33	83	86.46	93	86.11
- จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	8	66.67	79	82.29	87	80.56
- ศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ด้านบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ	10	83.33	64	66.67	74	68.52

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	(N ₁ =12)		(N ₂ =96)		(N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- กำหนดมาตรฐานและวิธีการ ปฏิบัติงานของบุคลากร	8	66.67	57	59.38	65	60.19
- กำหนดแผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับงานการบริหารงาน บุคคล	6	50.00	53	55.21	59	54.63
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
14. ปัจจัยในการพิจารณาเพื่อวาง แผนอัตรากำลังครูของโครงการ EP						
- ศึกษาจำนวนงานที่มีอยู่ใน ปัจจุบันและงานที่จะทำใน อนาคตของโครงการ EP	12	100.00	65	67.71	77	71.30
- ศึกษาอัตรากำลังครูที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน	12	100.00	81	84.38	93	86.11
- ศึกษาคุณวุฒิ ความรู้ ความ สามารถและความถนัดของครู แต่ละคน	12	100.00	81	84.38	93	86.11
- วิเคราะห์ความต้องการครู ทั้งหมดในโครงการ EP	8	66.67	44	45.83	52	48.15
- ศึกษาคุณสมบัติครูผู้สอนจาก แนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ของกระทรวงศึกษาธิการ	8	66.67	55	57.29	63	58.33
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สภาพการวางแผนโครงการด้านการบริหารงานบุคคล มี
ดังนี้

การวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยรองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ EP (ความถี่ = 2)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 97.92 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.29

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ EP (ความถี่ = 4)
- สมาคมผู้ปกครอง (ความถี่ = 2)

การดำเนินการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลมากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 80.56 และกำหนดแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับงานการบริหารงานบุคคล น้อยที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 54.63

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลและศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ด้านบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ มากที่สุด

จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และกำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และกำหนดแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับงานการบริหารงานบุคคล น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 86.46 รองลงมา จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และกำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากร จำนวน 79 คน คิดเป็น ร้อยละ 82.29 และกำหนดแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับงานการบริหารงานบุคคล น้อยที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 55.21

ปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อวางแผนอัตรากำลังครูของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อวางแผนอัตรากำลังครูของโครงการ EP ได้แก่ ศึกษาอัตรากำลังครูที่มีอยู่ในปัจจุบัน และศึกษาคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถและความถนัดของครูแต่ละคน มากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมา ศึกษาจำนวนงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและงานที่จะทำในอนาคตของโครงการ EP จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30 และวิเคราะห์ความต้องการครูทั้งหมดในโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า ปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อวางแผนอัตรากำลังครูของโครงการ EP ได้แก่ ศึกษาจำนวนงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและงานที่จะทำในอนาคตของโครงการ EP ศึกษาอัตรากำลังครูที่มีอยู่ในปัจจุบัน และศึกษาคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถและความถนัดของครูแต่ละคน มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา วิเคราะห์ความต้องการครูทั้งหมดในโครงการ EP และศึกษาคุณสมบัติครูผู้สอนจากแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า ปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อวางแผนอัตรากำลังครูของโครงการ EP ได้แก่ ศึกษาอัตรากำลังครูที่มีอยู่ในปัจจุบัน และศึกษาคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถและความถนัดของครูแต่ละคน มากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 84.38 รองลงมา ศึกษาจำนวนงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและงานที่จะทำในอนาคตของโครงการ EP จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 67.71 และวิเคราะห์ความต้องการครูทั้งหมดในโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวางแผนโครงการ
ด้านงานการบริหารทั่วไป

การวางแผนโครงการ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15. การวางแผนงานการบริหาร ทั่วไปสำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	3	3.13	3	2.78
- มี	12	100.00	93	96.88	105	97.22
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=93)		(n_t=105)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	10	83.33	78	83.87	88	83.81
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	12	100.00	74	79.57	86	81.90
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	8	66.67	66	70.97	74	70.48
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	91	97.85	103	98.10
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	2	16.67	50	53.76	52	49.52
- ครู	6	50.00	43	46.24	49	46.67
- คณะกรรมการสถานศึกษา	2	16.67	31	53.76	33	31.43
- อื่น ๆ	2	16.67	2	2.15	4	3.81
16. การวางแผนงานกิจการนักเรียน ของโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	10	10.42	10	9.26
- มี	12	100.00	86	89.58	98	90.74
ดำเนินการวางแผนโดย	(n₁=12)		(n₂=86)		(n_t=98)	
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงานกิจการนักเรียน	12	100.00	76	88.37	88	89.80
- ศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาของงานกิจการนักเรียน	10	83.33	68	79.07	78	79.59
- กำหนดแผนงานกิจกรรม นักเรียน	10	83.33	71	82.56	83	84.69
- กำหนดแผนงานทะเบียน ประวัติ	6	50.00	60	69.77	66	67.35
- กำหนดแผนงานปกครองและ วินัย	8	66.67	56	65.12	64	65.31

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ ด้านการบริหารงานทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- กำหนดแผนงานบริการต่าง ๆ ของโครงการ EP	10	83.33	58	67.44	68
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
17. การวางแผนงานอาคารสถานที่ ของโครงการ EP						
- ไม่มี	4	33.33	14	14.58	18	16.67
- มี	8	66.67	82	85.42	90	83.33
ดำเนินการวางแผนโดย	(n₁=8)		(n₂=82)		(n_t=90)	
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงานอาคารสถานที่	8	100.00	72	75.00	80	74.07
- ศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาของงานอาคารสถานที่	6	75.00	64	66.67	70	64.81
- กำหนดแผนงานการสร้าง และการใช้อาคารสถานที่	6	75.00	65	67.71	71	65.74
- กำหนดแผนงานการดูแล รักษาอาคารสถานที่	6	75.00	54	56.25	60	55.56
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
18. การวางแผนงานสัมพันธ์ชุมชน ของโครงการ EP						
- ไม่มี	2	16.67	19	19.79	21	19.44
- มี	10	83.33	77	80.21	87	80.56
ดำเนินการวางแผนโดย	(n₁=10)		(n₂=77)		(n_t=87)	
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน	8	80.00	51	53.13	59	67.82
- ศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาของงานสัมพันธ์ชุมชน	8	80.00	57	59.38	65	74.71
- ศึกษาวิธีการสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและ ชุมชน	8	80.00	50	52.08	58	66.67

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ ด้านการบริหารงานทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของ ชุมชน เช่น ด้านอาชีพ ด้าน วัฒนธรรมและประเพณี	6	60.00	43	44.79	49	56.32
- กำหนดแผนงานการให้ บริการแก่ชุมชน	6	60.00	41	42.71	47	54.02
- กำหนดแผนงานการ ประชาสัมพันธ์โครงการ	8	80.00	57	59.38	65	74.71
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	0.93	1.15

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์สภาพการวางแผนโครงการด้านการบริหารงานทั่วไป
มีดังนี้

การวางแผนงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานการ
บริหารทั่วไปของโครงการ EP จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 97.22 โดยหัวหน้าโครงการ EP
มากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 98.10 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 88 คน
คิดเป็นร้อยละ 83.81 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานการบริหาร
ทั่วไปของโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยรองผู้อำนวยการโรงเรียน และ
หัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ผู้อำนวยการ
โรงเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน
2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ EP (ความถี่ = 2)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP จำนวน
93 คน คิดเป็นร้อยละ 96.88 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 97.85

รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 83.87 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 53.76

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- กรรมการวิชาการ EP (ความถี่ = 2)

การดำเนินการวางแผนงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 90.74 ดำเนินการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน มากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 89.80 รองลงมา กำหนดแผนงานกิจกรรมนักเรียน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 84.69 และกำหนดแผนงานปกครองและวินัย น้อยที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 65.31

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดำเนินการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานกิจกรรมนักเรียน กำหนดแผนงานกิจกรรมนักเรียน และกำหนดแผนงานบริการต่าง ๆ ของโครงการ EP จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และกำหนดแผนงานทะเบียนประวัติ น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 89.58 ดำเนินการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37 รองลงมา กำหนดแผนงานกิจกรรมนักเรียน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 82.56 และกำหนดแผนงานปกครองและวินัย น้อยที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 65.12

การดำเนินการวางแผนงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ดำเนินการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอาคารสถานที่ มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 รองลงมา กำหนดแผนงานการสร้างและการใช้อาคารสถานที่ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 65.74 และกำหนดแผนงานการดูแลรักษาอาคารสถานที่ น้อยที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ดำเนินการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอาคารสถานที่ มากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานอาคารสถานที่ กำหนดแผนงานการสร้างและใช้อาคารสถานที่ และกำหนดแผนงานการดูแลรักษาอาคารสถานที่ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 85.42 ดำเนินการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอาคารสถานที่ มากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา กำหนดแผนงานการสร้างและใช้อาคารสถานที่ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 67.71 และกำหนดแผนงานการดูแลรักษาอาคารสถานที่ น้อยที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25

การดำเนินการวางแผนงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 80.56 ดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานสัมพันธ์ชุมชน และกำหนดแผนงานการประชาสัมพันธ์โครงการ มากที่สุด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 74.71 รองลงมา กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 67.82 และ กำหนดแผนงานการให้บริการแก่ชุมชน น้อยที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 54.02

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ดำเนินการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานสัมพันธ์ชุมชน ศึกษาวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และกำหนดแผนงานการประชาสัมพันธ์โครงการ มากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ด้านอาชีพ ด้านวัฒนธรรมและประเพณี และกำหนดแผนงานการให้บริการแก่ชุมชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวางแผนงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 80.21 ดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานสัมพันธ์ชุมชน และกำหนดแผนงานการประชาสัมพันธ์โครงการ มากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 59.38 รองลงมา กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13 และกำหนดแผนงานการให้บริการแก่ชุมชน น้อยที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.71

2. การนำโครงการไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการนำโครงการไปปฏิบัติจากแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกตามกลุ่มมาแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 9 – 13

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ

การนำโครงการไปปฏิบัติ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
19. นำโครงการ EP ไปปฏิบัติโดย						
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการ EP	12	100.00	90	93.75	102	94.44
- ชี้แจงทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโครงการเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการ	10	83.33	75	78.13	85	78.70
- จัดให้มีระบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนทั้งครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติ	12	100.00	72	75.00	84	77.78
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในโครงการ EPI ให้ปฏิบัติงานได้เต็มที่	8	66.67	62	64.58	70	64.81
- จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานความก้าวหน้า	7	58.33	60	62.50	67	62.04
- จัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ EP อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	8	66.67	60	62.50	68	62.96
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ มีดังนี้

การนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการนำโครงการไปปฏิบัติ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมา ซึ่งให้ความสนใจกับครูและบุคลากรในโครงการ EP เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 และจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานความก้าวหน้า น้อยที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 62.04

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการนำโครงการไปปฏิบัติโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการ EP และจัดให้มีระบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนทั้งครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ซึ่งให้ความสนใจกับครูและบุคลากรในโครงการ EP เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานความก้าวหน้า น้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการนำโครงการไปปฏิบัติโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมา ซึ่งให้ความสนใจกับครูและบุคลากรในโครงการ EP เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 และจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานความก้าวหน้า และจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ EP อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ น้อยที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ
ด้านงานวิชาการ

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
สำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	6	6.25	6	5.56
- มี	12	100.00	90	93.75	102	94.44
ดำเนินการโดย	(n ₁ =12)		(n ₂ =90)		(n _t =102)	
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	12	100.00	77	85.56	89	87.25
- วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง	12	100.00	67	74.44	79	77.45
- วิเคราะห์ศักยภาพและความ ต้องการของผู้เรียน	12	100.00	72	80.00	84	82.35
- วิเคราะห์ความต้องการของ ผู้ปกครอง	12	100.00	62	68.89	74	72.55
- จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายปี/รายภาคการศึกษา	12	100.00	73	81.11	85	83.33
- จัดทำแผนการสอน/แผนการ จัดการเรียนรู้	10	83.33	64	71.11	74	72.55
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
21. กิจกรรมเสริมหลักสูตรของ โครงการ ได้แก่						
- การเรียนปรับพื้นฐานภาษา อังกฤษของนักเรียนชั้น ม. 1	12	100.00	80	83.33	92	85.19
- การสอนเสริมสำหรับนักเรียน ที่เรียนอ่อน	12	100.00	79	82.29	91	84.26
- การสอนเสริมเพื่อเพิ่ม ศักยภาพสำหรับนักเรียนที่เรียนดี	12	100.00	71	73.96	83	76.85
- การจัดทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน	12	100.00	89	92.71	101	93.52

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- การจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp)	12	100.00	88	91.67	100	92.59
- การจัดค่ายคอมพิวเตอร์	-	-	23	23.96	23	21.30
- การจัดกิจกรรมแนะแนว	8	66.67	57	59.38	65	60.19
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93
22. จัดการเรียนการสอนสำหรับ						
โครงการ EP โดย						
- จัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	12	100.00	89	92.71	101	93.52
- จัดการเรียนการสอนในบริบท ของความเป็นไทยผสมผสาน ความเป็นสากล	12	100.00	77	80.21	89	82.41
- สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามทุก วิชา	12	100.00	79	82.29	91	84.26
- สร้างความมั่นใจ และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษา อังกฤษในการสื่อสาร	12	100.00	83	86.46	95	87.96
- คำนึงถึงความพร้อม และ ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษา อังกฤษของผู้เรียน	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย คำนึงถึงศักยภาพตามวัย	8	66.67	66	68.75	74	68.52
- จัดกิจกรรมเรียนวิชาการ สอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ลงมือ ปฏิบัติจริง	12	100.00	73	76.04	85	78.70

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่ กำหนดไว้	10	83.33	71	73.96	81	75.00
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา	12	100.00	71	73.96	83	76.85
- อื่น ๆ	-	-	4	4.17	4	3.70
23. นิเทศภายในโรงเรียนสำหรับ โครงการ EP โดย						
- กำหนดนโยบายและแผน ปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์ อักษร	8	66.67	62	64.58	69	63.89
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงานการนิเทศภายใน โรงเรียน	10	83.33	75	78.13	85	78.70
- ประชุมชี้แจงแผนงานการ นิเทศภายในโรงเรียนให้ครู ทราบ	8	66.67	60	62.50	67	62.04
- ให้ความรู้เรื่องการนิเทศ ภายในสถานศึกษาแก่ครู	6	50.00	52	54.17	58	53.70
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
24. จัดกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนสำหรับโครงการ EP โดย						
- จัดให้มีการประชุมครูก่อน เปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการ จัดการเรียนการสอน	12	100.00	72	75.00	84	77.78

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- จัดอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่ม ทักษะและปรับปรุงการ ปฏิบัติงาน	10	83.33	68	70.83	78
- จัดให้มีเอกสารหรือตำราให้ ครูผู้สอนได้ศึกษา	10	83.33	65	67.71	75	69.44
- จัดประชุมทางวิชาการเพื่อให้ เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับ การนิเทศภายใน โรงเรียน	8	66.67	55	57.29	63	58.33
- จัดให้มีการนิเทศ กำกับ และ ติดตามกระบวนการจัดการเรียน การสอนทั้งครูไทยและครู ชาวต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ	6	50.00	62	64.58	68	62.96
- จัดให้มีผู้นิเทศจากหน่วยงาน หรือองค์กรอื่น มาติดตามผล การจัดการเรียนการสอนทั้งของ ครูไทยและครูชาวต่างชาติอย่าง สม่ำเสมอ	4	33.33	36	37.50	40	37.04
- จัดให้ครูไทยและครู ชาวต่างชาติร่วมกันนิเทศการ จัดการเรียนการสอน	8	66.67	50	52.08	58	53.70
- จัดให้ครูชาวไทยและครู ชาวต่างชาติศึกษาวิธีการจัดการ เรียนการสอนซึ่งกันและกันอย่าง สม่ำเสมอ	8	66.67	43	44.79	51	47.22
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93
25. ดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการ สอนสำหรับโครงการ EP โดย						
- มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการ จัดหาสื่อการเรียนการสอน	8	66.67	49	51.04	57	52.78

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มีการสนับสนุนให้ครูจัดทำ สื่อการเรียนการสอน	10	83.33	75	78.13	85	78.70
- นักเรียนมีส่วนร่วมในการ จัดทำสื่อการเรียนการสอน	8	66.67	53	55.21	61	56.48
- มีการระดมทรัพยากรจาก ภายนอกมาใช้เป็นสื่อการเรียน การสอน	2	16.67	39	40.63	41	37.96
- มีการสำรวจความต้องการสื่อ การเรียนการสอนของรายวิชา ต่าง ๆ	8	66.67	51	53.13	59	54.63
- มีการเลือกสื่อการเรียนการ สอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ การเรียนรู้	10	83.33	63	65.63	73	67.59
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
26. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ สื่อการเรียนการสอนสำหรับ โครงการ EP โดย						
- จัดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2544 ทั้งฉบับ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครู ทุกคนได้ศึกษา	12	100.00	64	66.67	76	70.37
- จัดให้มีหนังสือเรียนที่เป็น ภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตร ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ไม่น้อยกว่า 10 ชุด ไว้ใน ห้องสมุด	8	66.67	37	38.54	45	41.67

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	(N ₁ =12)		(N ₂ =96)		(N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- หนังสือเรียนที่จัดทำขึ้นเอง ได้รับอนุญาตจากกระทรวง ศึกษาธิการ	-	-	26	27.08	26	24.07
- จัดให้มีเอกสารประกอบการ เรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่าน เพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบ ทุกวิชา และเพียงพอต่อความ ต้องการของผู้เรียน	10	83.33	63	65.63	73	67.59
- จัดให้มีเอกสารประกอบการ เรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่าน เพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่ สอดคล้องกับเนื้อหาตาม หลักสูตร	12	100.00	76	79.17	88	81.48
- จัดให้มีสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ครบถ้วนและเพียงพอต่อความ ต้องการของผู้เรียน	10	83.33	55	57.29	65	60.19
- จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย หลากหลายและเพียงพอต่อความ ต้องการทั้งในโรงเรียนและนอก โรงเรียน	10	83.33	57	59.38	67	62.04
- จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	10	83.33	58	60.42	68	62.96

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- จัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ การทางภาษา ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วน โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนใน โครงการ EP	10	83.33	73	76.04	83
- จัดให้มีสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียนการสอน	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
27. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับโครงการ EP โดย						
- วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	10	83.33	72	75.00	82	75.93
- กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ จะใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- กำหนดช่วงเวลาในการ ประเมินผลการเรียนรู้ทั้งใน ระหว่างภาคเรียน ปลายภาค เรียนและปลายปี	12	100.00	83	86.46	95	87.96
- ใช้เทคนิคและเครื่องมือการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ หลากหลาย	10	83.33	65	67.71	75	69.44
- จัดทำเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เป็น ภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ	8	66.67	56	58.33	64	59.26

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ควบคุมดูแลให้มีการบันทึก ผลการเรียนการสอน การบันทึก การสังเกตและการรวบรวม ผลงานของผู้เรียนตามช่วงเวลาที่ กำหนดอย่างสม่ำเสมอ	10	83.33	67	69.79	77
- จัดทำหลักฐานและแสดงผล การเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ	10	83.33	65	67.71	75	69.44
- มีการกำหนดรูปแบบและ ระยะเวลาการรายงานผลการ เรียนรู้ ทั้งการรายงานผู้ปกครอง และการรายงานผลของสถาน ศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด	8	66.67	64	66.67	72	66.67
- มีการประเมินการใช้ภาษา อังกฤษในทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ	10	83.33	69	71.88	79	73.15
- มีการประเมินผลผู้เรียนใน ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	12	100.00	77	80.21	89	82.41
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพการนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานวิชาการ มีดังนี้

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโครงการ EP จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 ดำเนินการโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 87.25 รองลงมา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายปี/รายภาคการศึกษา จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

และวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครอง และจัดทำแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ น้อยที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 72.55

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดำเนินการโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง วิเคราะห์ศักยภาพและความ ต้องการของผู้เรียน วิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครอง และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายปี/ราย ภาคการศึกษา มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และจัดทำแผนการสอน/แผนการ จัดการเรียนรู้ น้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโครงการ EP จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 ดำเนินการโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 85.56 รองลงมา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายปี/รายภาค การศึกษา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 81.11 และวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครอง น้อยที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 68.89

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรของโครงการ ในด้านการจัดทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 93.52 รองลงมา การจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 92.59 และการจัดค่ายคอมพิวเตอร์ น้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของโครงการ ในด้านการเรียนปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ม.1 การสอนเสริมสำหรับ นักเรียนที่เรียนอ่อน การสอนเสริมเพื่อเพิ่มศักยภาพสำหรับนักเรียนที่เรียนดี การจัดทัศนศึกษา แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน และการจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา การจัดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโครงการ ในด้านการจัด ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 92.71 รองลงมา การจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 และการ จัดค่ายคอมพิวเตอร์ น้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.96

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ถ่ายอนุรักษ์ความเป็นไทย (ความถี่ = 1)

การจัดการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 93.52 รองลงมา สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 87.96 และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงศักยภาพตามวัย น้อยที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จัดการเรียนการสอนในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามทุกวิชา สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จัดกิจกรรมเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คำนึงถึงความพร้อมและความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษา อังกฤษของผู้เรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงศักยภาพตามวัย น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 92.71 รองลงมา สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 86.46 และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงศักยภาพตามวัย น้อยที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย (ความถี่ = 3)
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบทบาทสมมติ เล่นละคร (ความถี่ = 1)

การนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า การนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP ดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมา กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 63.89 และให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาแก่ครู น้อยที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า การนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP ดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และประชุมชี้แจงแผนงานการนิเทศภายในโรงเรียนให้ครูทราบ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาแก่ครู น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า การนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP ดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 รองลงมา กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 64.58 และให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาแก่ครู น้อยที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17

การกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP โดย จัดให้มีการประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมา จัดอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่มทักษะและปรับปรุงการปฏิบัติงาน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และจัดให้มีผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมาติดตามผลการจัดการเรียนการสอนทั้งของครูไทยและครูชาวต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ น้อยที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP โดย จัดให้มีการประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา จัดอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่มทักษะและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และจัดให้มีเอกสารหรือคำราให้ครูผู้สอนได้ศึกษา จำนวน 10

คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และจัดให้มีผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมาติดตามผลการจัดการเรียนการสอนทั้งของครูไทยและครูชาวต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีการประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา จัดอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่มทักษะและปรับปรุงการปฏิบัติงาน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83 และจัดให้มีผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมาติดตามผลการจัดการเรียนการสอนทั้งของครูไทยและครูชาวต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ น้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- จัดให้ครูชาวต่างชาติสอนภาษาอังกฤษแก่ครูไทย (ความถี่ = 1)

การดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยมีการสนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมา มีการเลือกสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 67.59 และมีการระดมทรัพยากรจากภายนอกมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน น้อยที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 37.96

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยมีการสนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอน และมีการเลือกสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และมีการสำรวจความต้องการสื่อการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และมีการระดมทรัพยากรจากภายนอกมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยมีการสนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 รองลงมา มีการเลือกสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จำนวน 63 คน

คิดเป็นร้อยละ 65.63 และมีการระดมทรัพยากรจากภายนอกมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน น้อยที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63

การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร มากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 รองลงมา จัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 76.85 และหนังสือเรียนที่จัดทำขึ้นเองได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ น้อยที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.07

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครูทุกคนได้ศึกษา และจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร และมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา จัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน จัดให้มีสื่อและวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้อย่างครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย หลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP และจัดให้มีสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และจัดให้มีหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไม่น้อยกว่า 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมา จัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 76.04 และหนังสือ

เรียนที่จัดทำขึ้นเองได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ น้อยที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 27.08

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP โดย กำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียนและปลายปี มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 87.96 รองลงมา มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 82.41 และจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ น้อยที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 59.26

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP โดย กำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียนและปลายปี และมีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ใช้เทคนิคและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย ควบคุมดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึก การสังเกตและการรวบรวมผลงานของผู้เรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ จัดทำหลักฐานและแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ และมีการประเมินการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ และมีการกำหนดรูปแบบและระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผู้ปกครองและการรายงานผลของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP โดย กำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียนและปลายปี มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 86.46 รองลงมา มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 80.21 และจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ น้อยที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ
ด้านงานงบประมาณ

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	28. จัดทำงบประมาณของโครงการ					
EP โดย						
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการ จัดทำแผนงบประมาณ	12	100.00	87	90.63	99	91.67
- สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับความ ต้องการใช้งบประมาณของ โครงการ EP	10	83.33	73	76.04	83	76.85
- วิเคราะห์ความเหมาะสมของ งบประมาณ	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับ ทรัพยากรพื้นฐานในโรงเรียน ได้แก่ บุคลากร สื่อการเรียน การสอน วัสดุอุปกรณ์และ อาคารสถานที่	8	66.67	69	71.88	77	71.30
- จัดทำแผนปฏิบัติการและ แผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของ โครงการ EP	12	100.00	73	76.04	85	78.70
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
29. งบประมาณที่ใช้ในโครงการ EP						
มาจาก						
- เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายหัว ที่ทางราชการจัดให้	4	33.33	55	57.29	59	54.63

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เงินสนับสนุนการจัดการเรียน การสอนใน โรงเรียนตามแนว ทางที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด	12	100.00	88	91.67	100	92.59
- เงินสนับสนุนจากสมาคม ผู้ปกครองและครู	7	58.33	66	68.75	73	67.59
- เงินสนับสนุนจากสมาคม ศิษย์เก่า	2	16.67	19	19.79	21	19.44
- เงินบริจาคของหน่วยงาน/ องค์กรเอกชน/บุคคล	4	33.33	30	31.25	34	31.48
- เงินรายได้จากการจัดกิจกรรม พิเศษของโครงการ EP	4	33.33	38	39.58	42	38.89
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
30. จัดสรรงบประมาณสำหรับ โครงการ EP โดย						
- แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา จัดสรรงบประมาณ	12	100.00	79	82.29	91	84.26
- ประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรร งบประมาณให้แก่ครูและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ	8	66.67	57	59.38	65	60.19
- จัดสรรงบประมาณตามความ จำเป็นเร่งด่วน	8	66.67	51	53.13	59	54.63
- จัดสรรงบประมาณให้กับงาน ประจำก่อน	10	83.33	55	57.29	65	60.19
- จัดสรรงบประมาณให้กับ กิจกรรมที่สนองนโยบายของ โครงการ EP ก่อน	6	50.00	40	41.67	46	42.59

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มีเกณฑ์การจัดสรร งบประมาณอย่างโปร่งใสและ สามารถตรวจสอบได้	8	66.67	52	54.17	60	55.56
- จัดสรรโควตาสำหรับเด็กค้อย โอกาสให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่ายเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนใน โครงการ	4	33.33	24	25.00	28	25.93
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
31. ดำเนินงานเรื่องการเงินและการ บัญชีสำหรับโครงการ EP โดย						
- มีการวางแผนอัตราเงินเดือน ของบุคลากรในโครงการ EP ที่ เหมาะสมกับมาตรฐานการครอง ชีพและฐานะการเงินของ โรงเรียน	10	83.33	73	76.04	83	76.85
- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบบัญชีจ่ายเงินภายใน	10	83.33	69	71.88	79	73.15
- มีกฎเกณฑ์การจ่ายเงิน และ กำหนดระบบการตรวจสอบ บัญชี	10	83.33	67	69.79	77	71.30
- มีการควบคุมจัดการการเงิน อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ หลักการและระเบียบ	10	83.33	57	59.38	67	62.04
- มีการนิเทศระบบบัญชี โดย การตรวจสอบและให้คำแนะนำ กับผู้ปฏิบัติงาน	8	66.67	39	40.63	47	43.52

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการแต่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3	4	33.33	26	27.08	30	27.78
- มีบุคลากรเฉพาะทำหน้าที่ดูแลงานการเงินและการบัญชีของโครงการ EP	10	83.33	57	59.38	67	62.04
- การใช้จ่ายเงินทุกครั้งมีหลักฐานถูกต้องและชัดเจน	12	100.00	67	69.79	79	73.15
- มีการตรวจสอบการเงินและการบัญชีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	8	66.67	56	58.33	64	59.26
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพการนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานงบประมาณ มีดังนี้

การจัดทำงบประมาณของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการจัดทำงบประมาณของโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมา จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 และวิเคราะห์ความเหมาะสมของงบประมาณ และสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรพื้นฐานในโรงเรียน ได้แก่ บุคลากร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ น้อยที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานงบประมาณ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงบประมาณ และจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

รองลงมา สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้งบประมาณของโครงการ EP และวิเคราะห์ความเหมาะสมของงบประมาณ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรพื้นฐานในโรงเรียน ได้แก่ บุคลากร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานงบประมาณ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 90.63 รองลงมา สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้งบประมาณของโครงการ EP และจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 76.04 และวิเคราะห์ความเหมาะสมของงบประมาณ น้อยที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 69.79

แหล่งที่มาของงบประมาณที่ใช้ในโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า งบประมาณที่ใช้ในโครงการ EP มาจากเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 92.59 รองลงมา เงินสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 67.59 และเงินสนับสนุนจากสมาคมศิษย์เก่า น้อยที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า งบประมาณที่ใช้ในโครงการ EP มาจากเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา เงินสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 และเงินสนับสนุนจากสมาคมศิษย์เก่า น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า งบประมาณที่ใช้ในโครงการ EP มาจากเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมา เงินสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 และเงินสนับสนุนจากสมาคมศิษย์เก่า น้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.79

การจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 84.26 รองลงมา ประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ และจัดสรรงบประมาณให้กับงานประจำก่อน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 60.19 และจัดสรรโควตาสำหรับเด็กด้อยโอกาสให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา จัดสรรงบประมาณให้กับงานประจำก่อน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และจัดสรรโควตาสำหรับเด็กด้อยโอกาสให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 82.29 รองลงมา ประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 59.38 และจัดสรรโควตาสำหรับเด็กด้อยโอกาสให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

การดำเนินงานเรื่องการเงินและการบัญชีสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานเรื่องการเงินและการบัญชีสำหรับโครงการ EP โดยมีการวางแผนอัตราเงินเดือนของบุคลากรในโครงการ EP ที่เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพและฐานะการเงินของโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 76.85 รองลงมา การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีจ่ายเงินภายใน และการใช้จ่ายเงินทุกครั้งมีหลักฐานถูกต้องและชัดเจน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 73.15 และมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการแต่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3 น้อยที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานเรื่องการเงินและการบัญชีสำหรับโครงการ EP โดยการใช้จ่ายเงินทุกครั้งมีหลักฐานถูกต้องและชัดเจน มากที่สุด

จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา มีการวางแผนอัตราเงินเดือนของบุคลากรในโครงการ EP ที่เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพและฐานะการเงินของโรงเรียน การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีจ่ายเงินภายใน มีการเกณฑ์การจ่ายเงินและกำหนดระบบการตรวจสอบบัญชี มีการควบคุมจัดการการเงินอย่างถูกต้องสอดคล้องกับหลักการและระเบียบ และมีบุคลากรเฉพาะทำหน้าที่ดูแลงานการเงินและการบัญชีของโครงการ EP จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการแต่ มีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3 น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานเรื่องการเงินและ การบัญชีสำหรับโครงการ EP โดยมีการวางแผนอัตราเงินเดือนของบุคลากรในโครงการ EP ที่เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพและฐานะการเงินของโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 76.04 รองลงมา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีจ่ายเงินภายใน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 71.88 และมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการแต่ มีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3 น้อยที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 27.08

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
32. เกณฑ์การสรรหาครูสำหรับ โครงการ EP คือ						
- ชาวต่างชาติที่เป็นผู้ใช้ ภาษาแม่ (Native speaker)	12	100.00	91	94.79	103	95.37
- ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มี ความสามารถในการใช้ภาษา อังกฤษทั้งการฟัง การพูด การ อ่าน และการเขียนในการสื่อสาร ได้เหมือนเจ้าของภาษา	12	100.00	69	71.88	81	75.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่ได้ คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อย กว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อย กว่า 5.5 หรือ TOEIC ไม่น้อย กว่า 600	4	33.33	27	28.13	31
- ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญา ตรีขึ้นไป และมีหลักฐานการ ศึกษาในวิชาที่สอนหรือที่ เกี่ยวข้อง	8	66.67	53	55.21	61	56.48
- ผู้ที่มีหลักฐานด้านการสอน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	9	75.00	40	41.67	49	45.37
- ชาวต่างชาติที่ได้รับการอบรม ด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย ไม่ น้อยกว่า 15 ชั่วโมง	2	16.67	22	22.92	24	22.22
- เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเด็กและ วิธีการจัดการเรียนการสอน	10	83.33	49	51.04	59	54.63
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

33. ดำเนินการสรรหาครูสำหรับ

โครงการ EP จาก

- การแนะนำของบุคลากรใน โรงเรียน	10	83.33	60	62.50	70	64.81
- สถาบันการศึกษาต่าง ๆ	6	50.00	60	62.50	66	61.11
- สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ- พิมพ์ วารสารทางการศึกษา	4	33.33	28	29.17	32	29.63
- สื่ออินเทอร์เน็ต	10	83.33	52	54.17	62	57.41
- บริษัทจัดหางาน	6	50.00	55	57.29	61	56.48
- อื่น ๆ	2	16.67	5	5.21	7	6.48

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	(N ₁ =12)		(N ₂ =96)		(N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
34. ดำเนินการคัดเลือกและบรรจุครู						
สำหรับโครงการ EP โดย						
- พิจารณาตามความรู้ความรู้อ						
ความสามารถของครู	12	100.00	83	86.46	95	87.96
- พิจารณาจากหลักฐานทาง						
การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานสอน						
เป็นหลัก	10	83.33	72	75.00	82	75.93
- พิจารณาจากประสบการณ์ที่						
เกี่ยวข้องด้านการสอน	10	83.33	72	75.00	82	75.93
- พิจารณาตามแนวทางการ						
คัดเลือกครูผู้สอนจากแนว						
ทางการดำเนินงานโครงการ EP						
ของกระทรวงศึกษาธิการ	6	50.00	51	53.13	57	52.78
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
35. มีการพัฒนาบุคลากรของ						
โครงการ EP โดย						
- จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ครู						
ในโครงการ EP ได้ศึกษาและ						
พัฒนาตนเอง	10	83.33	72	75.00	82	75.93
- ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยน						
ความรู้ระหว่างครูไทยและครู						
ชาวต่างชาติ	12	100.00	71	73.96	83	76.85
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้						
บุคลากรในโครงการ EP เข้าร่วม						
การอบรม/สัมมนาที่หน่วยงาน						
หรือสถาบันการศึกษาอื่นจัดขึ้น	12	100.00	66	68.75	78	72.22
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู						
ในโครงการ EP ไปศึกษาดูงาน						
โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการ EP	8	66.67	60	62.50	68	62.96

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู ในโครงการ EP ไปศึกษาดูงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	10	83.33	44	45.83	54
- จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับ การเข้าใจเด็กและการจัดการ เรียนการสอนเด็กแต่ละวัย	8	66.67	41	42.71	49	45.37
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93
36. สวัสดิการที่จัดให้แก่ครูใน โครงการ EP คือ						
- จัดสวัสดิการด้านการขอใบ อนุญาตทำงานแก่ครูชาวต่างชาติ	10	83.33	69	71.88	79	73.15
- จัดสวัสดิการในการต่ออายุ การตรวจลงตราหนังสือเดินทาง (วีซ่า) ให้แก่ครูชาวต่างชาติ	10	83.33	62	64.58	72	66.67
- สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการ พัฒนาตนเองแก่ครู เช่น ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	12	100.00	65	67.71	77	71.30
- ยกย่องให้เกียรติและให้ รางวัลในการปฏิบัติงานแก่ครู	8	66.67	36	37.50	44	40.74
- ส่งเสริมความก้าวหน้าในการ ทำงานแก่ครู	10	83.33	43	44.79	53	49.07
- จัดให้มีสื่อ แหล่งเรียนรู้และ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู	10	83.33	68	70.83	78	72.22
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	37. ดำเนินงานการให้บุคลากรของ โครงการ EP พ้นจากงาน เมื่อ					
- ไม่สามารถปรับตัวตาม นโยบายของโครงการได้	6	50.00	50	52.08	56	51.85
- บุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติ หน้าที่	10	83.33	73	76.04	83	76.85
- บุคลากรต่างชาติไม่ สามารถปฏิบัติตามสัญญา	10	83.33	78	81.25	88	81.48
- บุคลากรแสวงหา ผลประโยชน์จากผู้เรียน	6	50.00	47	48.96	53	49.07
- บุคลากรขาดจรรยาบรรณทาง วิชาชีพ	10	83.33	62	64.58	72	66.67
- บุคลากรละเมิดสัญญา ปฏิบัติงาน	6	50.00	54	56.25	60	55.56
- อื่น ๆ	-	-	3	3.13	3	2.78

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพการนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานการบริหารงานบุคคล มีดังนี้

เกณฑ์การสรรหาคูสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการสรรหาคูสำหรับโครงการ EP ได้แก่ ชาวต่างชาติที่เป็นผู้ใช้ภาษาแม่ (Native speaker) มากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 95.37 รองลงมา ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และชาวต่างชาติที่ได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง น้อยที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการสรรหาครู สำหรับโครงการ EP ได้แก่ ชาวต่างชาติที่เป็นผู้ใช้ภาษาแม่ (Native speaker) และผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และชาวต่างชาติที่ได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการสรรหาครูสำหรับโครงการ EP ได้แก่ ชาวต่างชาติที่เป็นผู้ใช้ภาษาแม่ (Native speaker) มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 94.79 รองลงมา ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 71.88 และชาวต่างชาติที่ได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง น้อยที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92

การดำเนินการสรรหาครูสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า การดำเนินการสรรหาครู สำหรับโครงการ EP โดยการแนะนำของบุคลากรในโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 64.81 รองลงมา จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารทางการศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 29.63

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า การดำเนินการสรรหาครูสำหรับโครงการ EP โดยการแนะนำของบุคลากรในโรงเรียน และสื่ออินเทอร์เน็ต มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา ผู้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ และบริษัทจัดหางาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารทางการศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- จากการเดินเข้ามาสมัครเอง (ความถี่ = 2)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า การดำเนินการสรรหาครูสำหรับโครงการ EP โดยการแนะนำของบุคลากรในโรงเรียน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50

รองลงมา บริษัทจัดหางาน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29 และสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์วารสารทางการศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- จากการเดินเข้ามาสมัครเอง (ความถี่ = 5)

การดำเนินการคัดเลือกและบรรจุครูสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า การดำเนินการคัดเลือกและบรรจุครูสำหรับโครงการ EP โดยพิจารณาตามความรู้ ความสามารถของครู มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 87.96 รองลงมา พิจารณาจากหลักฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานสอนเป็นหลัก และพิจารณาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านการสอน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75.93 และพิจารณาตามแนวทางการคัดเลือกครูผู้สอนจากแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ของกระทรวงศึกษาธิการ น้อยที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 52.78

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า การดำเนินการคัดเลือกและบรรจุครูสำหรับโครงการ EP โดยพิจารณาตามความรู้ความสามารถของครู มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา พิจารณาจากหลักฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานสอนเป็นหลัก และพิจารณาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านการสอน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และพิจารณาตามแนวทางการคัดเลือกครูผู้สอนจากแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ของกระทรวงศึกษาธิการ น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า การดำเนินการคัดเลือกและบรรจุครูสำหรับโครงการ EP โดยพิจารณาตามความรู้ความสามารถของครู มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 86.46 รองลงมา พิจารณาจากหลักฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานสอนเป็นหลัก และพิจารณาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านการสอน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และพิจารณาตามแนวทางการคัดเลือกครูผู้สอนจากแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ของกระทรวงศึกษาธิการ น้อยที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13

การพัฒนาบุคลากรของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า การพัฒนาบุคลากรของโครงการ EP ดำเนินการโดย ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 76.85 รองลงมา จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ครูในโครงการ EP

ได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75.93 และจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าใจเด็กและการจัดการเรียนการสอนเด็กแต่ละวัย น้อยที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 45.37

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า การพัฒนาบุคลากรของโครงการ EP ดำเนินการโดย ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ และส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโครงการ EP เข้ารับการอบรม/สัมมนาที่หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาอื่นจัดขึ้น มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ครูในโครงการ EP ได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง และส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการ EP ไปศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการ EP ไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการ EP และจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าใจเด็กและการจัดการเรียนการสอนเด็กแต่ละวัย น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า การพัฒนาบุคลากรของโครงการ EP ดำเนินการโดย จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ครูในโครงการ EP ได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง มากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 73.96 และจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าใจเด็กและการจัดการเรียนการสอนเด็กแต่ละวัย น้อยที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.71

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ไม่มีการพัฒนาบุคลากร (ความถี่ = 1)

สวัสดิการที่จัดให้แก่ครูในโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการจัดสวัสดิการที่จัดให้แก่ครูในโครงการ EP โดยจัดสวัสดิการด้านการขอใบอนุญาตทำงานแก่ครูชาวต่างชาติ มากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 73.15 รองลงมา จัดให้มีสื่อ แหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และยกย่องให้เกียรติและให้รางวัลในการปฏิบัติงานแก่ครู น้อยที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการจัดสวัสดิการที่จัดให้แก่ครูในโครงการ EP โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาตนเองแก่ครู เช่น ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา จัดสวัสดิการด้านการขอใบอนุญาตทำงาน

แก่ครูชาวต่างชาติ จัดสวัสดิการในการต่ออายุการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง (วีซ่า) ให้แก่ครูชาวต่างชาติ ส่งเสริมความก้าวหน้าในการทำงานแก่ครู และจัดให้มีสื่อ แหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และยกย่องให้เกียรติและให้รางวัลในการปฏิบัติงานแก่ครู น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการจัดสวัสดิการที่จัดให้แก่ครูในโครงการ EP โดยจัดสวัสดิการด้านการขอใบอนุญาตทำงานแก่ครูชาวต่างชาติ มากที่สุด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 71.88 รองลงมา จัดให้มีสื่อ แหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83 และยกย่องให้เกียรติและให้รางวัลในการปฏิบัติงานแก่ครู น้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50

การดำเนินงานการให้บุคลากรของโครงการ EP พ้นจากงาน

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานการให้บุคลากรของโครงการ EP พ้นจากงาน เมื่อบุคลากรชาวต่างชาติไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา มากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 รองลงมา เมื่อบุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 76.85 และเมื่อบุคลากรแสวงหาผลประโยชน์จากผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 49.07

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานการให้บุคลากรของโครงการ EP พ้นจากงาน เมื่อบุคลากรชาวต่างชาติไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา มากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 รองลงมา เมื่อบุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 76.85 และเมื่อบุคลากรแสวงหาผลประโยชน์จากผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 49.07

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานการให้บุคลากรของโครงการ EP พ้นจากงาน เมื่อบุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ บุคลากรชาวต่างชาติไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา และบุคลากรขาดจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา เมื่อบุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และเมื่อบุคลากรแสวงหาผลประโยชน์จากผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 48.96

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- เมื่อไม่ผ่านผลการประเมินการสอนจากนักเรียน (ความถี่ = 3)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำโครงการไปปฏิบัติ
ด้านการบริหารทั่วไป

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
38. จัดทำทะเบียนประวัติสำหรับ ผู้เรียนในโครงการ EP โดย						
- มีการจัดทำทะเบียนประวัติ ผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็น ปัจจุบัน	10	83.33	86	89.58	96	88.89
- มีการจัดทำทะเบียนประวัติ ผู้เรียนทั้งเรื่องประวัติส่วนตัว และผลการเรียน	8	66.67	82	85.42	90	83.33
- มีการจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการ ที่ทันสมัย สามารถสืบค้นได้ง่าย และรวดเร็ว	8	66.67	52	54.17	60	55.56
- มีการจัดทำทะเบียนสะสม เพื่อบันทึกพัฒนาการของผู้เรียน ในเรื่องต่างๆ	8	66.67	50	52.08	58	53.70
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
39. ดำเนินงานปกครองและวินัย สำหรับโครงการ EP โดย						
- มีการกำหนดผู้รับผิดชอบใน งานปกครองและวินัย	8	66.67	67	69.79	75	69.44
- มีการรวบรวมข้อมูลและ จัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับ งานปกครองเป็นลายลักษณ์ อักษร	8	66.67	66	68.75	74	68.52
- มีการตีพิมพ์ประกาศเกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน	4	33.33	31	32.29	35	32.41
- มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	12	100.00	66	68.75	78	72.22

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
- มีการป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของ ผู้เรียน	12	100.00	63	65.63	75	69.44
- มีการชี้แจงระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับงานปกครองให้ผู้เรียน ทราบ	10	83.33	60	62.50	70	64.81
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
40. ดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน						
สำหรับผู้เรียนในโครงการ EP โดย						
- มีการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	12	100.00	79	82.29	91	84.26
- มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พฤติกรรมเพื่อให้ผู้เรียน ตระหนักในความเป็นไทย	12	100.00	64	66.67	76	70.37
- มีการจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วม กิจกรรมเหมือนผู้เรียนในภาค ปกติ	12	100.00	80	83.33	92	85.19
- มีการจัดกิจกรรมให้ทำ ร่วมกันระหว่างผู้เรียนใน โครงการกับผู้เรียนในภาคปกติ	12	100.00	68	70.83	80	74.07
- มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงงาม	12	100.00	66	68.75	78	72.22
- มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้อง กับความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน	12	100.00	62	64.58	74	68.52
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
41. ดำเนินงานอาคารสถานที่						
สำหรับโครงการ EP โดย						
- จัดให้มีการใช้อาคารเรียน ร่วมกันระหว่างผู้เรียนใน โครงการและผู้เรียนในภาคปกติ	10	83.33	70	72.92	80	74.07
- จัดให้มีการใช้ห้องอาหาร ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการและ ห้องอื่น ๆ ในการทำกิจกรรม ร่วมกันระหว่างผู้เรียนใน โครงการและผู้เรียนในภาคปกติ	12	100.00	81	84.38	93	86.11
- จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่	8	66.67	60	62.50	68	62.96
- มีการจัดพื้นที่ภายในโรงเรียน ที่ตอบสนองความต้องการของ กิจกรรมทุกประเภทของ โครงการ EP ได้อย่างครบถ้วน	8	66.67	47	48.96	55	50.93
- ขนาดของพื้นที่ที่มีความ สัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวน ผู้เรียน	4	33.33	41	42.71	45	41.67
- จัดให้มีการใช้อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดอย่างคุ้มค่า	10	83.33	58	60.42	68	62.96
- จัดให้มีการใช้อาคารเรียน ห้องเรียน และห้องอื่น ๆ ที่ สะอาดและปลอดภัย	10	83.33	60	62.50	70	64.81
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
42. การประชาสัมพันธ์โครงการ						
EP						
- ไม่มี	-	-	4	4.17	4	3.70
- มี	12	100.00	92	95.83	104	96.30
ดำเนินการโดย	(n ₁ =12)		(n ₁ =92)		(n _t =104)	
- ส่งจดหมายแจ้งข่าวสารการ ดำเนินงานโครงการ EP ให้แก่ ผู้ปกครองทราบ	8	66.67	57	61.96	65	62.50
- แจ้งข่าวสารการดำเนินงาน โครงการ EP ลงในหนังสือของ โรงเรียน	10	83.33	71	77.17	81	77.88
- ติดประกาศข่าวสารการ ดำเนินงานโครงการ EP ในป้าย ประกาศของโรงเรียน	8	66.67	73	79.35	81	77.88
- ประกาศข่าวสารให้ผู้เรียน ทราบแล้วนำไปแจ้งต่อกับ ผู้ปกครอง	8	66.67	71	77.17	79	75.96
- แจ้งข่าวสารของโครงการ EP ผ่านตัวแทนชุมชน	8	66.67	47	51.09	55	52.88
- อื่น ๆ	-	-	4	4.35	4	3.85
43. ให้บริการแก่ชุมชน ในเรื่อง						
- ให้บริการด้านอาคารสถานที่	8	66.67	52	54.17	60	55.56
- ให้บริการด้านสื่อและ/หรือ วัสดุอุปกรณ์	6	50.00	44	45.83	50	46.30
- จัดโรงเรียนให้เป็นแหล่ง เรียนรู้ของชุมชน	10	83.33	54	56.25	64	59.26
- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์แก่ชุมชน	8	66.67	60	62.50	68	62.96

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
- ช่วยงานของชุมชนในโอกาส พิเศษต่าง ๆ	6	50.00	47	48.96	53	49.07
- ให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ บุคคลในชุมชน	10	83.33	57	59.38	67	62.04
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
44. โครงการ EP ได้รับความ ช่วยเหลือจากชุมชนในเรื่อง						
- วิทยากรพิเศษ	10	83.33	60	62.50	70	64.81
- สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานโครงการ EP และการ จัดกิจกรรมผู้เรียน	4	33.33	33	34.38	37	34.26
- ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินงานโครงการ EP	8	66.67	49	51.04	57	52.78
- ช่วยติดตามดูแลผู้เรียนและ ประสานงานในช่วงเวลาที่ผู้เรียน อยู่นอกโรงเรียน	10	83.33	43	44.79	53	49.07
- สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโครงการ EP	4	33.33	49	51.04	53	49.07
- สนับสนุนสื่อและ/หรือ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการ สอน	2	16.67	21	21.88	23	21.30
- สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการ จัดการเรียนการสอน	6	50.00	27	28.13	33	30.56
- ให้ความร่วมมือในการ ติดตามและประเมินผลการเรียน	2	16.67	22	22.92	24	22.22
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพการนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานการบริหารทั่วไป มีดังนี้

การจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า การจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP ดำเนินการโดยจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน มากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมา มีการจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนทั้งเรื่องประวัติส่วนตัวและผลการเรียน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีการจัดทำทะเบียนสะสมเพื่อบันทึกพัฒนาการของผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ น้อยที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า การจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP ดำเนินการโดยจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา มีการจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนทั้งเรื่องประวัติส่วนตัวและผลการเรียน มีการจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการที่ทันสมัย สามารถสืบค้นได้ง่าย และรวดเร็ว และมีการจัดทำทะเบียนสะสมเพื่อบันทึกพัฒนาการของผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า การจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP ดำเนินการโดยจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 89.58 รองลงมา มีการจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนทั้งเรื่องประวัติส่วนตัวและผลการเรียน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 85.42 และมีการจัดทำทะเบียนสะสมเพื่อบันทึกพัฒนาการของผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ น้อยที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 52.08

การดำเนินงานปกครองและวินัยสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานปกครองและวินัยสำหรับโครงการ EP โดยมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มากที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมา มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในงานปกครองและวินัย และมีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 และมีการติดประกาศเกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน น้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 32.41

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานปกรองและวินัยสำหรับโครงการ EP โดยมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา มีการชี้แจงระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกรองให้ผู้เรียนทราบ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีการตีประกาศเกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานปกรองและวินัยสำหรับโครงการ EP โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในงานปกรองและวินัย มากที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 69.79 รองลงมา มีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกรองเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 และมีการตีประกาศเกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน น้อยที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.29

การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP โดยมีการจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนผู้เรียนในภาคปกติ มากที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 85.19 รองลงมา มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 84.26 และมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP โดยมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักในความเป็นไทย มีการจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนผู้เรียนในภาคปกติ มีการจัดกิจกรรมให้ทำร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการกับผู้เรียนในภาคปกติ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม และมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP โดยมีการจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนผู้เรียนในภาคปกติ มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544

จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 82.29 และมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 64.58

การดำเนินงานอาคารสถานที่สำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานอาคารสถานที่สำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีการใช้ห้องอาหาร ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการและห้องอื่น ๆ ในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ มากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมา จัดให้มีการใช้อาคารเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 และขนาดของพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานอาคารสถานที่สำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีการใช้ห้องอาหาร ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการและห้องอื่น ๆ ในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา จัดให้มีการใช้อาคารเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ จัดให้มีการใช้อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดอย่างคุ้มค่า และจัดให้มีการใช้อาคารเรียน ห้องเรียน และห้องอื่น ๆ ที่สะอาดและปลอดภัย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และขนาดของพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการดำเนินงานอาคารสถานที่สำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีการใช้ห้องอาหาร ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการและห้องอื่น ๆ ในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ มากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 84.38 รองลงมา จัดให้มีการใช้อาคารเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียน ในภาคปกติ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 72.92 และขนาดของพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.71

การประชาสัมพันธ์โครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประชาสัมพันธ์โครงการ EP จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 96.30 ดำเนินการโดยแจ้งข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ลงในหนังสือของโรงเรียน และติดประกาศข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ในป้ายประกาศของโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 77.88 รองลงมา ประกาศข่าวสาร

ให้ผู้เรียนทราบแล้วนำไปแจ้งต่อกับผู้ปกครอง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 75.96 และแจ้งข่าวสารของโครงการ EP ผ่านตัวแทนชุมชน น้อยที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 52.88

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประชาสัมพันธ์โครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดำเนินการโดยแจ้งข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ลงในหนังสือของโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา ส่งจดหมายแจ้งข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ให้แก่ผู้ปกครองทราบ ติดประกาศข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ในป้ายประกาศของโรงเรียน ประกาศข่าวสารให้ผู้เรียนทราบแล้วนำไปแจ้งต่อกับผู้ปกครอง และแจ้งข่าวสารของโครงการ EP ผ่านตัวแทนชุมชน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประชาสัมพันธ์โครงการ EP จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83 ดำเนินการโดยติดประกาศข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ในป้ายประกาศของโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 79.35 รองลงมา แจ้งข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ลงในหนังสือของโรงเรียน และประกาศข่าวสารให้ผู้เรียนทราบแล้วนำไปแจ้งต่อกับผู้ปกครอง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 77.17 และแจ้งข่าวสารของโครงการ EP ผ่านตัวแทนชุมชน น้อยที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 51.09

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ทาง Website ของโรงเรียน (ความถี่ = 4)

การให้บริการแก่ชุมชน

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการให้บริการแก่ชุมชนในเรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน มากที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 รองลงมา ให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่บุคคลในชุมชน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 62.04 และให้บริการด้านสื่อและ/หรือวัสดุอุปกรณ์ น้อยที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการให้บริการแก่ชุมชน ในเรื่องการจัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่บุคคลในชุมชน มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา ให้บริการด้านอาคารสถานที่ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และให้บริการด้านสื่อและ/หรือวัสดุอุปกรณ์ และช่วยงานของชุมชนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการให้บริการแก่ชุมชน ในเรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่บุคคลในชุมชน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 59.38 และให้บริการด้านสื่อและ/หรือวัสดุอุปกรณ์ น้อยที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83

การรับความช่วยเหลือจากชุมชน

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ในเรื่องวิทยากรพิเศษ มากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 64.81 รองลงมา ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน โครงการ EP จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 52.78 และสนับสนุนสื่อและ/หรืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน น้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ในเรื่องวิทยากรพิเศษ และช่วยติดตามดูแลผู้เรียนและประสานงานในช่วงเวลาที่ผู้เรียนอยู่นอกโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และสนับสนุนสื่อและ/หรืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และให้ความร่วมมือในการติดตามและประเมินผลการเรียน น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ในเรื่องวิทยากรพิเศษ มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ EP และสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโครงการ EP จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 51.04 และสนับสนุนสื่อและ/หรืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน น้อยที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. การประเมินผลโครงการ

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการจากแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามกลุ่มมาแจกแจงจำนวนและหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 14 - 18

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

การประเมินผลโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
45. ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	-	-	-	-
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=96)		(n_t=108)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	12	100.00	76	79.17	88	81.48
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	12	100.00	68	70.83	80	74.07
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	8	66.67	72	75.00	80	74.07
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	94	97.92	106	98.15
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	4	33.33	57	59.38	61	56.48
- ครู	6	50.00	61	63.54	67	62.04
- คณะกรรมการสถานศึกษา	2	16.67	38	39.58	40	37.04
- อื่น ๆ	-	-	2	2.08	2	1.85
46. ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP						
- ระหว่างภาคเรียน	4	33.33	51	53.13	55	50.93
- สิ้นภาคการศึกษา	8	66.67	70	72.92	78	72.22
- สิ้นปีการศึกษา	12	100.00	92	95.83	104	96.30
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
47. ประเมินผลการดำเนินงาน						
โครงการ EP โดย						
- แต่งตั้งคณะกรรมการ						
ประเมินผล	10	83.33	77	80.21	87	80.56
- กำหนดเกณฑ์ในการ						
ประเมินผล	8	66.67	66	68.75	74	68.52
- กำหนดปฏิทินในการ						
ประเมินผล	6	50.00	59	61.46	65	60.19
- กำหนดวิธีและเครื่องมือใน						
การประเมินผล	8	66.67	63	65.63	71	65.74
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93
48. ประเมินผลการดำเนินงานของ						
โครงการ EP ในเรื่อง						
- ความสอดคล้องกับแผนงาน						
ที่ได้วางไว้	8	66.67	72	75.00	79	73.15
- การบรรลุวัตถุประสงค์ และ						
เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้	10	83.33	78	81.25	88	81.48
- ด้านคุณภาพและผลสัมฤทธิ์						
ทางการเรียนของผู้เรียน	12	100.00	91	94.79	103	95.37
- ด้านความพึงพอใจของ						
ผู้ปกครองและชุมชน	12	100.00	82	85.42	94	87.04
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
49. มีนำผลประเมินโครงการ EP ไปใช้เพื่อ						
- เป็นข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจในการบริหารโครงการ	10	83.33	70	72.92	80	74.07
- จัดทำเป็นรายงานเสนอไปยัง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	12	100.00	67	69.79	79	73.15
- เพื่อใช้ในการแก้ไข ปรับปรุง การดำเนินงานโครงการ	12	100.00	80	83.33	92	85.19
- เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับใน การดำเนินงาน โครงการในปี ถัดไป	10	83.33	66	68.75	76	70.37
- เพื่อจัดทำเอกสารสรุปและ เผยแพร่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทราบ	8	66.67	48	50.00	56	51.85
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์สภาพการประเมินผลโครงการ มีดังนี้

การประเมินผลโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลโครงการ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็น ร้อยละ 98.15 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 และ คณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลโครงการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และ หัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลโครงการ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 97.92 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 39.58

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- นักเรียน (ความถี่ = 2)

ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 96.30 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 50.93

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 72.92 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผล มากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 80.56 รองลงมา กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52 และกำหนดปฏิทินในการประเมินผล น้อยที่สุด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 60.19

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผล มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ

83.33 รองลงมา กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผล จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และกำหนดปฏิทินในการประเมินผล น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผล มากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 80.21 รองลงมา กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 และกำหนดปฏิทินในการประเมินผล น้อยที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 61.46

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- มีการจัดประชุมประเมินโครงการเมื่อสิ้นภาคเรียน (ความถี่ = 1)

เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ EP ได้แก่ ด้านคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 95.37 รองลงมา ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 87.04 และความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางไว้ น้อยที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 73.15

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ EP ได้แก่ ด้านคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางไว้ น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ EP ได้แก่ ด้านคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 94.79 รองลงมา ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 85.42 และความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางไว้ น้อยที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00

การนำผลประเมินโครงการ EP ไปใช้

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการนำผลประเมินโครงการ EP ไปใช้ เพื่อใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ มากที่สุด จำนวน 92 คน

คิดเป็นร้อยละ 85.19 รองลงมา เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 และเพื่อจัดทำเอกสารสรุปและเผยแพร่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ น้อยที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการนำผลประเมินโครงการ EP ไปใช้ เพื่อจัดทำเป็นรายงานเสนอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และเพื่อใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการ และเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการดำเนินงานโครงการในปีถัดไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และเพื่อจัดทำเอกสารสรุปและเผยแพร่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการนำผลประเมินโครงการ EP ไปใช้ เพื่อใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 72.92 และเพื่อจัดทำเอกสารสรุปและเผยแพร่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ น้อยที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงานวิชาการ

การประเมินผลโครงการ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	50. ประเมินผลการดำเนินงาน วิชาการโครงการ EP					
- ไม่มี	-	-	-	-	-	-
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ได้แก่	(n ₁ =12)		(n ₂ =96)		(n _t =108)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	6	50.00	61	63.54	67	62.04
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	10	83.33	65	67.71	75	69.44

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	6	50.00	68	70.83	74	68.52
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	90	93.75	102	94.44
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	4	33.33	57	59.38	61	56.48
- ครู	6	50.00	67	69.79	73	67.59
- คณะกรรมการสถานศึกษา	4	33.33	33	34.38	37	34.26
- อื่น ๆ	-	-	3	3.13	3	2.78
51. ช่วงเวลาของการประเมินผล						
การดำเนินงานวิชาการโครงการ EP						
- ระหว่างภาคเรียน	7	58.33	56	58.33	63	58.33
- สิ้นภาคการศึกษา	10	83.33	79	82.29	89	82.41
- สิ้นปีการศึกษา	10	83.33	80	83.33	90	83.33
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
52. ติดตามและประเมินผลการ						
ดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ						
EP โดย						
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการ ประเมินผลการดำเนินงาน วิชาการ	10	83.33	71	73.96	81	75.00
- มีการให้ผู้ปฏิบัติงานรายงาน ผลการดำเนินงานตามสาขาการ บังคับบัญชา	6	50.00	59	61.46	65	60.19
- มีการประเมินผลจากรายงาน ของหัวหน้ากลุ่มสาระ	2	16.67	51	53.13	53	49.07
- กำหนดเกณฑ์ในการ ประเมินผลการดำเนินงาน วิชาการ	2	16.67	55	57.29	57	52.78

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- กำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงาน วิชาการ	6	50.00	50	52.08	56	51.85
- มีการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน	8	66.67	67	69.79	75	69.44
- มีการประเมินผลจากความพึง พอใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง	8	66.67	60	62.50	68	62.96
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
53. ประเมินผลการดำเนินงาน วิชาการของโครงการ EP ในเรื่อง						
- ความครอบคลุมของเนื้อหา สาระของหลักสูตรสถานศึกษา	10	83.33	74	77.08	84	77.78
- ความสามารถในการ เชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่ม สาระของหลักสูตรสถานศึกษา	8	66.67	70	72.92	78	72.22
- ความยืดหยุ่นและตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนของ หลักสูตรสถานศึกษา	6	50.00	50	52.08	56	51.85
- ทักษะและเทคนิคการสอน ของครู	6	50.00	61	63.54	67	62.04
- ความทันสมัยและเพียงพอ ของสื่อการเรียนการสอน	4	33.33	47	48.96	51	47.22
- เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	4	33.33	46	47.92	50	46.30
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนในโครงการ EP	12	100.00	75	78.13	87	80.56
- ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	10	83.33	59	61.46	69	63.89
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการดำเนินงานวิชาการ มีดังนี้

การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมา รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 34.26

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมา ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- นักเรียน (ความถี่ = 3)

ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.33 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 82.41 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา และสิ้นภาคการศึกษา มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา ระหว่างภาคเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 82.29 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ มากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.00 รองลงมา มีการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ น้อยที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 49.07

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.33 รองลงมา มีการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และมีการประเมินผลจากความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และมีการประเมินผลจากรายงานของหัวหน้ากลุ่มสาระ และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ มากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็น ร้อยละ 73.96 รองลงมา มีการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 69.79 และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ น้อยที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 52.08

เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโครงการ EP ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 80.56 รองลงมา ความครอบคลุมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ น้อยที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโครงการ EP ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ความครอบคลุมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา และความพึงพอใจของผู้ปกครอง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และความทันสมัยและเพียงพอของสื่อการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโครงการ EP ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 รองลงมา ความครอบคลุมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 77.08 และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ น้อยที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงานงบประมาณ

การประเมินผลโครงการ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
54. ประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณสำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	-	-	2	2.08	2	1.85
- มี	12	100.00	94	97.92	106	98.15
ได้แก่	(n ₁ =12)		(n ₂ =94)			
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	8	66.67	62	64.58	70	64.81
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	10	83.33	65	67.71	75	69.44
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	8	66.67	66	68.75	74	68.52
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	89	92.71	101	93.52
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	2	16.67	49	51.04	51	47.22
- ครู	4	33.33	41	42.71	45	41.67
- คณะกรรมการสถานศึกษา	2	16.67	36	37.50	38	35.19
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	55. ช่วงเวลาของการประเมินผล					
การดำเนินงานงบประมาณสำหรับ						
โครงการ EP						
- ระหว่างภาคเรียน	-	-	34	35.42	34	31.48
- สิ้นภาคการศึกษา	8	66.67	60	62.50	68	62.96
- สิ้นปีการศึกษา	12	100.00	85	88.54	97	89.81
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
56. ติดตามและประเมินผลการ						
ดำเนินงานงบประมาณสำหรับ						
โครงการ EP โดย						
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการ ประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณ	12	100.00	83	86.46	95	87.96
- มีการประเมินผลในระดับ หน่วยงานย่อยเป็นระยะ ๆ	8	66.67	49	51.04	57	52.78
- มีการให้ผู้ปฏิบัติงานรายงาน ผลการดำเนินงานตามสายการ บังคับบัญชา	6	50.00	51	53.13	57	52.78
- กำหนดเกณฑ์ในการ ประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณ	4	33.33	46	47.92	50	46.30
- กำหนดวิธีและเครื่องมือใน การประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณ	6	50.00	40	41.67	46	42.59
- อื่น ๆ	-	-	1	1.04	1	0.93

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	57. ประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณของโครงการ EP ใน เรื่อง					
- การติดตามผลการใช้ งบประมาณอย่างสม่ำเสมอ	10	83.33	65	67.71	75	69.44
- การใช้จ่ายที่เป็นไปตาม แผนปฏิบัติการ	12	100.00	87	90.63	99	91.67
- ความเป็นธรรมในการจัดสรร งบประมาณ	6	50.00	56	58.33	62	57.41
- ความโปร่งใสในการจัดทำ บัญชี	8	66.67	55	57.29	63	58.33
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์สภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงาน
งบประมาณ มีดังนี้

การประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการ
ดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 โดยหัวหน้า
โครงการ EP มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 93.52 รองลงมา รองผู้อำนวยการโรงเรียน
จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 38 คน
คิดเป็นร้อยละ 35.19

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงาน
งบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP
มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 100.00 รองลงมา รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 10 คน
คิดเป็นร้อยละ 83.33 และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด
จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 97.92 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 92.71 รองลงมา ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.87 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50

ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็น ร้อยละ 89.81 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 88.54 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็น ร้อยละ 87.96 รองลงมา มีการประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ ๆ และมีการให้ผู้ปฏิบัติงานรายงานผลการดำเนินงานตามสายการบังคับบัญชา จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 52.78 และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ น้อยที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.59

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 100.00 รองลงมา มีการประเมินผล

ในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ ๆ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็น ร้อยละ 86.46 รองลงมา มีการให้ผู้ปฏิบัติงานรายงานผลการดำเนินงานตามสายการบังคับบัญชา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13 และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ น้อยที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67

เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณของโครงการ EP ได้แก่ การใช้จ่ายที่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ มากที่สุด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมา การติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 และความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ น้อยที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 57.41

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณของโครงการ EP ได้แก่ การใช้จ่ายที่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา การติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณของโครงการ EP ได้แก่ การใช้จ่ายที่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ มากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 90.63 รองลงมา การติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 67.71 และความโปร่งใสในการจัดทำบัญชี น้อยที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการ
ดำเนินงานโครงการด้านงานการบริหารงานบุคคล

การประเมินผลโครงการ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
58. ประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP						
- ไม่มี	-		-		-	
- มี	12	100.00	96	100.00	108	100.00
ได้แก่	(n₁=12)		(n₂=96)		(n_t=108)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	6	50.00	53	55.21	59	54.63
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	8	66.67	53	55.21	61	56.48
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	6	50.00	54	56.25	60	55.56
- หัวหน้าโครงการ EP	12	100.00	92	95.83	104	96.30
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	6	50.00	49	51.04	55	50.93
- ครู	8	66.67	52	54.17	60	55.56
- คณะกรรมการสถานศึกษา	-	-	23	23.96	23	21.30
- อื่น ๆ	4	33.33	5	5.21	9	8.33
59. ช่วงเวลาของการประเมินผล						
การดำเนินงานการบริหารงานบุคคลสำหรับโครงการ EP						
- ระหว่างภาคเรียน	4	33.33	32	33.33	36	33.33
- สิ้นภาคการศึกษา	8	66.67	55	57.29	63	58.33
- สิ้นปีการศึกษา	12	100.00	86	89.58	98	90.74
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
60. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดย						
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล	8	66.67	66	68.75	74	68.52

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- สอบถามความคิดเห็นจาก ผู้เรียน	10	83.33	74	77.08	84
- สอบถามความคิดเห็นจาก ผู้ปกครอง	10	83.33	57	59.38	67	62.04
- สอบถามความคิดเห็นจาก หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ	6	50.00	42	43.75	48	44.44
- พิจารณาจากผลการ ปฏิบัติงานของครู	8	66.67	62	64.58	70	64.81
- กำหนดเกณฑ์ในการ ประเมินผลการดำเนินงาน บริหารงานบุคคล	6	50.00	44	45.83	50	46.30
- กำหนดวิธีและเครื่องมือใน การประเมินผลการดำเนินงาน การบริหารงานบุคคล	6	50.00	39	40.63	45	41.67
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
61. ประเมินผลการดำเนินงานการ บริหารงานบุคคลของโครงการ EP ในเรื่อง						
- การวางแผนอัตรากำลังคนที่ เหมาะสมและเพียงพอ	10	83.33	69	71.88	79	73.15
- การสรรหาครูสามารถสรรหา ได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้	8	66.67	70	72.92	78	72.22
- การคัดเลือกและบรรจุครูได้ ตามความสามารถและความถนัด ของครู	10	83.33	63	65.63	73	67.59
- การพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องของครู	10	83.33	48	50.00	58	53.70

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- การนำความรู้ที่ได้รับจากการ อบรม/สัมมนามาใช้ประโยชน์ ในการปฏิบัติงาน	10	83.33	49	51.04	59
- ความพึงพอใจของผู้เรียน เกี่ยวกับการสอนของครู	12	100.00	58	60.42	70	64.81
- ความพึงพอใจของครูต่อการ ให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ของทางโครงการ	8	66.67	36	37.50	44	40.74
- อื่น ๆ	-	-	2	2.08	2	1.85

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์สภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านการบริหารงานบุคคล มีดังนี้

ประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 96.30 รองลงมา รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 56.48 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- นักเรียน (ความถี่ = 4)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83 รองลงมา ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.96

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- นักเรียน (ความถี่ = 5)

ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 98 คน คิดเป็น ร้อยละ 90.74 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 100.00 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็น ร้อยละ 89.58 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็น ร้อยละ 77.78 รองลงมา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52 และกำหนดวิธีและ

เครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล น้อยที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.67

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน และสอบถามความคิดเห็นจากผู้ปกครอง มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.33 รองลงมา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล และพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานของครู จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และสอบถามความคิดเห็นจากหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็น ร้อยละ 77.08 รองลงมา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล น้อยที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63

เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังคนที่เหมาะสมและเพียงพอ มากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 73.15 รองลงมา การสรรหาครูสามารถสรรหาได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และความพึงพอใจของครูต่อการให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการของทางโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการสอนของครู มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา การวางแผนอัตรากำลังคนที่เหมาะสมและเพียงพอ การคัดเลือกและบรรจุครูได้ตามความสามารถและความถนัดของครู การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของครู และการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนามาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และการสรรหาครูสามารถสรรหาได้ตามเกณฑ์ที่

ตั้งไว้ และความพึงพอใจของครูต่อการให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการของทางโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า เรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ ได้แก่ การสรรหาครูสามารถสรรหาได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 72.92 รองลงมา การวางแผนอัตรากำลังคนที่เหมาะสมและเพียงพอ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 71.88 และความพึงพอใจของครูต่อการให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการของทางโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ความพึงพอใจในการสอนของครูผู้สอน (ความถี่ = 2)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงานการบริหารทั่วไป

การประเมินผลโครงการ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
62. ประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP						
- ไม่มี	2	16.67	10	10.42	12	11.11
- มี	10	83.33	86	89.58	96	88.89
ได้แก่	(n₁=10)		(n₂=10)		(n_t=96)	
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	10	100.00	62	72.09	72	75.00
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	10	100.00	59	68.60	69	71.88
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	4	40.00	56	65.12	60	62.50
- หัวหน้าโครงการ EP	10	100.00	79	91.86	89	92.71
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	2	20.00	43	50.00	45	46.88
- ครู	8	80.00	41	47.67	49	51.04
- คณะกรรมการสถานศึกษา	-	-	28	32.56	28	29.17
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
63. ช่วงเวลาของการประเมินผล การดำเนินงานการบริหารทั่วไป สำหรับโครงการ EP						
- ระหว่างภาคเรียน	4	33.33	35	36.46	39	36.11
- สิ้นภาคการศึกษา	8	66.67	62	64.58	70	64.81
- สิ้นปีการศึกษา	8	66.67	78	81.25	86	79.63
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
64. ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานการบริหารทั่วไปของ โครงการ EP โดย						
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการ ประเมินผลการดำเนินงานการ บริหารทั่วไป	6	50.00	65	67.71	71	65.74
- กำหนดเกณฑ์ในการ ประเมินผลการดำเนินงานการ บริหารทั่วไป	6	50.00	59	61.46	65	60.19
- กำหนดวิธีและเครื่องมือใน การประเมินผลการดำเนินงาน การบริหารทั่วไป	4	33.33	43	44.79	47	43.52
- สอบถามความคิดเห็นจากครู	8	66.67	58	60.42	66	61.11
- สอบถามความคิดเห็นจาก ของผู้เรียน	8	66.67	59	61.46	67	62.04
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	65. ประเมินผลการดำเนินงาน					
กิจการนักเรียนของโครงการ EP						
- ไม่มี	2	16.67	13	13.54	15	13.89
- มี	10	83.33	83	86.46	93	86.11
มีการประเมินในเรื่อง	(n₁=10)		(n₂=83)		(n_t=93)	
- การดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการของงานกิจการนักเรียน	10	100.00	54	65.06	64	68.82
- การให้ความร่วมมือในการ เข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนใน โครงการ EP	10	100.00	77	92.77	87	93.55
- การทำกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างผู้เรียนในโครงการและ ผู้เรียนในภาคปกติ	8	80.00	65	78.31	73	78.49
- ความครอบคลุมและเป็น ปัจจุบันของงานทะเบียนผู้เรียน	6	60.00	38	45.78	44	47.31
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
66. ประเมินผลการดำเนินงาน						
อาคารสถานที่ของโครงการ EP						
- ไม่มี	4	33.33	31	32.29	35	32.41
- มี	8	66.67	65	67.71	73	67.59
มีการประเมินในเรื่อง	(n₁=8)		(n₂=65)		(n_t=73)	
- ความพอเพียงของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด	6	75.00	52	80.00	58	79.45
- ความสะอาดของอาคาร สถานที่	6	75.00	46	70.77	52	71.23
- การใช้ประโยชน์คุ้มค่าของ อาคารสถานที่	6	75.00	38	58.46	44	60.27
- ความยืดหยุ่นในการใช้งาน ของอาคารสถานที่	6	75.00	35	53.85	41	56.16

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- การดูแลรักษาอาคารสถานที่ อย่างต่อเนื่อง	6	75.00	41	63.08	47
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
67. ประเมินผลการดำเนินงาน สัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP						
- ไม่มี	2	16.67	20	20.83	22	20.37
- มี	10	83.33	76	79.17	86	79.63
มีการประเมินในเรื่อง	(n₁=10)		(n₂=76)		(n_t=86)	
- การรับรู้ข่าวสารของโครงการ ของผู้ปกครองและชุมชน	6	60.00	54	71.05	60	69.77
- ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และชุมชนที่มีต่อโครงการ	10	100.00	70	92.11	80	93.02
- การให้ความร่วมมือกับการ ดำเนินงานโครงการของ ผู้ปกครองและชุมชน	8	80.00	54	71.05	62	72.09
- การให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมกับทางโครงการของ ผู้ปกครองและชุมชน	6	60.00	53	69.74	59	68.60
- การให้ความช่วยเหลือและ สนับสนุนการดำเนินงานและ กิจกรรมของโครงการของ ผู้ปกครองและชุมชน	4	40.00	42	55.26	46	53.49
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สภาพการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านงาน การบริหารทั่วไป มีดังนี้

การประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการ ดำเนินงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 โดยหัวหน้า โครงการ EP มากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 92.71 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และคณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงาน การบริหารทั่วไปของโครงการ EP จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 โดยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ครู จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 89.58 โดยหัวหน้าโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.86 รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ คณะกรรมการสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 32.56

ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการ ประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 79.63 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 64.81 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการ ดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา และสิ้นภาคการศึกษา มากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา ระหว่างภาคเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า ช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป สำหรับโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษา มากที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมา สิ้นภาคการศึกษา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 64.58 และระหว่างภาคเรียน น้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 36.46

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป มากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 65.74 รองลงมา สอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 62.04 และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป น้อยที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 43.52

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP โดยสอบถามความคิดเห็นจากครู และสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป สำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป มากที่สุด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 67.71 รองลงมา กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป และสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 61.46 และกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป น้อยที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 44.79

การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 โดยมีการประเมินในเรื่องการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในโครงการ EP มากที่สุด จำนวน

87 คน คิดเป็นร้อยละ 93.55 รองลงมา การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 78.49 และความครอบคลุมและเป็นปัจจุบันของงานทะเบียนผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 47.31

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 โดยมีการประเมินในเรื่องการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของงานกิจกรรมนักเรียน และการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และความครอบคลุมและเป็นปัจจุบันของงานทะเบียนผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 86.46 โดยมีการประเมินในเรื่องการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในโครงการ EP มากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็น ร้อยละ 92.77 รองลงมา การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 78.31 และความครอบคลุมและเป็นปัจจุบันของงานทะเบียนผู้เรียน น้อยที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 45.78

การประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 67.59 โดยมีการประเมินในเรื่องความพอเพียงของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด มากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 79.45 รองลงมา ความสะอาดของอาคารสถานที่ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 71.23 และความยืดหยุ่นในการใช้งานของอาคารสถานที่ น้อยที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 56.16

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 โดยมีการประเมินในเรื่องความพอเพียงของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด ความสะอาดของอาคารสถานที่ การใช้ประโยชน์คุ้มค่าของอาคารสถานที่ ความยืดหยุ่นในการใช้งานของอาคารสถานที่ และการดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง เป็นจำนวนที่เท่ากัน คือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 67.71 โดยมีการประเมินในเรื่องความพอใจเพียงของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด มากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา ความสะอาดของอาคารสถานที่ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 70.77 และความยืดหยุ่น ในการใช้งานของอาคารสถานที่ น้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85

การประเมินผลการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 79.63 โดยมีการประเมินในเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อโครงการ มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 93.02 รองลงมา การให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานโครงการของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 72.09 และการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานและกิจกรรมของโครงการของผู้ปกครองและชุมชน น้อยที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 53.49

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 โดยมีการประเมินในเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อโครงการ มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00รองลงมา การให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานโครงการของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานและกิจกรรมของโครงการของผู้ปกครองและชุมชน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 โดยมีการประเมินในเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อโครงการ มากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 92.11 รองลงมา การรับรู้ข่าวสารของโครงการของผู้ปกครองและชุมชน และการให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานโครงการของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 71.05 และการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานและกิจกรรมของโครงการของผู้ปกครองและชุมชน น้อยที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 55.26

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

พิจารณาตามการดำเนินงานโครงการ 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติ และการประเมินผลโครงการ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. การวางแผนโครงการ

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนโครงการจากแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกตามกลุ่มมาแจกแจงจำนวนและหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
68. ปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP						
- ไม่มี	4	33.33	43	44.79	47	43.52
- มี	8	66.67	53	55.21	61	56.48
ดำเนินการโดย	(n₁=8)		(n₂=53)		(n_t=61)	
- บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงาน	1	12.50	14	26.42	15	13.89
- ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงาน	6	75.00	25	47.17	31	28.70
- มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของโครงการที่โรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน	5	62.50	28	52.83	33	30.56
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงานของโครงการ EP	3	37.50	17	32.08	20	18.52

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนการดำเนินงานโครงการ	1	12.50	9	16.98	10	9.26
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 ปัญหาที่พบ ได้แก่ มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของโครงการที่โรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน มากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56 รองลงมา ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงาน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 และขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนการดำเนินงานโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.26

เมื่อพิจารณารายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงาน มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของโครงการที่โรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และบุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงาน และขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนการดำเนินงานโครงการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 55.21 ปัญหาที่พบ ได้แก่ มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของโครงการที่โรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 52.83 รองลงมา ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงาน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 47.17 และขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนการดำเนินงานโครงการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.98

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP

การวางแผนโครงการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	(N ₁ =12)		(N ₂ =96)		(N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
69. ปัญหาการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP						
- ไม่มี	4	33.33	52	54.17	56	51.85
- มี	8	66.67	44	45.83	52	48.15
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =8)		(n ₂ =44)		(n _t =52)	
- บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน	2	25.00	16	36.36	18	34.62
- ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน	6	75.00	27	61.36	33	63.46
- มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานแต่ละงานของโครงการที่กำหนดไม่ชัดเจน	4	50.00	27	61.36	31	59.62
- ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนงานแต่ละงานของโครงการ	2	25.00	15	34.09	17	32.69
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน มากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 63.46 รองลงมา มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานแต่ละงานของโครงการที่กำหนดไม่ชัดเจน จำนวน 31 คน

คิดเป็นร้อยละ 59.62 และขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนงานแต่ละงานของโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.69

เมื่อพิจารณารายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานแต่ละงานของโครงการที่กำหนดไม่ชัดเจน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนงานแต่ละงานของโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน และมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานแต่ละงานของโครงการที่กำหนดไม่ชัดเจน มากที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 61.36 รองลงมา บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 และขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนงานแต่ละงานของโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 34.09

2. การนำโครงการไปปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ปรากฏตามตารางที่ 21 – 31

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการนำโครงการไปปฏิบัติจากแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกตามกลุ่มมาแจกแจงจำนวนและหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 20-24

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ

การนำโครงการไปปฏิบัติ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N ₁ =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
70. ปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ						
- ไม่มี	5	41.67	37	38.54	42	38.89
- มี	7	58.33	59	61.46	66	61.11
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =7)		(n ₂ =59)		(n ₁ =66)	
- การดำเนินงานโครงการ EP ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการปฏิบัติงาน	6	85.71	26	44.07	32	48.48
- ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างบุคลากรในโครงการ EP กับบุคลากรในภาคปกติ	2	28.57	29	49.15	31	46.97
- ขาดการติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการ EP	2	28.57	13	22.03	15	22.73
- จำนวนนักเรียนในโครงการ EP ไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	1	14.29	26	44.07	27	40.91
- ทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้	3	42.86	19	32.20	22	33.33
- อื่น ๆ	-	-	1	1.69	1	1.52

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ
ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 ปัญหาที่พบ ได้แก่ การดำเนินงานโครงการ EP ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการปฏิบัติงาน มากที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 48.48 รองลงมา ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างบุคลากรในโครงการ EP กับบุคลากรในภาคปกติ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 46.97 และขาดการติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ปัญหาที่พบ ได้แก่ การดำเนินงานโครงการ EP ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการปฏิบัติงาน มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมา ทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 และจำนวนนักเรียนในโครงการ EP ไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 61.46 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างบุคลากรในโครงการ EP กับบุคลากรในภาคปกติ มากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 49.15 รองลงมา การดำเนินงานโครงการ EP ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการปฏิบัติงาน และจำนวนนักเรียนในโครงการ EP ไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 44.07 และขาดการติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22.03

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา
ของโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	71. ปัญหาด้านหลักสูตร					
สถานศึกษาของโครงการ EP						
- ไม่มี	6	50.00	57	59.38	63	58.33
- มี	6	50.00	39	40.63	45	41.67
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =6)		(n ₂ =39)		(n _t =45)	
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจใน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4	66.67	19	48.72	23	51.11
สาระของหลักสูตรไม่ สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน	2	33.33	13	33.33	15	33.33
- ขาดความเชื่อมโยงบูรณาการ หลักสูตรสถานศึกษาระหว่าง กลุ่มสาระ	4	66.67	20	51.28	24	53.33
- หลักสูตรขาดความยืดหยุ่น	1	16.67	9	23.08	10	22.22
- ขาดการติดตามและ ประเมินผลหลักสูตร	4	66.67	16	41.03	20	44.44
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาของ
โครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา
ของโครงการ EP จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดความเชื่อมโยงบูรณา
การหลักสูตรสถานศึกษาระหว่างกลุ่มสาระ มากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมา
ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 51.11
และหลักสูตรขาดความยืดหยุ่น น้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโครงการ EP จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขาดความเชื่อมโยงบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษา ระหว่างกลุ่มสาระ และขาดการติดตามและประเมินผลหลักสูตร มากที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา สาระของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และหลักสูตรขาดความยืดหยุ่น น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโครงการ EP จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดความเชื่อมโยงบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษา ระหว่างกลุ่มสาระ มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมา ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.72 และหลักสูตรขาดความยืดหยุ่น น้อยที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
72. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP						
- ไม่มี	3	25.00	38	39.58	41	37.96
- มี	9	75.00	58	60.42	67	62.04
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =9)		(n ₂ =58)		(n _T =67)	
- การจัดการเรียนการสอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	4	44.44	14	24.14	18	26.87
- ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอน	9	100.00	51	87.93	60	89.55
- กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นไม่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	2	22.22	19	32.76	21	31.34
- ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามจนเกิดความเข้าใจ	-	-	1	1.72	1	1.49

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ไม่มีการมอบหมายงานให้ ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง ความรู้ต่าง ๆ แล้ว นำมาสรุปเป็น ความรู้ความเข้าใจของตนเอง	1	11.11	1	1.72	2
- การจัดการเรียนการสอน ไม่ได้ส่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ทางด้านค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรม	3	33.33	15	25.86	18	26.87
- กิจกรรมการเรียนการสอน ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ หรือคิดอย่างมีเหตุผล	-	-	6	10.34	6	8.96
- อื่น ๆ	-	-	6	10.34	7	10.45

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 62.04 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอน มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 89.55 รองลงมา กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นไม่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 31.34 และครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามจนเกิดความเข้าใจ น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.49

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอน มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา การจัดการเรียนการสอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ

44.44 และไม่มีกรมอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้ว นำมาสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตนเอง น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- ผู้เรียนบางคนขาดความพร้อม (ความถี่ = 1)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอนมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 87.93 รองลงมา กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นไม่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 32.76 และครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามจนเกิดความเข้าใจ และไม่มีกรมอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้ว นำมาสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตนเอง น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.72

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ผู้เรียนบางคนขาดความพร้อม (ความถี่ = 1)
- ผู้เรียนบางคนมีศัภษภาพทางด้านภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ (ความถี่ = 1)
- ผู้เรียนบางคนไม่พร้อมที่จะเรียนภาคภาษาอังกฤษ (ความถี่ = 3)

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สำหรับโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
73. ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	3	25.00	55	57.29	58	53.70
- มี	9	75.00	41	42.71	50	46.30
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =9)		(n ₂ =41)		(n _T =50)	
- ไม่มีการกำหนดนโยบายและ แผนปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์ อักษร	3	33.33	11	26.83	14	28.00
- ไม่มีการสำรวจความต้องการ ด้านการนิเทศของครูผู้สอน	4	44.44	15	36.59	19	38.00

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ไม่มีการสำรวจปัญหาที่เกิด จากการปฏิบัติงานของครูผู้สอน	-	-	12	29.27	12
- ขาดการนิเทศ กำกับ และ ติดตามกระบวนการจัดการเรียน การสอนทั้งครูไทยและครู ชาวต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ	4	44.44	10	24.39	14	28.00
- ไม่มีผู้นิเทศจากหน่วยงาน หรือองค์กรอื่น มาติดตามผล การจัดการเรียนการสอนทั้งของ ครูไทยและครูชาวต่างชาติ	5	55.56	17	41.46	22	44.00
- เอกสารหรือตำราที่จัดให้ ครูผู้สอนได้ศึกษามีไม่เพียงพอ ต่อความต้องการ	-	-	5	12.20	5	10.00
- ไม่มีการจัดประชุมครูก่อน เปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการ จัดการเรียนการสอน	-	-	4	9.76	4	8.00
- ขาดการจัดให้ครูไทยและครู ชาวต่างชาติศึกษาวิธีการจัดการ เรียนการสอนซึ่งกันและกันอย่าง สม่ำเสมอ	4	44.44	10	24.39	14	28.00
- อื่น ๆ	-	-	1	2.44	1	2.00

จากตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับ
โครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ไม่มีผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมาติดตามผลการจัดการเรียนการสอนทั้งของครูไทยและครูชาวต่างชาติ มากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมา ไม่มีการสำรวจความต้องการด้านการนิเทศของครูผู้สอน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และไม่มีการจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ไม่มีผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมาติดตามผลการจัดการเรียนการสอนทั้งของครูไทยและครูชาวต่างชาติ มากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมา ไม่มีการสำรวจความต้องการด้านการนิเทศของครูผู้สอน ขาดการนิเทศ กำกับ และติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งครูไทยและครูชาวต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ และขาดการจัดให้ครูไทยและครูชาวต่างชาติศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.71 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ไม่มีผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมาติดตามผลการจัดการเรียนการสอนทั้งของครูไทยและครูชาวต่างชาติ มากที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46 รองลงมา ไม่มีการสำรวจความต้องการด้านการนิเทศของครูผู้สอน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 36.59 และไม่มีการจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอน น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.76

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ขาดการนิเทศอย่างทั่วถึง (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อ
การเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
74. ปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อ การเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	7	58.33	63	65.63	70	64.81
- มี	5	41.67	33	34.38	38	35.19
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =5)		(n ₂ =33)		(n _t =38)	
- ขาดการสำรวจความต้องการ สื่อการเรียนการสอนของรายวิชา ต่าง ๆ	1	20.00	12	36.36	13	34.21
- ไม่มีหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2544 ทั้งฉบับ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครู ได้ศึกษาอย่างพอเพียง	-	-	4	12.12	4	10.53
- เอกสารประกอบการเรียน การสอน หนังสือ แบบฝึกหัด และหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็น ภาษาอังกฤษมีไม่ครบทุกวิชา	3	60.00	15	45.45	18	47.37
- เอกสารประกอบการเรียน การสอน หนังสือ แบบฝึกหัด และหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็น ภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอกับ ความต้องการของผู้เรียน	2	40.00	8	24.24	10	26.32
- เอกสารประกอบการเรียน การสอน หนังสือ แบบฝึกหัด และหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีอยู่ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตาม หลักสูตร	-	-	2	6.06	2	5.26

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ที่มีไม่มีการ แบ่งแยกเป็นสัดส่วนสำหรับ ผู้เรียนในโครงการ EP	1	20.00	6	18.18	7
- ไม่มีการจัดบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ	-	-	3	9.09	3	7.89
- หนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทย ตามหลักสูตรที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด มีน้อยกว่า 10 ชุดในห้องสมุด	-	-	1	3.03	1	2.63
- ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญ ของการใช้สื่อการเรียนการสอน	-	-	8	24.24	8	21.05
- ขาดงบประมาณในการจัดหา สื่อการเรียนการสอน	-	-	2	6.06	2	5.26
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.19 ปัญหาที่พบ ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่ครบทุกวิชา มากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 47.37 รองลงมา ขาดการสำรวจความต้องการสื่อการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 34.21 และหนังสือ

เรียนที่เป็นภาษาไทยตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีน้อยกว่า 10 ชุดในห้องสมุด น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อ การเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 ปัญหาที่พบ ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษ มีไม่ครบทุกวิชา มากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา เอกสารประกอบการเรียน การสอน หนังสือ แบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอกับความ ต้องการของผู้เรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และขาดการสำรวจความต้องการสื่อการ เรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ และห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ที่มีไม่มีการแบ่งแยกเป็นสัดส่วนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.19 ปัญหาที่พบ ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่ครบทุกวิชา มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมา ขาดการสำรวจความต้องการสื่อการเรียนการสอนของ รายวิชาต่าง ๆ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 และหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยตามหลักสูตร ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีน้อยกว่า 10 ชุดในห้องสมุด น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้สำหรับโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
75. ปัญหาการวัดและประเมินผล						
การเรียนรู้สำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	12	100.00	82	85.42	94	87.04
- มี	-	-	14	14.58	14	12.96
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =0)	-	(n ₂ =14)	-	(n _t =14)	-
- วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ ในการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ไม่ชัดเจน	-	-	9	64.29	9	64.29
- ไม่มีการกำหนดช่วงเวลาใน การประเมินผลการเรียนรู้ทั้งใน ระหว่างภาคเรียน ปลายภาค เรียนและปลายปี	-	-	2	14.29	2	14.29
- ใช้เทคนิคและเครื่องมือการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ ไม่หลากหลาย	-	-	7	50.00	7	50.00
- ไม่มีการนำผลการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา ผู้เรียน	-	-	4	28.57	4	28.57
- ไม่มีการนำผลการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน	-	-	4	28.57	4	28.57
- ไม่มีการกำหนดรูปแบบและ ระยะเวลาการรายงานผลการ เรียนรู้	-	-	1	7.14	1	7.14
- ไม่มีการประเมินการใช้ ภาษาอังกฤษในทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	-	-	3	21.43	3	21.43

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ไม่มีการจัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้เป็น ภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ	-	-	3	21.43	3
- ไม่มีการประเมินผลผู้เรียนใน ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	-	-	1	7.14	1	7.14
- อื่น ๆ	-	-	3	21.43	3	21.43

จากตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
สำหรับโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้สำหรับโครงการ EP จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.96 ปัญหาที่พบ ได้แก่ วิธีการและ
เครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่ชัดเจน มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็น
ร้อยละ 64.29 รองลงมา ใช้เทคนิคและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย
จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และไม่มีการกำหนดรูปแบบและระยะเวลาการรายงานผลการ
เรียนรู้ และไม่มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า ไม่มีปัญหาการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้สำหรับโครงการ EP

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP
จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 ปัญหาที่พบ ได้แก่ วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้ไม่ชัดเจน มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมา ใช้เทคนิค
และเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

และไม่มีการกำหนดรูปแบบและระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ และไม่มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- ขาดมาตรฐานการวัดและประเมินผลจากส่วนกลางที่ชัดเจน (ความถี่ = 1)
- ครูบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมิน (ความถี่ = 2)

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน
ด้านงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
76. ปัญหาการดำเนินงาน งบประมาณสำหรับโครงการ EP						
- ไม่มี	11	91.67	65	67.71	76	70.37
- มี	1	8.33	31	32.29	32	29.63
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =1)		(n ₂ =31)		(n _T =32)	
- ไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของ โครงการ EP	-	-	3	9.68	3	9.68
- ไม่มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับ ความต้องการใช้งบประมาณของ โครงการ EP	-	-	5	16.13	5	16.13
- ไม่มีการประชุมชี้แจงเรื่อง การจัดสรรงบประมาณให้แก่ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ	-	-	14	45.16	14	45.16
- มีการจัดสรรโควตาสำหรับ เด็กด้อยโอกาสให้เข้าเรียนโดย ไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มน้อยกว่า ร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียน ในโครงการ	-	-	7	22.58	7	22.58

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ขาดการตรวจสอบการเงิน และการบัญชีอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	-	-	5	16.13	5
- บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำ งบประมาณ	1	100.00	10	32.26	11	35.48
- การจัดสรรงบประมาณขาด ความโปร่งใส	-	-	8	25.81	8	25.81
- บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี	1	100.00	9	29.03	10	32.26
- งบประมาณที่ได้รับการ จัดสรรไม่เพียงพอต่อการ ดำเนินงาน	1	100.00	9	29.03	10	32.26
- อื่น ๆ	-	-	2	6.45	2	6.45

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานงบประมาณ สำหรับโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 29.63 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ไม่มีการประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16 รองลงมา บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 35.48 และไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ปัญหาที่พบ ได้แก่ บุคลากร

ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณ บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน มากที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.29 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ไม่มีการประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16 รองลงมาบุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26 และไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP น้อยที่สุดจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- การเบิกจ่ายเงินไม่สะดวก (ความถี่ = 1)
- การเบิกจ่ายเงินล่าช้า (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน
ด้านงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N ₁ =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
77. ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP						
- ไม่มี	3	25.00	50	52.08	53	49.07
- มี	9	75.00	46	47.92	55	50.93
ลักษณะของปัญหา	(n₁=9)		(n₂=46)		(n₁=55)	
- ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้จบด้านการศึกษา	7	77.78	29	63.04	36	65.45
- ครูไทยที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด	2	22.22	4	8.70	6	10.91

ตารางที่ 28 (ต่อ)

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	- ครูไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเอง	2	22.22	13	28.26	15
- ขาดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร	2	22.22	10	21.74	12	21.82
- แหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู	-	-	6	13.04	6	10.91
- ครูชาวต่างชาติมีกต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการสูงเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถให้ได้	7	77.78	25	54.35	32	58.18
- ครูชาวต่างชาติมีกออกจากงานโดยไม่แจ้งล่วงหน้า	3	33.33	8	17.39	11	20.00
- อื่น ๆ	3	33.33	5	10.87	8	14.55

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 50.93 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้จบด้านการสอน มากที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 65.45 รองลงมา ครูชาวต่างชาติมีกต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการสูงเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถให้ได้ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 58.18 และครูไทยที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มิมีความสามารถทางภาษา อังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.91

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้จบด้านการสอน และครูชาวต่างชาติมักต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการสูงเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถให้ได้ มากที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมา ครูชาวต่างชาติมักออกจางานโดยไม่แจ้งล่วงหน้า จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และครูไทยที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักมีความสามารถทางภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครูไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเอง และขาดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล คือ

- บุคลากรประสานงานโครงการมีน้อย ไม่เพียงพอ (ความถี่ = 2)
- ครูไทยไม่ค่อยใช้ภาษาอังกฤษในการสอน (ความถี่ = 1)

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้จบด้านการสอน มากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 63.04 รองลงมา ครูชาวต่างชาติมักต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการสูงเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถให้ได้ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 54.35 และครูไทยที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักมีความสามารถทางภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- บุคลากรประสานงานโครงการมีน้อย ไม่เพียงพอ (ความถี่ = 2)
- ครูบางคนขาดเทคนิควิธีการสอน (ความถี่ = 2)
- ครูบางคนมักหยุดงานโดยไม่ทราบสาเหตุ และไม่แจ้งล่วงหน้า (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน
ด้านงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	78. ปัญหาด้านงานกิจการนักเรียน ของโครงการ EP					
- ไม่มี	10	83.33	78	81.25	88	81.48
- มี	2	16.67	18	18.75	20	18.52
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =2)		(n ₂ =18)		(n _T =20)	
- การจัดทำทะเบียนประวัติขาด ความเป็นระบบและไม่เป็น ปัจจุบัน	2	100.00	7	38.89	9	45.00
- การจัดเก็บทะเบียนประวัติ ขาดต่อการค้นหา	1	50.00	6	33.33	7	35.00
- ไม่มีการมีการชี้แจงระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครอง ให้ผู้เรียนทราบ	1	50.00	2	11.11	3	15.00
- มีการจัดกิจกรรมให้กับ ผู้เรียนในโครงการ EP มาก เกินไป	1	50.00	5	27.78	6	30.00
- ไม่มีการจัดกิจกรรมให้ทำ ร่วมกันระหว่างผู้เรียนใน โครงการ EP กับผู้เรียนภาคปกติ	-	-	5	27.78	5	25.00
- ไม่มีการจัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	-	-	1	5.56	1	5.00
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานกิจการ
นักเรียนของโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 ปัญหาที่พบ ได้แก่ การจัดทำทะเบียนประวัติขาดความเป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาการจัดเก็บทะเบียนประวัติยากต่อการค้นหา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และไม่มีการมีการชี้แจงระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองให้ผู้เรียนทราบ น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ปัญหาที่พบ ได้แก่ การจัดทำทะเบียนประวัติขาดความเป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน มากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาการจัดเก็บทะเบียนประวัติยากต่อการค้นหา ไม่มีการมีการชี้แจงระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองให้ผู้เรียนทราบ และมีการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนในโครงการ EP มากเกินไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ปัญหาที่พบ ได้แก่ การจัดทำทะเบียนประวัติขาดความเป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน และมากที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 รองลงมา การจัดเก็บทะเบียนประวัติยากต่อการค้นหา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และไม่มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน
ด้านงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	79. ปัญหางานอาคารสถานที่ของโครงการ EP					
- ไม่มี	8	66.67	50	52.08	58	53.70
- มี	4	33.33	46	47.92	50	46.30
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =4)		(n ₂ =46)		(n _t =50)	
- ขาดงบประมาณในงานดูแล รักษาอาคารสถานที่	-	-	5	10.87	5	10.00
- ขาดจิตสำนึกในการดูแล รักษาของผู้ใช้อาคารสถานที่	4	100.00	31	67.39	35	70.00
- ขนาดของพื้นที่ไม่มี ความสัมพันธ์สอดคล้องกับ จำนวนผู้เรียน	2	50.00	16	34.78	18	36.00
- ไม่มีการใช้ประโยชน์ใน อาคารสถานที่ร่วมกันระหว่าง ผู้เรียนในโครงการและผู้เรียน ภาคปกติ	-	-	4	8.70	4	8.00
- การจัดอาคารสถานที่ไม่เอื้อ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนของผู้เรียนในโครงการ	2	50.00	15	32.61	17	34.00
- มีการใช้ประโยชน์จากอาคาร สถานที่ ห้องเรียน และห้องอื่น ๆ ที่ไม่คุ้มค่า	3	75.00	7	15.22	10	20.00
- อื่น ๆ	-	-	1	2.17	1	2.00

จากตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานอาคาร
สถานที่ของโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านอาคารสถานที่ของโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาของผู้ใช้อาคารสถานที่ มากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมา ขนาดของพื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 และไม่มีการใช้ประโยชน์ในอาคารสถานที่ร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนภาคปกติ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาของผู้ใช้อาคารสถานที่ มากที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา มีการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ ห้องเรียน และห้องอื่น ๆ ที่ไม่คุ้มค่า จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และขนาดของพื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน และการจัดอาคารสถานที่ไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียนในโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาด้านอาคารสถานที่ของโครงการ EP จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาของผู้ใช้อาคารสถานที่ มากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 67.39 รองลงมา ขนาดของพื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 และไม่มีการใช้ประโยชน์ในอาคารสถานที่ร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนภาคปกติ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70

ข้อที่ตอบอื่น ๆ ที่กลุ่มครูให้ข้อมูล คือ

- อาคารเรียนไม่เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ไม่เพียงพอ (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน
ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน

การนำโครงการไปปฏิบัติ ด้านงานการบริหารทั่วไป	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	80. ปัญหาการดำเนินงานสัมพันธ์ ชุมชน					
- ไม่มี	5	41.67	65	67.71	70	64.81
- มี	7	58.33	31	32.29	38	35.19
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =7)		(n ₂ =31)		(n _t =38)	
- ขาดการทำแผนงานสัมพันธ์ ชุมชนที่ชัดเจน	6	85.71	19	61.29	25	65.79
- ขาดการประสานงานที่ดีกับ ผู้ปกครองและชุมชน	1	14.29	5	16.13	6	15.79
- มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ การดำเนินงาน โครงการน้อยและ ในวงจำกัด	5	71.43	13	41.94	18	47.37
- ขาดการดำเนินงานสัมพันธ์ ชุมชนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง	5	71.43	21	67.74	26	68.42
- ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญ ของการมาร่วมกิจกรรมของ โครงการ EP	-	-	1	3.23	1	2.63
- ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ทราบ ข่าวสารการดำเนินงานของ โครงการ EP	4	57.14	6	19.35	10	26.32
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านงานสัมพันธ์
ชุมชน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการดำเนินงานสัมพันธชุมชน

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานสัมพันธชุมชน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.19 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการดำเนินงานสัมพันธชุมชนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง มากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 68.42 รองลงมา ขาดการทำแผนงานสัมพันธชุมชนที่ชัดเจน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 65.79 และผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการมาร่วมกิจกรรมของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานสัมพันธชุมชน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการทำแผนงานสัมพันธชุมชนที่ชัดเจน มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมา มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการน้อยและในวงจำกัด และขาดการดำเนินงานสัมพันธชุมชนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และขาดการประสานงานที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการดำเนินงานสัมพันธชุมชน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.29 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการดำเนินงานสัมพันธชุมชนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง มากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 67.74 รองลงมา ขาดการทำแผนงานสัมพันธชุมชนที่ชัดเจน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 61.29 และผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการมาร่วมกิจกรรมของโครงการ EP น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23

3. การประเมินผลโครงการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ปรากฏตามตารางที่ 32

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลโครงการจากแบบสอบถาม ซึ่ง
จำแนกตามกลุ่มมาแจกแจงจำนวนและหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการประเมินผลการ
ดำเนินงานโครงการ EP

การประเมินผลโครงการ	ผู้บริหาร (N ₁ =12)		ครู (N ₂ =96)		รวม (N _T =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
81. ปัญหาในการประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการ EP						
- ไม่มี	9	75.00	77	80.21	86	79.63
- มี	3	25.00	19	19.79	22	20.37
ลักษณะของปัญหา	(n₁=3)		(n₂=19)		(n_T=22)	
- บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีส่วน ร่วมในการแสดงความคิดเห็น	2	66.67	8	42.11	10	45.45
- บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผล โครงการ	-	-	7	36.84	7	31.82
- ขาดการติดตามและ ประเมินผลโครงการอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	-	-	9	47.37	9	40.91
- บุคลากรไม่เห็นความสำคัญ ของการติดตามและประเมินผล โครงการ	1	33.33	5	26.32	6	27.27
- เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผล การดำเนินงานโครงการไม่ ชัดเจน	1	33.33	4	21.05	5	22.73
- ไม่มีการกำหนดวิธีและ เครื่องมือในการประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการ	2	66.67	2	10.53	4	18.18

จากตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37 ปัญหาที่พบ ได้แก่ บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมา ขาดการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 40.91 และไม่มีการกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ปัญหาที่พบ ได้แก่ บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผลโครงการ และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการไม่ชัดเจน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.79 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 47.37 รองลงมา บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11 และไม่มีการกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP

การประเมินผลโครงการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	(N ₁ =12)		(N ₂ =96)		(N _t =108)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
82. ปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP						
- ไม่มี	4	33.33	62	64.58	66	61.11
- มี	8	66.67	34	35.42	42	38.89
ลักษณะของปัญหา	(n ₁ =8)		(n ₂ =34)		(n _t =42)	
- ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการประเมินผลงานแต่ละงาน	3	37.50	12	35.29	15	35.71
- บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลงานแต่ละงาน	4	50.00	17	50.00	21	50.00
- ขาดการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	8	100.00	19	55.88	27	64.29
- บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงาน	2	25.00	17	50.00	19	45.24
- เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงานไม่ชัดเจน	5	62.50	19	55.88	24	57.14
- ไม่มีการกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงาน	3	37.50	10	29.41	13	30.95
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP

เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มากที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมา เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงานไม่ชัดเจน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 และไม่มีการกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงาน น้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 30.95

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงานไม่ชัดเจน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และบุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงาน น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ส่วนกลุ่มครูให้ข้อมูลว่า มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงานไม่ชัดเจน มากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 55.88 รองลงมา บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลงานแต่ละงาน และบุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงาน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และไม่มีการกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงาน น้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร

จากการศึกษาเอกสารรายงานผลการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จาก 6 โรงเรียน และรายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จาก 2 โรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โครงสร้างการบริหาร

พบว่าทุกโรงเรียนมีการกำหนดแผนผังโครงสร้างการบริหารงาน (ความถี่ = 6) โดยจากการวิเคราะห์แผนผังโครงสร้างการบริหารงาน พบว่าโรงเรียนมีการกำหนดให้โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ อยู่ภายใต้การดำเนินงานของฝ่ายงานวิชาการ โดยที่ทุกโรงเรียนมีหัวหน้าโครงการ หรือหัวหน้าผู้ประสานงานโครงการ (ความถี่ = 6) เป็นบุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการ และทุกโรงเรียนมีคณะกรรมการบริหารโครงการ (ความถี่ = 6)

แผนปฏิบัติงานประจำปี

พบว่าโรงเรียนมีการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี จำนวน 5 โรงเรียน (ความถี่ = 5) โดยจากการวิเคราะห์แผนปฏิบัติการของโครงการประจำปี พบว่าทุกโรงเรียนมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ และมีการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

งานวิชาการ

จากการวิเคราะห์พบว่า ทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยยึดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2544 คำสั่งเพิ่มเติมที่ สพฐ 43/2546 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 ในเรื่องของหลักสูตรทุกโรงเรียนจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน จากการวิเคราะห์พบว่า มี 4 โรงเรียน (ความถี่ = 4) ที่สอนทุกวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย วัฒนธรรมและประเพณีไทย ส่วนอีก 2 โรงเรียน (ความถี่ = 2) มีการสอนเป็นภาษาอังกฤษ 4 วิชา และ 5 วิชาตามลำดับ โดยทุกโรงเรียนจะมีหลักสูตรไว้ให้ครูผู้สอนได้ศึกษาโดยเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เช่นเดียวกับหลักสูตรของภาคปกติแต่มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ มี 4 โรงเรียน (ความถี่ = 4) ที่เมื่อวิชาใดที่มีครูต่างชาติเป็นผู้สอนจะมีครูไทยเข้าไปเป็นผู้สอนร่วม (Co-Teacher) ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษ

ด้านเอกสาร สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน จากการวิเคราะห์พบว่า ทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทุกวิชา โดยมีจำนวนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตร โดยทางโรงเรียนจะจัดหาหนังสือ ตำราภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ไว้ในห้องสมุดของโครงการ EP ไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วย

ด้านการวัดและประเมินผล จากการวิเคราะห์พบว่า ทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการให้ครูผู้สอนในรายวิชานั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นครูชาวต่างชาติหรือครูไทย เป็นผู้ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนเอง และถ้าวิชาใดที่มีครูผู้สอนร่วม ครูเหล่านี้จะร่วมประเมินผลการเรียนของผู้เรียนด้วย โดยวิชาที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษจะมีการประเมินผลเป็นภาษาอังกฤษ

ปัญหาด้านงานวิชาการ จากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาที่มักพบคือ ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้บางคนไม่จบทางด้านทางการสอนมา ส่งผลให้การสอนหรือการถ่ายทอดความรู้มีปัญหา ปัญหาที่สำคัญอีกประการคือ สำเนียงภาษาของครูผู้สอน เนื่องจากครูผู้สอนในโครงการจะมีอยู่ด้วยกันหลายสัญชาติ ทั้งครูเป็นชาวต่างชาติที่เป็นผู้ใช้ภาษาแม่ (Native Speakers) ครูชาวเอเชีย และครูชาวไทยที่พูดภาษาอังกฤษได้ ส่งผลให้ผู้เรียนต้องเรียนจากครูผู้สอนหลายสำเนียง ทำให้เกิดความสับสนในการเรียนได้

งานงบประมาณ

จากการวิเคราะห์พบว่า ทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการกำหนดรายละเอียดของเงินสนับสนุนการศึกษาจากผู้ปกครองไว้อย่างชัดเจน ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก.1065/2544 และมี 5 โรงเรียนทางโครงการ EP จะมีการบริหารงานงบประมาณเอง โดยมีการบริหารเช่นเดียวกับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน และเมื่อเงินเหลือจะนำมาใช้พัฒนาโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนภาคปกติได้มีส่วนใช้ด้วย ส่วนอีก 1 โรงเรียนไม่มีการแยกการบริหารงบประมาณออกจากโรงเรียน

ปัญหางานงบประมาณ จากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาที่มักพบ คือ มีการกำหนดว่าเงินค่าสนับสนุนโครงการเป็นรายได้ของสถานศึกษา มีการใช้จ่ายเหมือนเงินงบประมาณ ส่งผลให้การดำเนินงานงบประมาณล่าช้าและไม่สามารถจัดซื้อหรือจัดจ้างบางอย่างได้เนื่องจากเงินเกินเพดานที่กำหนดไว้

งานการบริหารงานบุคคล

จากการวิเคราะห์พบว่า ทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการจัดทำข้อมูลของครูในโครงการทุกคน โดยจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับสัญชาติ วุฒิทางการศึกษา และวิชาที่สอน และทุกโรงเรียน (ความถี่

= 6) มีแนวทางการคัดเลือกและการจัดการเกี่ยวกับครูผู้สอน ตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของสำนักพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโครงการ EP มีการสรรหาครูชาวต่างชาติมาจากหลายแหล่ง เช่น จากเว็บไซต์ของโรงเรียน จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จากการเดินเข้ามาสมัครเองของครู จากการแนะนำของครูที่มีอยู่ จากบริษัทจัดหางานต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อคัดเลือกครูที่มีความสามารถ และมีคุณสมบัติครบตามความต้องการแล้ว ทางโครงการจะมีการสัมภาษณ์ครูโดยคณะกรรมการของโครงการ และถ้าอยู่ในช่วงเปิดเทอมจะมีการสอบสอนร่วมด้วย โดยทั้งครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติและครูไทยที่เป็นครูพิเศษจะมีการทำสัญญาปีต่อปี และทำการประเมินผลการสอนทุกปี ซึ่งถ้าไม่ผ่านการประเมินผลการสอนก็ต้องออก โดยคณะกรรมการของโครงการ ครูไทยที่เป็นผู้สอนร่วม และผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการสอน

ปัญหาด้านงานการบริหารงานบุคคล จากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาที่มักพบ คือ ครูชาวต่างชาติบางคนออกโดยไม่แจ้งล่วงหน้าโดยไม่สนใจในสัญญาที่ได้ทำไว้กับทางโรงเรียน เนื่องจากในปัจจุบันมีโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนโครงการ EP เป็นจำนวนมาก โรงเรียนเหล่านั้นสามารถจ่ายเงินเดือนและให้สวัสดิการได้มากกว่าโรงเรียนของ สพฐ. ส่งผลให้ครูย้ายออกเมื่อได้สิ่งตอบแทนที่ดีกว่า ปัญหาอีกอย่างที่มักพบคือ ครูไทยมักมีปัญหาในการสื่อสารกับครูชาวต่างชาติ ส่งผลให้เมื่อในการสอนร่วมเมื่อเกิดปัญหาขึ้นทำการแก้ไขได้ช้า

งานการบริหารทั่วไป

1. งานกิจการนักเรียน

จากการวิเคราะห์พบว่า ทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการจัดให้ผู้เรียนทั้งในโครงการ EP และผู้เรียนในภาคปกติ ทำกิจกรรมร่วมกันในทุกกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ทักษะศึกษา เป็นต้น แต่ก็มีกิจกรรมบางอย่างที่ทางโครงการ EP จัดเพิ่มขึ้นต่างหากสำหรับผู้เรียนในโครงการ เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ทักษะศึกษา

ปัญหาด้านงานกิจการนักเรียน จากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาที่มักพบ คือ ความเหลื่อมล้ำกันระหว่างนักเรียนในโครงการ EP กับนักเรียนในภาคปกติ เนื่องจากนักเรียนในโครงการจะมีห้องเรียนแยกต่างหาก และส่วนมากเป็นห้องเครื่องปรับอากาศ ทำให้ค่อนข้างแตกต่างจากนักเรียนภาคปกติ

2. งานอาคารสถานที่

จากการวิเคราะห์พบว่า มี 2 โรงเรียน (ความถี่ = 2) มีการแยกอาคารเรียนออกจากผู้เรียนภาคปกติ มี 1 โรงเรียนที่ตึกเรียนรวมกันเนื่องจากนักเรียนในโครงการเป็นนักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียน และมี 3 โรงเรียนที่ไม่ได้มีตึกเรียนเป็นของโครงการ แต่มีการแยกห้องเรียนของผู้เรียน EP ออกต่างหาก โดยห้องเรียนของ EP เป็นห้องเครื่องปรับอากาศ 5 โรงเรียน อีก 1 โรงเรียนเป็นห้องธรรมดาเช่นเดียวกับภาคปกติ และโครงการมีการจัดห้องสมุดเล็กไว้ให้ผู้เรียนในโครงการได้ใช้เพิ่มเติมจากห้องสมุดใหญ่ของโรงเรียน

ปัญหาด้านงานอาคารสถานที่ จากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาที่มักพบ คือ ผู้เรียนมักไม่ค่อยดูแลรักษาอาคาร และทรัพย์สินของโรงเรียน

3. งานสัมพันธ์ชุมชน

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ปกครองและชุมชนให้ความนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการเป็นจำนวนมาก วัดได้จากผลการสมัครเข้าเรียนของโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีผู้มาสมัครเป็นจำนวนมาก และผู้ปกครองของแต่ละโรงเรียนจะให้ความร่วมมือกับทางโครงการเป็นอย่างดี

ปัญหาด้านงานสัมพันธ์ชุมชน จากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาที่มักพบ คือ ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุตรหลาน เมื่อมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นกับบุตรหลานไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือเรื่องส่วนตัว ก็จะติดต่อกับทางโครงการทันที

การประเมินผลโครงการ

จากการวิเคราะห์พบว่า ทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการในปีถัดไป โดยมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการ ผลการประเมินโดยรวมพบว่าผู้เรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจในโครงการ

และทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) มีการจัดประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมิน ซึ่งผลการประเมินปรากฏว่าทุกโรงเรียน (ความถี่ = 6) ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ดี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร มีวิธีการดำเนินการวิจัย โดยประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 12 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 118 คน จาก 6 โรงเรียน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาในภาพรวม

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยจากแบบศึกษาเอกสาร

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้บริหาร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 3-4 ปี

ส่วนกลุ่มครู พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP 3-4 ปี

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

โดยพิจารณาตามการดำเนินงานโครงการ 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนโครงการ การนำ
โครงการไปปฏิบัติ และการประเมินผลโครงการ นำเสนอการสรุปผลการวิจัย โดยพิจารณาคำตอบ
ที่มีจำนวนและค่าร้อยละสูงสุดและรองลงมา ปรากฏผลดังนี้

2.1 การวางแผนโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการเตรียมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานโดยการศึกษา
นโยบายการจัดการศึกษาของโครงการ EP ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และศึกษาข้อมูลที่
เกี่ยวข้องกับโครงการ EP มีคณะกรรมการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP โดยหัวหน้า
โครงการ EP รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP โดย
กำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของโครงการ และกำหนดนโยบายของโครงการ มีการจัดทำ
แผนปฏิบัติงานประจำปี รองลงมาจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการ EP ด้านต่าง ๆ ตามขอบข่าย 4 งาน
มีการปฏิบัติงานตามแผนงานโดยการจัดเตรียมบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่เพื่อ
สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ และจัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการ
EP ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ มีการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ
ผู้รับผิดชอบการประเมินผล และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลแผนงาน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การวางแผนโครงการด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการ
บริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

งานวิชาการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP โดย
หัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน การวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP
ครอบคลุมงานด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านหลักสูตร มีการดำเนินการวางแผนงาน
วิชาการของโครงการ EP โดยศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง และมีการจัดประชุมชี้แจงจัดทำ
แผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

งานงบประมาณ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีการดำเนินการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานงบประมาณ และจัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

งานการบริหารงานบุคคล

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีการดำเนินการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล และจัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อวางแผนอัตรากำลังครูของโครงการ EP ได้แก่ ศึกษ้อัตรากำลังครูที่มีอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาคูณวุฒิ ความรู้ความสามารถและความถนัดของครูแต่ละคน และศึกษาจำนวนงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและงานที่จะทำในอนาคตของโครงการ EP

งานการบริหารทั่วไป

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการวางแผนงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีการวางแผนงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน และกำหนดแผนงานกิจกรรมนักเรียน มีการวางแผนงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอาคารสถานที่ และกำหนดแผนงานการสร้างและการใช้อาคารสถานที่ มีการวางแผนงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานสัมพันธ์ชุมชน กำหนดแผนงานการประชาสัมพันธ์โครงการ และกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน

2.2 การนำโครงการไปปฏิบัติ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติโดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโครงการ EP เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการ

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

งานวิชาการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโครงการ EP โดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายปี/รายภาคการศึกษา มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโครงการ ได้แก่ การจัดทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน และการจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และสร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร มีการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP โดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน และกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีการกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP โดยการจัดให้มีการประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน และจัดอบรม/สัมมนา มีการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยการสนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอน และมีการเลือกสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร และจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP โดยการกำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียนและปลายปี และมีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

งานงบประมาณ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการจัดทำงบประมาณของโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงบประมาณ และจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP โดยงบประมาณที่ใช้ในโครงการ EP มาจากเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และเงินสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ

และจัดสรรงบประมาณให้กับงานประจำก่อน มีการดำเนินงานเรื่องการเงินและการบัญชีสำหรับโครงการ EP โดยการวางแผนอัตราเงินเดือนของบุคลากรในโครงการ EP ที่เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพและฐานะการเงินของโรงเรียน การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีจ่ายเงินภายใน และการใช้จ่ายเงินทุกครั้งมีหลักฐานถูกต้องและชัดเจน

งานการบริหารงานบุคคล

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการสรรหาครูสำหรับโครงการ EP ได้แก่ ชาวต่างชาติที่เป็นผู้ที่ใช้ภาษาแม่หรือเจ้าของภาษา (Native speaker) และผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา มีการดำเนินการสรรหาครูสำหรับโครงการ EP โดยการแนะนำของบุคลากรในโรงเรียน และจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มีการดำเนินการคัดเลือกและบรรจุครูสำหรับโครงการ EP โดยพิจารณาตามความรู้ ความสามารถของครู พิจารณาจากหลักฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานสอน และพิจารณาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านการสอนเป็นหลัก การพัฒนาบุคลากรของโครงการ EP โดยการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ครูในโครงการได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง สวัสดิการที่จัดให้แก่ครูในโครงการ EP โดยจัดสวัสดิการด้านการขอใบอนุญาตทำงานแก่ครูชาวต่างชาติ และจัดให้มีสื่อ แหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู มีการดำเนินงานการให้บุคลากรของโครงการ EP พ้นจากงาน เมื่อบุคลากรชาวต่างชาติไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา และเมื่อบุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่

งานการบริหารทั่วไป

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP โดยการจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และมีการจัดทั้งในเรื่องประวัติส่วนตัวและผลการเรียน มีการดำเนินงานปกครองและวินัยสำหรับโครงการ EP โดยมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในงานปกครองและวินัย มีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน และมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร มีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP โดยมีการจัดให้ผู้เรียนในโครงการเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนผู้เรียนในภาคปกติ และมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีการดำเนินงานอาคารสถานที่สำหรับโครงการ EP โดยจัดให้มีการใช้ห้องอาหาร ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการและ

ห้องอื่น ๆ ในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ และจัดให้มีการใช้อาคารเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ มีการประชาสัมพันธ์โครงการ EP โดยการแจ้งข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ลงในหนังสือของโรงเรียน ติดประกาศข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ในป้ายประกาศของโรงเรียน และประกาศข่าวสารให้ผู้เรียนทราบแล้วนำไปแจ้งต่อกับผู้ปกครอง มีการให้บริการแก่ชุมชนในเรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน และให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่บุคคลในชุมชน มีการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ในเรื่องวิทยากรพิเศษ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ

2.3 การประเมินผลโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการประเมินผลโครงการ โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษาและสิ้นภาคการศึกษา มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP โดยแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผล และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล และเรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ EP ได้แก่ ด้านคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน มีการนำผลประเมินโครงการ EP ไปใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการ

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การประเมินผลโครงการด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

งานวิชาการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษาและสิ้นภาคการศึกษา และ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP โดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผล และมีการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และเรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโครงการ EP ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโครงการ EP และความครอบคลุมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

งานงบประมาณ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษาและสิ้นภาคการศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผล มีการประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ ๆ และมีการให้ผู้ปฏิบัติงานรายงานผลการดำเนินงานตามสายการบังคับบัญชา และเรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณของโครงการ EP ได้แก่ การใช้จ่ายที่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ และการติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างสม่ำเสมอ

งานการบริหารงานบุคคล

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลสำหรับโครงการ EP โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษาและสิ้นภาคการศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล และเรื่องที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังคนที่เหมาะสมและเพียงพอ และการสรรหาครูสามารถสรรหาได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

งานการบริหารทั่วไป

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP โดยหัวหน้าโครงการ EP รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งช่วงเวลาของการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP ได้แก่ สิ้นปีการศึกษาและสิ้นภาคการศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผล และสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP โดยมีการประเมินในเรื่องการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในโครงการ EP และการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ มีการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP โดยมีการประเมินในเรื่องความพอเพียงของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและห้องสมุด และความ

สะอาดของอาคารสถานที่ มีการประเมินผลการดำเนินงานสัมพันธภาพชุมชนของโครงการ EP โดยมีการประเมินในเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อโครงการ และการให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานโครงการของผู้ปกครองและชุมชน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

โดยพิจารณาตามการดำเนินงานโครงการ 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติ และการประเมินผลโครงการ นำเสนอการสรุปผลการวิจัย โดยพิจารณาคำตอบที่มีจำนวนและค่าร้อยละสูงสุดและรองลงมา ปรากฏผลดังนี้

3.1 การวางแผนโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ทั้งปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP และปัญหาในการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP ได้แก่ มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของโครงการที่โรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน และขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำ

3.2 การนำโครงการไปปฏิบัติ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ ได้แก่ การดำเนินงานโครงการ EP ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการปฏิบัติงาน และขาดการประสานงานที่ีระหว่างบุคลากรในโครงการ EP กับบุคลากรในภาคปกติ

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการนำโครงการไปปฏิบัติด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

งานวิชาการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโครงการ EP โดยได้แก่ ขาดความเชื่อมโยงบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาระหว่างกลุ่มสาระ และครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP ได้แก่

ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นไม่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP ได้แก่ ไม่มีผู้นิเทศจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมาติดตามผลการจัดการเรียนการสอนทั้งของครูไทยและครูชาวต่างชาติ และไม่มีการสำรวจความต้องการด้านการนิเทศของครูผู้สอน ปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่ครบทุกวิชา และขาดการสำรวจความต้องการสื่อการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ และเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด และหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP ได้แก่ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่ชัดเจน และใช้เทคนิคและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย

งานงบประมาณ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ปัญหาการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP ได้แก่ ไม่มีการประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ และบุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณ

งานการบริหารงานบุคคล

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP ได้แก่ ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้จบด้านการสอน และครูชาวต่างชาติมักต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการสูงเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถให้ได้

งานการบริหารทั่วไป

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ปัญหาด้านงานกิจการนักเรียนของโครงการ EP ได้แก่ การจัดทำทะเบียนประวัติขาดความเป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน และการจัดเก็บทะเบียนประวัติยากต่อการค้นหา ปัญหาด้านอาคารสถานที่ของโครงการ EP ได้แก่ ขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาของผู้ใช้อาคารสถานที่ และขนาดของพื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน ปัญหาการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน ได้แก่ ขาดการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง และขาดการทำแผนงานสัมพันธ์ชุมชนที่ชัดเจน

3. การประเมินผลโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP ได้แก่ บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และขาดการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP ได้แก่ ขาดการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงานไม่ชัดเจน

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยจากแบบศึกษาเอกสาร

จากการศึกษาเอกสารรายงานผลการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จาก 6 โรงเรียน และรายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จาก 2 โรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โครงสร้างการบริหาร

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนดแผนผังโครงสร้างการบริหารงาน โดยโรงเรียนมีการกำหนดให้โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ อยู่ภายใต้การดำเนินงานของฝ่ายงานวิชาการ โดยมีหัวหน้าโครงการ EP เป็นบุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการ และมีคณะกรรมการบริหารโครงการ

แผนปฏิบัติการของโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีการกำหนดแผนปฏิบัติการของโครงการประจำปี โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

งานวิชาการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยยึดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น

ภาษาอังกฤษ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2544 คำสั่งเพิ่มเติมที่ สพฐ 43/2546 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 ในเรื่องของหลักสูตรทุกโรงเรียนจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีการสอนทุกวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย วัฒนธรรม และประเพณีไทย โดยที่ทุกโรงเรียนจะมีหลักสูตรไว้ให้ครูผู้สอนได้ศึกษาโดยเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เช่นเดียวกับหลักสูตรของภาคปกติแต่มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ และโรงเรียนส่วนใหญ่มีการให้ครูไทยเข้าไปเป็นผู้สอนร่วม (Co-Teacher) ในทุกวิชาที่มีครูต่างชาติเป็นผู้สอน ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษ

ด้านเอกสาร สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่าทุกโรงเรียนมีการจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทุกวิชา โดยมีจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตร โดยทางโรงเรียนจะจัดหาหนังสือ ตำราภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ไว้ในห้องสมุดของโครงการ EP ไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วย

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ทุกโรงเรียนให้ครูผู้สอนในรายวิชานั้น ๆ เป็นผู้ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนเอง และถ้าวิชาใดที่มีครูผู้สอนร่วม ครูเหล่านี้จะร่วมประเมินผลการเรียนของผู้เรียนด้วย โดยวิชาที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษจะมีการประเมินผลเป็นภาษาอังกฤษ

ปัญหาด้านงานวิชาการ ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนหนึ่งไม่จบทางด้านสายการสอนมา และสำเนียงภาษาของครูผู้สอน

งานงบประมาณ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนดรายละเอียดของเงินสนับสนุนการศึกษาจากผู้ปกครองไว้อย่างชัดเจน ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 และส่วนใหญ่โครงการ EP จะมีการบริหารงานงบประมาณเอง โดยงบประมาณส่วนใหญ่ของโรงเรียนจะเกี่ยวกับค่าจ้างครู และค่าสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน

ปัญหางานงบประมาณ ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า การดำเนินงานงบประมาณล่าช้าและไม่สามารถจัดซื้อหรือจัดจ้างบางอย่างได้

งานการบริหารงานบุคคล

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ทุกโรงเรียนการจัดทำข้อมูลของครูในโครงการทุกคน มีแนวทางการคัดเลือกและการจัดการเกี่ยวกับครูผู้สอน ตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของสำนักพัฒนา นวัตกรรมจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโครงการ EP มีการสรรหาครูชาวต่างชาติมาจากหลายแหล่ง และเมื่อคัดเลือกครูที่มีความสามารถ และมีคุณสมบัติครบตามความต้องการแล้ว ทางโครงการจะมีการสัมภาษณ์ครูโดยคณะกรรมการของโครงการ และถ้าอยู่ในช่วงเปิดเทอมจะมีการสอบสอนร่วมด้วย และทั้งครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติและครูไทยที่เป็นครูพิเศษ จะมีการทำสัญญาปีต่อปี และทำการประเมินผลการสอนทุกปี

ปัญหาด้านงานการบริหารงานบุคคล ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ครูชาวต่างชาติบางคน ออกโดยไม่แจ้งล่วงหน้าโดยไม่สนใจในสัญญาที่ได้ทำไว้กับทางโรงเรียน และครูไทยมักมีปัญหาในการสื่อสารกับครูชาวต่างชาติ

งานการบริหารทั่วไป

1. งานกิจการนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ทุกโรงเรียนมีการจัดให้ผู้เรียนทั้งในโครงการ EP และผู้เรียนในภาคปกติ ทำกิจกรรมร่วมกันในทุกกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น แต่ก็มีกิจกรรมบางอย่างที่ทางโครงการ EP จัดเพิ่มขึ้นต่างหากสำหรับผู้เรียนในโครงการ เช่น การจัดค่ายภาษาอังกฤษ การทัศนศึกษา

ปัญหาด้านงานกิจการนักเรียน ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า มีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างนักเรียนในโครงการ EP กับนักเรียนในภาคปกติ

2. งานอาคารสถานที่

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้มีตึกเรียนเป็นของโครงการ แต่มีการแยกห้องเรียนของผู้เรียน EP ออกต่างหาก โดยส่วนใหญ่ห้องเรียนของ EP เป็นห้อง

เครื่องปรับอากาศ และมีการจัดห้องสมุดเล็กไว้ให้ผู้เรียนในโครงการได้ใช้เพิ่มเติมจากห้องสมุดใหญ่ของโรงเรียน

ปัญหาด้านงานอาคารสถานที่ ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้เรียนมักไม่ค่อยดูแลรักษาอาคาร และทรัพย์สินของโรงเรียน

3. งานสัมพันธ์ชุมชน

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองและชุมชนให้ความนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการเป็นจำนวนมาก และผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโครงการเป็นอย่างดี

ปัญหาด้านงานสัมพันธ์ชุมชน ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุตรหลาน

การประเมินผลโครงการ

ในการพิจารณาภาพรวมพบว่า ทุกโรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการ โดยมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการ และทุกโรงเรียนมีการจัดประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมิน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 3-4 ปี เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่เปิดทำการสอนโครงการ EP ในปี พ.ศ. 2546 ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เป็นผู้ที่บริหารโครงการ และเป็นผู้ที่สอนมาตั้งแต่โรงเรียนเริ่มเปิดโครงการ ดังนั้นย่อมส่งผลดีต่อการดำเนินงานโครงการ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความชำนาญทั้งทางด้านการบริหารและด้านการสอนจากมาตั้งแต่ต้น ดังนั้นทั้งการบริหารงานและการสอนย่อมมีคุณภาพกว่าผู้ไม่มีประสบการณ์

2. สภาพการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

2.1 การวางแผนโครงการ

ผลการวิจัยพบว่า ทุกโรงเรียนมีการวางแผนโครงการ และวางแผนทั้ง 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม และมีความสอดคล้องกับหลักการบริหาร ซึ่งในหลักการบริหารนั้น การวางแผนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมที่จะดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดขึ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้นการวางแผนจึงเป็นงานหลักที่จำเป็นต้องกระทำก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ และที่สำคัญเนื่องจากสถานศึกษามีงบประมาณและทรัพยากรจำกัด การวางแผนจะช่วยให้สามารถใช้งบประมาณและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543) โดยมีหัวหน้าโครงการ EP และผู้อำนวยการโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ และทั้ง 4 งาน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานของสถานศึกษา

2.2 การนำโครงการไปปฏิบัติ

ด้านงานวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรเดียวกับการเรียนในภาคปกติ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม เพราะเมื่อจบการศึกษาแล้วนักเรียนในโครงการจะได้เปรียบนักเรียนจากภาคปกติ เนื่องจากสามารถสอบเรียนต่อได้ทั้งในหลักสูตรไทยและหลักสูตรภาษาอังกฤษ รวมถึงสามารถไปเรียนต่อต่างประเทศได้ เพราะได้เปรียบเมื่อไปสอบวัดความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ ทั้ง TOEFL และ IELTS ซึ่งจากงานวิจัยของ เสาวภา จันทรสงค์ (2547) ให้ข้อมูลว่าผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตรของโรงเรียน ดังนั้นเมื่อโครงการมีการใช้หลักสูตรเดียวกับภาคปกติแล้ว ผู้ปกครองน่าจะมีความเชื่อมั่นในหลักสูตรของโครงการมากขึ้น ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน นโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือต้องจัดสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่ออย่างน้อย 4 กลุ่มสาระ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย วัฒนธรรม และประเพณีไทย โดยทั้งครูชาวต่างชาติ และครูไทย ส่วนวิชาภาษาอังกฤษของทุกโรงเรียนดำเนินการสอนโดยครูที่เป็นเจ้าของภาษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมที่มีบางวิชามีครูไทยเป็นคนสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าครูไทยน่าจะมีความเข้าใจในหลักสูตรในประเทศไทยมากกว่าครูชาวต่างชาติที่มีความคุ้นเคยกับหลักสูตรของต่างประเทศ และผลการวิจัยพบว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น มีการสร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม คือนอกจากจะเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษแก่นักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ และการกระทำดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ EP คือ ต้องการให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล

ผลการวิจัยพบว่า ในเรื่องสื่อการเรียนการสอน มีการจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดย อัมภา บุญช่วย (2537) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนจะต้องสัมพันธ์กับลักษณะเนื้อหาบทเรียนและจุดประสงค์ของเรื่องที่จะสอนจะต้องตรงกับเนื้อหาเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่ถูกต้อง และผู้วิจัยเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษมีราคาค่อนข้างสูง ถ้าโครงการมีการจัดซื้อ

มาแล้วใช้ไม่คุ้มค่าก็ไม่ควรจัดซื้อ เพราะงบประมาณมีจำกัดควรใช้ให้คุ้มค่า ดังนั้นควรมีการวางแผนในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน และควรมีการสำรวจความต้องการก่อนมีการจัดซื้อจากครูผู้สอนเพื่อจะได้มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้สอนด้วย

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2529) และอำภา บุญช่วย (2537) กล่าวว่า ก่อนเปิดภาคเรียนควรมีการประชุมครูทั้งหมดของโรงเรียน เพื่อเตรียมการให้พร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในวันเปิดเรียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม และควรมีการนำผลการปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ผ่านมาจัดประชุมชี้แจงถึงสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในภาคเรียนถัดไป และทางโครงการยังมีการจัดอบรม/สัมมนาเพื่อเพิ่มทักษะและปรับปรุงการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุขชัย ยาวะประภาย (2548) นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) และขงยุทธ เกษสาคร (2546) ให้คำแนะนำว่า ควรจัดให้มีการฝึกอบรมแก่บุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งควรดำเนินการควบคู่ไปกับการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม เนื่องจากเมื่อเวลาผ่านไปนานเข้าความรู้ของคนเราจะลดน้อยลง ประกอบกับการที่มีเทคนิคในการสอนและมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น จึงควรมีการฝึกอบรม/สัมมนาเพิ่มเติม เพื่อช่วยในการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานและการสอนของครู

ในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP ผลการวิจัยพบว่า มีการดำเนินการโดยกำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียน และปลายปี ซึ่งสอดคล้องกับที่ อำภา บุญช่วย (2537) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนของนักเรียนนั้น ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ คือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียนและปลายภาคเรียน โดยทางโครงการมีการประเมินทั้งในเรื่องทักษะทางด้านภาษา ควบคู่กับการประเมินในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวการวัดและประเมินผลของโครงการที่กระทรวง ศึกษาธิการกล่าวไว้ คือ สถานศึกษาควรประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทุกทักษะของนักเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อทราบความก้าวหน้า และเป็นข้อมูลในการพัฒนานักเรียนและให้ความสำคัญกับการประเมินคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม เนื่องจากแม้ว่าผู้เรียนจะมีการเรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนั้นจึงควรมีการประเมินผลนักเรียนเป็นระยะ ๆ ทางด้านภาษาอังกฤษในทั้ง 4 ทักษะ เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้าว่านักเรียนแต่ละคนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในแต่ละทักษะเป็นอย่างไร มีการพัฒนาขึ้นมากน้อยเพียงไร ซึ่งถ้าเกิดการพัฒนาในระดับน้อยทางโรงเรียนจะได้หาทางแก้ไขได้ทัน และผู้วิจัย

ยังเห็นด้วยกับการที่ทางโครงการให้ความสำคัญกับการประเมินผลในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพราะแม้ว่านักเรียนจะเรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ แต่ก็ยังเป็นเด็กไทยที่เรียนในโรงเรียนไทยอยู่ จึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลในเรื่องดังกล่าวเพื่อเป็นการรักษาวัฒนธรรมไทยด้วย

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการให้ครูไทยเข้าไปเป็นผู้สอนร่วมหรือที่เรียกว่า Co-Teacher ในทุกวิชาที่มีครูต่างชาติเป็นผู้สอน ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่การกระทำดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าทั้งข้อดีและข้อเสียในด้านข้อดีคือ ครูไทยที่เป็นผู้สอนร่วมสามารถให้ความช่วยเหลือในเรื่องของเอกสาร โดยสามารถช่วยจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ในเรื่องของหลักสูตร โดยสามารถคอยดูแลการสอนของครูชาวต่างชาติไม่ให้หลุดจากหลักสูตรหรือแผนการสอนที่ได้วางไว้ รวมทั้งสามารถให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือปัญหาขึ้น และยังมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของนักเรียนด้วย เนื่องจากครูไทยจะรู้จักนักเรียนได้ดีกว่าครูชาวต่างชาติ ในด้านข้อเสียคือ การที่มีครูไทยเข้าไปเป็นผู้สอนร่วมทำให้นักเรียนไม่ให้ออกความเคารพแก่ครูชาวต่างชาติ โดยเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือปัญหาใดขึ้นในขณะที่ครูชาวต่างชาติสอนอยู่นักเรียนบางคนจะหันมาถามปัญหากับครูไทยทันที ทำให้ครูชาวต่างชาติเสียสมาธิในการสอน และการที่มีครูไทยเข้าไปสอนร่วมนั้นครูชาวต่างชาติมักคิดว่าเป็นการเข้าไปจับผิด ส่งผลให้อาจสอนได้ไม่เต็มที่หรือเต็มตามศักยภาพ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดให้มีครูไทยเป็นผู้สอนร่วมนั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ในบางครั้งควรเปิดโอกาสให้ครูชาวต่างชาติสอนโดยไม่มีครูไทยเป็นผู้สอนร่วมบ้าง เพื่อสังเกตปฏิกิริยาของผู้เรียนว่ามีความกล้าซักถาม กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตอบคำถามกับครูชาวต่างชาติและเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนมากน้อยแค่ไหน หากไม่มีครูไทยคอยช่วยเหลือ เนื่องจากในชีวิตประจำวันนั้นนักเรียนไม่ได้มีใครเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้เรียนควรกล้าที่จะสื่อสารกับครูชาวต่างชาติ โดยการกระทำดังกล่าวอาจทำได้กับนักเรียนที่เรียนในโครงการมาซักระยะหนึ่ง โดยอาจต้องดูความพร้อมของนักเรียนโดยรวมก่อนจึงจะกระทำดังกล่าวไม่เช่นนั้นผลเสียอาจตกแก่ผู้เรียนคือเรียนไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่อง แต่ผู้วิจัยเห็นว่า การที่มีครูไทยเป็นผู้สอนร่วมนั้นยังมีประโยชน์ในอีกหลายอย่าง คือ นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้ครูไทยพัฒนาตนเองในด้านภาษาอังกฤษ เนื่องจากต้องสื่อสารกับครูชาวต่างชาติแล้ว ในการทำงานร่วมกันนั้นจะเป็นการสร้างความปลอดภัยความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงานด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่กรมวิชาการ (2543) กล่าวว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่เรียนรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน

ด้านงบประมาณ

ผลการวิจัยพบว่า งบประมาณที่ใช้จ่ายส่วนใหญ่ของโรงเรียนจะเกี่ยวกับค่าจ้างครู และค่าสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พริมรส นนทภักดิ์ (2547) ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเกิดจากการที่ทางโครงการต้องจ้างครูผู้สอนชาวต่างชาติ และต้องจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนบางอย่างต่างหาก เนื่องจากมีการสอนเป็นภาษาอังกฤษ สื่อการเรียนการสอนก็ต้องเป็นภาษาอังกฤษด้วย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีราคาสูงทั้งสิ้น โดยงบประมาณที่ใช้มาจากเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีจำนวนจำกัด ดังนั้นจึงควรมีการวางแผนการใช้จ่ายให้ดี เพื่อให้เพียงพอ คุ่มค่า และได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ต่อนักเรียน

ด้านการบริหารงานบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า ทุกโรงเรียนมีการสรรหาครูสำหรับโครงการ EP โดยเน้นชาวต่างชาติที่เป็นผู้ที่ใช้ภาษาแม่หรือเจ้าของภาษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่ครูที่สอนในโครงการทั้งหมดไม่ได้เป็นชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา เนื่องจากทางโครงการไม่สามารถจ้างครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษามาสอนได้ในทุกรายวิชา เนื่องจากมาจากปัจจัยหลายอย่างทั้งในเรื่องหลักสูตรและเรื่องของงบประมาณ ประกอบกับชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษานั้นส่วนมากมักไม่จบตรงสาขาที่จะสอน หรือถ้าเป็นผู้ที่จบตรงตามสาขาที่จะสอนนั้นเงินเดือนที่ต้องการก็จะสูงมากเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถจ่ายให้ได้ ดังนั้นครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาที่มีอยู่ส่วนใหญ่จึงไม่สามารถสอนในวิชาหลัก เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ในแบบที่นักเรียนในภาคปกติหรือนักเรียนไทยเรียนกันได้ ดังนั้นวิชาเหล่านี้ส่วนมากจึงถูกสอนโดยชาวต่างชาติที่เป็นชาวเอเชีย หรือไม่ก็ถูกสอนโดยคนไทยที่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี การกระทำดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ การที่ครูไทยหรือครูชาวเอเชียเป็นผู้สอนนั้น สามารถสอนในแบบเดียวกับที่นักเรียนภาคปกติเรียนกันต่างกันได้ตรงที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเท่านั้นซึ่งทำให้ได้สาระวิชาที่ครบถ้วน แต่การที่ให้ครูเหล่านี้สอนสิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อนักเรียน คือในเรื่องของสำเนียงภาษา เนื่องจากครูบางท่านสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีแต่สำเนียงไม่ดี ดังนั้นการสรรหาครูที่ไม่ใช่เจ้าของภาษานั้น นอกจากจะเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชานั้น ๆ เป็นหลักแล้ว ควรเลือกผู้ที่มีสำเนียงทางด้านภาษาอังกฤษที่ดีด้วย และการกระทำดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความคาดหวังของผู้ปกครองอีกด้วย เนื่องจากการที่ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการ เพราะต้องการให้บุตรหลานได้มีโอกาสเรียนกับครูเจ้าของภาษา เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ดังนั้น

ทางโรงเรียนควรมีการจัดประชุมชี้แจงในเรื่องของสาเหตุที่ไม่สามารถให้ครูเจ้าของภาษาเป็นผู้สอนในทุกวิชาได้ ควรชี้แจงให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียของการกระทำดังกล่าว เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นในการสอนของครูที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา และควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการสอนของครูแต่ละคนด้วย จะได้ทราบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อครูแต่ละคน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า การคัดเลือกและบรรจุครูสำหรับโครงการ EP จัดทำโดยพิจารณาตามความรู้ ความสามารถของครู ซึ่งสอดคล้องกับที่ อภิภา บุญช่วย (2537) กล่าวว่า การจัดครูเข้าสอนควรคำนึงถึงความต้องการและความถนัดของครู ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าว เนื่องจากถ้าครูได้สอนตรงตามความรู้และความสามารถที่ตนเองมีอยู่ ย่อมส่งผลให้สามารถสอนได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ แต่ควรสอบถามความต้องการและความสมัครใจของครูด้วย รวมถึงการที่ครูไปเป็นผู้สอนร่วมด้วย นอกจากควรจะต้องเลือกผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาแล้ว ควรเลือกผู้ที่มีความเต็มใจในการเข้าไปเป็นผู้สอนร่วม เพราะถ้าครูไม่เต็มใจก็จะไม่ใส่ใจในการทำงาน ผลเสียก็จะตกอยู่กับตัวนักเรียน ในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรโครงการ EP มีการจัดทำโดยการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่ทางกระทรวง ศึกษาธิการกำหนด ซึ่งการกระทำดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม คือส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ ซึ่งจะส่งผลให้การประสานงานกันเกิดความราบรื่นยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า ในการสรรหาครูสำหรับโครงการนั้น มีการให้ความสำคัญในเรื่องของการที่ชาวต่างชาติได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง น้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเกณฑ์ในการสรรหาดังกล่าวมีความสำคัญมาก เนื่องจาก การที่ครูจะสอนในโรงเรียนนั้นสำหรับผู้ที่ไม่ได้จบทางสายการสอนมาควรจะต้องผ่านการอบรมทางด้านหลักสูตรมาก่อน เนื่องจากในปัจจุบัน โรงเรียนจะต้องมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง และครูเป็นผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้สอนนักเรียนโดยตรง ดังนั้นจึงควรมีความรู้ในเรื่องดังกล่าว แต่ถ้าหากครูที่สรรหามาไม่เคยอบรมด้านหลักสูตรมาก่อน ทางโรงเรียนอาจจัดอบรมเองโดยจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรมาทำการอบรมในเรื่องดังกล่าวก่อนที่จะเริ่มทำการสอนนักเรียน และในเรื่องของภาษาและวัฒนธรรมไทยนั้นควรให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน เนื่องจากการที่วัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาอยู่ร่วมกัน อาจทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ทั้งกับการสอนและกับการร่วมงานกันระหว่างครูด้วยกันเอง และผู้วิจัยยังมีความเห็นว่าครูต่างชาติที่มาสอนที่ไม่ได้จบสายการสอนมาควรมีใบวิชาชีพด้วย เช่นเดียวกับครูคนไทยที่ถ้าไม่ได้จบสายการสอนมาต้องไปเรียนเพิ่มเพื่อให้ได้

ไปวิชาชีพมาถึงจะทำการสอนในโรงเรียนได้ และผู้วิจัยยังมีความเห็นว่าทางกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการกำหนดว่าในเรื่องของหลักสูตร ภาษาและวัฒนธรรมไทยนั้นต้องการให้ครูชาวต่างชาติ เรียนรู้ในเรื่องใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษาที่เปิดอบรมในเรื่องดังกล่าว หรือ โรงเรียนที่ต้องการฝึกอบรมชาวต่างชาติเพิ่มเติม จะได้ใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรมเพื่อจะได้ครู ชาวต่างชาติที่มีความรู้ในเรื่องของหลักสูตร ภาษาและวัฒนธรรมไทยที่เหมือนกัน และเพื่อเป็น มาตรฐานเดียวกันด้วย

ด้านงานการบริหารทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดให้นักเรียนในโครงการเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนนักเรียนใน ภาคปกติ และจัดให้มีการใช้ห้องอาหาร ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการและห้องอื่น ๆ ในการทำ กิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับการ กระทำดังกล่าว เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทั้ง 2 หลักสูตรได้มีโอกาสทำความรู้จักกัน ทำ ให้ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และความเหลื่อมล้ำกันระหว่างนักเรียน เนื่องจากไม่ว่าจะเป็น นักเรียนในโครงการหรือนักเรียนในภาคปกติต่างก็เป็นนักเรียนในโรงเรียนเดียวกันจึงควรทำความ รู้จักกันเป็นเพื่อนกัน

2.3 การประเมินผลโครงการ

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการประเมินผลโครงการ และประเมินผลงานทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป โดยหัวหน้า โครงการ และคณะกรรมการการประเมินผล และมีการประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา โดยนำผลการ ประเมินที่ได้ไปใช้เพื่อแก้ไข และปรับปรุงการดำเนินงานโครงการในปีถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงแก้ไข โครงการให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยการประเมินโครงการควรได้รับความร่วมมือจาก บุคคลหลายฝ่าย ดังนั้นการประเมินโครงการจึงควรดำเนินการโดยคณะกรรมการ และผลการวิจัยยัง พบว่าโครงการมีการประเมินผลการสอนของครูโดยนักเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมเนื่องจาก นักเรียนเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการสอนของครู คือนักเรียนจะเรียนรู้เรื่องหรือไม่ ครู เป็นปัจจัยที่สำคัญ ดังนั้นการที่นักเรียนจะประเมินผลจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และสิ่งที่ทาง โครงการควรกระทำก็คือ เมื่อได้ผลจากการประเมินแล้ว ควรนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขโครงการให้ดียิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ถูกนำมาประเมินส่วนใหญ่ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งในเรื่องการเรียนตามหลักสูตร และทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งในด้านทักษะทาง ภาษาอังกฤษนั้น มีการให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมินทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และผู้วิจัยเห็นว่า เหมาะสม เนื่องจากถ้าให้ครูในโครงการจัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษของนักเรียนเองนั้น ครูอาจให้คะแนนที่เข้าข้างนักเรียน แต่ถ้าให้หน่วยงานข้างนอกมาประเมินก็จะได้ข้อเท็จจริง มากกว่า ซึ่งพอผลการประเมินยังสามารถสร้างความเชื่อถือกับผู้ปกครองได้มากกว่าอีกด้วย และ ทางโรงเรียนยังสามารถนำผลการประเมินดังกล่าวไปเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์โครงการ ได้อีกด้วย

3. ปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบคือ ปัญหาด้านครูชาวต่างชาติที่ส่วนหนึ่งขาดทักษะ และเทคนิคการสอน สอดคล้องกับปัญหาที่พบอีกว่า ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่ไม่ได้ จบด้านการสอน ซึ่งการที่ไม่ได้จบด้านการสอนมานั้น ย่อมส่งผลให้ขาดทักษะและเทคนิคที่ดีใน การสอน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าทางโครงการสามารถแก้ไขได้โดยการส่งไปอบรมเพิ่มเติมทางการ สอน หรือไม่ก็จัดให้ครูไทยที่มีความสามารถ และความชำนาญที่สอนในภาคปกติที่สอนวิชา เดียวกันมานิเทศการสอนแก่ครูชาวต่างชาติเพื่อให้ได้เทคนิคและวิธีการสอนที่ดี เพื่อจะได้ปรับปรุง เทคนิคและวิธีการสอนของตน ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับที่สำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2548) ให้ข้อมูลว่าครูชาวต่างชาติบางคนแม้จะมีวุฒิหรือ ความรู้ทางวิชาการในด้านที่ต้องการ แต่ไม่ได้จบด้านการศึกษาหรือด้านการสอน ทำให้ถ่ายทอด ความรู้ได้ไม่ดี

และจากผลการวิจัยยังพบปัญหาอีกว่า การที่ครูชาวต่างชาติมักต้องการค่าตอบแทนสูงเกิน กว่าที่ทางโครงการจะสามารถจ่ายให้ได้ ผลดังกล่าวสืบเนื่องมาจากในปัจจุบันมีโรงเรียนที่เปิดสอน โครงการ EP อยู่มากทั้งที่เป็นของรัฐบาลและที่เป็นของเอกชนและยังมีโรงเรียนนานาชาติอีก ส่งผล ให้ครูชาวต่างชาติสามารถสร้างข้อต่อรองกับทางโรงเรียนได้มากขึ้น โดยเฉพาะในโรงเรียนของ รัฐบาลซึ่งไม่สามารถจ่ายค่าตอบแทนได้สูงเท่ากับโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนนานาชาติ ครู ชาวต่างชาติจึงพร้อมที่จะลาออกไปอยู่โรงเรียนที่สามารถจ่ายได้แพงกว่าและมีสวัสดิการที่ดีกว่า แม้ว่าปัญหาดังกล่าวจะมีมาก แต่ส่วนหนึ่งก็ขึ้นกับการบริหารจัดการของสถานศึกษาเองด้วย เพราะ

การจะอยู่หรือจะลาออกของครูชาวต่างชาติหลายคนนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับค่าตอบแทนเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนในเรื่องของวิชาการ เรื่องของสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และยังขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของครูในโรงเรียนด้วย ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวด้วย ในปัญหาเรื่องการที่ครูชาวต่างชาติที่ลาออกโดยไม่แจ้งล่วงหน้าไปยังที่ ๆ สามารถจ่ายค่าตอบแทนได้ดีกว่านั้น แม้ว่าจะเกิดจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจ แต่การกระทำดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่สมกับการเป็นครูที่จะลาออกทิ้งเด็กไปกลางคัน ดังนั้นควรมีมาตรการป้องกันการกระทำดังกล่าว โดยอาจมีการจัดตั้งหน่วยงานจากส่วนกลางขึ้นเพื่อที่เป็นที่เก็บประวัติของครูชาวต่างชาติที่มาสอนในโรงเรียนไทย โดยแต่ละโรงเรียนก็ส่งข้อมูลครูชาวต่างชาติที่โรงเรียนตนมีอยู่ไปยังหน่วยงานดังกล่าว เพื่อเก็บประวัติครูไว้และเมื่อครูมีการลาออกโดยละเมิดสัญญา หรือลาออกโดยไม่แจ้งล่วงหน้าก็แจ้งชื่อไปที่หน่วยงานนี้ และทางหน่วยงานก็จะมีการแจ้งประวัติครูคนดังกล่าวไปยังโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการ เพื่อที่ว่าเมื่อครูคนดังกล่าวไปสมัครในโรงเรียนอื่น ทางโรงเรียนจะได้ทำการปฏิเสธไม่รับบุคคลดังกล่าว ผู้วิจัยเชื่อว่าถ้ามีการทำเช่นนี้แล้ว ปัญหาดังกล่าวที่เกิดกับครูชาวต่างชาติดังกล่าวจะลดน้อยลง แต่ก่อนมีการกระทำดังกล่าวควรมีการแจ้งให้ครูชาวต่างชาติทราบก่อน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

1. ผลการวิจัยพบว่าในการวางแผนและการประเมินผลโครงการพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมทั้งในส่วนของ การวางแผนและการประเมินผลโครงการ ดังนั้นทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโครงการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการวางแผนและการประเมินผลโครงการ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม
2. ผลการวิจัยพบว่า ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอน ดังนั้นในการสรรหาครูชาวต่างชาติของโรงเรียนควรเน้นให้เป็นผู้ที่มีทักษะและเทคนิคการสอน และควรจัดให้ความสำคัญกับการอบรมครูชาวต่างชาติที่ยังขาดประสบการณ์และเทคนิคในการสอน
3. ผลการวิจัยพบว่า การสรรหาครูสำหรับโครงการ EP นั้น เน้นเรื่องการทำให้นักเรียนต่างชาติได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง น้อยที่สุด ดังนั้นโรงเรียนควรเน้นให้เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง
4. ผลการวิจัยพบว่ามาตรฐานในการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรในโครงการที่ทางโรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน ดังนั้นโรงเรียนควรมีการกำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของโครงการที่ชัดเจน โดยอาจมีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ครูและบุคลากรในโครงการได้ศึกษา
5. ผลการวิจัยพบว่า ในการวางแผนและการประเมินผลโครงการนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วม ดังนั้นทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและประเมินผลโครงการมากขึ้น
6. ผลการวิจัยพบว่า ครูชาวต่างชาติต้องการค่าตอบแทนสูงเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถจ่ายให้ได้ ดังนั้นโรงเรียนควรจัดให้มีการประเมินด้านวิชาการของโรงเรียน จัดให้มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเพียงพอ รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมที่ดี และควรเน้นในเรื่องความสัมพันธ์ทางสังคมด้วย เนื่องจากบางครั้งค่าตอบแทนไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่ทำให้ครูต่างชาติลาออกบ่อย สภาพแวดล้อมในโรงเรียนก็มีผลต่อการกระทำดังกล่าวด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1. กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดตั้งหน่วยงานในการจัดหาครูผู้สอน โดยเฉพาะครูชาวต่างชาติ เพื่อลดปัญหาในเรื่องคุณภาพของครู และยังเป็น การควบคุมคุณภาพครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนให้มีมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน
2. กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดการประเมิน โครงการทุกปีเพื่อตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติตามนโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อจะได้เป็นการประกันคุณภาพของโครงการให้มีมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูชาวต่างชาติของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มทักษะ เทคนิคในการสอนและความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของประเทศไทย
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับระบบการจ่ายค่าตอบแทนของครูไทยและครูชาวต่างชาติในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั่วประเทศ เนื่องจากอาจมีสภาพและปัญหาที่แตกต่างจากข้อค้นพบที่พบในกรุงเทพมหานคร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล ภู่งประเสริฐ. 2545. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์.
- กรกฤษ มีมงคล. 2548. การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อของโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กอบกุล พฤษะวัน. 2544. การบริหารการศึกษาทั่วไป. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 2706401 ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิติมา ปรีดีคิดก. 2532. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อักษราพัฒนา.
- กิติมา ปรีดีคิดก. 2522. การบริหารการเงินโรงเรียน: หลักการและปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: วิทยาการ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536. คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา ลาดพร้าว.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. 2541. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2542. องค์การและการบริหารการศึกษาจัดการแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระ รุญเจริญ. 2548. ผู้ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ. 2545. สภาพและปัญหาการบริการและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- นงนุช เอี่ยมสวัสดิ์. 2547. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน: โครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2534. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2523. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิติตจุฬาวชิยพบปัญหาหลักสูตรสองภาษาในโรงเรียน. 2547. **จุฬาสัมพันธ์** ปีที่ 47 ฉบับที่ 6 (9 กุมภาพันธ์ 2547): 7.

ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. 2545. **แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.

ประชุม รอดประเสริฐ. 2547. **การบริหารโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.

ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. 2545. **การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

สุสสดี สัตย์มานะ. 2521. **การบริหารรัฐกิจ**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

พนัส หันนาคินทร์. 2529. **หลักการบริหารโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.

พริมรส นนทภักดิ์. 2547. **การวิจัยพหุกรณีเพื่อศึกษาการดำเนินงานของโครงการโรงเรียน สองภาษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิชัย เสงี่ยมจิตต์. 2542. **การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา**. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

พิสิฐ พิษานนท์. 2530. **การบริหารโรงเรียนกับชุมชน**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พุทธรักษ์ จินดาโรจน์. 2546. **ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เพ็ญศิริ อุดมผล. 2546. **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนการสอน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. 2529. **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ภิญโญ สาธร. 2523. **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิญโญ สาธร. 2516. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ขงยุทธ เกษสาคร. 2546. **ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม**. กรุงเทพมหานคร: เอส.แอนด์.จี. กราฟฟิค.

- เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2539. การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวรรณ เหมชะญาติ. 2542. เด็กที่รู้สองภาษาในสหัสวรรษใหม่. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 28 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ตุลาคม 2542): 28-37.
- วิชากร, กรม. 2543. แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา ลาดพร้าว.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. 2544. โรงเรียน: องค์การแห่งการเรียนรู้ กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีทางการบริหาร การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์.
- วิรุณช ปันทวนิช. 2547. โรงเรียนสองภาษา ปัญหาที่รอการแก้ไข. สานปฏิรูป ปีที่ 7 (เมษายน 2547): 14-19.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ 43/2546 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติม นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://inno.obec.go.th/project/ep/acrobat/43_2546.pdf [20 สิงหาคม 2549]
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. คู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2544. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 เรื่องนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://inno.obec.go.th/project/ep/acrobat/1065_2544.pdf [20 สิงหาคม 2549]
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2543. โครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ (English Program). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://inno.obec.go.th/project/ep/index.php> [20 สิงหาคม 2549]
- ศุภชัย ยาวะประภาส. 2548. การบริหารงานบุคลากรภาครัฐไทย: กระแสใหม่และสิ่งท้าทาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฑาทอง
- สมบัติ ชำรงชัญวงศ์. 2547. การบริหารโครงการ. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2521. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาคมโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน. รายชื่อโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.thaiapep.net> [30 กันยายน 2549]

- สมาน รังสีโยกฤษฎ์. 2522. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารบุคคล**. กรุงเทพมหานคร:
 สวีตติการ ก.พ.
- สาวิตรี กสิณธร. 2549. **อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน**
 เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สามัญศึกษา, กรม. 2543. **บันทึกข้อความ เรื่อง โครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษของ**
กรมสามัญศึกษา (English Program). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://inno.obec.go.th/project/ep/index.php> [20 สิงหาคม 2549]
- สามัญศึกษา, กรม. 2539. **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539**. กรุงเทพมหานคร:
 ครุสภาลาดพร้าว.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2549. **แผนที่โรงเรียน English Program**. [ออนไลน์].
 แหล่งที่มา: <http://inno.obec.go.th/project/ep/images/epMAP.PNG> [30 กันยายน 2549]
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2548. **แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนในโครงการจัดการ**
เรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program).
 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://inno.obec.go.th/project/ep/index.php> [27 พฤศจิกายน 2549]
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2548. **ไขข้อข้องใจ “English Program”**. [ออนไลน์].
 แหล่งที่มา: <http://inno.obec.go.th/project/ep/index.php> [23 กันยายน 2549]
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2548. **โครงการ English Program ประสบผลสำเร็จ**
จริงหรือ?. กรุงเทพมหานคร: เอดิสัน เพรส โปรดักส์.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547. **รายงานสรุปผลการดำเนินงาน โครงการจัดการ**
เรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ: โรงเรียนสองภาษา
(English Program). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://inno.obec.go.th/project/ep/index.pShp> [30 กรกฎาคม 2549]
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2546. **สาระความรู้คู่สองภาษา**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://inno.obec.go.th/project/ep/index.php> [30 กรกฎาคม 2549]
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2546. **สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการจัดการ**
เรียนการสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาฉบับย่อ (Mini English Program). [ออนไลน์].
 แหล่งที่มา: <http://inno.obec.go.th/project/ep/index.php> [30 กรกฎาคม 2549]

- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. มปป. การจ้างชาวต่างประเทศตำแหน่งครูสอนชาวต่างประเทศ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://inno.obec.go.th/project/ep/index.php> [30 กรกฎาคม 2549]
- สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2548. **หลักเกณฑ์และแนวทางดำเนินการขอเปิดสอนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ในโรงเรียนเอกชน.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุกัญญา หาญตระกูล. 2544. ผู้สั่งคมการเรียนรู้หลายภาษา โรงเรียนสองภาษา (Bilingual Schools). **เนชั่นสุดสัปดาห์** ปีที่ 9 (18 มิถุนายน 2544): 56.
- สุชาดา เปลี้นสุภาพ. 2547. **International & Bilingual Schools in Thailand Vol.3.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุทธิพงษ์ ชงศ์กมล. 2543. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษิต. ภาควิชาบริหารการศึกษิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพันธ์ ยันต์ทอง. 2533. **การบริหารโรงเรียน นวัตกรรม เทคนิค ประสบการณ์.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุรพันธ์ ยันต์ทอง. 2526. **การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แพร่วิตยา.
- สุเมธ เดียวอิสเรศ. 2527. **พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: รุ่งวัฒนาการพิมพ์.
- เสนาะ ดิยาวัว. 2534. **การบริหารงานบุคคล.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวภา จันทร์สงค์. 2547. **การดำเนินงานจัดการหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษิตขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชานิตเทศการศึกษิตและพัฒนิตหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หวน พันธุ์พันธ์. 2529. **การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ชุมชน.** กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2546. **โรงเรียนสองภาษา.** **เนชั่นสุดสัปดาห์** ปีที่ 11 (16 มิถุนายน 2546): 78-79.
- อุทัย ธรรมเดโช. 2531. **หลักบริหารการศึกษิต.** กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์.

- อุทัย บุญประเสริฐ. 2540. **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: เอส ดี เพรส.
- อุทัย หิรัญโต. 2531. **หลักการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2525. **หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำภา บุญช่วย. 2537. **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Campbell, Roald F.; Corbally, John E.; and Ramseyer, John A.. 1958. **Introduction to Educational Administration**. Boston: Allyn and Bacon.
- Fisk, Robert S. 1957. **The Task of Education Administration**. New York: Harper and Row.
- Goodman, Louis J., and Love, Ralph N. 1980. **Project Planning and Management**. New York: Pergamon.
- Hirschman, Albert O. 1967. **Development Projects Observed**. Washington, D.C.: The Brookings Institution.
- Kimbrough, Ralph B. and Nunnery, Michael Y. 1988. **Educational Administration**. New York: Macmillan.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. 1970. **Educational and Psychological Measurement**. [online]. Available from: <http://www.usd.edu/~mbaron/edad810/Krejcie.pdf> [2007, 10 November]
- Massie, Joseph L. and Douglas, John. 1981. **Managing: A Contemporary Introduction**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Miller, Van. 1965. **The Public Administration of American School System**. New York: Macmillan.
- Ramseyer, John A.; Harris, Lewis E.; Pond, Millard Z.; and Wakefield, Hoard. 1955. **Factors Affecting Educational Administration, CPEA Series**. Columbus, Ohio: College of Education, Ohio State University.
- Rondinelli, Dennis A. 1977. **Planning Development Projects**. Pennsylvania: Dowden, Hutchinson & Ross.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กอบกุล พฤกษ์วัน
 อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา
 ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล
 อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา
 ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผอ. เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ
 ผู้อำนวยการโรงเรียนสงวนหญิง
4. ผอ. นพพล เหลลาโชติ
 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดน้อยนพคุณ
5. อาจารย์ บันทึก สิ้นพาด
 หัวหน้าโครงการภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
รายชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. โรงเรียนโยธินบูรณะ
2. โรงเรียนสิริรัตนาธร
3. โรงเรียนสตรีวิทยา 2
4. โรงเรียนทวิธาภิเศก
5. โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง
6. โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

สำเนาหนังสือขอความร่วมมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82710

ที่ ศธ.0512.6(2771)/0560

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กอบกุล พุกกะวัน

ด้วย นางสาวฐนิตา น้อยสกุล นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชา โภชนาการและการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดีด้านหลักสูตรและการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0568

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

20 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวรุณิดา น้อยสกุล นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชา โภชนาการและการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของ
ผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพ
และปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์
แบบสอบถาม และแบบศึกษาเอกสาร กับผู้อำนวยการโรงเรียน และ/หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างาน
กลุ่มวิชาการ และ/หรือ หัวหน้าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
หัวหน้ากลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระ และครู ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวรุณิดา น้อยสกุล ได้ทำการเก็บ
ข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุทธิ์ สุทธิจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2710

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม และแบบศึกษาเอกสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครู

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร
2. กรอบแนวคิดในการวิจัยนี้คือ การดำเนินงานโครงการของ ดร. ประชุม รอดประเสริฐ ประกอบด้วย (1) การวางแผนโครงการ (2) การนำโครงการไปปฏิบัติ และ (3) การประเมินผลโครงการ โดยศึกษาตามขอบข่ายงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ (1) งานวิชาการ (2) งานงบประมาณ (3) งานการบริหารงานบุคคล และ (4) งานการบริหารทั่วไป
3. แบบสอบถามชุดนี้ใช้สำหรับสอบถามครูผู้สอนในโครงการ EP ในปี พ.ศ. 2549
4. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร
5. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล

ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี เพื่อผลการวิจัยนี้จะก่อประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวฐนิดา น้อยสกุล
 นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา	☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	☐ ครู
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

2. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง

3. อายุ

☐ 30 ปีหรือน้อยกว่า	☐ 31- 40 ปี
☐ 41- 50 ปี	☐ 51 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ระยะเวลาการทำงานในโครงการ EP

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 1- 2 ปี
☐ 3- 4 ปี	☐ 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

สภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพและปัญหาการ
ดำเนินงานของโครงการ EP ของโรงเรียนท่าน หากโครงการ EP ของโรงเรียนท่านมีสภาพและปัญหา
นอกเหนือจากรายการที่กำหนด โปรดเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

การวางแผนโครงการ

1. โรงเรียนของท่าน มีการเตรียมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP หรือไม่

ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 2) มี

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ศึกษานโยบายการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
- 2. ศึกษานโยบายการจัดการศึกษาของโครงการ EP ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการ กำหนด
- 3. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ EP
- 4. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาการดำเนินงานโครงการ EP ของโรงเรียน ในด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่
- 5. ศึกษารายงานการประชุม การอบรม/สัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ EP
- 6. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. โรงเรียนของท่าน มีคณะกรรมการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP หรือไม่

ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 3) มี

ถ้ามี คณะกรรมการวางแผนคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มวิชาการ
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. ครู
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. กำหนดนโยบายของโครงการ EP
  - 2. กำหนดวิสัยทัศน์ของโครงการ EP
  - 3. กำหนดพันธกิจของโครงการ EP
  - 4. กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการ EP
  - 5. กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของโครงการ EP
  - 6. กำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของโครงการ EP
  - 7. กำหนดวิธีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการ EP
  - 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. โรงเรียนของท่าน มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการ EP หรือไม่
- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 5)   มี
- ถ้ามี เป็นแผนประเภทใด
- 1. แผนปฏิบัติงานระยะ 3-5 ปี
  - 2. แผนปฏิบัติงานประจำปี
  - 3. แผนปฏิบัติงานโครงการ EP ด้านต่าง ๆ ตามขอบข่ายงาน 4 งาน
  - 4. แผนปฏิบัติงานเฉพาะกิจ
  - 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. โรงเรียนของท่าน มีการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. จัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการ EP ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ
  - 2. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของโครงการ EP
  - 3. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของโครงการ EP
  - 4. จัดเตรียมบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ EP
  - 5. กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานโครงการ EP
  - 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP หรือไม่
- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 7)   มี
- ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการประเมินผลการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP
  - 2. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลแผนงาน
  - 3. กำหนดปฏิทินในการประเมินผลแผนงานแต่ละแผน

- 4. กำหนดวิธีการ และเครื่องมือในการประเมินผลแผนงาน
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 8)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงาน
- 2. ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงาน
- 3. มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของโครงการที่โรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน
- 4. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงานของโครงการ EP
- 5. ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนการดำเนินงานโครงการ
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานวิชาการ

8. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 9)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มวิชาการ
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP ครอบคลุมงานด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. หลักสูตร
- 2. การจัดการเรียนการสอน
- 3. การนิเทศภายในโรงเรียน
- 4. สื่อการเรียนการสอน

- 5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานวิชาการของโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานงบประมาณ
- 2. จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
- 4. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ โครงการ EP ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
- 5. ศึกษาหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา
- 6. ศึกษาศักยภาพ และความต้องการของผู้เรียน
- 7. ศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง
- 8. ศึกษาความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่ของโครงการ EP
- 9. กำหนดแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานงบประมาณ

11. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 12)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มงบประมาณ
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานงบประมาณของโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานงบประมาณ
- 2. จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3. ศึกษาแผนงานของโครงการ
- 4. ศึกษาความต้องการและความจำเป็นในการดำเนินงานโครงการ
- 5. ศึกษาความพร้อมของบุคลากร งบประมาณและอาคารสถานที่ของโครงการ
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานการบริหารงานบุคคล

13. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลสำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 14)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มการบริหารงานบุคคล
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบริหารงานบุคคล
- 2. จัดประชุมชี้แจงจัดทำแผนงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP ด้านบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ
- 4. กำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากร
- 5. กำหนดแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับงานการบริหารงานบุคคล
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. โรงเรียนของท่าน นำปัจจัยในข้อใดมาพิจารณาเพื่อวางแผนอัตราค่าจ้างครูของโครงการ EP (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ศึกษาจำนวนงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและงานที่จะทำในอนาคตของโครงการ EP
- 2. ศึกษาอัตราค่าจ้างครูที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- 3. ศึกษาคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถและความถนัดของครูแต่ละคน
- 4. วิเคราะห์ความต้องการครูทั้งหมดในโครงการ EP
- 5. ศึกษาคุณสมบัติครูผู้สอนจากแนวทางการดำเนินงาน โครงการ EP ของกระทรวงศึกษาธิการ
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานการบริหารทั่วไป

16. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 17)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มบริหารทั่วไป
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

17. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 18)   มี

ถ้ามี มีการวางแผนงานอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน
- 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานกิจกรรมนักเรียน
- 3. กำหนดแผนงานกิจกรรมนักเรียน
- 4. กำหนดแผนงานทะเบียนประวัติ
- 5. กำหนดแผนงานปกครองและวินัย
- 6. กำหนดแผนงานบริการต่าง ๆ ของโครงการ EP
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

18. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานอาคารสถานที่ของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 19)   มี

ถ้ามี มีการวางแผนงานอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอาคารสถานที่
- 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานอาคารสถานที่
- 3. กำหนดแผนงานการสร้างและการใช้อาคารสถานที่
- 4. กำหนดแผนงานการดูแลรักษาอาคารสถานที่
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

19. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนงานสัมพันธ์ชุมชนของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 20)   มี

ถ้ามี มีการวางแผนงานอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน
- 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของงานสัมพันธ์ชุมชน
- 3. ศึกษาวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน
- 4. ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ด้านอาชีพ ด้านวัฒนธรรมและประเพณี
- 5. กำหนดแผนงานการให้บริการแก่ชุมชน
- 6. กำหนดแผนงานการประชาสัมพันธ์โครงการ
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

20. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาในการวางแผนงานทั้ง 4 งานของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 21)   มี

ถ้ามี ระบุปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน
- 2. ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการจัดทำแผนงานแต่ละงาน
- 3. มาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานแต่ละงานของโครงการที่กำหนดไม่ชัดเจน
- 4. ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนงานแต่ละงานของโครงการ
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การนำโครงการไปปฏิบัติ

21. โรงเรียนของท่าน มีการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการ EP
- 2. จัดแจงทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโครงการ EP เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการ EP
- 3. จัดให้มีระบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนทั้งครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติ
- 4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในโครงการ EP ให้ปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ
- 5. จัดให้มีระบบการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานความก้าวหน้าของโครงการ EP
- 6. จัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ EP อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

22. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาในการนำโครงการ EP ไปปฏิบัติ หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 23)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การดำเนินงานโครงการ EP ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 2. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างบุคลากรในโครงการ EP กับบุคลากรในภาคปกติ
- 3. ขาดการติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการ EP
- 4. จำนวนนักเรียนในโครงการ EP ไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 5. ทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ดำเนินงานโครงการ EP
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานวิชาการ

23. โรงเรียนของท่าน มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 24)   มี

ถ้ามี ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 2. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง
- 3. วิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน
- 4. วิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครอง

- 5. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายปี/รายภาคการศึกษา
- 6. จัดทำแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. โรงเรียนของท่าน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโครงการ EP อะไรบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การเรียนปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ม. 1
- 2. การสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน
- 3. การสอนเสริมเพื่อเพิ่มศักยภาพสำหรับนักเรียนที่เรียนดี
- 4. การจัดทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
- 5. การจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp)
- 6. การจัดค่ายคอมพิวเตอร์
- 7. การจัดกิจกรรมแนะแนว
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

25. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 26)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 2. สาระของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- 3. ขาดความเชื่อมโยงบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาระหว่างกลุ่มสาระ
- 4. หลักสูตรขาดความยืดหยุ่น
- 5. ขาดการติดตามและประเมินผลหลักสูตร
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. โรงเรียนของท่าน มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
- 2. จัดการเรียนการสอนในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล
- 3. สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงามทุกวิชา
- 4. สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร
- 5. คำนึงถึงความพร้อม และความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน
- 6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงศักยภาพตามวัย
- 7. จัดกิจกรรมเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
- 8. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

- 9. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา
- 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 28)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การจัดการเรียนการสอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร
- 2. ครูชาวต่างชาติส่วนหนึ่งขาดทักษะและเทคนิคการสอน
- 3. กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นไม่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง
- 4. ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามจนเกิดความเข้าใจ
- 5. ไม่มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้วนำมาสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตนเอง
- 6. การจัดการเรียนการสอนไม่ได้เสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้าน ค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรม
- 7. กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ หรือคิดอย่างมีเหตุผล
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

28. โรงเรียนของท่าน มีการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- 2. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน
- 3. ประชุมชี้แจงแผนงานการนิเทศภายในโรงเรียนให้ครูทราบ
- 4. ให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาแก่ครู
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

29. โรงเรียนของท่าน มีการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดให้มีการประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอน
- 2. จัดอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่มทักษะและปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- 3. จัดให้มีเอกสารหรือตำราให้ครูผู้สอนได้ศึกษา
- 4. จัดประชุมทางวิชาการเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน

7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

32. โรงเรียนของท่าน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครูทุกคนได้ศึกษา
- 2. จัดให้มีหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไม่น้อยกว่า 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด
- 3. หนังสือเรียนที่จัดทำขึ้นเองได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ
- 4. จัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชา และเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน
- 5. จัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร
- 6. จัดให้มีสื่อและวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้อย่างครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน
- 7. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย หลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
- 8. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
- 9. จัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP
- 10. จัดให้มีสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน
- 11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

33. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนสำหรับโครงการ EP หรือไม่

ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 34)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ขาดการสำรวจความต้องการสื่อการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ
- 2. ไม่มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครูได้ศึกษาอย่างพอเพียง
- 3. เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่ครบทุกวิชา

- 4. เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน
- 5. เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดและหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร
- 6. ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ไม่มีมีการแบ่งแยกเป็นสัดส่วนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP
- 7. ไม่มีการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
- 8. หนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีน้อยกว่า 10 ชุดในห้องสมุด
- 9. ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อการเรียนการสอน
- 10. ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน
- 11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

34. โรงเรียนของท่าน มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2. กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 3. กำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียน และปลายปี
- 4. ใช้เทคนิคและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 5. จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ
- 6. ควบคุมดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึก การสังเกตและการรวบรวมผลงานของผู้เรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ
- 7. จัดทำหลักฐานและแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ
- 8. มีการกำหนดรูปแบบและระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผู้ปกครองและการรายงานผลของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด
- 9. มีการประเมินการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 10. มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

35. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 36)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่ชัดเจน
- 2. ไม่มีการกำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียน และปลายปี
- 3. ใช้เทคนิคและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย
- 4. ไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน
- 5. ไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
- 6. ไม่มีการกำหนดรูปแบบและระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้
- 7. ไม่มีการประเมินการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 8. ไม่มีการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ
- 9. ไม่มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานงบประมาณ

36. โรงเรียนของท่าน มีการจัดทำงบประมาณของโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงบประมาณ
- 2. สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้งบประมาณของโครงการ EP
- 3. วิเคราะห์ความเหมาะสมของงบประมาณ
- 4. สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรพื้นฐานในโรงเรียน ได้แก่ บุคลากร สื่อการเรียน การสอน วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่
- 5. จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

37. งบประมาณที่ใช้ในโครงการ EP มีที่มาจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่ทางราชการจัดให้
- 2. เงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
- 3. เงินสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู
- 4. เงินสนับสนุนจากสมาคมศิษย์เก่า
- 5. เงินบริจาคของหน่วยงาน/องค์กรเอกชน/บุคคล
- 6. เงินรายได้จากการจัดกิจกรรมพิเศษของโครงการ EP
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

38. โรงเรียนของท่าน มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
- 2. ประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ
- 3. จัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นเร่งด่วน
- 4. จัดสรรงบประมาณให้กับงานประจำก่อน
- 5. จัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมที่สนองนโยบายของโครงการ EP ก่อน
- 6. มีเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- 7. จัดสรรโควตาสำหรับเด็กด้อยโอกาสให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการ
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

39. โรงเรียนของท่าน มีการดำเนินงานเรื่องการเงินและการบัญชีสำหรับโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. มีการวางแผนอัตราเงินเดือนของบุคลากรในโครงการ EP ที่เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพและฐานะการเงินของโรงเรียน
- 2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีจ่ายเงินภายใน
- 3. มีกฎเกณฑ์การจ่ายเงิน และกำหนดระบบการตรวจสอบบัญชี
- 4. มีการควบคุมจัดการการเงินอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับหลักการและระเบียบ
- 5. มีการนิเทศระบบบัญชี โดยการตรวจสอบและให้คำแนะนำกับผู้ปฏิบัติงาน
- 6. มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการแต่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3
- 7. มีบุคลากรเฉพาะทำหน้าที่ดูแลงานการเงินและการบัญชีของโครงการ EP
- 8. การใช้จ่ายเงินทุกครั้งมีหลักฐานถูกต้องและชัดเจน

- 9. มีการตรวจสอบการเงินและการบัญชีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

40. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 41)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของโครงการ EP
- 2. ไม่มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้งบประมาณของโครงการ EP
- 3. ไม่มีการประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ทราบ
- 4. มีการจัดสรรโควตาสำหรับเด็กด้อยโอกาสให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่ม
น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการ
- 5. ขาดการตรวจสอบการเงินและการบัญชีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 6. บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณ
- 7. การจัดสรรงบประมาณขาดความโปร่งใส
- 8. บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี
- 9. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน
- 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานการบริหารงานบุคคล

41. โรงเรียนของท่าน มีการกำหนดเกณฑ์การสรรหาครูสำหรับโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ชาวต่างชาติที่เป็นผู้ที่ใช้ภาษาแม่ (Native speaker)
- 2. ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด
การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา
- 3. ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่ได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS
ไม่น้อยกว่า 5.5 หรือ TOEIC ไม่น้อยกว่า 600
- 4. ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีหลักฐานการศึกษาในวิชาที่สอน
หรือที่เกี่ยวข้อง
- 5. ผู้ที่มีหลักฐานด้านการสอนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
- 6. ชาวต่างชาติที่ได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรม
ไทย ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง

- 7. เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

42. โรงเรียนของท่าน มีการดำเนินการสรรหาครูสำหรับ โครงการ EP จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จากการแนะนำของบุคลากรในโรงเรียน
- 2. จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
- 3. จากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารทางการศึกษา
- 4. จากสื่ออินเทอร์เน็ต
- 5. จากบริษัทจัดหางาน
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

43. โรงเรียนของท่าน มีการดำเนินการคัดเลือกและบรรจุครูสำหรับ โครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. พิจารณาตามความรู้ความสามารถของครู
- 2. พิจารณาจากหลักฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานสอนเป็นหลัก
- 3. พิจารณาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านการสอน
- 4. พิจารณาตามแนวทางการคัดเลือกครูผู้สอนจากแนวทางการดำเนินงาน โครงการ EP ของกระทรวงศึกษาธิการ
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

44. โรงเรียนของท่าน มีการพัฒนาบุคลากรของโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ครูในโครงการ EP ได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง
- 2. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูไทยและครูชาวต่างชาติ
- 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโครงการ EP เข้ารับการอบรม/สัมมนาที่หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาอื่นจัดขึ้น
- 4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการ EP ไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการ EP
- 5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการ EP ไปศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 6. จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าใจเด็กและการจัดการเรียนการสอนเด็กแต่ละวัย
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

45. โรงเรียนของท่าน มีการให้สวัสดิการแก่ครูของโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดสวัสดิการด้านการขอใบอนุญาตทำงานแก่ครูชาวต่างชาติ
- 2. จัดสวัสดิการในการต่ออายุการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง (วีซ่า) ให้แก่ครูชาวต่างชาติ
- 3. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาตนเองแก่ครู เช่น ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
- 4. ยกย่องให้เกียรติและให้รางวัลในการปฏิบัติงานแก่ครู
- 5. ส่งเสริมความก้าวหน้าในการทำงานแก่ครู
- 6. จัดให้มีสื่อ แหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

46. โรงเรียนของท่าน มีการดำเนินงานการให้บุคลากรของโครงการ EP พ้นจากงานอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ให้พ้นจากงานเมื่อไม่สามารถปรับตัวตามนโยบายของโครงการได้
- 2. ให้พ้นจากงานเมื่อบุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่
- 3. ให้พ้นจากงานเมื่อบุคลากรชาวต่างชาติไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา
- 4. ให้พ้นจากงานเมื่อบุคลากรแสวงหาผลประโยชน์จากผู้เรียน
- 5. ให้พ้นจากงานเมื่อบุคลากรขาดจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
- 6. ให้พ้นจากงานเมื่อบุคลากรละเมิดสัญญาปฏิบัติงาน
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

47. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 48)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ครูชาวต่างชาติที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้จบด้านการสอน
- 2. ครูไทยที่สรรหามาได้ส่วนใหญ่มักมีความสามารถทางภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด
- 3. ครูไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเอง
- 4. ขาดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร
- 5. แหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู
- 6. ครูชาวต่างชาติมักต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการสูงเกินกว่าที่ทางโครงการจะสามารถให้ได้
- 7. ครูชาวต่างชาติมักออกจากงานโดยไม่แจ้งล่วงหน้า
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานการบริหารทั่วไป

48. โรงเรียนของท่าน มีการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP อย่างไร
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. มีการจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน
  - 2. มีการจัดทำทะเบียนประวัติผู้เรียนทั้งเรื่องประวัติส่วนตัวและผลการเรียน
  - 3. มีการจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการที่ทันสมัย สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว
  - 4. มีการจัดทำทะเบียนสะสมเพื่อบันทึกพัฒนาการของผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ
  - 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
49. โรงเรียนของท่าน มีการดำเนินงานปกครองและวินัยสำหรับโครงการ EP อย่างไร
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในงานปกครองและวินัย
  - 2. มีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร
  - 3. มีการตีประกาศเกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน
  - 4. มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 5. มีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน
  - 6. มีการชี้แจงระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองให้ผู้เรียนทราบ
  - 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
50. โรงเรียนของท่าน มีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนสำหรับผู้เรียนในโครงการ EP อย่างไร
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544
  - 2. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักในความเป็นไทย
  - 3. มีการจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนผู้เรียนในภาคปกติ
  - 4. มีการจัดกิจกรรมให้ทำร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการกับผู้เรียนในภาคปกติ
  - 5. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม
  - 6. มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
  - 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

51. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาด้านงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 52)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การจัดทำทะเบียนประวัติขาดความเป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน
- 2. การจัดเก็บทะเบียนประวัติยากต่อการค้นหา
- 3. ไม่มีการมีการชี้แจงระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองให้ผู้เรียนทราบ
- 4. มีการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนในโครงการ EP มากเกินไป
- 5. ไม่มีการจัดกิจกรรมให้ทำร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการ EP กับผู้เรียนภาคปกติ
- 6. ไม่มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

52. โรงเรียนของท่าน มีการดำเนินงานอาคารสถานที่สำหรับโครงการ EP อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดให้มีการใช้อาคารเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ
- 2. จัดให้มีการใช้ห้องอาหาร ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการและห้องอื่น ๆ ในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ
- 3. จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่
- 4. มีการจัดพื้นที่ภายในโรงเรียนที่ตอบสนองความต้องการของกิจกรรมทุกประเภทของโครงการ EP ได้อย่างครบถ้วน
- 5. ขนาดของพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน
- 6. จัดให้มีการใช้อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดอย่างคุ้มค่า
- 7. จัดให้มีการใช้อาคารเรียน ห้องเรียน และห้องอื่น ๆ ที่สะอาดและปลอดภัย
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

53. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาทางอาคารสถานที่ของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 54)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ขนาดงบประมาณในงานดูแลรักษาอาคารสถานที่
- 2. ขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาของผู้ใช้อาคารสถานที่
- 3. ขนาดของพื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน

- 4. ไม่มีการใช้ประโยชน์ในอาคารสถานที่ร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนภาคปกติ
- 5. การจัดการสถานที่ที่ไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียนในโครงการ
- 6. มีการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ ห้องเรียน และห้องอื่น ๆ ที่ไม่คุ้มค่า
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

54. โรงเรียนของท่าน มีการประชาสัมพันธ์โครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 55)   มี

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ส่งจดหมายแจ้งข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ให้แก่ผู้ปกครองทราบ
- 2. แจ้งข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ลงในหนังสือของโรงเรียน
- 3. ติดประกาศข่าวสารการดำเนินงานโครงการ EP ในป้ายประกาศของโรงเรียน
- 4. ประกาศข่าวสารให้ผู้เรียนทราบแล้วนำไปแจ้งต่อกับผู้ปกครอง
- 5. แจ้งข่าวสารของโครงการ EP ผ่านตัวแทนชุมชน
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

55. โครงการ EP มีการจัดให้บริการแก่ชุมชน ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ให้บริการด้านอาคารสถานที่
- 2. ให้บริการด้านสื่อและ/หรือวัสดุอุปกรณ์
- 3. จัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน
- 4. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน
- 5. ช่วยงานของชุมชนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ
- 6. ให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่บุคคลในชุมชน
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

56. โครงการ EP ได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. วิทยากรพิเศษ
- 2. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ EP และการจัดกิจกรรมผู้เรียน
- 3. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ EP
- 4. ช่วยติดตามดูแลผู้เรียนและประสานงานในช่วงเวลาที่ผู้เรียนอยู่นอกโรงเรียน
- 5. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโครงการ EP
- 6. สนับสนุนสื่อและ/หรืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน
- 7. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน

- 8. ให้ความร่วมมือในการติดตามและประเมินผลการเรียน
- 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

57. โครงการ EP มีปัญหาการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนหรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 58)   มี

ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ขาดการทำแผนงานสัมพันธ์ชุมชนที่ชัดเจน
- 2. ขาดการประสานงานที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน
- 3. มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการน้อยและในวงจำกัด
- 4. ขาดการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง
- 5. ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการมาร่วมกิจกรรมของโครงการ EP
- 6. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ทราบข่าวสารการดำเนินงานของโครงการ EP
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การประเมินผลโครงการ

58. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 59)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มวิชาการ
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

59. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP ในช่วงเวลาใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. มีการประเมินผลระหว่างภาคเรียน
- 2. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคการศึกษา
- 3. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา
- 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

60. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. แต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
  - 2. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
  - 3. กำหนดคปฏิบัติในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
  - 4. กำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
  - 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
61. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ EP ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. ความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางไว้
  - 2. การบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้
  - 3. ด้านคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
  - 4. ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน
  - 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
62. โรงเรียนของท่าน มีการนำผลประเมินโครงการ EP ไปใช้เพื่ออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการ
  - 2. เพื่อจัดทำเป็นรายงานเสนอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
  - 3. เพื่อใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ
  - 4. เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการดำเนินงานโครงการในปีถัดไป
  - 5. เพื่อจัดทำเอกสารสรุปและเผยแพร่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ
  - 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
63. โรงเรียนของท่าน มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ EP หรือไม่
- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 64)   มี
- ถ้ามี ประสบปัญหาอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
  - 2. บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลโครงการ
  - 3. ขาดการติดตามและประเมินผล โครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
  - 4. บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผลโครงการ
  - 5. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการไม่ชัดเจน
  - 6. ไม่มีการกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
  - 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานวิชาการ

64. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 65)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผลคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
 3. หัวหน้างานกลุ่มวิชาการ
 4. หัวหน้าโครงการ EP
 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
 6. ครู
 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

65. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP ในช่วงเวลาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. มีการประเมินผลระหว่างภาคเรียน
 2. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคการศึกษา
 3. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา
 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

66. โรงเรียนของท่าน มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการสำหรับโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ
 2. มีการให้ผู้ปฏิบัติงานรายงานผลการดำเนินงานตามสายการบังคับบัญชา
 3. มีการประเมินผลจากรายงานของหัวหน้ากลุ่มสาระ
 4. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ
 5. กำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ
 6. มีการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
 7. มีการประเมินผลจากความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง
 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

67. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโครงการ EP ในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ความครอบคลุมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา
- 2. ความสามารถในการเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระของหลักสูตรสถานศึกษา
- 3. ความยืดหยุ่นและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษา
- 4. ทักษะและเทคนิคการสอนของครู
- 5. ความทันสมัยและเพียงพอของสื่อการเรียนการสอน
- 6. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโครงการ EP
- 8. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง
- 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานงบประมาณ

68. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 69) มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผลคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มงบประมาณ
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

69. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณของโครงการ EP ในช่วงเวลาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. มีการประเมินผลระหว่างภาคเรียน
- 2. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคการศึกษา
- 3. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา
- 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

70. โรงเรียนของท่าน มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณสำหรับโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ
- 2. มีการประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ ๆ
- 3. มีการให้ผู้ปฏิบัติงานรายงานผลการดำเนินงานตามสายการบังคับบัญชา
- 4. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ
- 5. กำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

71. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณของโครงการ EP ในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างสม่ำเสมอ
- 2. การใช้จ่ายที่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ
- 3. ความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ
- 4. ความโปร่งใสในการจัดทำบัญชี
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานการบริหารงานบุคคล

72. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 73)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผลคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มการบริหารงานบุคคล
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

73. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP ในช่วงเวลาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. มีการประเมินผลระหว่างภาคเรียน
  - 2. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคการศึกษา
  - 3. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา
  - 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
74. โรงเรียนของท่าน มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล
  - 2. สอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน
  - 3. สอบถามความคิดเห็นจากผู้ปกครอง
  - 4. สอบถามความคิดเห็นจากหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ
  - 5. พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานของครู
  - 6. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล
  - 7. กำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคล
  - 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
75. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลของโครงการ EP ในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. การวางแผนอัตรากำลังคนที่เหมาะสมและเพียงพอ
  - 2. การสรรหาครูสามารถสรรหาได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
  - 3. การคัดเลือกและบรรจุครูได้ตามความสามารถและความถนัดของครู
  - 4. การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของครู
  - 5. การนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนามาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
  - 6. ความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการสอนของครู
  - 7. ความพึงพอใจของครูต่อการให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการของทางโครงการ
  - 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

งานการบริหารทั่วไป

76. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปสำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 77)   มี

ถ้ามี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผลคือใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3. หัวหน้างานกลุ่มการบริหารทั่วไป
- 4. หัวหน้าโครงการ EP
- 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6. ครู
- 7. คณะกรรมการสถานศึกษา
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

77. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP ในช่วงเวลาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. มีการประเมินผลระหว่างภาคเรียน
- 2. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคการศึกษา
- 3. มีการประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา
- 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

78. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไปของโครงการ EP อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป
- 2. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป
- 3. กำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารทั่วไป
- 4. สอบถามความคิดจากครู
- 5. สอบถามความคิดจากของผู้เรียน
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

79. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 80)   มี

ถ้ามี มีการประเมินผลในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของงานกิจกรรมนักเรียน
- 2. การให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในโครงการ EP
- 3. การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนในโครงการและผู้เรียนในภาคปกติ
- 4. ความครอบคลุมและเป็นปัจจุบันของงานทะเบียนผู้เรียน
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

80. โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่สำหรับโครงการ EP หรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 81)   มี

ถ้ามี มีการประเมินผลในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. มีการประเมินจากความพอใจของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด
- 2. มีการประเมินจากความสะอาดของอาคารสถานที่
- 3. มีการประเมินจากการใช้ประโยชน์คุ้มค่าของอาคารสถานที่
- 4. มีการประเมินจากความยืดหยุ่นในการใช้งานของอาคารสถานที่
- 5. มีการประเมินจากการดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

81. โครงการ EP มีการประเมินผลการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชนหรือไม่

- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 82)   มี

ถ้ามี มีการประเมินผลในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การรับรู้ข่าวสารของโครงการของผู้ปกครองและชุมชน
- 2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อโครงการ
- 3. การให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานโครงการของผู้ปกครองและชุมชน
- 4. การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกับทางโครงการของผู้ปกครองและชุมชน
- 5. การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานและกิจกรรมของโครงการของผู้ปกครองและชุมชน
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

82. โครงการ EP มีปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 4 งานหรือไม่

ไม่มี มี

ถ้ามี ประสบปัญหาในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคลากรส่วนใหญ่ในการประเมินผลงานแต่ละงาน
- 2. บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลงานแต่ละงาน
- 3. ขาดการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- 4. บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผลงานแต่ละงาน
- 5. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงานไม่ชัดเจน
- 6. ไม่มีการกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละงาน
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาว ฐนิตา น้อยสกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบศึกษาเอกสาร

วันที่ศึกษาเอกสาร..... โรงเรียน.....

ชื่อเอกสาร   รายงานผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ไม่มี   มี ปี พ.ศ. ....

สาระที่ได้จากเอกสาร

1. โครงสร้างการบริหาร

.....
.....

2. แผนปฏิบัติงานประจำปี

.....
.....

3. ด้านงานวิชาการ

- หลักสูตร

.....
.....

- การจัดการเรียนการสอน

.....
.....

- สื่อการเรียนการสอน

.....
.....

- การประเมินผลการเรียน

.....

.....

- ปัญหาที่พบ

.....

.....

4. ด้านงานงบประมาณ

- การดำเนินงานงบประมาณ

.....

.....

- ปัญหาที่พบ

.....

.....

5. ด้านงานการบริหารงานบุคคล

- การสรรหาครูผู้สอน (ชาวต่างชาติ/ชาวไทย)

.....

.....

- การประเมินครูผู้สอน

.....

.....

- ปัญหาที่พบ

.....

.....

6. ด้านงานการบริหารทั่วไป

6.1 ด้านงานกิจการนักเรียน

- กิจกรรม

.....

.....

- ปัญหาที่พบ

.....

.....

6.2 ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน

- การให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง/ชุมชน

.....

.....

- ปัญหาที่พบ

.....

.....

6.3 ด้านงานอาคารสถานที่

- สภาพอาคารสถานที่

.....

.....

- ปัญหาที่พบ

.....

.....

แบบศึกษาเอกสาร

วันที่ศึกษาเอกสาร.....

โรงเรียน.....

ชื่อเอกสาร   รายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ไม่มี   มี ปี พ.ศ. ....

สาระที่ได้จากเอกสาร

การประเมินผลโครงการที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวฐนิตา น้อยสกุล เกิดวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2521 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย